

020

อ 558 ส

ร.3

สภาพการณ์เกี่ยวกับหนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์

ปริญญานิพนธ์

ของ

อัมพา สุวรรณศรี

- 1 ก.ย. 2535

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

กุมภาพันธ์ 2535

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

180235

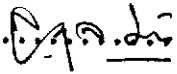
คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปฏิญานี้พร้อมกันแล้ว
เห็นว่าสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

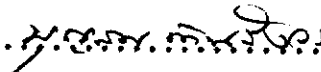
..........ประธาน
(ศ. ดร.ลมูล รัตตากร)

..........กรรมการ
(ผศ. เกษร เจริญรักษ์)

คณะกรรมการสอบ

..........ประธาน
(ศ. ดร.ลมูล รัตตากร)

..........กรรมการ
(ผศ. เกษร เจริญรักษ์)

..........กรรมการที่แต่งตั้งใหม่
(ผศ. นุศลม ก้านสังวร)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปฏิญานี้พร้อมกันนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ

..........คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศ. ดร.สมพร บัวทอง)

วันที่...๕...เดือน...สิงหาคม...พ.ศ. ๒๕๕๖

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก ศ. ดร.ลมูล รัตตากร ประธานคณะกรรมการควบคุม ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกษร เจริญรักษ์ กรรมการควบคุม ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เป็นอย่างดี ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงและกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญสม ก้านสังวร ที่รับเป็นกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

ขอขอบคุณ อาจารย์ นักศึกษา และบรรณารักษ์ในสถาบันทั้ง 47 แห่ง ที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณบิดา - มารดา และคณาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ทุกท่าน

อัมพา สุวรรณศรี

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
	นิยามศัพท์เฉพาะ	9
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
	ความสำคัญและระดับของหนังสือ	11
	ความจำเป็นในการเขียนหนังสือของอาจารย์	15
	หนังสือสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์	17
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	24
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	28
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	28
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	34
	การรวบรวมข้อมูล	37
	การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	38
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	39
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	40
	ตอนที่ 1 สภาพการผลิตหนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์	41
	ตอนที่ 2 สภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	46
	ตอนที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเหตุผลในการเขียน	50
	หนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ของผู้เขียน	50

ตอนที่ 4	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหา และอุปสรรคในการเขียนหนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ของผู้เขียน	71
ตอนที่ 5	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเหตุผล ที่ทำให้ไม่เขียนหนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ของผู้ที่ไม่เคยเขียนหนังสือ	102
ตอนที่ 6	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสนใจ และความต้องการในการใช้หนังสือภาษาไทย สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์แขนงวิชาต่าง ๆ ของกลุ่มผู้ใช้	116
5	สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ	145
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	145
	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	145
	สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	147
	อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า	159
	ข้อเสนอแนะ	171
	บรรณานุกรม	173
	ภาคผนวก	179
	ประวัติย่อของผู้วิจัย	267

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	30
2 จำนวนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ จำแนกตามแขนงวิชาในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์	41
3 จำนวนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ จำแนกตามปีที่พิมพ์	45
4 จำนวนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ จำแนกตามประเภทแหล่งที่พิมพ์	46
5 สถานภาพส่วนตัวของผู้เขียน	47
6 สถานภาพส่วนตัวของผู้ใช้	49
7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเหตุผลในการเขียน หนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ของผู้เขียน	50
8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเหตุผลในการเขียน หนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ของผู้เขียน จำแนกตามวุฒิการศึกษา	53
9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเหตุผลในการเขียน หนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ของผู้เขียน จำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ	59
10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเหตุผลในการเขียน หนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ของผู้เขียน จำแนกตามประสบการณ์การสอน	65
11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาและอุปสรรคในการเขียน หนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ของผู้เขียน	72

ตาราง		หน้า
12	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาและอุปสรรค ในการเขียนหนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ของผู้เขียน จำแนกตามวุฒิการศึกษา	75
13	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาและอุปสรรค ในการเขียนหนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ของผู้เขียน จำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ	84
14	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาและอุปสรรค ในการเขียนหนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ของผู้เขียน จำแนกตามประสบการณ์การสอน	93
15	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเหตุผลที่ทำให้ ไม่เขียนหนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ของผู้ที่ไม่เคยเขียนหนังสือ	103
16	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเหตุผลที่ทำให้ไม่เขียน หนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ของผู้ที่ไม่เคย เขียนหนังสือ จำแนกตามวุฒิการศึกษา	104
17	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเหตุผลที่ทำให้ไม่เขียน หนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ของผู้ที่ไม่เคย เขียนหนังสือ จำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ	108
18	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเหตุผลที่ทำให้ไม่เขียน หนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ของผู้ที่ไม่เคย เขียนหนังสือ จำแนกตามประสบการณ์การสอน	112
19	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสนใจและความต้องการ ในการใช้หนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์แขนงวิชา ต่าง ๆ ของกลุ่มผู้ใช้	117

ตาราง		หน้า
20	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสนใจและความต้องการ ในการใช้หนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์แขนงวิชา ต่าง ๆ ของกลุ่มผู้ใช้ที่เป็นนักศึกษา	124
21	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสนใจและความต้องการ ในการใช้หนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์แขนงวิชา ต่าง ๆ ของกลุ่มผู้ใช้ที่เป็นอาจารย์	131
22	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสนใจและความต้องการ ในการใช้หนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์แขนงวิชา ต่าง ๆ ของกลุ่มผู้ใช้ที่เป็นบรรณารักษ์	138

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันนี้วิทยาการในสาขาต่าง ๆ เจริญก้าวหน้าและมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา จนยากที่นิสิตนักศึกษาตลอดจนนักวิชาการต่าง ๆ จะติดตามเรื่องที่ต้องการได้ทัน ฉะนั้น หนังสือ วิชาการจึงมีความสำคัญยิ่งในการช่วยส่งเสริมการศึกษาและการค้นคว้าวิจัย เพราะหนังสือช่วยให้คนได้คิดได้เข้าใจในศิลปวิทยาการแขนงต่าง ๆ ทั้งในอดีต ปัจจุบัน และการทำนายในอนาคต จึงเห็นได้ว่าหนังสือเป็นสิ่งจำเป็นต่อการศึกษามาเป็นเวลาช้านาน ซึ่งชอร์ส (Shores. 1960 : 3) ได้กล่าวไว้ว่า เครื่องมือที่สำคัญประการหนึ่งของอาจารย์ในการสอนนักศึกษาให้เป็นไปตาม หลักสูตร และนิสิตนักศึกษาได้ศึกษาเพิ่มเติมจากการเรียนในชั้นให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น คือ หนังสือ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาระดับอุดมศึกษา ซึ่งนอกจากจะศึกษาในห้องเรียนแล้ว ยังต้องมีการศึกษาค้นคว้าวิจัย นอกห้องเรียนควบคู่ไปด้วย

ในประเทศที่กำลังพัฒนาดังเช่นประเทศไทย หนังสือย่อมมีความสำคัญในการพัฒนาคน และประเทศ แม้ว่าปัจจุบันจะอยู่ในภาวะขาดแคลนหนังสือภาษาไทยที่จะใช้ประกอบการเรียน การสอนในหลักสูตรระดับอุดมศึกษา และสื่อที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนได้พัฒนาก้าวหน้าไป มากก็ตาม แต่สื่อประเภทหนังสือหรือเอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ก็ยังคงถือว่าเป็นสื่อสำคัญในการเรียน การสอน การเผยแพร่ ตลอดจนการค้นคว้าอ้างอิงในทางวิชาการ และในการปฏิบัติงานอีกด้วย (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2532 : 23) เพราะหนังสือถือได้ว่าเป็นผลผลิตจากงานการค้นคว้า ทางวิชาการที่สำคัญยิ่งของอาจารย์ผู้เขียนและสถาบันอุดมศึกษาและเป็นปัจจัยชี้วัดความเป็นเลิศ ทางวิชาการที่สำคัญอย่างหนึ่ง แต่ทั้งนี้ปัญหาที่มีอยู่ว่า นิสิตนักศึกษา รวมทั้งนักวิชาการต่าง ๆ จำเป็นต้องใช้หนังสือหรือเอกสารภาษาต่างประเทศแทนภาษาไทย เนื่องจากหนังสือภาษาไทย มีน้อย และไม่ทันกับความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการ แต่ภาษาต่างประเทศมีข้อจำกัดทางด้าน ภาษา และวัฒนธรรม ไม่สามารถถ่ายทอดให้กับผู้เรียนที่ต่างภาษาและวัฒนธรรมได้เข้าใจสาระ สำคัญทางวิชาการของอีกภาษาและวัฒนธรรมหนึ่งซึ่งมีนักศึกษาน้อยคนนักที่จะอ่านหนังสือภาษา

ต่างประเทศได้โดยสะดวก ทำให้ไม่สนใจค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง อีกประการหนึ่ง หนังสือภาษาต่างประเทศนั้น เขียนขึ้นเพื่อให้เหมาะสมกับนักศึกษาต่างประเทศ ซึ่งมีพื้นฐานและภูมิหลังต่างจากนักศึกษาไทย นอกจากนี้วัฒนธรรม ระบบการศึกษา และกลวิธีในการสอนของต่างประเทศก็ไม่เหมือนกับการสอนของไทย (บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, ม.ล. 2523 : 5 - 6) ดังนั้น หนังสือภาษาไทยจึงเป็นสิ่งจำเป็นในการศึกษาระดับต่าง ๆ ทั้งนี้เพราะหนังสือภาษาไทยจะช่วยให้ได้ความรู้พื้นฐาน สำหรับที่จะอ่านหนังสือภาษาต่างประเทศให้แตกฉานต่อไปได้ดี รวมทั้งเป็นพื้นฐานในการติดตามความก้าวหน้าของวิชาการต่าง ๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาในวารสารอีกด้วย

ในสถาบันอุดมศึกษา คณาจารย์ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญ เป็นผู้ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในสถาบัน และปฏิบัติหน้าที่ของสถาบันการศึกษา ซึ่งมีหน้าที่สำคัญ 4 ประการ คือ สอน วิจัย ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และบริการวิชาการแก่สังคม แต่ส่วนใหญ่จะเน้นงานหลักที่สำคัญยิ่ง 2 งานใหญ่ ๆ คือ งานค้นคว้าแสวงหาความรู้ อันได้แก่การวิจัยหรือการบุกเบิกความรู้ใหม่ (Production of Knowledge) และงานเผยแพร่ความรู้ ได้แก่ งานสอนและงานผลิตหนังสือ ประกอบการเรียนการสอน (Distribution of Knowledge) (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์, 2526 : 180) ซึ่งทำให้คณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาจะต้องมีบทบาทสำคัญเพิ่มขึ้นในการผลิตผลงานทางวิชาการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การผลิตหนังสือระดับอุดมศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ประสบปัญหาขาดแคลนหนังสือภาษาไทยเพื่อใช้ในการสอน ค้นคว้า และวิจัย ในระดับอุดมศึกษา และต่างก็ตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องผลิตหนังสือภาษาไทยในสาขาวิชาต่าง ๆ ให้มากขึ้น เพื่อให้มาตรฐานการเรียนการสอนและงานวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา ก้าวหน้าไปด้วยดี สถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ จึงได้มีการส่งเสริมการเขียนหนังสือของอาจารย์ในรูปโครงการสนับสนุน การแต่ง เรียบเรียง และการแปลหนังสือขึ้น (ไชยยศ เหมะรัชตะ, 2521 : 60) และนอกจากนี้ในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ได้กำหนดนโยบายในการดำเนินงานเกี่ยวกับการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ในส่วนที่เกี่ยวกับหนังสือระดับอุดมศึกษา ว่า "ส่งเสริมการแต่งตำราภาษาไทย การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ ที่ทันสมัย และการปรับปรุงระบบสารสนเทศ..." (ทบวงมหาวิทยาลัย . 2524 : 11) เพื่อ

เป็นการแก้ปัญหาการขาดแคลนหนังสือภาษาไทย ซึ่งก็เพียงทำให้มีหนังสือภาษาไทยในบางสาขาวิชาเท่านั้นที่เพิ่มขึ้น มีหลายเรื่องมากขึ้น แต่ก็ยังมีลักษณะซ้ำซ้อนกันสูง และในบางสาขาวิชายังคงมีความขาดแคลนหนังสือภาษาไทยอยู่มาก (ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. 2527 : 31)

โดยลักษณะการศึกษาสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ นักศึกษาต้องค้นคว้าติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการอยู่ตลอดเวลา หนังสือวิชาการจึงเป็นสิ่งจำเป็นต่อการศึกษานี้ และยังรวมไปถึงผู้ที่ประกอบอาชีพแขนงนี้ด้วย แต่ตั้งแต่มีการเรียนการสอนสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ขึ้นในประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2498 เป็นต้นมา (สุทธิลักษณ์ อำพันวงศ์. 2509 : 2) นับเป็นเวลานานถึง 36 ปีมาแล้ว ได้มีการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการใช้หนังสือและวัสดุประกอบการวิจัยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ พบว่า หนังสือภาษาไทยมีน้อย อาจารย์ที่สอนสาขาวิชานี้และบรรณารักษ์ห้องสมุดต่าง ๆ ควรจะจัดทำหนังสือด้านวิชาบรรณารักษศาสตร์ให้มากขึ้น เพื่อลดปัญหาสำหรับผู้วิจัยจักได้ไม่ต้องเสียเวลาค้นหา และอ่านหนังสือ หรือบทความภาษาต่างประเทศ (จิตรา ทับแสง. 2518 : บทคัดย่อ) และนอกจากนี้ยังได้มีการศึกษาทรัพยากรห้องสมุดเพื่อการสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ของวิทยาลัยครู 7 แห่ง ในภาคกลางของประเทศไทย พบว่า หนังสือบรรณารักษศาสตร์ที่ห้องสมุดต่าง ๆ จัดหาให้นักศึกษาวิชาเอก - โท ระดับปริญญาตรี มีจำนวนไม่เพียงพอกับความต้องการ และได้มีการเสนอแนะว่า อาจารย์ของแต่ละวิทยาลัยครูควรช่วยกันผลิตหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ อย่างน้อยก็ในวิชาที่ตนเองกำลังสอนอยู่ (มนต์ฤดี วัชรประทีป. 2522 : บทคัดย่อ) ซึ่งจากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า แม้จะมีการเปิดสอนสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ในประเทศไทยมาเป็นเวลานานแล้ว และมีหนังสือภาษาไทยประกอบการเรียนการสอนสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์อยู่บ้างแล้ว แต่ส่วนใหญ่จะเป็นหนังสือในวิชาบรรณารักษศาสตร์เบื้องต้นหรือการใช้ห้องสมุด สำหรับหนังสือในวิชาอื่น ๆ หรือหนังสือระดับสูงขึ้นไปยังมีความขาดแคลนอยู่อีกมากเมื่อเทียบกับบทความในวารสาร (ชวนพิศ พรรัมย์. 2527 : 49 - 50) และในปัจจุบันการเรียนการสอนสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ได้ขยายการเปิดสอนในสถาบันอุดมศึกษาทั้งที่สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย และสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวนหลายแห่ง และยังได้มีการเปิดสอนถึงระดับปริญญาโท ในอีกหลายสถาบันด้วย ดังนั้นหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์โดยเฉพาะหนังสือที่มี

เนื้อหาในระดับสูง จึงมีความสำคัญและจำเป็นต่อการเรียนการสอน และการค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์เป็นอย่างยิ่ง ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพการณ์เกี่ยวกับหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ในประเทศไทย เพื่อประโยชน์แก่บุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นข้อมูลในการส่งเสริมการผลิตหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ให้มีความก้าวหน้า และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อันจะส่งผลไปถึงความเจริญก้าวหน้าทางวิชาบรรณารักษศาสตร์ ทั้งในด้านการเรียนการสอน การค้นคว้าวิจัย และการประกอบอาชีพ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาสภาพการผลิตหนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ในปัจจุบัน
2. เพื่อศึกษาเหตุผลในการเขียนและไม่เขียนหนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์
3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการเขียนหนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์
4. เพื่อศึกษาความสนใจและความต้องการของผู้ใช้หนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้ทราบสภาพการผลิตหนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ในปัจจุบันว่า มีแนวโน้ม ขอบเขต และปริมาณ เป็นอย่างไร
2. ทำให้ทราบถึงเหตุผลในการเขียนและไม่เขียนหนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ว่า เหตุผลใดที่มีอิทธิพลต่อการเขียนและไม่เขียนหนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ และระดับของเหตุผลมากน้อยเพียงใด
3. ทำให้ทราบถึงความสนใจและความต้องการของผู้ใช้หนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ว่ามีความสนใจและความต้องการหนังสือที่มีเนื้อหาในด้านใดมากน้อยเพียงใด

4. ผลของการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมการเขียนหนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ให้มากขึ้นและตรงกับความต้องการของผู้ใช้

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ดำเนินการภายในขอบเขตดังต่อไปนี้

1. ศึกษาสภาพการผลิตหนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ โดยสำรวจจากหนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ระดับอุดมศึกษา ที่จัดพิมพ์เผยแพร่ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2498 - 2532
2. ศึกษาเหตุผลในการเขียนและไม่เขียนหนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ โดยใช้แบบสอบถามกับประชากรที่เป็นกลุ่มผู้เขียน
3. ศึกษาความสนใจและความต้องการในการใช้หนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มผู้ใช้
4. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

4.1 ในการศึกษาสภาพการผลิตหนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ประชากร คือ หนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ระดับอุดมศึกษา ที่จัดพิมพ์เผยแพร่ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2498 - 2532 ซึ่งมีอยู่ในห้องสมุดมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครู ที่มีการเปิดสอนสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ เป็นวิชาเอกในระดับปริญญาตรี จำนวน 47 แห่ง แยกเป็นมหาวิทยาลัย 11 แห่ง คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา มหาวิทยาลัยศิลปากร พระราชวังสนามจันทร์ และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปัตตานี และวิทยาลัยครู 36 แห่ง คือ วิทยาลัยครูเชียงราย วิทยาลัยครูเชียงใหม่ วิทยาลัยครูลำปาง วิทยาลัยครูอุตรดิตถ์ วิทยาลัยครูกำแพงเพชร วิทยาลัยครูนครสวรรค์ วิทยาลัยครูนิบลสงคราม วิทยาลัยครูเพชรบูรณ์ วิทยาลัยครู

มหาสารคาม วิทยาลัยครูเลย วิทยาลัยครูสกลนคร วิทยาลัยครูอุดรธานี วิทยาลัยครู
นครราชสีมา วิทยาลัยครูบุรีรัมย์ วิทยาลัยครูสุรินทร์ วิทยาลัยครูอุบลราชธานี วิทยาลัยครู
ฉะเชิงเทรา วิทยาลัยครูเทพสตรี วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา วิทยาลัยครูเพชรบุรี
วิทยาลัยครูจันทบุรี วิทยาลัยครูรำไพพรรณี วิทยาลัยครูกาญจนบุรี วิทยาลัยครูนครปฐม
วิทยาลัยครูเพชรบุรี วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช วิทยาลัยครู
ภูเก็ต วิทยาลัยครูยะลา วิทยาลัยครูสงขลา วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี วิทยาลัยครู
จันทระเกษม วิทยาลัยครูธนบุรี วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา วิทยาลัยครูพระนคร
วิทยาลัยครูสวนดุสิต และ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา

4.2 ในการศึกษาเหตุผลในการเขียนและไม่เขียนหนังสือภาษาไทย สาขา
วิชาบรรณารักษศาสตร์ ประชากรคือ กลุ่มผู้เขียน ได้แก่ อาจารย์ที่ปฏิบัติงานในภาคเรียนที่ 1
ปีการศึกษา 2534 ในภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครู จำนวน 47
แห่ง ตามรายชื่อในข้อ 4.1 จำนวนประชากรทั้งสิ้น 233 คน แบ่งเป็นในมหาวิทยาลัย 102 คน
และในวิทยาลัยครู 131 คน

4.3 ในการศึกษาความสนใจและความต้องการในการใช้หนังสือภาษาไทย
สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ประชากรคือ กลุ่มผู้ใช้ ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เลือกเรียน
วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ อาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และบรรณารักษ์ ในมหาวิทยาลัย
และวิทยาลัยครูที่เปิดสอนสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ เป็นวิชาเอก ระดับปริญญาตรี ในปี
การศึกษา 2534 จำนวน 38 แห่ง คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัย
บูรพา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา
มหาวิทยาลัยศิลปากร พระราชวังสนามจันทร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปัตตานี
วิทยาลัยครูเชียงราย วิทยาลัยครูเชียงใหม่ วิทยาลัยครูอุดรดิตถ์ วิทยาลัยครูกำแพงเพชร
วิทยาลัยครูนิบลสงคราม วิทยาลัยครูเพชรบูรณ์ วิทยาลัยครูมหาสารคาม วิทยาลัยครูเลย
วิทยาลัยครูสกลนคร วิทยาลัยครูอุดรธานี วิทยาลัยครูนครราชสีมา วิทยาลัยครูสุรินทร์
วิทยาลัยครูอุบลราชธานี วิทยาลัยครูเทพสตรี วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลัยครูจันทบุรี วิทยาลัยครู

รำไพพรรณี วิทยาลัยครูกาญจนบุรี วิทยาลัยครูเพชรบุรี วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง
วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช วิทยาลัยครูภูเก็ต วิทยาลัยครูสงขลา วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี
วิทยาลัยครูจันทระเกษม วิทยาลัยครูธนบุรี วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา วิทยาลัยครู
พระนคร และ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา จำนวนประชากรทั้งสิ้น 4,086 คน จำแนกออกเป็น

4.3.1 นักศึกษาที่เลือกเรียนวิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ ในมหาวิทยาลัย
1,946 คน และในวิทยาลัยครู 1,742 คน รวม 3,688 คน

4.3.2 อาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ ในมหาวิทยาลัย 102 คน
และในวิทยาลัยครู 102 คน รวม 204 คน

4.3.3 บรรณารักษ์ในห้องสมุดมหาวิทยาลัย จำนวน 205 คน

5. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาความสนใจและความต้องการในการใช้หนังสือ
ภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ได้มาจากประชากรกลุ่มผู้ใช้ในข้อ 4.3 โดยวิธีการสุ่ม
แบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษาดังนี้

5.1 นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เลือกเรียนวิชาบรรณารักษศาสตร์ จำนวน 444
คน แบ่งออกเป็น ในมหาวิทยาลัย จำนวน 235 คน และในวิทยาลัยครู จำนวน 209 คน

5.2 อาจารย์ จำนวน 52 คน แบ่งออกเป็น ในมหาวิทยาลัย จำนวน 25 คน
ในวิทยาลัยครู จำนวน 27 คน

5.3 บรรณารักษ์ จำนวน 51 คน

6. ตัวแปรที่ทำการศึกษา

6.1 ตัวแปรอิสระของกลุ่มผู้เขียน ได้แก่

6.1.1 วุฒิการศึกษา แบ่งออกเป็น

6.1.1.1 ปริญญาตรี

6.1.1.2 ประกาศนียบัตรชั้นสูง

6.1.1.3 ปริญญาโท

6.1.1.4 ปริญญาเอก

6.1.2 ตำแหน่งทางวิชาการ แบ่งออกเป็น

6.1.2.1 อาจารย์

6.1.2.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์

6.1.2.3 รองศาสตราจารย์

6.1.2.4 ศาสตราจารย์

6.1.3 ประสบการณ์การสอน แบ่งออกเป็น

6.1.3.1 1 - 5 ปี

6.1.3.2 6 - 10 ปี

6.1.3.3 11 - 15 ปี

6.1.3.4 16 - 20 ปี

6.1.3.5 20 ปีขึ้นไป

6.2 ตัวแปรอิสระของกลุ่มผู้ใช้ ได้แก่ สถานภาพ แบ่งออกเป็น

6.2.1 นักศึกษา

6.2.2 อาจารย์

6.2.3 บรรณารักษ์

6.3 ตัวแปรตาม ได้แก่

6.3.1 ตัวแปรตามของกลุ่มผู้เขียน แบ่งออกเป็น

6.3.1.1 เหตุผลในการเขียนและไม่เขียนหนังสือภาษาไทย

สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์

6.3.1.2 ปัญหาและอุปสรรคในการเขียนหนังสือภาษาไทย

สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์

6.3.2 ตัวแปรตามของกลุ่มผู้ใช้ ได้แก่ ความสนใจและความต้องการ
ของผู้ใช้หนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การเขียน หมายถึง การแต่ง เรียบเรียง รวบรวม และการแปลหนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์

2. หนังสือ หมายถึง หนังสือภาษาไทยระดับอุดมศึกษาที่จัดพิมพ์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2498 - 2532 ในรูปของงานเขียน งานเรียบเรียง งานแปล งานรวบรวม และงานวิจัย แต่ไม่รวมถึงวิทยานิพนธ์ และผลงานทางวิชาการ ที่ยังมิได้มีการพิมพ์เผยแพร่ ซึ่งเขียนโดยผู้ทรงคุณวุฒิสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ที่เคยมีประสบการณ์ในการสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ และหรือบรรณารักษ์ ที่ปฏิบัติงานในห้องสมุดมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครู ทั้งนี้เนื้อหาของหนังสือต้องเกี่ยวกับสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ในแขนงใดแขนงหนึ่ง ดังต่อไปนี้

2.1 บรรณารักษศาสตร์ภูมิหลัง ได้แก่ หน้าที่และบทบาทของห้องสมุดและบรรณารักษ์ในสังคม ประวัติและวิวัฒนาการของห้องสมุด บรรณารักษศาสตร์ การพิมพ์ หนังสือ และการอ่าน ประวัติบรรณารักษ์ นักเขียนและงานประชาสัมพันธ์ กฎหมายการพิมพ์และลิขสิทธิ์ ความรู้เบื้องต้นทางบรรณารักษศาสตร์

2.2 การจัดองค์การและการบริหารงาน ได้แก่ อาคาร ครุภัณฑ์ และเครื่องใช้ต่าง ๆ การจัดแผนงานในห้องสมุด การสำรวจห้องสมุด ระบบห้องสมุด

2.3 ประเภทของห้องสมุด ได้แก่ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยและวิทยาลัย ห้องสมุดประชาชนและห้องสมุดวัด ห้องสมุดโรงเรียน ห้องสมุดเฉพาะ และห้องสมุดในประเทศอื่น ๆ

2.4 ทรัพยากรห้องสมุดและวัสดุการอ่าน ได้แก่ การเลือกหนังสือ การสำรวจหนังสือและวัสดุการอ่านในห้องสมุด การประเมินค่าหนังสือ หนังสือหายาก ต้นฉบับตัวเขียน สิ่งพิมพ์รัฐบาล หนังสือเฉพาะด้าน แผนที่ รูปภาพ ศูนย์บรรณานุกรมและการเก็บรักษาสสิ่งพิมพ์ วรรณกรรมสำหรับเด็กและวัยรุ่น

2.5 บริการของห้องสมุด ได้แก่ กิจกรรมพิเศษของห้องสมุด การประชาสัมพันธ์ การจัดนิทรรศการ บริการยืม - คืน บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า แนะนำการใช้หนังสือ และห้องสมุด บริการข่าวสารทันสมัย

2.6 งานเทคนิคของห้องสมุด ได้แก่ วิธีการจัดหา การทำบัตรรายการ การวิเคราะห์ เลขหมู่ หัวเรื่อง การทำดรรชนีและสารสังเขป การใช้เครื่องจักรกล การสงวนรักษาทรัพยากร

2.7 บุคลากรและการศึกษาอบรมวิชาบรรณารักษศาสตร์ ได้แก่ การจัด และบริหารงานบุคคล การฝึกอบรมงานห้องสมุด การศึกษาบรรณารักษศาสตร์ การวิจัยทาง บรรณารักษศาสตร์

2.8 สารนิเทศศาสตร์ ได้แก่ ประวัติและแผนการของสารนิเทศศาสตร์ ประวัติและแผนการของคอมพิวเตอร์ วิธีดำเนินการและจัดเก็บสารนิเทศ วิธีสืบค้นและเผยแพร่ สารนิเทศ การจัดเก็บสารนิเทศในรูปของไมโครฟอร์มและรูปแบบอื่น ๆ บทบาทของเทคโนโลยี ในห้องสมุด ช่างงานและความร่วมมือทางสารนิเทศศาสตร์

3. ผู้เขียน หมายถึง ผู้ที่อยู่ในตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ซึ่งเป็นข้าราชการสังกัดภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ และสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครู ที่มีการเปิดสอนสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ เป็นวิชาเอกในระดับปริญญาตรีขึ้นไป ที่ปฏิบัติงานในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2534

4. ผู้ใช้ หมายถึง บุคคลในวงการบรรณารักษศาสตร์ ที่มีความจำเป็นต้องใช้หนังสือ ภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ แขนงใดแขนงหนึ่ง ประกอบการเรียนการสอนและการปฏิบัติงาน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

4.1 นักศึกษา ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี ภาคปกติ ชั้นปีที่ 1 - 4 ที่เลือกเรียนวิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครู ที่เปิดสอนสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ เป็นวิชาเอกในระดับปริญญาตรี ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2534

4.2 อาจารย์ ได้แก่ ผู้ที่อยู่ในตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ซึ่งเป็นข้าราชการในสังกัดภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ และสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ในมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครู ที่เปิดสอนสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ เป็นวิชาเอก ในระดับปริญญาตรี ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2534

4.3 บรรณารักษ์ ได้แก่ บรรณารักษ์วิชาชีพ (Professional Librarians) ซึ่งมีวุฒิตำปริญญาดังกล่าวทางบรรณารักษศาสตร์ และได้รับการบรรจุเข้ารับราชการในตำแหน่ง บรรณารักษ์ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในห้องสมุดมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครู

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้านี้ ผู้วิจัยใคร่ขอเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับดังนี้

1. ความสำคัญและระดับของหนังสือ
2. ความจำเป็นในการเขียนหนังสือของอาจารย์
3. หนังสือสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความสำคัญและระดับของหนังสือ

หนังสือเป็นสื่อในการถ่ายทอดความคิดและความรู้ สามารถสนองความต้องการในการศึกษาค้นคว้า การประกอบอาชีพ หรือให้ความเพลิดเพลินได้ และเนื่องจากหนังสือเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาความคิด การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศจึงจำเป็นต้องขึ้นอยู่กับความรู้และทักษะในการอ่านของประชากรในประเทศที่รู้หนังสือ และมีหนังสืออ่านเป็นจำนวนเพียงพอสำหรับแต่ละบุคคลและสถาบัน (Cabutery. 1984 : 130) นอกจากนี้ทางด้านสังคม หนังสือยังเป็นสื่อกลางที่สำคัญประการหนึ่ง เพราะหนังสือสามารถทำให้คนในสังคมเดียวกันเกิดความเข้าใจซึ่งกันและกันได้ รวมทั้งคนที่อยู่ต่างสังคมก็สามารถเข้าใจคนต่างสังคมได้โดยใช้หนังสือเป็นสื่อกลาง ทำให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน (บุญเรือง นิยมหอม.

2522 : 19)

ในตราสารขององค์การสหประชาชาติได้ระบุความสำคัญของหนังสือในฐานะเป็นเครื่องมือให้การศึกษา เครื่องมือกระจายความรู้ทางวิทยาศาสตร์ การรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรม และยังได้ระบุไว้ด้วยว่า องค์การศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติจะพยายามส่งเสริมความรู้ทางหนังสือ ให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาหนังสือให้ทุกคนในโลกได้มีโอกาสอ่านและใช้ความรู้ที่มีในหนังสือไม่ว่าจะตีพิมพ์ที่ไหนและใช้ภาษาอะไร องค์การศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม

และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติได้เห็นความสำคัญของหนังสือและการอ่านว่า สามารถสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกัน ช่วยส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และความร่วมมืออื่น ๆ ได้ จึงกำหนดในปี ค.ศ. 1972 เป็นปีหนังสือระหว่างชาติ เชิญชวนให้ประเทศต่าง ๆ พิจารณาถึงการพัฒนาหนังสือในประเทศของตน เร่งรัดการผลิตหนังสือ ส่งเสริมการอ่านให้มากขึ้น นำคำขวัญว่า "หนังสือสำหรับทุกคน" (Book for all) ซึ่งได้ใช้มาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1956 มาใช้เป็นคำขวัญสำหรับปีหนังสือระหว่างชาติและได้เสนอประเทศสมาชิกให้ทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ศึกษาวิจัยปัญหาเกี่ยวกับหนังสือ วางแนวทางการพัฒนาหนังสือ กำหนดหน้าที่ควรปฏิบัติของทั้งฝ่ายรัฐและเอกชน และได้มีการตั้งคณะกรรมการระหว่างชาติคณะหนึ่งขึ้น เพื่อพิจารณาขอขอบเขตและแนวทางของหนังสือในอนาคต ได้มีการออก Charter of the Book เพื่อเป็นแนวทางพัฒนาหนังสือ มีการเสนอให้แต่ละประเทศดำเนินการต่าง ๆ อันจะทำให้มีหนังสือสำหรับทุกคนได้ดังต่อไปนี้คือ

1. เน้นการใช้หนังสือเพื่อการศึกษาความเข้าใจระหว่างชาติและความร่วมมือเพื่อสันติภาพในโลก กล่าวคือ เนื้อหาของหนังสือจะต้องส่งเสริมหลักข้างต้น
2. ส่งเสริมการผลิต การเขียน การแปล รวมทั้งการปกป้องสิทธิของผู้เขียน (ลิขสิทธิ์) ในแต่ละประเทศควรมีกฎหมายคุ้มครองสิทธิของผู้เขียน
3. เน้นการผลิต แจกจ่ายหนังสือโดยการขาย มีร้านขายให้มากขึ้น และวิธีที่รัฐจะให้บริการหนังสือทางห้องสมุด โดยเฉพาะห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา และโรงเรียนมัธยม
4. ส่งเสริมการอ่านและนิสัยในการอ่านให้มากขึ้น เพื่อให้วัตถุประสงค์ของการผลิตหนังสือบังเกิดผล (UNESCO, 1972 : 6 - 8)

เมื่อครบรอบ 10 ปีของปีหนังสือระหว่างชาติใน ค.ศ. 1982 องค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติได้จัดให้มีการประชุมระดับโลกว่าด้วยหนังสือ (World Congress on Books) เมื่อวันที่ 7 - 11 มิถุนายน 1982 ที่กรุงลอนดอน โดยทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับหนังสือ ซึ่งได้แก่ นักเขียน นักแปล ผู้เขียนบท ผู้พิมพ์ ผู้จำหน่าย บรรณาธิการ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย เช่น กฎหมายลิขสิทธิ์ กฎหมายการพิมพ์ประมาณ 260 คน จากประเทศสมาชิก 80 ประเทศ

ได้มาร่วมประชุมกันโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลความก้าวหน้าในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา ปรากฏว่ามีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น การพัฒนาทางเทคโนโลยีทำให้มีการพิมพ์ได้เร็วขึ้น พิมพ์ได้จำนวนมากและค่าใช้จ่ายลดลง ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1965 เป็นต้นมา กล่าวได้ว่าเป็นยุคของหนังสือปกอ่อน หนังสือปกอ่อนแพร่หลายมากในประเทศต่าง ๆ เพราะบางประเทศที่มีการผลิตหนังสือปกแข็งอย่างสวยงามแล้วได้หันมาพิมพ์หนังสือปกอ่อนเพื่อราคาของหนังสือจะได้ต่ำลงมากขึ้น สำหรับประเทศไทยจะไม่รู้สึกถึงความเปลี่ยนแปลงนี้มากนัก ทั้งนี้เพราะประเทศไทยผลิตหนังสือปกอ่อนเป็นส่วนใหญ่อยู่แล้ว นอกจากจะเป็นยุคหนังสือปกอ่อนแล้วยังเป็นยุคของการปฏิรูปหนังสืออีกด้วย กล่าวคือ ได้มีการผลิตหนังสือจำนวนมาก รวมทั้งมีแหล่งจำหน่ายเพิ่มขึ้น มีการจำหน่ายทางไปรษณีย์ ตามสถานีรถไฟ ฯลฯ ทำให้หนังสือกระจายไปตามแหล่งต่าง ๆ มากขึ้น

จะเห็นได้ว่าการพยายามอย่างยิ่งที่จะส่งเสริมการผลิตหนังสือในทุกวิถีทาง ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกต่างก็เห็นความสำคัญของหนังสือในฐานะที่เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาความคิดอันเป็นรากฐานเบื้องต้นในการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ทั้งการศึกษา เศรษฐกิจ และสังคม นอกจากจะมีการส่งเสริมการผลิตหนังสือแล้ว องค์การยูเนสโกยังได้เน้นความจำเป็นในการส่งเสริมการอ่านอีกด้วย คำขวัญที่ยึดเป็นแนวในการประชุมในปี ค.ศ. 1982 คือ เพื่อสังคมการอ่าน Toward Reading Society คือ เพื่อสร้างสังคมให้ผู้อ่านมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากว่าการเพิ่มปริมาณการผลิตหนังสือแต่เพียงประการเดียวไม่สามารถทำให้บรรลุเป้าหมายของการพัฒนาหนังสือได้ กล่าวคือ จะต้องมีการส่งเสริมการอ่านและนิสัยในการอ่านให้มากขึ้น เพื่อให้วัตถุประสงค์ของการผลิตหนังสือบังเกิดผล (แม้นมาส ชวลิต. 2525 : 2 - 7)

ระดับของหนังสือ

หนังสืออาจแบ่งออกได้หลายระดับ ในเนื้อหาสาระและวิธีการแล้วแต่ว่าจะเขียนให้ใครอ่านซึ่งไม่เหมือนกัน การใช้ภาษากิตี การอธิบายและยกตัวอย่างกิตี ระดับพื้นฐานทางวิชาการที่จะต้องมาก่อนที่จะมาอ่านหนังสือเล่มนั้น เรื่องนั้น ๆ กิตี สิ่งเหล่านี้จะต้องแยกระดับออกเสียก่อนว่าหนังสือทางวิชาการนี้จะเขียนหรือแต่งขึ้นในระดับใด เพื่อให้ใครอ่าน เพื่อวัตถุประสงค์

ประสงค์อะไร ซึ่งผู้เขียนอาจแบ่งออกได้เป็นระดับต่าง ๆ ดังนี้คือ

1. ระดับนักวิชาการระดับสูงโดยเฉพาะ หนังสือวิชาการเช่นนี้ผู้ที่อ่านจะต้องมีพื้นฐานในทางวิชาการนั้น ๆ มาโดยเฉพาะเป็นอย่างดี คนธรรมดาสามัญจะอ่านไม่รู้เรื่องเลย ตัวอย่างเช่น รายงานการทดลองค้นคว้าหรือวิจัยในเรื่องการเกษตร หรือในเรื่องช่างอุตสาหกรรม หรือในเรื่องแพทยศาสตร์ หนังสือเช่นนี้ จึงอยู่ในวงแคบที่นักวิชาการหรืออาจารย์ หรือศาสตราจารย์ในมหาวิทยาลัยหรือนักวิจัยค้นคว้าเท่านั้นที่จะอ่านรู้เรื่องและได้ประโยชน์

2. ระดับนักวิชาการเฉพาะในวิชาการนั้น ๆ เท่านั้น หนังสือวิชาการเฉพาะเช่นนี้ก็จะใช้ประโยชน์สำหรับคนในวงการวิชาการนั้น ๆ เท่านั้น ซึ่งเป็นหนังสือที่ค่อนข้างจะเข้าใจง่ายกว่าระดับแรก หนังสือเช่นนี้อาจจะหมายถึงตำราเรียนในมหาวิทยาลัยด้วย ครู อาจารย์อาจจะใช้เป็นตำราสอนนักศึกษาในมหาวิทยาลัย นักศึกษาอาจค้นคว้าศึกษาหาอ่านและใช้เป็นเอกสารอ้างอิงได้ เป็นตำราหลักวิชาเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งตำราหรือหนังสือชนิดนี้ไม่มีการล้าสมัยเพราะเป็นหลักวิชาจริง ๆ ไม่ว่าวิชาการจะเจริญก้าวหน้าไปอย่างไรก็ตามก็ต้องใช้หลักวิชาพื้นฐานเหล่านี้เป็นข้อมูลทั้งสิ้น หนังสือหรือตำราชนิดนี้จึงผลิตขึ้นมาแล้วจำหน่ายออกไปได้ไม่กำหนดเวลา หรือเป็นเรื่องที่ล้าสมัยไม่ได้ เช่น ตำราหลักวิชาวิทยาศาสตร์ เคมี ฟิสิกส์ ไฟฟ้า ชีววิทยา ดินและปุ๋ย หลักวิชาอาหารสัตว์ หลักวิชาบำรุงพันธุ์ ฯลฯ

3. ระดับตำราเรียนหรือหนังสือแบบเรียน ซึ่งเป็นหนังสือ ทางวิชาการที่มีหลักวิชา เช่นในระดับที่ 2 แต่การจัดทำและเรียบเรียงได้จัดขึ้นให้เหมาะสมกับระดับการศึกษาของผู้เรียนให้ต่ำกว่าระดับอุดมศึกษาหรือมหาวิทยาลัย หนังสือระดับนี้มีตลาดกว้างขวางมาก เพราะมีผู้ใช้คือนักเรียนมากที่สุด และเป็นเรื่องจำเป็นและบังคับให้นักเรียนต้องมีใช้ด้วย การแต่งตำราหรือแบบเรียนให้ดีแล้ว นักธุรกิจการค้ามักให้ความสนใจในหนังสือทางวิชาการในระดับนี้มากที่สุด เพราะสามารถทำกำไรให้ผู้พิมพ์อย่างมาก ครูอาจารย์หรือนักเขียนตำรามักจะสนใจและแข่งขันผลิตหนังสือประเภทนี้

4. ระดับตำราชาวบ้าน ซึ่งมีทั้งหนังสือขนาดเล็ก ขนาดใหญ่ หรือรวมไปถึงบทความทางวิชาการที่ชาวบ้านคนธรรมดาสามัญสามารถอ่านรู้เรื่องและเข้าใจได้ หนังสือแบบนี้เป็นจุดเริ่มแรกที่จะให้คนอ่านเข้าถึงหลักวิชาการ และศึกษาเพิ่มเติมให้สูงขึ้นด้วยตนเอง ในต่างประเทศ

หลายประเทศเช่นญี่ปุ่นได้ส่งเสริมหนังสือตำราประเภทนี้อย่างมาก ทำให้ประชาชนของเขามีความรู้รอบตัวกว้างขวางไม่ถูกเบียดเบียนในชีวิตสังคมปัจจุบันได้ เกษตรกรก็มีความรู้เรื่องการรักษายาบาล หรือมีความรู้เข้าใจในวิชาการแพทย์ เกษตรกรไม่จำเป็นต้องรักษาโรคด้วยตัวเอง แต่เกษตรกรก็รู้ว่าเจ็บป่วยขึ้นมาแล้วเป็นเพราะอะไร อาการเช่นนั้นเป็นโรคอะไร มีวิธีการรักษาอย่างไร เมื่อไปหาแพทย์ก็รู้และเข้าใจว่าแพทย์รักษายาบาลถูกต้องมากน้อยอย่างไร มีอะไรบกพร่องผิดพลาดบ้าง ค่ารักษายาบาลสมกับราคายาบาลหรือไม่ วิชาการอื่น ๆ ก็เช่นกัน ซึ่งวิชาการหลายสาขาเป็นวิชาการที่ทุกคนใช้เป็นชีวิตประจำวันได้ทั้งนั้น หากทุกคนมีความรู้รอบตัวมากก็จะดำรงชีพในสังคมได้อย่างสันติสุขที่สุด ดังนั้นหนังสือวิชาการระดับนี้จึงเป็นการให้การศึกษาแก่ประชาชนที่สำคัญ โดยประชาชนใช้เวลาว่างตอนใดก็ได้หาความรู้จากการอ่าน

5. ระดับนำไปปฏิบัติเฉพาะเรื่อง หนังสือแบบนี้อาจจะเรียกว่าเป็นเพียงคู่มือแนะนำเท่านั้น เพราะต้องการอ่านเพื่อนำเอาไปใช้ปฏิบัติทันที คู่มือแนะนำแบบนี้จึงเป็นเรื่องสั้น ๆ ที่ใช้วิชาการทางปฏิบัติเฉพาะอย่างเท่านั้น ในทางการค้าเครื่องมืออุปกรณ์หลายอย่างจะต้องเข้าใจใช้เครื่องมือเหล่านั้นเพื่อให้ได้ผลงานและไม่เสียทรัพย์ง่าย ๆ คู่มือคำแนะนำเหล่านี้จะเขียนขึ้นเป็นตอน มีศัพท์วิชาการหรือศัพท์เทคนิคบ้างตามความจำเป็น สอนหรือบอกวิธีการใช้ การบำรุงรักษา การซ่อมแซมเล็ก ๆ น้อย ๆ ความยากง่ายของคู่มือวิชาการเหล่านี้จะยากง่ายก็ขึ้นอยู่กับเครื่องมือเครื่องใช้นั้นมีการใช้สลับซับซ้อนยากง่ายเพียงไร (ไกรยุทธ ธีรตยาคินันท์. 2528 : 99 - 100 ; สันต์ ธรรมบำรุง. 2529 : 24 - 25)

ความจำเป็นในการเขียนหนังสือของอาจารย์

ในปัจจุบันอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษามีภาระที่สำคัญอีกประการหนึ่ง นอกเหนือจากการสอนและการช่วยงานด้านอื่น ๆ ของสถาบัน คือ การเขียนหนังสือ ซึ่งความสำคัญและความจำเป็นในการเขียนหนังสือของอาจารย์นี้ แยกได้ออกเป็น 3 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ

1. ความจำเป็นของประเทศชาติ การเขียนหนังสือช่วยให้ความขาดแคลนหนังสือในแขนงวิชาต่าง ๆ ลดน้อยลง ปัญหาปัจจุบันที่นิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษาต้องเผชิญอยู่ คือ ความขาดแคลนหนังสือประกอบการเรียนที่เป็นภาษาไทย หากส่วนใหญ่หนังสือในด้านต่าง ๆ

มักผลิตจากส่วนราชการของกระทรวง ทบวง และกรมกองต่าง ๆ ตลอดจนสถาบันอุดมศึกษา ทั้งหลาย แม้ว่าหลายสถาบันจะกำหนดให้ผลิตระดับปริญญาโท เขียนปริญญานิพนธ์ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในระดับนั้น แต่ความขาดแคลนดังกล่าวก็ไม่ได้หมดไป เนื่องจากปริญญานิพนธ์ดังกล่าวมิได้แพร่หลายไปสู่คนในชาติโดยส่วนรวมแต่อย่างใด คงมีแต่การสั่งเซปของปริญญานิพนธ์ดังกล่าวเท่านั้น ที่ผู้ใช้ห้องสมุดในระดับอุดมศึกษาได้มีโอกาสอ่าน เมื่อเป็นเช่นนี้ การเขียนหนังสือทางวิชาการของอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิในสถาบันอุดมศึกษา จึงให้ความหวังประการหนึ่งที่ทุกคนเฝ้าคอยเมื่อตำราเหล่านั้นออกสู่บรรณโลกเมื่อใด เมื่อนั้นประเทศชาติจะลดเงินค่าหนังสือต่างประเทศที่มีราคาแพงไปได้ปีละมากทีเดียว (ลมุล รัตนากร. 2523 : 127)

2. ความจำเป็นทางวิชาการ ซึ่งสามารถแบ่งออกได้ ดังนี้

2.1 เป็นการทำให้สถาบันอุดมศึกษาได้ทำหน้าที่ของตนเองโดยสมบูรณ์ คือ ค้นคว้าแสวงหาความรู้ และเผยแพร่ความรู้ให้กว้างขวางออกไปเพิ่มเติมจากการเรียนการสอนที่ทำอยู่โดยปกติแล้ว

2.2 การเขียนหนังสือเป็นการบันทึกความก้าวหน้าทางวิชาการไว้ เพื่อจะได้รู้ว่ายุคใดคนคิดอย่างไร คนรู้อะไร พัฒนาการของความรู้ไปถึงไหนแล้ว และเมื่อบันทึกความก้าวหน้าไว้เช่นนี้แล้ว การเขียนตำราก็ยังเป็นการสืบเนื่อง และเชื่อมโยงความรู้และวิชาการให้ต่อเนื่องและสัมพันธ์กัน เป็นการสืบทอดความรู้แก่กัน (ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. 2526 : 181 - 182)

2.3 เพื่อให้ประกอบการสอน การเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องมีหนังสือประกอบการสอน เพื่อแบ่งเบาภาระของอาจารย์ผู้สอน และนิสิตนักศึกษาจะได้มีความรู้ความเข้าใจตรงกัน ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้สอนและผู้เรียนสามารถที่จะเสนอกิจกรรมเพิ่มเติมประกอบการเรียนการสอนได้ ทำให้ผู้สอนสอนด้วยความมั่นใจยิ่งขึ้น (สันต์ ธรรมบำรุง. 2529 : 22)

3. ความจำเป็นส่วนตัวของผู้เขียน

3.1 การเขียนหนังสือเป็นการทดสอบตัวผู้เขียนว่า มีความเข้าใจในเรื่องนั้นมากน้อยเพียงใด และเข้าใจอย่างกว้างขวางแค่ไหน ซึ่งการทดสอบดังกล่าวทำให้นิสิตที่เขียนออกมาเป็นเครื่องแสดงถึงเกียรติภูมิและศักดิ์ศรีของผู้เขียน และของสถาบันที่ผู้เขียนอยู่ด้วยเช่นกัน

3.2 ทำให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่น และมีความศรัทธามากขึ้น การเคารพนับถือ การยอมรับ การสร้างความพอใจก็จะเกิดตามมา เพราะเนื่องจากหนังสือตำราที่อาจารย์เขียน และพิมพ์ขึ้นมาแล้วจะเป็นสมบัติของวงวิชาการและผู้อ่านตลอดไป

3.3 การเขียนหนังสือเป็นเสมือนการสร้างอนุสาวรีย์ในทางวิชาการ เพราะหนังสือที่เขียนไว้จะเป็นสิ่งที่บันทึกไว้ตลอดไป คนรุ่นหลังก็จะมาอ่านมาศึกษาค้นคว้ากันต่อไป (ไพฑูรย์ สินลารัตน์. 2526 : 182 - 183)

3.4 เพื่อขอรับตำแหน่งทางวิชาการ เนื่องจากในการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์ในสังกัดสถาบันอุดมศึกษานั้น จะต้องเขียนหนังสือตำราหรือวิจัย เพื่อแสดงความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ให้ปรากฏ และได้รับการยอมรับจากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ อาจารย์ผู้สอนจึงมีความจำเป็นที่จะต้องแสดงผลงานของตนทางการเขียนตำรา เพื่อยกสถานะภาพของตนและของสถาบัน (สันต์ ธรรมบำรุง. 2529 : 22)

หนังสือสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์

1. ความหมายของบรรณารักษศาสตร์

คำว่า "บรรณารักษศาสตร์" ในภาษาอังกฤษมีคำที่นิยมเรียกอยู่ 2 คำ คือ Librarianship และ Library Science คำแรกใช้กันแพร่หลายในทวีปยุโรป ส่วนคำหลังนิยมใช้ในประเทศสหรัฐอเมริกาเมื่อราวกลางศตวรรษที่ 19 และได้ใช้คำนี้เรื่อยมา ที่จริงแล้วคำแรกสุดที่ใช้เรียกการจัดดำเนินงานห้องสมุด คือ Library Economy (Parker. 1974 : 867) ซึ่งปรากฏเป็นนามของโรงเรียนบรรณารักษศาสตร์แห่งแรก (School of Library Economy) ณ วิทยาลัยโคลัมเบีย รัฐนิวยอร์ก เมื่อ ค.ศ. 1887

เกตส์ (Gates. 1976 : 133) ชี้แจงความหมายของคำว่า "บรรณารักษศาสตร์" ในคำภาษาอังกฤษว่า "Library Science" คือ วิชาว่าด้วยการจัดความรู้ไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบใดก็ได้ ให้เป็นไปตามความมุ่งหมาย วัตถุประสงค์และหน้าที่ของห้องสมุด เพื่อจะนำหลักการ ทฤษฎี ระเบียบวิธี การจัดองค์การ และเทคนิคต่าง ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงานการให้บริการของห้องสมุด ส่วน Librarianship เป็นวิชาที่ว่าด้วยการนำความรู้ภาคทฤษฎีจากหนังสือ

และวัสดุต่าง ๆ ที่เก็บรวบรวมไว้ในห้องสมุดออกมาปรับปรุงประสิทธิภาพและขยายบริการของห้องสมุดอยู่เสมอ

ฮาร์วีย์ (Harvey. 1973 : 292) ได้รวบรวมคำจำกัดความต่าง ๆ ของบรรณารักษศาสตร์ (Library Science) ไว้ เช่น บรรณารักษศาสตร์ คือ การศึกษาวิชาชีพห้องสมุดสมัยใหม่ เป็นทั้งศิลปะและศาสตร์แขนงหนึ่งที่นำคนและหนังสือมาพบกันเพื่อให้เกิดผลดีที่สุด

คำจำกัดความที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ สะท้อนให้เห็นภาพสวยงามของห้องสมุดอย่างชัดเจน ให้เห็นถึงความพยายามในทุกทิศทางที่มุ่งจะปรับปรุงงานบริการให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด โดยการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาประยุกต์ใช้กับเรื่องที่เกี่ยวข้องในแต่ละช่วงพัฒนาการห้องสมุดและแหล่งข่าวสารทั้งหลาย และให้เห็นถึงความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดของบรรณารักษศาสตร์กับการอ่าน การติดต่อสื่อสาร การจัดพิมพ์ งานบริการเอกสาร และกับสารนิเทศศาสตร์ งานบริการเอกสารนั้นเป็นวิธีการหนึ่งสำหรับถ่ายทอดและเผยแพร่สารนิเทศไปถึงผู้ใช้ และให้มีการใช้มากขึ้นจะโดยวิธีใดก็ตาม ส่วนสารนิเทศศาสตร์เป็นการศึกษาว่า มนุษย์สร้างและใช้ประโยชน์กับทั้งสื่อสารนิเทศทุกรูปแบบกันอย่างไร (จ้อย นันทิวัชรินทร์, ม.ล. 2522 : 64) ด้วยเหตุนี้บรรณารักษศาสตร์จึงเพิ่มพูนขึ้นด้วยเนื้อหาใหม่ ๆ อยู่เป็นระยะ ๆ การใช้คำว่า Library and Information Science ; Librarianship Information Science ; Librarianship and Documentation จึงได้ปรากฏแพร่หลายตามกระแสพัฒนาการของวิชาบรรณารักษศาสตร์ในขณะนี้

2. เนื้อหาของหนังสือสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์

การจำแนกสาขาวิชาองค์การศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติยูเนสโก (UNESCO) กำหนดให้สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์อยู่ในสาขามนุษยศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วยวิชาโบราณคดี ประวัติศาสตร์ ภาษาศาสตร์ บรรณารักษศาสตร์ ปรัชญา จิตวิทยา ศาสนศาสตร์ และวิชาอื่นที่คล้ายคลึงกัน (ทพวงมหาวิทยาลัย. 2526 : 43 - 45)

ในวารสารสารสังเขปชื่อ Dissertation Abstract International ฉบับล่าสุด ปี ค.ศ. 1990 Section A ภาคมนุษยศาสตร์ จัดแบ่งประเภทวิชาต่าง ๆ

อย่างกว้าง ๆ ได้จัดให้สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ (Library Science) อยู่ในหมวด การสื่อสารและศิลปกรรม

การแบ่งสาขาวิชาตาม ISCED (International Standard Classification of Education) ซึ่งมี 10 สาขานั้น สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ (Library Science) อยู่ในสาขาสังคมศาสตร์ ข้อ 3 คือ การสื่อสารมวลชนและการเอกสาร (Mass Communication and Documentation) (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2526 : 77)

สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์จึงอยู่ทั้งในสาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และ เรื่องทั่ว ๆ ไป ซึ่งจะอยู่ในสาขาใดก็ตาม ขึ้นอยู่กับทัศนะหรือหลักการพิจารณาว่าเริ่มจากจุดใด เนื้อหาในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์นั้น ได้มีการจัดแบ่งไว้หลายแบบด้วยกัน ดังเช่น

เกตส์ (Gates. 1976 : 133 - 134) ได้แบ่งเนื้อหาในสาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์ออกอย่างกว้าง ๆ 3 ประเภท คือ

1. ความรู้พื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์ ประกอบด้วย 3 เรื่องย่อย ได้แก่ ประวัติและพัฒนาการของห้องสมุดและวิชาบรรณารักษศาสตร์ ประวัติของหนังสือ การพิมพ์ ลิขสิทธิ์ และเรื่องราวของบุคคลในวงการ
2. หน้าที่ เทคนิค และหลักการของห้องสมุด ได้แก่ การบริหารและการจัดการงานห้องสมุด การคัดเลือกและการจัดหาวัสดุห้องสมุด การควบคุมบรรณานุกรม การบริการ การแนะนำการอ่าน และการสอนวิธีการใช้ห้องสมุดและอุปกรณ์ห้องสมุด
3. อาชีพบรรณารักษ์ แบ่งออกเป็น ความมุ่งหมาย กิจกรรมและบริการขององค์กรวิชาชีพ การเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพบรรณารักษ์

เมลวิลล์ ดิวอี้ (Dewey. 1971 : 470 - 480) ได้แบ่งเนื้อหาสาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์อย่างละเอียดไว้ในแผนการจัดหมู่หนังสือระบบทศนิยมของดิวอี้ ซึ่งจัดให้อยู่ใน หมู่ย่อย 020 ของหมวดใหญ่ 000 ประกอบด้วยหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

1. ห้องสมุดและสังคม ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างห้องสมุดและสถาบัน การศึกษา พัฒนาการและความร่วมมือระหว่างห้องสมุด การส่งเสริมห้องสมุด ห้องสมุดและรัฐบาล

2. วัสดุอุปกรณ์ของห้องสมุดและศูนย์สารนิเทศ ในเรื่องที่ตั้ง การวางแผน อาคาร ชั้นวางหนังสือ ห้องอ่านหนังสือ ห้องอื่น ๆ แสงสว่าง การปรับอากาศ อุปกรณ์และเครื่องตกแต่ง

3. บุคลากรและอัตรากำลัง เช่น การบริหารงานห้องสมุด คู่มือการปฏิบัติงาน

4. ระเบียบการใช้ห้องสมุด รวมทั้งการยืมระหว่างห้องสมุด

5. การดำเนินงานห้องสมุด นับตั้งแต่การเลือกและจัดหา บริการยืม คืน จนถึง การซ่อมและเย็บเล่ม

6. ห้องสมุดเฉพาะ

7. ห้องสมุดประเภทอื่น ๆ เช่น ห้องสมุดส่วนบุคคล ห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดมหาวิทยาลัยและวิทยาลัย

8. การอ่านและเครื่องช่วยการอ่าน ได้แก่ บทวิจารณ์หนังสือ การอ่านของเด็กและวัยรุ่น ความสนใจในการอ่าน

9. การบริการเอกสาร การรวบรวมและจัดทำรายละเอียดเพื่อให้บริการ ได้แก่ การจัดทำสาระสังเขปและดัชนีการเก็บ การค้นและการนำข่าวสารออกมาใช้ประโยชน์ โดยใช้เครื่องจักรกล การบริการเอกสารเฉพาะวิชา

ห้องสมุดรัฐสภาอเมริกัน (Library of Congress. 1959 : vii - ix) ได้แบ่งเนื้อหาสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ไว้ในหมวด Z ของแผนการจัดหมู่ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 เรื่อง ดังนี้

1. หนังสือทั่วไป เป็นเรื่องประวัติของหนังสือและการทำหนังสือ

2. การเขียน เช่น ลายมือ การพิมพ์ดีด คำย่อ ชวเลข รหัสลับ การเขียนซึ่งมองไม่เห็นด้วยตาเปล่า

3. อุตสาหกรรมหนังสือและการค้นคว้า ได้แก่ การพิมพ์ การเย็บเล่มหนังสือ การขายและการจัดพิมพ์ ลิขสิทธิ์

4. ห้องสมุด ประกอบด้วย เรื่องหนังสือในห้องสมุดและบรรณารักษศาสตร์ เช่น กฎหมายห้องสมุด การจัดองค์การและการบริหาร สถาปัตยกรรม บุคลากร การเงิน

ครุภัณฑ์ ห้องสมุดสาขา ห้องสมุดเคลื่อนที่ ประชาสัมพันธ์ รายงานของห้องสมุด ประวัติและสถิติ

5. บรรณานุกรม ได้แก่ เรื่องนิรนามและนามแฝง บรรณานุกรมแห่งชาติ
บรรณานุกรมเฉพาะเรื่อง และบรรณานุกรมเฉพาะบุคคล

นอกจากนี้ สรุปลักษณ์ อำพันวงศ์ (2518 : 152 - 155) ได้แบ่งเนื้อหา
อย่างละเอียดตามขอบเขตของการวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์ ออกเป็น 8 แขนง ดังต่อไปนี้

1. ภูมิหลัง ได้แก่ ประวัติห้องสมุด พัฒนาการหรือความเคลื่อนไหวในวงการ
ประวัติของหนังสือ การพิมพ์ การผลิต การจำหน่าย ประวัติบรรณารักษ์ นักการศึกษาทาง
บรรณารักษศาสตร์ ประวัตินักเขียนและงานประพันธ์ในด้านประเมินค่าผลงานประพันธ์นั้น ๆ
ปรัชญาของบรรณารักษศาสตร์ สื่อมวลชนกับห้องสมุด การเซ็นเซอร์สิ่งพิมพ์

2. การจัดองค์การและการบริหารงาน ได้แก่ อาคาร ครุภัณฑ์และเครื่องใช้
ต่าง ๆ กฎหมายห้องสมุด การจัดแผนงานในห้องสมุด การสำรวจห้องสมุด ระบบห้องสมุด

3. ทฤษฎาหนังสือและวัสดุการอ่าน ได้แก่ การจัดหา นโยบายการเลือก
หนังสือ การสำรวจหนังสือและวัสดุการอ่านในห้องสมุด การประเมินค่าหนังสือ ศูนย์บรรณานุกรม
และการเก็บรักษาสิ่งพิมพ์ การยืมระหว่างห้องสมุด การถ่ายเอกสาร หนังสือหายาก ต้นฉบับ
ตัวเขียน สิ่งพิมพ์รัฐบาล หนังสือเฉพาะด้าน แผนที่ รูปภาพ

4. บริการแก่ผู้อ่าน เช่น บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า บริการข่าวสาร
การวิเคราะห์สถิติยืมคืน ห้องสมุดเคลื่อนที่ ตู้สมุด การบำบัดโรคโดยใช้หนังสือ การเล่นนิทาน
การสอนวิธีใช้ห้องสมุด นิทรรศการห้องสมุด การประชาสัมพันธ์

5. งานเทคนิครวมทั้งงานด้านบริการเอกสาร ได้แก่ วิธีการจัดหา การทำบัตร
รายการ การจัดหมู่หนังสือ หัวเรื่อง การทำดัชนีและสารสังเขป การใช้เครื่องจักรกล
การเผยแพร่สิ่งพิมพ์ บริการข่าวสาร

6. บุคลากรและการศึกษาอบรมวิชาบรรณารักษศาสตร์ ได้แก่ การจัดและ
บริหารงานบุคคล การศึกษาบรรณารักษศาสตร์ การฝึกอบรมงานห้องสมุด

7. บรรณารักษศาสตร์สากล บรรณารักษศาสตร์เปรียบเทียบ บรรณารักษศาสตร์
ในประเทศอื่น ๆ

8. วิธีการวิจัยและประเมินค่า

เรวดี เรื่องประพันธ์ (2524 : 37 - 50) ได้วิเคราะห์เนื้อหาบทความทางบรรณารักษศาสตร์ของไทย โดยแบ่งเนื้อหาของสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ออกเป็น 7 หมวด ดังนี้

1. บรรณารักษศาสตร์ ได้แก่ หน้าที่และบทบาทของห้องสมุดและบรรณารักษ์ ในสังคม ประวัติและวิวัฒนาการของห้องสมุด บรรณารักษ์ การพิมพ์ หนังสือและการอ่าน ประวัติ บรรณารักษ์ นักเขียนและงานประพันธ์ กฎหมายการพิมพ์และลิขสิทธิ์
2. ประเภทของห้องสมุด ได้แก่ หลักการบริหารและดำเนินงานห้องสมุด ห้องสมุดมหาวิทยาลัยและวิทยาลัย ห้องสมุดประชาชนและห้องสมุดวัด ห้องสมุดโรงเรียน ห้องสมุดเฉพาะ และห้องสมุดในประเทศอื่น ๆ ซึ่งครอบคลุมเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดองค์การและการบริหารงานของห้องสมุดประเภทต่าง ๆ คือ ประวัติและวิวัฒนาการ นโยบาย หน้าที่และวัตถุประสงค์ อาคารสถานที่และครุภัณฑ์ การดำเนินงานและการแบ่งหน่วยงาน งบประมาณ การเขียนรายงาน และสถิติห้องสมุด การวิเคราะห์ระบบงาน การประเมินผลงาน การสำรวจห้องสมุด ฯลฯ
3. บริการของห้องสมุด ได้แก่ กิจกรรมพิเศษของห้องสมุด การประชาสัมพันธ์ และการจัดนิทรรศการ บริการจ่าย - รับหนังสือ แนะนำการใช้หนังสือและห้องสมุด การนำบัตรโรคด้วยหนังสือ การบริการแก่ผู้ใช้ที่มีลักษณะพิเศษ บริการห้องสมุดเคลื่อนที่ การจัดขึ้นหนังสือ บริการตอบคำถาม บริการด้านทรัพยากรห้องสมุด
4. งานเทคนิคของห้องสมุด ได้แก่ การจัดหา การทำบัตรรายการและหัวเรื่อง การจัดหมู่หนังสือ การทำดรรชนีและสารบัญแบบ การสงวนรักษาทรัพยากร
5. วรรณกรรมสำหรับเด็กและวัยรุ่น
6. บุคลากร การศึกษาอบรม และวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์ ได้แก่ บุคลากร การฝึกอบรมและดูงานทางบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ การวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์ การศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์
7. สารนิเทศศาสตร์ เป็นแขนงวิชาที่เน้นการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ กับงานของห้องสมุด ซึ่งได้แก่ ประวัติและวิวัฒนาการของสารนิเทศศาสตร์ ประวัติและวิวัฒนาการของ

คอมพิวเตอร์ การจัดเก็บและการเรียกใช้สารนิเทศระบบใหม่ในรูปแบบต่าง ๆ การจัดเก็บสารนิเทศในรูปแบบไมโครฟอร์ม ข่ายงานและความร่วมมือทางสารนิเทศศาสตร์ระหว่างห้องสมุด (ขอนแก่น, มหาวิทยาลัย. 2532 : 47) นอกจากนี้ในดำเนินงานเทคนิคของสารนิเทศศาสตร์จะเน้นเนื้อหาเกี่ยวกับวิธีดำเนินการและจัดเก็บสารนิเทศ วิธีสืบค้นและเผยแพร่สารนิเทศและบทบาทของเทคโนโลยีในห้องสมุด (พลสุข ปรีวัตรวราวุฒิ. 2533 : 47)

สรุปได้ว่า บรรณารักษศาสตร์มีขอบเขตกว้างขวาง ครอบคลุมการศึกษาวรรณกรรมในทุกสาขาวิชา และการจัดการบริหารงานทุกด้านของห้องสมุดทุกประเภท วรรณกรรมทางบรรณารักษศาสตร์มีเนื้อหาในส่วนที่เป็นความรู้ทางวิชาบรรณารักษศาสตร์ ซึ่งครอบคลุมเนื้อหาแขนงต่าง ๆ ได้แก่ บรรณารักษศาสตร์ภูมิหลัง การจัดองค์การและการบริหารงาน ประเภทของห้องสมุด ทรัพยากรห้องสมุดและวัสดุการอ่าน บริการของห้องสมุด งานเทคนิคของห้องสมุด บุคลากรและการศึกษาอบรมวิชาบรรณารักษศาสตร์ และสารนิเทศศาสตร์

3. หนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์

แบบแผนความรู้ทางวิชาการบรรณารักษศาสตร์ไทย เริ่มเมื่อจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้อนุมัติแผนวิชาบรรณารักษศาสตร์ ขึ้นในคณะอักษรศาสตร์ เมื่อปี พ.ศ. 2498 (สุทธิลักษณ์ อำพันวงศ์. 2509 : 2) จากจุดนี้ ทำให้เกิดวรรณกรรมทางบรรณารักษศาสตร์ขึ้นแต่ยังคงอยู่กระจัดกระจาย ยังไม่มีใครรวบรวมวรรณกรรมชนิดต่าง ๆ เข้าด้วยกัน จนกระทั่งปี พ.ศ. 2518 สุทธิลักษณ์ อำพันวงศ์ หัวหน้าแผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในขณะนั้น ได้รวบรวมวรรณกรรมซึ่งเขียนเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษทั้งที่เป็นหนังสือเล่ม จุลสาร บทความในวารสาร เอกสาร รายงาน และบทความที่เสนอในการประชุมระหว่างประเทศ รวม 383 รายการ ไว้ในหนังสือชื่อ "วรรณกรรมทางบรรณารักษศาสตร์ไทย" ทำให้ทราบว่า เรื่องราวใดที่ได้บันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร และงานใดที่บรรณารักษกรกระทำ เป็นผลสำเร็จบ้าง

ในหนังสือวรรณกรรมทางบรรณารักษศาสตร์ไทย ได้แสดงรายการวรรณกรรมทางบรรณารักษศาสตร์ที่เก่าแก่ที่สุด ซึ่งเขียนเป็นภาษาไทย ได้แก่ งานนิพนธ์เรื่อง "ตำนานหอสมุดหอพระมณเฑียรธรรม หอวิชาญาณ หอพุทธศาสนสังคหะ และหอสมุดสำหรับพระนคร" โดย สมเด็จพระ

กรมพระยาดำรงราชานุภาพ เมื่อปี พ.ศ. 2459 และลำดับที่สองมีระยะห่างกันถึง 35 ปี คือ เมื่อกรมศิลปากรจัดพิมพ์หนังสือชื่อ "นำชมหอสมุดดำรงราชานุภาพ" ในปี พ.ศ. 2494 (สุทธิลักษณ์ อำพันวงศ์. 2509 : 116)

จากหลักฐานดังกล่าว พอสรุปได้ว่า วรรณกรรมทางบรรณารักษศาสตร์ไทยรุ่นแรกสุดเป็นวรรณกรรมเชิงสืบประวัติห้องสมุด ซึ่งเป็นหอสมุดแห่งชาติในปัจจุบัน หากจะทบทวนประวัติพัฒนาการของห้องสมุดในประเทศไทยแล้ว ยังไม่มีหลักฐานยืนยันว่าประเทศไทยมีสถาบันห้องสมุดใดบ้างก่อนการสถาปนากรุงสุโขทัยเป็นราชธานี หอพระไตรปิฎกและหอหลวงจึงถือเป็นรูปแบบที่เก่าแก่ที่สุดในประเทศไทย ในช่วงเวลาหลายร้อยปีที่ผ่านมาจนถึงกรุงรัตนโกสินทร์ ยังไม่ปรากฏวรรณกรรมทางบรรณารักษศาสตร์ไทยที่เป็นลายลักษณ์อักษรขึ้น แม้ช่วงนั้นจะมีเหตุการณ์สำคัญที่เป็นปัจจัยเกื้อกูลต่อพัฒนาการของห้องสมุด เช่น การพิมพ์หนังสือและการปฏิสังขรณ์วัดโพธิ์ในรัชกาลที่ 3 การสร้างโรงพิมพ์ในรัชกาลที่ 4 แม้กระทั่งการจัดตั้งหอพระสมุดวชิรญาณ เมื่อปี พ.ศ. 2424 ในรัชกาลที่ 5 จน อีก 14 ปีต่อมาจึงมีบันทึกเรื่องราวประวัติห้องสมุดขึ้นแรกขึ้นเป็น "ประวัติหอพระสมุดวชิรญาณ" ในหนังสือวชิรญาณ ฉบับที่ 17 ประจำเดือนกุมภาพันธ์ ร.ศ. 114 (พ.ศ. 2483) (ประภาวดี พจนา. 2516 : 5)

สำหรับวรรณกรรมที่จัดเป็นหนังสือเล่มแรกในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์นั้นพบว่า สุทธิลักษณ์ อำพันวงศ์ ได้เรียบเรียงหนังสือ "บรรณารักษศาสตร์เบื้องต้น" ขึ้นในปี พ.ศ. 2502 อันนับว่าเป็นหนังสือภาษาไทยเล่มแรกที่กำลังกล่าวถึงการใช้ห้องสมุด (สุนัตรา ไชยศิริ. 2520 : 152)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในปี พ.ศ. 2509 ฉวีลักษณ์ ศาตมัย (2509) ได้ศึกษาเรื่อง "การผลิตและการใช้หนังสืออ้างอิงของไทย" สรุปได้ว่า การผลิตหนังสืออ้างอิงของไทยได้จัดพิมพ์มากในช่วงปี พ.ศ. 2489 - 2508 และ ปี พ.ศ. 2500 เป็นปีที่มีการจัดพิมพ์เพิ่มขึ้นเป็นลำดับ แต่การผลิตก็ยังมีปัญหาทั้งในด้านผู้จัดทำ การพิมพ์ และการจำหน่าย คือ ในด้านการจัดทำผู้จัดทำมิได้จัดทำหนังสืออ้างอิงประเภทที่อยู่ในความต้องการของผู้ใช้ และจัดทำหนังสือในบางประเภทและบางแขนงวิชา

เป็นจำนวนมาก เนื่องจากไม่มีการสำรวจตลาดความต้องการของผู้ใช้ก่อนผลิตหนังสือ และการจัดพิมพ์ก็มุ่งปริมาณมากกว่าคุณภาพ ทำให้หนังสือชำรุด เสียหายง่าย นอกจากนี้ในการพิมพ์ยังขาดเครื่องมือช่วยค้น ทำให้ผู้ใช้ไม่ได้รับความสะดวกในการใช้ สำหรับด้านการจำหน่าย มักจำหน่ายในจังหวัดพระนคร ธนบุรี เป็นส่วนมาก ไม่มีตัวแทนไปจำหน่ายต่างจังหวัด

สแตนลีย์ เอ บาร์เน็ตท์ และคนอื่น ๆ (Barnette. 1967) ได้ทำการสำรวจการผลิตหนังสือและอุตสาหกรรมการผลิตหนังสือของไทย พบว่า พัฒนาการการผลิตหนังสือตำรา ทั้งระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา รวมทั้งหนังสืออื่น ๆ ตลาดหนังสือเมืองไทย ยังอยู่ในวงแคบ สำหรับหนังสือตำราชั้นอุดมศึกษาส่วนใหญ่ล้าสมัยและมีจำนวนน้อยมาก เนื่องจาก นักศึกษานิยมอ่านเอกสารประกอบการสอนที่อาจารย์แจกให้ ฉะนั้นสำนักพิมพ์จึงไม่กล้าเสี่ยงลงทุน ในการผลิตหนังสือตำราชั้นอุดมศึกษานัก และมีปัญหาในการผลิตหนังสือตำราชั้นอุดมศึกษา คือ อาจารย์ต้องทำงานเต็มเวลาไม่มีเวลาเขียนหนังสือตำรา และขาดทุนทรัพย์ สำนักพิมพ์ไม่กล้าลงทุนเมื่อคาดว่าผู้ซื้อน้อย และที่สำคัญรัฐบาลไม่มีแผนส่งเสริมการผลิตหนังสือตำราชั้นอุดมศึกษา โดยเฉพาะ

ต่อมา นางลักษณ์ ไหมหน่ายกิจ (2513) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการควบคุมและ บริการทางบรรณานุกรมในประเทศไทย" ซึ่งมีตอนหนึ่งที่สำรวจเกี่ยวกับประเภทและปริมาณสิ่งพิมพ์ ที่ผลิตในประเทศไทย จากผลของการวิจัยสรุปได้ว่า ปริมาณการผลิตสิ่งพิมพ์ในประเทศไทยยังไม่มากนัก ตัวเลขที่ได้จากหนังสือสถิติรายปีขององค์การสหประชาชาติ และที่รวบรวมจากหอสมุดแห่งชาติ ระหว่างปี พ.ศ. 2494 - 2495 และ 2500 - 2511 พบว่า ในปี พ.ศ. 2499 มีการผลิตหนังสือมากที่สุด 4,444 ชื่อเรื่อง ในปี พ.ศ. 2505 ผลิตน้อยที่สุดเพียง 1,062 ชื่อเรื่อง ประเภทของหนังสือที่ผลิตมาก คือ หมวดความรู้ทั่วไป พิมพ์มากที่สุดถึงร้อยละ 65.14 ประเภทที่ผลิตน้อยที่สุด คือ หมวดปรัชญา จำนวนผลิตสูงสุดเพียงร้อยละ 6 เหตุที่ผลิตหนังสือ น้อยเพราะ ความพอใจในการอ่านหนังสือของคนไทยยังน้อย ขาดแคลนตัวบุคคล ผู้เขียน และ เนื่องจากการขาดหลักเกณฑ์ในการเก็บสถิติทำให้ไม่สามารถทราบสถิติการผลิตสิ่งพิมพ์ได้อย่างแน่นอน นอกจากนี้ได้เสนอแนะในเรื่องการผลิตและการเก็บสถิติสิ่งพิมพ์ของไทย ทั้งการแก้ไข พระราชบัญญัติคุ้มครองวรรณกรรมและศิลปกรรม พุทธศักราช 2474 ด้วย

นางเยาว์ เด่นวัฒนา (2524) ได้วิเคราะห์ปัญหาในการผลิตและเผยแพร่หนังสือตำราที่ผลิตโดยมูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ และแนวโน้มการผลิตหนังสือของมูลนิธิ พบว่า โครงการตำรามีปัญหาขาดแคลนทุนในการผลิตหนังสือ ขึ้นตอนในการจัดพิมพ์ล่าช้า และไม่มีผู้รับผิดชอบอย่างเต็มที่ ในช่วงตั้งแต่ปี พ.ศ. 2504 - 2522 โครงการตำราได้พิมพ์หนังสือตำรา 35 ชื่อเรื่อง เป็นหนังสือสาขาประวัติศาสตร์มากที่สุด รองลงมาคือ สาขารัฐศาสตร์ หนังสือที่ผลิตน้อยที่สุดคือ สาขาภูมิศาสตร์และจิตวิทยา

ในปี 2528 บัณฑิต หมดรักษ์ (2528) ได้ศึกษาประวัติและความเป็นมาของการผลิตหนังสือศาสนาอิสลามที่เขียนเป็นภาษาไทย โดยการสำรวจหนังสือศาสนาอิสลามที่เขียนเป็นภาษาไทย จนถึงปี พ.ศ. 2527 จำนวน 440 ชื่อเรื่อง จากแหล่งต่าง ๆ 11 แห่ง และ สัมภาษณ์แหล่งผลิตหนังสือศาสนาอิสลามต่าง ๆ เช่น สมาคมทางศาสนาอิสลาม และสำนักพิมพ์ พบว่า หนังสือศาสนาอิสลามที่เขียนเป็นภาษาไทยจัดพิมพ์ในช่วงปี พ.ศ. 2523 - 2527 มากที่สุด ซึ่งเป็นการผลิตโดยสำนักพิมพ์ สมาคม และสถาบันทางศาสนาอิสลาม แหล่งทุนในการผลิตได้มาจากการบริจาค หนังสือส่วนใหญ่เป็นหนังสือแปลและจัดทำเป็นหนังสือปกอ่อน ปัญหาที่สำคัญในการผลิต คือ ปัญหาด้านเงินทุน

ชวนนิต พรรัมย์ (2528) ได้ศึกษาปัจจัยที่ทำให้บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยผลิตผลงานทางวิชาการ และประโยชน์ที่ได้รับ ตลอดจนได้วิเคราะห์ผลงานทางวิชาการของบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ในด้านรูปแบบ สาขาวิชา และแหล่งเผยแพร่ เพื่อศึกษาปัญหาในการผลิตและเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ พบว่า ปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่ทำให้บรรณารักษ์ผลิตผลงานทางวิชาการ คือ ต้องการศึกษาค้นคว้าเทคนิคและวิธีการใหม่ ๆ ที่จะนำมาปฏิบัติงานห้องสมุด และแก้ปัญหาการปฏิบัติงาน รูปแบบผลงานทางวิชาการที่ผลิตมากที่สุด คือ บทความวารสาร ส่วนใหญ่ผลิตในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์/สนเทศศาสตร์ แหล่งเผยแพร่ที่สำคัญ คือ ห้องสมุดที่สังกัด สำหรับปัญหาในการผลิตผลงานทางวิชาการ คือ การไม่มีเวลา

ปี 2530 อำไพ อารุงทรัพย์ ได้ศึกษาความสนใจและความต้องการในการอ่าน เรื่อง (subject) ต่าง ๆ ในวารสารทางบรรณารักษศาสตร์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย พบว่า อาจารย์อ่านเฉพาะเรื่องที่สนใจ

เพื่อนำเนื้อหามาประกอบการเรียนการสอน และเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางบรรณารักษศาสตร์และ
สารนิเทศศาสตร์ ตลอดจนสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง สำหรับเรื่องที่ต้องการอ่านมาก คือ การบริหาร
การบริการ และสารนิเทศและเทคโนโลยี

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แบ่งวิธีดำเนินการวิจัยออกเป็นขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

1. หนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ระดับอุดมศึกษา ที่จัดพิมพ์เผยแพร่ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2498 - 2532 ซึ่งอยู่ในห้องสมุดมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครู ที่มีการเปิดสอน สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ เป็นวิชาเอกในระดับปริญญาตรี จำนวน 47 แห่ง (โปรดดูรายชื่อสถาบัน บทที่ 1 หน้า 5 - 6 ข้อ 4.1)
2. กลุ่มผู้เขียน ซึ่งใช้ในการศึกษาเหตุผลในการเขียนและไม่เขียนหนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ได้แก่ อาจารย์ที่ปฏิบัติงานในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2534 ในภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัย และวิทยาลัยครู 47 แห่ง จำนวน 233 คน
3. กลุ่มผู้ใช้ ซึ่งใช้ในการศึกษาความสนใจและความต้องการในการใช้หนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 1 - 4 ที่เลือกเรียนวิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ จำนวน 3,168 คน อาจารย์ จำนวน 209 คน และบรรณารักษ์ จำนวน 205 คน ในมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครูที่เปิดสอนสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ เป็นวิชาเอกระดับปริญญาตรี ในปีการศึกษา 2534 จำนวน 38 แห่ง รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 4,086 คน (โปรดดูรายชื่อสถาบัน บทที่ 1 หน้า 6 - 7 ข้อ 4.3)

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาความสนใจและความต้องการในการใช้หนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ คือ กลุ่มตัวอย่างที่สุ่มมาจากประชากรกลุ่มผู้ใช้โดยศึกษาจากหลักการคิดคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนร้อยละดังนี้

ถ้าประชากรมีประมาณ 100 หน่วย ใช้กลุ่มตัวอย่างประมาณ 15 - 30 %

ถ้าประชากรมีประมาณ 1,100 หน่วย ใช้กลุ่มตัวอย่างประมาณ 10 - 15 %

ถ้าประชากรมีประมาณ 10,000 หน่วย ใช้กลุ่มตัวอย่างประมาณ 5 - 10 %

(ชาญวิทย์ เทียมบุญประเสริฐ. 2525 : 69)

ซึ่งจากการคิดคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามวิธีดังกล่าว ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 547 คน ดังต่อไปนี้

1. นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เลือกเรียนวิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครู ได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 12 ของนักศึกษาทั้งหมด ได้กลุ่มตัวอย่าง 444 คน จากประชากร 3,688 คน แบ่งออกเป็นในมหาวิทยาลัย 235 คน และในวิทยาลัยครู 209 คน จากนั้นใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้สถาบันเป็นชั้นแบ่ง ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นสัดส่วนตามรายละเอียดในตาราง 1

2. อาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครู ได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 25 ของจำนวนอาจารย์ทั้งหมด ได้กลุ่มตัวอย่าง 52 คน แบ่งออกเป็นมหาวิทยาลัย 24 คน และในวิทยาลัยครู 28 คน จากประชากร 209 คน จากนั้นใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้สถาบันเป็นชั้นแบ่ง ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นสัดส่วนตามรายละเอียดในตาราง 1

3. บรรณารักษ์ ในห้องสมุดมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครู ได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 25 ของจำนวนบรรณารักษ์ทั้งหมด ได้กลุ่มตัวอย่าง 51 คน จากประชากร 205 คน จากนั้นใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้สถาบันเป็นชั้นแบ่ง ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นสัดส่วนตามรายละเอียดในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

มหาวิทยาลัย/วิทยาลัยครู	ประชากร	กลุ่มผู้ใช้ (38 แห่ง)						
		นักศึกษา อาจารย์ บรรณารักษ์						
		ผู้เขียน (47 แห่ง)	N S		N S		N S	
			12%		25%		25%	
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	16	1	1	16	3	22	6	
มหาวิทยาลัยขอนแก่น	11	146	18	11	3	19	5	
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	11	113	14	11	3	32	8	
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	7	43	5	7	2	49	12	
มหาวิทยาลัยรามคำแหง	13	1,491	178	13	3	35	8	
มหาวิทยาลัยบูรพา	5	46	6	5	1	4	1	
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร	16	-	-	16	3	17	4	
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม	7	13	2	7	2	2	1	
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา	4	27	3	4	1	3	1	
มหาวิทยาลัยศิลปากร พระราชวังสนามจันทร์	4	8	1	4	1	13	3	
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปัตตานี	8	58	7	8	2	9	2	
รวม	102	1,946	235	102	24	205	51	

ตาราง 1 (ต่อ)

มหาวิทยาลัย/วิทยาลัยครู	กลุ่มผู้ใช้ (38 แห่ง)						
	ประชากร						
		นักศึกษา อาจารย์ บรรณาธิการ					
		ผู้เขียน (47 แห่ง)	N 12%	S 25%	N 25%	S 25%	
วิทยาลัยครู เชียงราย	2	29	3	2	1	-	
วิทยาลัยครู เชียงใหม่	4	41	5	4	1	-	
วิทยาลัยครู ลำปาง	3	-	-	-	-	-	
วิทยาลัยครู อุดรดิตถ์	3	39	5	3	1	-	
วิทยาลัยครู กำแพงเพชร	3	21	3	3	1	-	
วิทยาลัยครู นครสวรรค์	5	-	-	-	-	-	
วิทยาลัยครู ภูเก็ตสงคราม	4	40	5	4	1	-	
วิทยาลัยครู เพชรบูรณ์	4	52	10	4	1	-	
วิทยาลัยครู มหาสารคาม	5	35	4	5	1	-	
วิทยาลัยครู เลย	2	73	9	2	1	-	
วิทยาลัยครู สกลนคร	4	91	11	4	1	-	
วิทยาลัยครู อุดรธานี	3	63	8	3	1	-	
วิทยาลัยครู นครราชสีมา	5	84	10	5	1	-	
วิทยาลัยครู บุรีรัมย์	2	-	-	-	-	-	
วิทยาลัยครู สุรินทร์	3	71	9	3	1	-	
วิทยาลัยครู หนองบัวลำภู	2	25	3	2	1	-	

ตาราง 1 (ต่อ)

มหาวิทยาลัย/วิทยาลัยครู	ประชากร	กลุ่มผู้ใช้ (38 แห่ง)					
		นักศึกษา อาจารย์ บรรณารักษ์					
		ผู้เขียน		N		S	
		(47 แห่ง)		12%		25%	25%
วิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา	1	-	-	-	-	-	-
วิทยาลัยครูเทพสตรี	5	95	11	5	1	-	-
วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา	3	-	-	-	-	-	-
วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์	4	130	15	7	1	-	-
วิทยาลัยครูรำไพพรรณี	2	12	2	2	1	-	-
วิทยาลัยครูกาญจนบุรี	5	23	3	5	1	-	-
วิทยาลัยครูนครปฐม	4	-	-	-	-	-	-
วิทยาลัยครูเพชรบุรี	4	75	9	4	1	-	-
วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง	2	16	2	2	1	-	-
วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช	5	76	9	5	1	-	-
วิทยาลัยครูภูเก็ต	5	42	5	5	1	-	-
วิทยาลัยครูยะลา	2	-	-	-	-	-	-
วิทยาลัยครูสงขลา	2	78	9	2	1	-	-
วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี	3	82	10	3	1	-	-
วิทยาลัยครูจันทระเกษม	6	88	10	6	1	-	-
วิทยาลัยครูธนบุรี	2	77	9	2	1	-	-

ตาราง 1 (ต่อ)

มหาวิทยาลัย/วิทยาลัยครู	กลุ่มผู้ใช้ (38 แห่ง)						
	ประชากร						
	นักศึกษา อาจารย์ บรรณาธิการ						
	ผู้เขียน (47 แห่ง)	N	S	N	S	N	S
วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	6	92	11	6	1	-	-
วิทยาลัยครูพระนคร	5	51	6	5	1	-	-
วิทยาลัยครูสวนดุสิต	4	-	5	-	-	-	-
วิทยาลัยครูสวนสุนันทา	4	105	13	4	1	-	-
รวม	131	1,742	209	107	28	-	-
รวมทั้งสิ้น	233	3,688	444	209	52	205	51

N คือ จำนวนประชากร

S คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่

1. บัตรบันทึกข้อมูลหนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยมีลำดับขั้นตอนในการสร้างดังต่อไปนี้
 - 1.1 พิจารณาลักษณะรายละเอียดของหนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์กับข้อมูลต่าง ๆ ที่ต้องการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างบัตรบันทึกข้อมูล
 - 1.2 นำบัตรบันทึกข้อมูลที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอต่อประธานและกรรมการควบคุมปฏิบัติงานเพื่อตรวจสอบพิจารณาความเหมาะสม
 - 1.3 นำบัตรบันทึกข้อมูลที่ตรวจสอบเรียบร้อยแล้วไปใช้เก็บข้อมูล

ตัวอย่างบัตรบันทึกข้อมูล

ผู้แต่ง	
ชื่อเรื่อง	
สถานที่พิมพ์	ครั้งที่พิมพ์
สำนักพิมพ์	ปีที่พิมพ์
แขนงวิชา	
บรรณารักษศาสตร์ภูมิหลัง	บริการของห้องสมุด
การจัดองค์การและการบริหาร	งานเทคนิคของห้องสมุด
ประเภทของห้องสมุด	บุคลากรและการศึกษา
ทรัพยากรห้องสมุดและ	อบรมวิชาบรรณารักษศาสตร์
วัสดุการอ่าน	สารนิเทศศาสตร์

2. แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 2 ชุด คือ

ชุดที่ 1 สำหรับผู้เขียน

ชุดที่ 2 สำหรับผู้ใช้

2.1 ลักษณะของแบบสอบถาม แบบสอบถามแต่ละชุดมีลักษณะดังนี้

2.1.1 แบบสอบถามชุดที่ 1 สำหรับผู้เขียน แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นรายละเอียดส่วนตัว ได้แก่ เพศ สถาบัน

การศึกษาที่สังกัด วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ ตำแหน่งทางวิชาการ ภาระหน้าที่ การเขียนหนังสือภาษาไทย ลักษณะของคำถามเป็นแบบเลือกตอบ และเติมคำในช่องว่าง

ตอนที่ 2 เป็นคำถามสำหรับผู้ที่เคยผลิตหนังสือภาษาไทย

สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ข้อคำถามเกี่ยวกับเหตุผลในการเขียนและปัญหาอุปสรรคในการเขียน ซึ่งแบ่งออกเป็นปัญหาและอุปสรรคในการเขียนหนังสือภาษาไทย และปัญหาและอุปสรรคในการจัดพิมพ์หนังสือภาษาไทย ลักษณะของคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และตอนท้ายของคำถาม เปิดโอกาสให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมอย่างอิสระ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามสำหรับผู้ที่ไม่เคยเขียนหนังสือภาษาไทย

สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ข้อคำถามเกี่ยวกับเหตุผลที่ไม่เขียนหนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ลักษณะของคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และตอนท้ายของคำถามเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมอย่างอิสระ

2.1.2 แบบสอบถามชุดที่ 2 สำหรับผู้ใช้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ได้แก่ เพศ สถานภาพ สถาบันการศึกษาที่สังกัด ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความสนใจและความต้องการ

ในการใช้หนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ในแขนงวิชาต่าง ๆ ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

การกำหนดค่าน้ำหนักของการตอบแบบสอบถามชุดที่ 1 ตอนที่ 2 และ ตอนที่ 3 และชุดที่ 2 ตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้คือ

มากที่สุด	ให้ค่าน้ำหนัก	5
มาก	ให้ค่าน้ำหนัก	4
ปานกลาง	ให้ค่าน้ำหนัก	3
น้อย	ให้ค่าน้ำหนัก	2
น้อยที่สุด	ให้ค่าน้ำหนัก	1

เกณฑ์การจัดระดับค่าเฉลี่ย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.50 - 5.00	ถือว่า	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.50 - 4.49	ถือว่า	มาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.50 - 3.49	ถือว่า	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.50 - 2.49	ถือว่า	น้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00 - 1.49	ถือว่า	น้อยที่สุด

2.2 การสร้างแบบสอบถาม มีลำดับขั้นตอนในการสร้างดังนี้

- 2.2.1 ศึกษาขอบเขตของปัญหา และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียน และการผลิตหนังสือ เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
- 2.2.2 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอต่อประธานและกรรมการควบคุมปริญญาเอน์ เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อคำถาม ความเหมาะสมในการใช้ถ้อยคำ และสำนวนภาษา
- 2.2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จทดลองใช้กับอาจารย์ผู้สอนวิชา บรรณารักษศาสตร์ นักศึกษาวิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ และบรรณารักษ์ ที่ไม่ใช่ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 2.2.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว เสนอต่อประธานและกรรมการควบคุมปริญญาเอน์ เพื่อตรวจสอบแบบสอบถามอีกครั้งหนึ่ง
- 2.2.5 นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บข้อมูล

การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้แบ่งการรวบรวมข้อมูลเป็น 2 ตอน คือ

1. ในการศึกษาสภาพการผลิตหนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ผู้วิจัยได้รวบรวมรายชื่อหนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ระดับอุดมศึกษาที่จัดพิมพ์เผยแพร่ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2498 - 2532 ที่มีอยู่ในห้องสมุดมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครู ที่มีการเปิดสอนสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์เป็นวิชาเอกในระดับปริญญาตรี จำนวน 47 แห่ง โดยเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือนเมษายน - มิถุนายน 2533 ตามขั้นตอนดังนี้

1.1 ผู้วิจัยได้ไปรวบรวมรายชื่อหนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์จากบัตรทะเบียนของห้องสมุดมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครูที่อยู่ในส่วนกลางด้วยตนเอง โดยบันทึกข้อมูลทางบรรณานุกรมของหนังสือลงในบัตรบันทึกข้อมูล

1.2 นำบัตรบันทึกข้อมูลมาจัดเรียงตามลำดับอักษรของผู้แต่ง แล้วจัดทำบรรณานุกรมหนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ส่งให้บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครูในส่วนภูมิภาค เพื่อขอความร่วมมือช่วยตรวจสอบกับบัตรทะเบียนของห้องสมุด และส่งรายชื่อหนังสือที่ไม่มีในบรรณานุกรมหนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์กลับมาให้ผู้วิจัย

1.3 นำรายชื่อหนังสือที่ได้รับเพิ่มเติมมาคัดลอกลงในบัตรบันทึกข้อมูล และจัดเรียงตามลำดับอักษรของผู้แต่ง เพื่อตรวจสอบและคัดเลือกบัตรที่มีรายชื่อซ้ำซ้อนกันออก

1.4 นำบัตรบันทึกข้อมูลที่สมบูรณ์ มาจำแนกตามแขนงวิชาที่ได้กำหนดไว้ แล้วนำไปจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

2. ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามทั้ง 2 ชุด ของประชากรที่เป็นกลุ่มผู้เขียน และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มผู้ใช้ ผู้วิจัย ได้เก็บรวบรวมข้อมูลในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2534 โดยผู้วิจัยได้จัดส่งและเก็บรวบรวมโดยทางไปรษณีย์ โดยมีหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัยแนบด้วย ซึ่งผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถามให้แก่กลุ่มผู้เขียน จำนวน 233 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมด 140 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 60.08 และส่งแบบสอบถามให้แก่กลุ่มผู้ใช้จำนวน 552 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา 341 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 61.77 รวมแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาทั้งหมด 481 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 61.27

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำบัตรบันทึกข้อมูลมาจัดรอยคะแนนแสดงความถี่ จำแนกตามลักษณะต่าง ๆ ที่ต้องการศึกษา ได้แก่ แขนงวิชา ปีที่พิมพ์ และแหล่งที่พิมพ์ แล้วเสนอผลเป็นคำร้อยละ
2. แบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาทั้งหมด ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้
 - 2.1 แยกแบบสอบถามเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้เขียน และกลุ่มผู้ใช้ แล้วตรวจสอบเลือกเก็บไว้เฉพาะแบบสอบถามที่ได้ข้อมูลสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
 - 2.2 นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ มาให้รหัสคำตอบเป็นตัวเลข และลงในแบบกรอกรหัสข้อมูล (Coding Form) จากนั้นนำข้อมูลทั้งหมดไปประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติด้านสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Science : SPSS - X) ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ คำร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 - 2.3 หาคำร้อยละ และแจกแจงความถี่ของคำตอบเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้เขียนและผู้ใช้นั่งสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์
 - 2.4 หาคำร้อยละ และแจกแจงความถี่ของจำนวนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ในแขนงวิชาต่าง ๆ ที่จัดพิมพ์เผยแพร่ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2498 - 2532
 - 2.5 หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคำตอบเกี่ยวกับเหตุผลในการเขียนและปัญหาอุปสรรคในการเขียนหนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ เหตุผลที่ไม่เขียนหนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ และความสนใจและความต้องการในการใช้หนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ในแขนงวิชาต่าง ๆ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อนำไปใช้ในการแปลผล ใช้ค่าสถิติดังต่อไปนี้

1. ค่าร้อยละ

$$\text{ร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น} \times 100}{\text{ความถี่รวมทั้งหมด}}$$

2. ค่าเฉลี่ย ใช้สูตร

$$\mu = \frac{\sum fx}{N}$$

เมื่อ μ แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum fx$ แทน ผลรวมทั้งหมดของความถี่คูณคะแนนในช่วงเดียวกัน
 N แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

(ประกอบ กรรณสูตร. ม.ป.ป. : 66)

3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum fx^2 - (\sum fx)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S. D. แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 x แทน คะแนน
 f แทน ความถี่
 N แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

(ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2531 : 64)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้สรุปผลตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย ตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพการผลิตหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ จำแนกตามแขนงวิชา ปีที่พิมพ์ และแหล่งที่พิมพ์

ตอนที่ 2 สภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามชุดที่ 1 ตอนที่ 1 และชุดที่ 2 ตอนที่ 1 นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ส่วน ดังนี้

2.1 สภาพภาพส่วนตัวของผู้เขียน ได้แก่ เพศ สถานประกอบการที่สังกัด วุฒิการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการในปัจจุบัน ประสบการณ์การสอน และการเขียนหนังสือ

2.2 สภาพภาพส่วนตัวของผู้ใช้ ได้แก่ เพศ สถานภาพ และสถาบันที่สังกัด

ตอนที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเหตุผลในการเขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ของผู้เขียน รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามชุดที่ 1 ตอนที่ 2 ข้อ 1

ตอนที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาและอุปสรรคในการเขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ของผู้เขียน รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามชุดที่ 1 ข้อ 2 และข้อ 3

ตอนที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเหตุผลที่ทำให้ไม่เขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ของผู้ที่ไม่เคยเขียนหนังสือ รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามชุดที่ 1 ตอนที่ 3

ตอนที่ 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสนใจและความต้องการในการใช้หนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ แขนงวิชาต่าง ๆ ของกลุ่มผู้ใช้ รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามชุดที่ 2 ตอนที่ 2

รายละเอียดแต่ละตอนนำเสนอ ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานการณ์ผลิตหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์

จากการสำรวจหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ที่จัดพิมพ์ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2498 - 2532 ในห้องสมุดมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครูทั้ง 47 แห่ง ปรากฏรายละเอียดดังแสดงไว้ในตาราง 2 - 4

ตาราง 2 จำนวนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ จำแนกตามแขนงวิชาในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์

แขนงวิชาในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์	จำนวน	ร้อยละ (ชื่อเรื่อง)
1. บรรณารักษศาสตร์ภูมิหลัง	77	10.04
หน้าที่และบทบาทของห้องสมุดและบรรณารักษ์ในสังคม	35	
ประวัติและวิวัฒนาการของห้องสมุด บรรณารักษศาสตร์		
การพิมพ์หนังสือและการอ่าน	34	
ประวัติบรรณารักษ์ นักเขียน และงานประพันธ์	8	
กฎหมายและลิขสิทธิ์	-	
2. การจัดองค์การและการบริหารงาน	28	3.65
การบริหารและการดำเนินงานห้องสมุด	23	
อาคารสถานที่ และครุภัณฑ์ห้องสมุด	2	
การแบ่งหน่วยงาน	2	
งบประมาณ	-	
การเขียนรายงานและสถิติห้องสมุด	-	

ตาราง 2 (ต่อ)

แขนงวิชาในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์	จำนวน	ร้อยละ (ชื่อเรื่อง)
การวิเคราะห์ระบบงาน	-	
การประเมินผลงาน	-	
การสำรวจห้องสมุด	1	
3. ประเภทของห้องสมุด	84	10.95
ห้องสมุดมหาวิทยาลัยและวิทยาลัย	33	
ห้องสมุดประชาชนและห้องสมุดวัด	24	
ห้องสมุดโรงเรียน	15	
ห้องสมุดเฉพาะ	11	
ห้องสมุดในประเทศอื่น ๆ	1	
4. ทรัพยากรห้องสมุดและวัสดุการอ่าน	139	18.12
การเลือกหนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์	46	
การสำรวจหนังสือและวัสดุการอ่านในห้องสมุด	-	
การประเมินคุณค่าหนังสือ	6	
หนังสือหายาก ต้นฉบับตัวเขียน	7	
สิ่งพิมพ์รัฐบาล	3	
โสตทัศนวัสดุ	8	
ศูนย์บรรณานุกรม	30	
การเก็บรักษาสังพิมพ์	-	
วรรณกรรมสำหรับเด็กและวัยรุ่น	39	

ตาราง 2 (ต่อ)

แขนงวิชาในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์	จำนวน (ชื่อเรื่อง)	ร้อยละ
5. บริการของห้องสมุด	172	22.43
กิจกรรมพิเศษของห้องสมุด	4	
การประชาสัมพันธ์และการจัดนิทรรศการ	6	
บริการยืม-คืน	2	
แนะนำการใช้นั่งสือและห้องสมุด	138	
การบำบัดโรคด้วยหนังสือ	-	
การบริการแก่ผู้ที่มีลักษณะพิเศษ	-	
บริการห้องสมุดเคลื่อนที่	2	
การจัดชั้นหนังสือ	-	
การบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า	19	
บริการข่าวสารทันสมัย	1	
6. งานเทคนิคของห้องสมุด	173	22.56
วิธีการจัดหา	17	
การทำบัตรรายการและหัวเรื่อง	84	
การวิเคราะห์เลขหมู่	52	
การทำดรรชนีและสารสังเขป	11	
การใช้เครื่องจักรกล	1	
การสงวนรักษาทรัพยากร	8	
7. บุคลากรและการศึกษาอบรมวิชาบรรณารักษศาสตร์	33	4.30
การจัดและการบริหารงานบุคคล	5	

ตาราง 2 (ต่อ)

แขนงวิชาในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์	จำนวน	ร้อยละ (ชื่อเรื่อง)
การฝึกอบรมงานห้องสมุด	9	
การวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์	8	
การศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์	11	
8. สารนิเทศศาสตร์	61	7.95
ประวัติและพัฒนาการของสารนิเทศศาสตร์	13	
ประวัติและพัฒนาการของคอมพิวเตอร์	1	
วิธีดำเนินการและจัดเก็บสารนิเทศ	24	
วิธีสืบค้นและเผยแพร่สารนิเทศ	4	
การจัดเก็บสารนิเทศในรูปแบบไมโครฟอร์มและรูปแบบอื่น ๆ	-	
บทบาทของเทคโนโลยีในห้องสมุด	13	
รายงานและความร่วมมือทางสารนิเทศศาสตร์	6	
รวม	767	100.0

จากตาราง 2 แสดงว่าการผลิตหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ในแขนงวิชางานเทคนิคของห้องสมุดมากที่สุด คือ มีจำนวน 173 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 22.56 รองลงมาได้แก่แขนงวิชาการของห้องสมุด จำนวน 172 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 22.43 ส่วนแขนงวิชาที่มีการผลิตน้อยที่สุด คือ แขนงวิชาการจัดองค์การและการบริหารงาน มีจำนวน 28 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 3.65 และรองลงมา คือ แขนงวิชาบุคลากรและการศึกษาอบรมวิชาบรรณารักษศาสตร์ มีจำนวน 33 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 4.30

ตาราง 3 จำนวนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ จำแนกตามปีที่พิมพ์

ปีที่จัดพิมพ์	จำนวน (ชื่อเรื่อง)	ร้อยละ
2498 - 2504	12	1.56
2505 - 2511	29	3.78
2512 - 2518	59	7.69
2519 - 2525	253	32.99
2526 - 2532	373	48.63
ไม่ปรากฏปีพิมพ์	41	5.35
รวม	767	100.0

จากตาราง 3 พบว่า ช่วงเวลาที่มีการผลิตหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์มากที่สุด คือช่วงปี พ.ศ. 2526 - 2532 มีการผลิตจำนวน 373 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 48.63) รองลงมาคือ ช่วงปี พ.ศ. 2519 - 2525 (ร้อยละ 32.99)

ตาราง 4 จำนวนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ จำแนกตามประเภทแหล่ง
ที่พิมพ์

ประเภทแหล่งที่พิมพ์	จำนวน (ชื่อเรื่อง)	ร้อยละ
หน่วยงานรัฐบาล/สถาบันการศึกษา/ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์	569	74.19
สำนักพิมพ์เอกชน และสมาคมทางวิชาชีพ	198	25.81
รวม	767	100.0

จากตาราง 4 แสดงว่า แหล่งที่พิมพ์หนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ที่สำคัญ คือ หน่วยงานรัฐบาล/สถาบันการศึกษา/ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มีจำนวนหนังสือที่จัดพิมพ์รวมทั้งสิ้น 569 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 74.19

ตอนที่ 2 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งของกลุ่มผู้เขียนและกลุ่มผู้ใช้ ปรากฏดังแสดงไว้ในตาราง 5 - 6

ตาราง 5 สถานภาพส่วนตัวของผู้เขียน

ผู้เขียน		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	31	22.1
	หญิง	109	77.9
	รวม	140	100.0
สถาบันการศึกษาที่สังกัด	มหาวิทยาลัย	83	59.3
	วิทยาลัยครู	57	40.7
วุฒิการศึกษา	ปริญญาตรี	12	8.6
	ประกาศนียบัตรชั้นสูง	2	1.4
	ปริญญาโท	115	82.1
	ปริญญาเอก	10	7.1
	อื่น ๆ (*)	1	0.7
ตำแหน่งทางวิชาการ ในปัจจุบัน	อาจารย์	71	50.7
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	47	33.6
	รองศาสตราจารย์	19	13.6
	ศาสตราจารย์	3	2.1

ตาราง 5 (ต่อ)

ผู้เขียน		จำนวน	ร้อยละ
ประสบการณ์การสอน	1 - 5 ปี	14	10.0
	6 - 10 ปี	23	16.4
	11 - 15 ปี	31	22.1
	16 - 20 ปี	38	27.1
	21 ปีขึ้นไป	34	24.3
การเขียนหนังสือ	เคย	80	57.1
	ไม่เคย	60	42.9

* วุฒิการศึกษาอื่น ๆ คือ ประกาศนียบัตรนักศึกษาระดับปริญญาตรีและ
 สาระนิเทศศาสตร์ (1 คน)

จากตาราง 5 แสดงว่าสถานภาพส่วนตัวของผู้เขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชา
 บรรณารักษศาสตร์ จากจำนวนทั้งหมด 140 คน ส่วนใหญ่เป็นหญิง (ร้อยละ 77.9) เป็นชาย
 ร้อยละ 22.1 เป็นอาจารย์สังกัดมหาวิทยาลัย 83 คน สังกัดวิทยาลัยครู 57 คน ส่วนใหญ่มีวุฒิ
 การศึกษาระดับปริญญาโท (ร้อยละ 82.1) รองลงมาคือปริญญาตรี (ร้อยละ 8.6) ระดับปริญญา
 เอก ร้อยละ 7.1 ส่วนระดับประกาศนียบัตรชั้นสูงและอื่น ๆ มีจำนวนใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ
 1.4 และ 0.7 ตามลำดับ ผู้เขียนส่วนใหญ่มีตำแหน่งทางวิชาการระดับอาจารย์มากที่สุด (ร้อย
 ละ 50.7) รองลงมาคือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (ร้อยละ 33.6) รองศาสตราจารย์ (ร้อยละ
 13.6) และศาสตราจารย์ ร้อยละ 2.1 และเป็นผู้ที่เคยมีประสบการณ์ในการสอน 16 - 20 ปี

มากที่สุด (ร้อยละ 27.1) รองลงมาคือ 21 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 24.3) และ 11 - 15 ปี (ร้อยละ 22.1) และผู้เขียนร้อยละ 57.1 เป็นผู้ที่เคยเขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์มาแล้ว

ตาราง 6 สถานภาพส่วนตัวของผู้ใช้

ผู้ใช้		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	38	11.1
	หญิง	303	88.9
	รวม	341	100.0
สถานภาพ	นักศึกษา	281	82.4
	อาจารย์	19	5.6
	บรรณารักษ์	41	12.6
สถาบันการศึกษา	มหาวิทยาลัย	229	67.2
	วิทยาลัยครู	112	32.8

จากตาราง 6 พบว่า สถานภาพส่วนตัวของผู้ใช้หนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ จำนวน 341 คน ร้อยละ 88.9 เป็นหญิง และมีสถานภาพเป็นนักศึกษา ร้อยละ 82.4 (281 คน) อาจารย์ ร้อยละ 5.6 (19 คน) และเป็นบรรณารักษ์ ร้อยละ 12.6 (41 คน) สังกัดมหาวิทยาลัย ร้อยละ 67.2 (229 คน) และสังกัดวิทยาลัยครู ร้อยละ 32.8 (112 คน)

ตอนที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเหตุผลในการเขียนหนังสือภาษาไทยสาขา
วิชาบรรณารักษศาสตร์ของผู้เขียน

เหตุผลในการเขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ของผู้เขียนที่เคยเขียน
หนังสือ จำแนกตามวุฒิการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ และประสบการณ์ในการสอน ปรากฏ
ดังแสดงไว้ในตาราง 7 - 10

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเหตุผลในการเขียนหนังสือภาษาไทยสาขา
วิชาบรรณารักษศาสตร์ของผู้เขียน

ข้อ	เหตุผลในการเขียน	μ	S.D.	แปลความ
1	ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็น ของการผลิตหนังสือ	4.32	0.78	มาก
2	ต้องการเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการ บรรณารักษศาสตร์ให้ตนเอง	4.39	0.67	มาก
3	เพื่อให้มีหนังสือวิชาการในเรื่องนั้น ๆ พอเพียง	4.31	0.67	มาก
4	มีความสนใจส่วนตัว	4.16	0.68	มาก
5	เพื่อการเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการ (ผศ., รศ., และ ศ.)	3.75	1.07	มาก
6	เพื่อเป็นการสร้างชื่อเสียงให้ตนเอง	3.35	1.10	ปานกลาง
7	ต้องการส่งเสริมให้บุคลากรในวงการที่มีความสนใจ ในเรื่องคล้ายกัน ให้มีความรู้เพิ่มมากขึ้น	3.65	0.92	มาก
8	เพื่อใช้ในการประกอบการสอน และการบรรยายในเรื่องนั้น ๆ	4.84	0.43	มากที่สุด
9	เป็นการสร้างชื่อเสียงให้แก่สถาบัน	3.29	0.94	ปานกลาง

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อ	เหตุผลในการเขียน	μ	S.D.	แปลความ
10	ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น	2.33	1.05	น้อย
11	มีความปรารถนาที่จะเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน	3.14	1.03	ปานกลาง
12	มีเงินทุนสนับสนุนให้เขียน	2.27	1.04	น้อย
13	ได้รับมอบหมายจากสถาบัน	2.46	1.18	น้อย
14	เพื่อนร่วมงานสนับสนุนหรือให้คำแนะนำ	2.34	1.01	น้อย
15	สถาบันมีโครงการส่งเสริมให้ผลิตหนังสือ	2.96	1.20	ปานกลาง
16	มีสำนักพิมพ์ติดต่อให้เขียน	1.64	0.89	น้อย
17	มีเงินทุนในการพิมพ์จำหน่าย	2.11	1.01	น้อย
18	เป็นการแสดงความสามารถ ความรู้ และประสบการณ์ของตน	3.67	0.99	มาก
รวม		3.28	0.47	ปานกลาง

จากตาราง 7 แสดงว่าค่าเฉลี่ยของเหตุผลในการเขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชา
บรรณารักษศาสตร์ของผู้เขียน โดยเฉลี่ยทั้ง 18 ข้อ แล้ว มีค่าเท่ากับ 3.28 ซึ่งอยู่ระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเหตุผลในการแต่ละข้อ พบว่า ผู้เขียนมีเหตุผลในการเขียนหนังสือภาษาไทย
สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ในระดับมากที่สุด คือ เพื่อใช้ในการประกอบการสอนและการบรรยาย
ในเรื่องนั้น ๆ (ค่าเฉลี่ย 4.84)

เหตุผลในการเขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ในระดับมากมี 7 ข้อ
คือ ต้องการเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการบรรณารักษศาสตร์ให้ตนเอง ตระหนักถึงความสำคัญและ

ความจำเป็นของการผลิตหนังสือ เพื่อให้มีหนังสือวิชาการในเรื่องนั้น ๆ พอเพียง มีความสนใจส่วนตัว เพื่อการเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการ (ผศ., รศ. และ ศ.) เป็นการแสดงความสามารถ ความรู้และประสบการณ์ของตน และต้องการส่งเสริมให้บุคลากรในวงการที่มีความสนใจในเรื่องคล้ายกันให้มีความรู้เพิ่มมากขึ้น (ค่าเฉลี่ย 4.39, 4.32, 4.31, 4.16, 3.75, 3.67 และ 3.65 ตามลำดับ)

เหตุผลในการเขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ที่อยู่ในระดับปานกลาง มี 4 ข้อ คือ เพื่อเป็นการสร้างชื่อเสียงให้ตนเอง เป็นการสร้างชื่อเสียงให้แก่สถาบัน มีความปรารถนาที่จะเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน และสถาบันมีโครงการส่งเสริมให้ผลิตหนังสือ (ค่าเฉลี่ย 3.35, 3.29, 3.14 และ 2.96 ตามลำดับ)

ส่วนเหตุผลเกี่ยวกับการได้รับมอบหมายจากสถาบัน เพื่อร่วมงานสนับสนุนหรือให้คำแนะนำ ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น มีเงินทุนสนับสนุนให้เขียน มีเงินทุนในการพิมพ์จำหน่าย และมีสำนักพิมพ์ติดต่อให้เขียน เป็นเหตุผลที่อยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.46, 2.34, 2.33, 2.27, 2.11 และ 1.64 ตามลำดับ)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเหตุผลในการเขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ของผู้เขียน จำแนกตามวุฒิการศึกษา

วุฒิการศึกษา					
ข้อ	เหตุผลในการเขียนหนังสือ	ปริญญาตรี μ S.D. แปลความ	ประกาศนียบัตรชั้นสูง μ S.D. แปลความ	ปริญญาโท μ S.D. แปลความ	ปริญญาเอก μ S.D. แปลความ
1	ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของการผลิตหนังสือ	3.75 0.50 มาก	3.50 0.71 มาก	4.32 0.79 มาก	4.88 0.35 มากที่สุด
2	ต้องการเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการบรรณารักษศาสตร์ให้ตนเอง	4.00 0.82 มาก	3.00 0.00 ปานกลาง	4.42 0.63 มาก	4.75 0.46 มากที่สุด
3	เพื่อให้หนังสือวิชาการในเรื่องนี้ ๆ พอเพียง	4.50 0.58 มากที่สุด	4.00 0.00 มาก	4.26 0.69 มาก	4.75 0.46 มากที่สุด
4	มีความสนใจส่วนตัว	3.25 0.50 ปานกลาง	3.50 0.71 มาก	4.20 0.67 มาก	4.50 0.53 มากที่สุด
5	เพื่อการเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการ (ผศ., รศ., และ ศ.)	3.00 0.82 ปานกลาง	2.50 0.71 ปานกลาง	3.74 1.08 มาก	4.50 0.76 มากที่สุด

วุฒิการศึกษา						
ข้อ	เหตุผลในการเขียนหนังสือ	ปริญญาตรี	ประกาศนียบัตรชั้นสูง	ปริญญาโท	ปริญญาเอก	อื่น ๆ
		μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ
6	เพื่อเป็นการสร้างชื่อเสียงให้ตนเอง	2.00 0.82 น้อย	2.50 0.71 ปานกลาง	3.38 1.09 ปานกลาง	4.00 0.93 มาก	3.00 0.00 ปานกลาง
7	ต้องการส่งเสริมให้บุคลากรในวงการศึกษาที่มีความสนใจในเรื่องคล้ายกัน ให้มีความรู้เพิ่มมากขึ้น	2.00 1.41 น้อย	3.50 0.71 มาก	3.63 0.76 มาก	4.50 0.76 มากที่สุด	5.00 0.00 มากที่สุด
8	เพื่อใช้ในการประกอบการสอน และการบรรยายในเรื่องนี้	4.50 0.58 มากที่สุด	4.50 0.71 มากที่สุด	4.85 0.44 มากที่สุด	5.00 0.00 มากที่สุด	5.00 0.00 มากที่สุด
9	เป็นการสร้างชื่อเสียงให้แก่สถาบัน	2.50 0.58 ปานกลาง	3.00 0.00 ปานกลาง	3.25 0.92 ปานกลาง	4.00 1.07 มาก	4.00 0.00 มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

วุฒิการศึกษา				
ข้อ	เหตุผลในการเขียนหนังสือ	ปริญญาตรี	ประกาศนียบัตรชั้นสูง	ปริญญาโท
		μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ
10	ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น	2.00 0.82 น้อย	1.50 0.71 น้อย	2.34 1.08 น้อย
11	มีความปรารถนาที่จะเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน	2.25 0.50 น้อย	2.00 0.00 น้อย	3.12 1.02 ปานกลาง
12	มีเงินทุนสนับสนุนให้เขียน	1.50 0.58 น้อย	1.50 0.71 น้อย	2.31 1.01 น้อย
13	ได้มอบหมายจากสถาบัน	2.50 1.73 ปานกลาง	2.50 2.12 ปานกลาง	2.43 1.09 น้อย
14	เพื่อนร่วมงานสนับสนุนหรือให้คำแนะนำ	2.50 1.29 ปานกลาง	2.50 2.12 ปานกลาง	2.29 0.95 น้อย
15	สถาบันมีโครงการส่งเสริมให้ผลิตหนังสือ	3.25 0.50 ปานกลาง	3.50 0.71 มาก	2.88 1.21 ปานกลาง
				3.25 1.49 ปานกลาง

วุฒิการศึกษา				
ข้อ	เหตุผลในการเขียนหนังสือ	ปริญญาตรี	ประกาศนียบัตรชั้นสูง	ปริญญาโท
		μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ
16	มีสำนึกอันดีต่อ			
	ให้เขียน	1.25 0.50 น้อยที่สุด	1.00 0.00 น้อยที่สุด	1.52 0.66 น้อย
17	มีเงินทุนในการพิมพ์			
	จำหน่าย	1.50 0.58 น้อย	1.50 0.71 น้อย	2.11 0.95 น้อย
18	เป็นการแสดงความ			
	สามารถ ควบคู่และ			
	ประสิทธิภาพของตน	2.50 1.00 ปานกลาง	3.00 0.00 ปานกลาง	3.71 0.91 มาก
				4.13 1.36 มาก
				4.00 0.00 มาก
	รวม	2.71 0.33 ปานกลาง	2.72 0.24 ปานกลาง	3.26 0.42 ปานกลาง
				3.83 0.46 มาก
				3.06 0.00 ปานกลาง

* อื่น ๆ หมายถึงระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 1 คน

จากตาราง 8 แสดงว่าเหตุผลในการเขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ของผู้เขียนที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.83) ส่วนผู้เขียนที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกาศนียบัตรชั้นสูง ปริญญาโท และอื่น ๆ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.71, 2.72, 3.26 และ 3.06 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เหตุผลของผู้เขียนที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด มี 2 ข้อ คือ เพื่อให้มีหนังสือวิชาการในเรื่องนั้น ๆ พอเพียง และเพื่อใช้ในการประกอบการสอนและการบรรยายในเรื่องนั้น ๆ โดยทั้ง 2 ข้อนี้มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (4.50) รองลงมาคือ เพื่อต้องการเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการบรรณารักษศาสตร์ให้ตนเอง และตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของการผลิตหนังสือ ซึ่งอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.00 และ 3.75 ตามลำดับ) ส่วนเหตุผลที่อยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ มีสำนักพิมพ์ติดต่อให้เขียน (ค่าเฉลี่ย 1.25)

ผู้เขียนที่มีวุฒิการศึกษาระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง มีเหตุผลเพื่อใช้ในการประกอบการสอนและการบรรยายในเรื่องนั้น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.50 รองลงมาคือ เพื่อให้มีหนังสือวิชาการในเรื่องนั้น ๆ พอเพียง ซึ่งอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.00) ส่วนเหตุผลที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีสำนักพิมพ์ติดต่อให้เขียน (ค่าเฉลี่ย 1.00)

เหตุผลของผู้เขียนที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท พบว่า เพื่อใช้ในการประกอบการสอนและการบรรยายในเรื่องนั้น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.85) รองลงมาเพื่อต้องการเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการบรรณารักษศาสตร์ให้ตนเอง ซึ่งค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (4.42) ส่วนเหตุผลที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีสำนักพิมพ์ติดต่อให้เขียน (1.52) ซึ่งอยู่ในระดับน้อย

ผู้เขียนที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก มีเหตุผลที่อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 7 ข้อ ซึ่งในจำนวนดังกล่าวพบว่า เหตุผลที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ เพื่อใช้ในการประกอบการสอนและการบรรยายในเรื่องนั้น ๆ (5.00) รองลงมา คือ ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของการผลิตหนังสือ (4.88) สำหรับเหตุผลที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.63)

สำหรับผู้เขียนซึ่งมีวุฒิการศึกษาอื่น ๆ มีเหตุผลอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ คือ ต้องการส่งเสริมให้บุคลากรในวงการที่มีความสนใจในเรื่องคล้ายกันให้มีความรู้เพิ่มมากขึ้น และเพื่อใช้ในการประกอบการสอนและการบรรยายในเรื่องนั้น ๆ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (5.00) ส่วนเหตุผลที่อยู่ในระดับน้อยที่สุด มี 5 ข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับทุกข้อ (1.00) คือ มีเงินทุนสนับสนุนให้เขียน ได้รับมอบหมายจากสถาบัน เพื่อร่วมงานสนับสนุนหรือให้คำแนะนำ มีสำนักพิมพ์ติดต่อให้เขียน และมีเงินทุนในการพิมพ์จำหน่าย

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเหตุผลในการเขียนหนังสือภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ของผู้เขียน
จำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ

ตำแหน่งทางวิชาการ				
ข้อ เหตุผลในการเขียน หนังสือ	ตำแหน่งทางวิชาการ			
	อาจารย์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	รองศาสตราจารย์	ศาสตราจารย์
	μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ
1 ตระหนักถึงความสำคัญ และความจำเป็นของ การผลิตหนังสือ	4.15 0.75 มาก	4.28 0.83 มาก	4.50 0.71 มากที่สุด	5.00 0.00 มากที่สุด
2 ต้องการเพิ่มพูนความรู้ ทางวิชาการบรรณารักษ ศาสตร์ให้ตนเอง	4.15 0.88 มาก	4.41 0.55 มาก	4.50 0.62 มากที่สุด	5.00 0.00 มากที่สุด
3 เพื่อให้มีหนังสือวิชาการ ในเรื่องนั้น ๆ พอเพียงพอ	4.15 0.678 มาก	4.33 0.66 มาก	4.44 0.70 มาก	4.33 0.58 มาก
4 มีความสนใจส่วนตัว	4.00 0.73 มาก	4.05 0.69 มาก	4.56 0.51 มากที่สุด	4.33 0.58 มาก

ตาราง 9 (ต่อ)

ตำแหน่งทางวิชาการ				
ข้อ	เหตุผลในการเขียน หนังสือ	อาจารย์ ๙ S.D. แปลความ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ๙ S.D. แปลความ	รองศาสตราจารย์ ๙ S.D. แปลความ

5 เพื่อการเลื่อนตำแหน่ง

ทางวิชาการ (ผศ.,

รศ., และ ศ.)

6 เพื่อเป็นการสร้างชื่อ

เสียงให้ตนเอง

7 ต้องการส่งเสริมให้

บุคลากรในวงการ

มีความสนใจใน

เรื่องคล้ายกัน ให้มี

ความรู้เพิ่มมากขึ้น

3.00 1.12 ปานกลาง

4.22 0.81 มาก

5.00 0.00 มากที่สุด

2.95 0.89 ปานกลาง

3.33 1.18 ปานกลาง

3.61 1.04 มาก

4.67 0.58 มากที่สุด

3.65 0.75 มาก

3.59 0.94 มาก

3.67 1.08 มาก

4.33 0.58 มาก

ตาราง 9 (ต่อ)

ตำแหน่งทางวิชาการ				
ข้อ เหตุผลในการเขียนหนังสือ	อาจารย์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	รองศาสตราจารย์	ศาสตราจารย์
	μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ
8 เพื่อใช้ในการประกอบ การสอน และการ บรรยายในเรื่องนั้น ๆ	4.70 0.57 มากที่สุด	4.87 0.41 มากที่สุด	4.89 0.32 มากที่สุด	5.00 0.00 มากที่สุด
9 เป็นการสร้างชื่อเสียง ให้แก่สถาบัน	3.00 0.73 ปานกลาง	3.23 0.99 ปานกลาง	3.67 0.97 มาก	3.67 1.15 มาก
10 ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น	2.05 0.83 น้อย	2.41 1.14 น้อย	2.28 1.07 น้อย	3.33 0.58 ปานกลาง
11 มีความปรารถนาที่จะ จะเป็นผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะด้าน	2.65 0.88 ปานกลาง	3.13 1.08 ปานกลาง	3.56 0.92 มาก	4.00 0.00 มาก

ตำแหน่งทางวิชาการ

ข้อ	เหตุผลในการเขียนหนังสือ	อาจารย์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	รองศาสตราจารย์	ศาสตราจารย์
		μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ
12	มีเงินสนับสนุนให้เขียน	2.25 0.79 น้อย	2.03 1.01 น้อย	2.89 1.23 ปานกลาง	2.00 0.00 น้อย
13	ได้มอบหมายจากสถาบัน	2.40 0.99 น้อย	2.31 1.24 น้อย	3.00 1.19 ปานกลาง	1.67 0.58 น้อย
14	เพื่อร่วมงานสนับสนุนหรือให้คำแนะนำ	2.40 0.99 น้อย	2.15 1.04 น้อย	2.61 0.92 ปานกลาง	2.67 1.15 ปานกลาง
15	สถาบันมีโครงการส่งเสริมให้ผลิตหนังสือ	3.15 1.04 ปานกลาง	2.74 1.21 ปานกลาง	3.33 1.28 ปานกลาง	2.38 1.15 น้อย
16	มีสำนักพิมพ์ติดต่อให้เขียน	1.45 0.51 น้อยที่สุด	1.41 0.59 น้อยที่สุด	2.22 1.31 น้อย	2.33 1.53 น้อย

ตาราง 9 (ต่อ)

ตำแหน่งทางวิชาการ				
ข้อ	เหตุผลในการเขียนหนังสือ	อาจารย์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	รองศาสตราจารย์
		μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ
17	มีเงินทุนในการพิมพ์จำหน่าย	2.10 0.72 น้อย	2.03 1.06 น้อย	2.39 1.20 น้อย
18	เป็นการแสดงความสามารถ ความรู้และประสบการณ์ของตน	3.40 0.75 ปานกลาง	3.79 0.92 มาก	3.67 1.37 มาก
รวม		3.09 0.37 ปานกลาง	3.22 0.45 ปานกลาง	3.56 0.52 มาก
				3.63 0.34 มาก

จากตาราง 9 แสดงว่า เหตุผลในการเขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ทั้ง 18 ข้อ ผู้เขียนที่มีตำแหน่งทางวิชาการระดับศาสตราจารย์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (3.63) รองลงมาคือ ระดับรองศาสตราจารย์ (3.56) ซึ่งอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้เขียนที่มีตำแหน่งทางวิชาการระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์และอาจารย์ มีเหตุผลโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.22 และ 3.09 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้เขียนที่มีตำแหน่งทางวิชาการระดับ อาจารย์ มีเหตุผลเพื่อใช้ในการประกอบการสอนและการบรรยายในเรื่องนั้น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.70) และเหตุผลที่อยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ มีสำนักพิมพ์ติดต่อให้เขียน (ค่าเฉลี่ย 1.45)

ผู้เขียนที่มีตำแหน่งทางวิชาการระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ มีเหตุผลที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ เพื่อใช้ในการประกอบการสอนและการบรรยายในเรื่องนั้น ๆ (ค่าเฉลี่ย 4.87) ส่วนเหตุผลที่อยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ มีสำนักพิมพ์ติดต่อให้เขียน (ค่าเฉลี่ย 1.41).

สำหรับผู้เขียนที่มีตำแหน่งทางวิชาการระดับรองศาสตราจารย์ มีเหตุผลที่อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ ซึ่งในจำนวนดังกล่าว พบว่า เหตุผลที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เพื่อใช้ในการประกอบการสอนและการบรรยายในเรื่องนั้น ๆ (4.89) รองลงมาคือ มีความสนใจส่วนตัว (4.56) สำหรับเหตุผลที่อยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ มีสำนักพิมพ์ติดต่อให้เขียน (ค่าเฉลี่ย 2.22)

ผู้เขียนที่มีตำแหน่งทางวิชาการระดับศาสตราจารย์ มีเหตุผลที่อยู่ในระดับมากที่สุด 5 ข้อ ซึ่งในจำนวนดังกล่าว พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากัน (5.00) มีจำนวน 4 ข้อ คือ ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของการผลิตหนังสือ ต้องการเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการ บรรณารักษศาสตร์ให้ตนเอง เพื่อการเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการ (ผศ., รศ. และ ศ.) และ เพื่อใช้ในการประกอบการสอนและการบรรยายในเรื่องนั้น ๆ สำหรับเหตุผลที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด มี 2 ข้อ ซึ่งอยู่ในระดับน้อย และมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (1.67) คือ ได้รับมอบหมายจากสถาบัน และมีเงินทุนในการพิมพ์จำหน่าย

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ เหตุผลในการ เขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ของผู้เขียน จำแนกตามประสบการณ์
การสอน

ประสบการณ์การสอน					
ข้อ	เหตุผลในการเขียนหนังสือ	1 - 5 ปี	6 - 10 ปี	11 - 15 ปี	16 - 20 ปี
		μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ
1	ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของการผลิตหนังสือ	4.00 0.00 มาก	4.10 0.74 มาก	4.60 0.51 มากที่สุด	4.46 0.65 มาก
2	ต้องการเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการบรรณารักษศาสตร์ของตนเอง	4.00 0.00 มาก	4.30 0.82 มาก	4.53 0.52 มากที่สุด	4.50 0.58 มากที่สุด
3	เพื่อให้หนังสือวิชาการในเรื่องนั้น ๆ พอเพียง	3.00 0.00 ปานกลาง	4.00 0.67 มาก	4.40 0.63 มาก	4.54 0.58 มากที่สุด
4	มีความสนใจส่วนตัว	3.00 0.00 ปานกลาง	3.70 0.82 มาก	4.40 0.51 มาก	4.35 0.56 มาก

ตาราง 10 (ต่อ)

ประสบการณ์การสอน				
ข้อ เหตุผลในการเขียนหนังสือ	ประสบการณ์การสอน			
	1 - 5 ปี	6 - 10 ปี	11 - 15 ปี	16 - 20 ปี
	μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ

5 เพื่อการเลื่อนตำแหน่ง

ทางวิชาการ (ผศ.,

รศ., และ ศ.)

6 เพื่อเป็นการสร้างชื่อ

เสียงของตนเอง

7 ต้องการส่งเสริมให้

บุคลากรในวงการศึกษา

มีความสนใจใน

เรื่องคล้ายกัน ให้มี

ความรู้เพิ่มมากขึ้น

3.00 0.00 ปานกลาง 3.40 1.17 ปานกลาง 4.20 0.68 มาก 3.85 1.05 มาก 3.75 1.20 มาก

3.00 0.00 ปานกลาง 3.10 0.74 ปานกลาง 3.93 0.70 มาก 3.31 1.29 ปานกลาง 3.18 1.16 ปานกลาง

4.00 0.00 มาก 3.60 0.52 มาก 4.07 0.80 มาก 3.81 0.90 มาก 3.29 1.01 ปานกลาง

ประสบการณ์การสอบ																
ข้อ	เหตุผลในการเขียนหนังสือ	1 - 5 ปี	6 - 10 ปี	11 - 15 ปี	16 - 20 ปี	21 ปีขึ้นไป										
μ S.D. แปลความ μ S.D. แปลความ μ S.D. แปลความ μ S.D. แปลความ																
8	เพื่อใช้ในการประกอบ															
	การสอบ และการ															
	บรรยายในเรื่องนั้น ๆ	5.00	0.00	มากที่สุด	4.87	0.35	มากที่สุด	4.88	0.33	มากที่สุด	4.79	0.50	มากที่สุด			
9	เป็นการสร้างชื่อเสียง															
	ให้แก่สถาบัน	4.00	0.00	มาก	2.90	0.88	ปานกลาง	3.40	0.63	ปานกลาง	3.50	1.17	มาก	3.14	0.85	ปานกลาง
10	ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น	3.00	0.00	ปานกลาง	2.00	0.67	น้อย	2.60	0.99	ปานกลาง	2.12	1.07	น้อย	2.46	1.17	น้อย
11	มีความปรารถนาที่จะ															
	เป็นผู้เชี่ยวชาญ															
	เฉพาะด้าน	3.00	0.00	ปานกลาง	2.80	0.79	ปานกลาง	3.67	0.82	มาก	3.15	1.05	ปานกลาง	2.96	1.14	ปานกลาง

ประสบการณ์การสอน																
ข้อ	เหตุผลในการเขียนหนังสือ	1 - 5 ปี	6 - 10 ปี	11 - 15 ปี	16 - 20 ปี	21 ปีขึ้นไป										
		μ S.D. แปลความ μ S.D. แปลความ μ S.D. แปลความ μ S.D. แปลความ														
12	มีเงินสนับสนุนให้เขียน	3.00	0.00	ปานกลาง	2.00	0.67 น้อย	2.27	1.16 น้อย	2.12	0.91 น้อย	2.50	1.20	ปานกลาง			
13	ได้รับมอบหมายจากสถาบัน	3.00	0.00	ปานกลาง	2.80	1.14	ปานกลาง	2.07	0.88 น้อย	2.42	1.24 น้อย	2.57	1.29	ปานกลาง		
14	เพื่อนร่วมงานสนับสนุนหรือให้คำแนะนำ	3.00	0.00	ปานกลาง	2.60	0.70	ปานกลาง	1.93	0.88 น้อย	2.42	0.95 น้อย	2.36	1.19	น้อย		
15	สถาบันมีโครงการส่งเสริมให้ผลิตหนังสือ	3.00	0.00	ปานกลาง	2.70	1.16	ปานกลาง	2.93	0.96	ปานกลาง	3.27	1.22	ปานกลาง	2.79	1.32	ปานกลาง
16	มีสำนักพิมพ์ติดต่อให้เขียน	2.00	0.00	น้อย	1.50	0.53 น้อย		1.60	0.91 น้อย	1.58	0.81 น้อย	1.75	1.08	น้อย		

ประสบการณ์การสอน					
ข้อ เหตุผลในการเขียนหนังสือ	ประสบการณ์การสอน				
	1 - 5 ปี	6 - 10 ปี	11 - 15 ปี	16 - 20 ปี	21 ปีขึ้นไป
	μ S.D. แปลความ μ S.D. แปลความ μ S.D. แปลความ μ S.D. แปลความ μ S.D. แปลความ				
17 มีเงินทุนในการพิมพ์					
จำหน่าย	3.00	0.00	ปานกลาง	2.10	0.74 น้อย
18 เป็นการแสดงความ					
สามารถ ความรู้และ					
ประสบการณ์ของตน	3.00	0.00	ปานกลาง	3.70	0.95 มาก
รวม	3.28	0.00	ปานกลาง	3.12	0.31

จากตาราง 10 แสดงว่า เหตุผลในการเขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษ-
ศาสตร์ ทั้ง 18 ข้อ ของผู้เขียนที่มีประสบการณ์การสอน 1 - 5 ปี, 6 - 10 ปี, 11 - 15 ปี,
16 - 20 ปี และ 21 ปีขึ้นไป โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.28, 3.12,
3.40, 3.34 และ 3.21 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เหตุผลของผู้เขียนที่มีประสบการณ์การสอน 1 - 5 ปี
ที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ เพื่อใช้ในการประกอบการสอนและการบรรยายในเรื่องนั้น ๆ (ค่า
เฉลี่ย 5.00) และเหตุผลที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีสำนักพิมพ์ติดต่อให้เขียน (2.00) ซึ่งอยู่
ในระดับน้อย

ผู้เขียนที่มีประสบการณ์การสอน 6 - 10 ปี มีเหตุผลที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ เพื่อใช้
ในการประกอบการสอนและการบรรยายในเรื่องนั้น ๆ (ค่าเฉลี่ย 4.80) ส่วนเหตุผลที่มีค่าเฉลี่ย
น้อยที่สุด คือ มีสำนักพิมพ์ติดต่อให้เขียน (1.50) ซึ่งอยู่ในระดับน้อย

ผู้เขียนที่มีประสบการณ์การสอน 11 - 15 ปี มีเหตุผลที่อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ
คือ เพื่อใช้ในการประกอบการสอนและการบรรยายในเรื่องนั้น ๆ (ค่าเฉลี่ย 4.87) ตระหนัก
ถึงความสำคัญและความจำเป็นในการผลิตหนังสือ (ค่าเฉลี่ย 4.60) และต้องการเพิ่มพูนความรู้
ทางวิชาการบรรณารักษศาสตร์ให้ตนเอง (ค่าเฉลี่ย 4.53) สำหรับเหตุผลที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด
คือ มีสำนักพิมพ์ติดต่อให้เขียน (1.60) ซึ่งอยู่ในระดับน้อย

เหตุผลของผู้เขียนที่มีประสบการณ์การสอน 16 - 20 ปี พบว่า มีระดับมากที่สุด 3
ข้อ คือ เพื่อใช้ในการประกอบการสอนและการบรรยายในเรื่องนั้น ๆ (ค่าเฉลี่ย 4.88) เพื่อ
ให้มีหนังสือวิชาการในเรื่องนั้น ๆ พอเพียง (ค่าเฉลี่ย 4.54) และต้องการเพิ่มพูนความรู้ทาง
วิชาการบรรณารักษศาสตร์ให้ตนเอง (ค่าเฉลี่ย 4.50) สำหรับเหตุผลที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ
มีสำนักพิมพ์ติดต่อให้เขียน (1.58) ซึ่งอยู่ในระดับน้อย

สำหรับผู้เขียนที่มีประสบการณ์การสอน 21 ปีขึ้นไป มีเหตุผลเพื่อใช้ในการประกอบ
การสอนและการบรรยายในเรื่องนั้น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.79) และมีสำนัก
พิมพ์ติดต่อให้เขียนอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 1.75)

ตอนที่ 4 คำเจี๊ยะและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาและอุปสรรคในการเขียนหนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ของผู้เขียน

ปัญหาและอุปสรรคในการเขียนหนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ของผู้เขียนที่เคยเขียนหนังสือ จำแนกตามวุฒิการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ และประสบการณ์ของผู้เขียน ปรากฏดังแสดงในตาราง 11 - 14

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาและอุปสรรคในการเขียนหนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ของผู้เขียน

ข้อ	ปัญหาและอุปสรรค	μ	S.D.	แปลความ
1	<u>ปัญหาและอุปสรรคด้านการเขียน</u>			
1.1	ไม่มีเวลาเนื่องจากงานในความรับผิดชอบมีมาก	4.14	0.88	มาก
1.2	ขาดเงินทุนสนับสนุนจากสถาบัน	2.94	1.07	ปานกลาง
1.3	ขาดแหล่งสารนิเทศในการค้นคว้า	3.24	0.93	ปานกลาง
1.4	ผู้บังคับบัญชาไม่สนับสนุน	1.95	0.84	น้อย
1.5	เรื่องที่สนใจมีผู้ผลิตมากแล้ว	2.89	1.15	ปานกลาง
1.6	สารนิเทศที่มีอยู่ไม่ตรงกับความต้องการ	3.01	0.95	ปานกลาง
1.7	พื้นฐานความรู้ในเรื่องที่ต้องการหรือสนใจจะเขียนมีน้อย	2.26	0.88	น้อย
1.8	ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง	1.93	0.88	น้อย
1.9	ขาดทักษะและประสบการณ์ในการเขียน	2.23	0.94	น้อย
1.10	มีปัญหาในการเข้าถึงสารนิเทศภาษาต่างประเทศ	2.39	1.19	น้อย
1.11	มีปัญหาในการเรียบเรียงภาษาไทย	2.29	1.03	น้อย
1.12	สารนิเทศที่มีอยู่ไม่ทันสมัย	3.25	1.08	ปานกลาง
1.13	การเขียนไม่ต่อเนื่องทำให้ใช้เวลานาน	4.05	0.87	มาก
รวม		2.81	0.58	ปานกลาง

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาและอุปสรรค	μ	S.D.	แปลความ
2	<u>ปัญหาและอุปสรรคด้านการจัดพิมพ์</u>			
2.1	ขาดทุนทรัพย์ส่วนตัวในการจัดพิมพ์	3.03	1.26	ปานกลาง
2.2	ขาดเงินทุนสนับสนุนในการจัดพิมพ์จากสถาบันอื่น ๆ	3.00	1.20	ปานกลาง
2.3	ผู้จัดพิมพ์มักกำหนดคุณภาพของหนังสือที่จะพิมพ์ อยู่ในระดับสูงมาก	2.91	1.15	ปานกลาง
2.4	ผู้จัดพิมพ์ไม่ค่อยสนใจจะจัดพิมพ์หนังสือในสาขาวิชานี้	3.22	1.07	ปานกลาง
2.5	จัดพิมพ์ออกมาแล้วจำหน่ายได้น้อย	3.29	1.19	ปานกลาง
2.6	ค่าตอบแทนในการจัดพิมพ์ต่ำ	3.25	1.00	ปานกลาง
2.7	มีปัญหาในเรื่องลิขสิทธิ์ในการจัดพิมพ์	2.51	0.91	ปานกลาง
2.8	มีปัญหาในการติดต่อกับผู้จัดพิมพ์	2.94	1.15	ปานกลาง
2.9	สำนักพิมพ์มักจะเอาเปรียบผู้เขียน เช่น จำนวนการพิมพ์ ค่าตอบแทน เป็นต้น	2.93	1.11	ปานกลาง
2.10	มีปัญหาด้านการพิสูจน์อักษร	2.46	0.91	น้อย
รวม		2.95	0.81	ปานกลาง
รวมทั้งหมด		2.87	0.63	ปานกลาง

จากตาราง 11 แสดงว่า นักหนาและอุปสรรคซึ่งผู้เขียนประสบในการเขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ทั้งปัญหาและอุปสรรคในด้านการเขียนและด้านการจัดพิมพ์ ทั้ง 23 ข้อ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.87)

หากพิจารณาเฉพาะปัญหาและอุปสรรคในด้านการเขียน ก็พบว่า โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.81) ซึ่งเมื่อพิจารณารายข้อแล้ว พบว่า มี 2 ข้อ ที่เป็นปัญหาในระดับมาก คือ ไม่มีเวลาเนื่องจากงานในความรับผิดชอบมีมาก (ค่าเฉลี่ย 4.14) และปัญหาการเขียนไม่ต่อเนื่องทำให้ใช้เวลานาน (ค่าเฉลี่ย 4.05) ปัญหาที่ผู้เขียนประสบในระดับปานกลาง มี 5 ข้อ ตามลำดับ คือ สารนิเทศที่มีอยู่ไม่ทันสมัย ขาดแหล่งสารนิเทศในการค้นคว้า สารนิเทศที่มีอยู่ไม่ตรงกับความต้องการ ขาดเงินทุนสนับสนุนจากสถาบัน และเรื่องที่สนใจมีผู้ผลิตมากแล้ว (ค่าเฉลี่ย 3.25, 3.24, 3.01, 2.94 และ 2.89 ตามลำดับ) และมี 6 ปัญหาที่ประสบในระดับน้อย คือ มีปัญหาในการเข้าถึงสารนิเทศภาษาต่างประเทศ มีปัญหาในการเรียบเรียงภาษาไทย พื้นฐานความรู้ในเรื่องที่ต้องการหรือสนใจจะเขียนมีน้อย ขาดทักษะและประสบการณ์ในการเขียน ผู้บังคับบัญชาไม่สนับสนุน และขาดความเชื่อมั่นในตนเอง (ค่าเฉลี่ย 2.39, 2.29, 2.26, 2.23, 1.95 และ 1.93 ตามลำดับ)

ปัญหาและอุปสรรคด้านการจัดพิมพ์ซึ่งผู้เขียนประสบ พบว่า โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.95) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปัญหาที่ประสบส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จัดพิมพ์ออกมาแล้วจำหน่ายได้น้อย (3.29) รองลงมา คือ ค่าตอบแทนในการจัดพิมพ์ต่ำ (3.25) และผู้จัดพิมพ์ไม่ค่อยสนใจจะจัดพิมพ์หนังสือในสาขาวิชานี้ (3.22) สำหรับปัญหาที่ผู้เขียนประสบในระดับน้อย คือ ปัญหาด้านการพิสูจน์อักษร (ค่าเฉลี่ย 2.46)

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาและอุปสรรคในการเขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ของผู้เขียน จำแนกตาม
วุฒิการศึกษา

วุฒิการศึกษา					
วุฒิการศึกษา					
ข้อ	ปัญหาและอุปสรรค	ปริญญาตรี	ประกาศนียบัตรชั้นสูง	ปริญญาโท	ปริญญาเอก อื่น ๆ
μ S.D. แปลความ μ S.D. แปลความ μ S.D. แปลความ μ S.D. แปลความ					
1	<u>ปัญหาและอุปสรรค</u>				
	<u>ด้านการเขียน</u>				
1.1	ไม่มีเวลาเนื่องจาก งานในความรับผิดชอบ	3.75 1.28 มาก	4.00 0.00 มาก	4.15 0.81 มาก	5.00 0.00 มากที่สุด
1.2	ขาดเงินทุนสนับสนุน จากสถาบัน	2.75 0.96 ปานกลาง	3.00 0.00 ปานกลาง	2.95 1.10 ปานกลาง	5.00 0.00 มากที่สุด
1.3	ขาดแหล่งสวามิเทศ ในการค้นคว้า				
	ประกอบกับการเขียน	3.50 0.58 มาก	3.00 1.41 ปานกลาง	3.26 0.96 ปานกลาง	3.00 0.00 ปานกลาง

วุฒิการศึกษา				
ข้อ	ปัญหาและอุปสรรค	ปริญาตรี	ประกาศนียบัตรชั้นสูง	ปริญาโท
		μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ
1.4	ผู้บังคับบัญชา ไม่สนับสนุน	2.25 0.50 น้อย	2.50 0.71 ปานกลาง	1.89 0.83 น้อย
1.5	เรื่องที่สนใจผู้ผลิต มากแล้ว	3.25 0.96 ปานกลาง	2.50 0.71 ปานกลาง	2.91 1.21 ปานกลาง
1.6	สารนิเทศที่มีอยู่ ไม่ตรงกับความต้องการหรือความ สนใจ	3.50 0.58 มาก	3.50 0.71 มาก	2.95 1.01 ปานกลาง
1.7	พื้นฐานความรู้ในเรื่องที่ต้องการหรือ สนใจจะเขียนมีน้อย	3.00 0.82 ปานกลาง	3.00 0.00 ปานกลาง	2.25 0.88 น้อย

วุฒิการศึกษา				
ข้อ	ปัญหาและอุปสรรค	ปัญหาตรี	ประกาศนียบัตรชั้นสูง	ปริญญาโท
		ปัญหาเอก		อื่น ๆ
μ S.D. แปลความ μ S.D. แปลความ μ S.D. แปลความ μ S.D. แปลความ				
1.8	ขาดความเชื่อมั่น			
	ในตนเอง	2.75 0.96 ปานกลาง	2.50 0.71 ปานกลาง	1.89 0.85 น้อย
1.9	ขาดทักษะและ			
	ประสิทธิภาพใน			
	การเขียน	3.25 0.96 ปานกลาง	2.50 0.71 ปานกลาง	2.20 0.92 น้อย
1.10	มีข้อบกพร่องในการ			
	เข้าถึงสารนิเทศ			
	ภาษาต่างประเทศ	3.25 0.96 ปานกลาง	2.50 0.71 ปานกลาง	2.45 1.21 ปานกลาง
1.11	มีข้อบกพร่องในการ			
	เรียบเรียงภาษาไทย	3.25 0.96 ปานกลาง	3.00 0.00 ปานกลาง	2.22 1.07 น้อย
				2.25 0.71 น้อย
				2.00 0.00 น้อย

วชิรปราการดิโกษา

ข้อ	ปัญหาและอุปสรรค	ปฏิกิริยาตรี	ประกาศนียบัตรชั้นสูง	ปฏิกิริยาโท	ปฏิกิริยาเอก	อื่น ๆ
		μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ	
1.12	สารเคมีที่มียุ	4.25 0.50 มาก	3.00 0.00 ปานกลาง	3.28 1.10 ปานกลาง	2.63 1.06 ปานกลาง	3.00 0.00 ปานกลาง
1.13	การเขียนไม่ต่อเนื่อง	4.25 0.50 มาก	4.00 0.00 มาก	4.09 0.86 มาก	3.50 1.07 มาก	5.00 0.00 มากที่สุด
	ทำให้ใช้เวลานาน	4.25 0.50 มาก	4.00 0.00 มาก	4.09 0.86 มาก	3.50 1.07 มาก	5.00 0.00 มากที่สุด
	รวม	3.31 0.41 ปานกลาง	3.00 0.33 ปานกลาง	2.81 0.58 ปานกลาง	2.48 0.52 น้อย	3.38 0.00 ปานกลาง

วุฒิการศึกษา				
ข้อ	ปัญหาและอุปสรรค	ปริญญาตรี	ประกาศนียบัตรชั้นสูง	ปริญญาโท ปริญญาเอก อื่น ๆ
μ S.D. แปลความ μ S.D. แปลความ μ S.D. แปลความ μ S.D. แปลความ				
2.	<u>ปัญหาและอุปสรรค</u>			
	<u>ด้านการจัดพิมพ์</u>			
2.1	ขาดทุนทรัพย์ส่วนตัว	2.75 0.50 ปานกลาง	2.00 0.00 น้อย	3.08 1.28 ปานกลาง
	ในการจัดพิมพ์			2.75 1.39 ปานกลาง
2.2	ขาดเงินทุนสนับสนุน			5.00 0.00 มากที่สุด
	ในการจัดพิมพ์จาก			
	สถาบันอื่น ๆ	3.00 0.82 ปานกลาง	3.00 0.00 ปานกลาง	3.03 1.25 ปานกลาง
	ผู้จัดพิมพ์มีกำหนด			2.63 1.19 ปานกลาง
2.3	คุณภาพของหนังสือ			4.00 0.00 มาก
	ที่จะจัดพิมพ์อยู่ใน			
	ระดับสูงมาก	3.25 0.96 ปานกลาง	3.00 0.00 ปานกลาง	3.03 1.25 ปานกลาง
				2.63 1.30 ปานกลาง
				4.00 0.00 มาก

วุฒิการศึกษา						
ข้อ	ปัญหาและอุปสรรค	ปริญญาตรี	ประกาศนียบัตรชั้นสูง	ปริญญาโท	ปริญญาเอก	อื่น ๆ
μ S.D. แปลความ μ S.D. แปลความ μ S.D. แปลความ μ S.D. แปลความ						
2.4	ผู้จัดพิมพ์ไม่ค่อยสนใจ จะจัดพิมพ์หนังสือใน สาขาวิชา	3.00 0.82 ปานกลาง	3.00 0.00 ปานกลาง	3.28 1.10 ปานกลาง	2.75 0.89 ปานกลาง	5.00 0.00 มากที่สุด
2.5	จัดพิมพ์ออกมาแล้ว จำหน่ายได้น้อย	3.50 0.58 มาก	3.00 0.00 ปานกลาง	3.34 1.23 ปานกลาง	2.63 1.06 ปานกลาง	5.00 0.00 มากที่สุด
2.6	ค่าตอบแทนในการ จัดพิมพ์ต่ำ	2.75 0.50 ปานกลาง	3.00 0.00 ปานกลาง	3.29 1.03 ปานกลาง	3.00 0.93 ปานกลาง	5.00 0.00 มากที่สุด
2.7	มีปัญหาในเรื่อง ลิขสิทธิ์ในการจัดพิมพ์	2.50 0.58 ปานกลาง	3.00 0.00 ปานกลาง	2.49 0.97 น้อย	2.50 0.76 ปานกลาง	3.00 0.00 ปานกลาง
2.8	มีปัญหาในการติดต่อ กับผู้จัดพิมพ์	3.00 0.82 ปานกลาง	3.00 0.00 ปานกลาง	2.98 1.23 ปานกลาง	2.50 0.76 ปานกลาง	3.00 0.00 ปานกลาง

วุฒิการศึกษา				
ข้อ	ปัญหาและอุปสรรค	ปัญหาตรี	ประกาศนียบัตรชั้นสูง	ปัญหาโท
		ปัญหาเอก	อื่น ๆ	
2.9	สำนักงานพิมพ์จะเอา เปรียบผู้เขียน เช่น จำนวนการพิมพ์	μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ
2.10	ค่าตอบแทน เป็นต้น มีปัญหาด้านการ พิสูจน์อักษร	3.25 1.26 ปานกลาง 2.91 1.10 ปานกลาง 2.63 1.19 ปานกลาง 5.00 0.00 มากที่สุด	2.50 0.58 ปานกลาง 2.50 0.71 ปานกลาง 2.42 0.92 น้อย	2.88 1.13 ปานกลาง 2.00 0.00 น้อย
	รวม	2.95 0.25 ปานกลาง 2.85 0.07 ปานกลาง 2.97 0.88 ปานกลาง 2.69 0.90 ปานกลาง 4.10 0.00 มาก		
	รวมทั้งหมด	3.15 0.19 ปานกลาง 2.93 0.15 ปานกลาง 2.88 0.64 ปานกลาง 2.57 0.66 ปานกลาง 3.70 0.00 มาก		

* อื่น ๆ หมายถึง ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต มีจำนวน 1 คน

จากตาราง 12 ปรากฏว่า ปัญหาและอุปสรรคในการเขียนหนังสือภาษาไทยสาขา วิชาบรรณารักษศาสตร์ ซึ่งผู้เขียนที่มีวุฒิการศึกษาระดับต่าง ๆ ประสบเมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหในระดับปานกลาง วุฒิการศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ระดับปริญญาตรี (3.15) รองลงมา คือ ระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง ระดับปริญญาโท และปริญญาเอก ตามลำดับ (ค่าเฉลี่ย 2.93, 2.88 และ 2.57 ตามลำดับ) สำหรับผู้ที่มีวุฒิการศึกษาอื่น ๆ ประสบปัญหาในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.70)

เมื่อพิจารณาปัญหาและอุปสรรคในแต่ละด้าน พบว่า ปัญหาและอุปสรรคด้านการเขียน โดยเฉลี่ยแล้วผู้เขียนประสบปัญหาในระดับปานกลาง คือ ผู้เขียนที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง ระดับปริญญาโท และระดับการศึกษาอื่น ๆ (ค่าเฉลี่ย 3.31, 3.00, 2.81 และ 3.38 ตามลำดับ) สำหรับผู้เขียนที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกประสบ ปัญหาในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ในแต่ละระดับการศึกษา พบว่า ผู้เขียนที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ประสบปัญหาเนื่องจาก สารนิเทศที่มีอยู่ไม่ทันสมัย และการเขียนไม่ต่อเนื่องทำให้ใช้เวลานาน อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากัน คือ 4.25 และประสบปัญหาเกี่ยวกับผู้บังคับบัญชาไม่สนับสนุนในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.25) ผู้เขียนที่มีวุฒิ การศึกษาระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง ประสบปัญหาในเรื่องไม่มีเวลา เนื่องจากงานในความรับผิดชอบมีมาก และการเขียนไม่ต่อเนื่องทำให้ใช้เวลานาน อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.00 เท่ากัน) ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง ผู้เขียนที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท ประสบ ปัญหาไม่มีเวลาเนื่องจากงานในความรับผิดชอบมีมาก อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.15) รอง ลงมาคือ การเขียนไม่ต่อเนื่องทำให้ใช้เวลานาน (ค่าเฉลี่ย 4.09) สำหรับปัญหาที่ประสบน้อย คือ ผู้บังคับบัญชาไม่สนับสนุน และขาดความเชื่อมั่นในตนเอง (ค่าเฉลี่ย 1.89 เท่ากัน) ส่วนปัญหาที่ผู้เขียนที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกประสบมาก คือ ไม่มีเวลาเนื่องจากงาน ในความรับผิดชอบมีมาก และการเขียนไม่ต่อเนื่องทำให้ใช้เวลานาน (ค่าเฉลี่ย 4.13 และ 3.50 ตามลำดับ) และประสบปัญหาขาดความเชื่อมั่นในตนเอง อยู่ในระดับน้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย 1.38) ส่วนผู้เขียนที่มีวุฒิการศึกษาอื่น ๆ คือ ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ประสบปัญหา ไม่มีเวลาเนื่องจากงานในความรับผิดชอบมีมากและการเขียนไม่ต่อเนื่องทำให้ใช้เวลานาน

มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 5.00 เท่ากันหมด)

สำหรับปัญหาและอุปสรรคด้านการจัดนิมฟ์ พบว่า โดยเฉลี่ยผู้เขียนประสบปัญหาในระดับปานกลาง ซึ่งระดับการศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ระดับปริญญาโท (2.97) รองลงมาตามลำดับคือ ระดับปริญญาตรี (2.95) ระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง (2.85) และระดับปริญญาเอก (2.69) ส่วนระดับการศึกษาอื่น ๆ มีปัญหาในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.10) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผู้เขียนที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ประสบปัญหาจัดนิมฟ์ออกมาแล้วจำหน่ายได้น้อยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.50) และปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ปัญหาในเรื่องลิขสิทธิ์ในการจัดนิมฟ์ และปัญหาในด้านการพิสูจน์อักษร ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.50 เท่ากัน) ส่วนผู้เขียนที่มีวุฒิการศึกษาระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง ปัญหาที่ประสบส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาที่ประสบในระดับน้อย คือ ขาดทุนทรัพย์ส่วนตัวในการจัดนิมฟ์ (ค่าเฉลี่ย 2.00) ปัญหาของผู้เขียนที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จัดนิมฟ์ออกมาแล้วจำหน่ายได้น้อย (3.34) ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือ ค่าตอบแทนในการจัดนิมฟ์ต่ำ (3.29) ปัญหาที่ประสบน้อย คือ ปัญหาในด้านการพิสูจน์อักษร และปัญหาในเรื่องลิขสิทธิ์ในการจัดนิมฟ์ (ค่าเฉลี่ย 2.42 และ 2.49 ตามลำดับ) ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของผู้เขียนที่มีวุฒิการศึกษา ระดับปริญญาเอก คือ ปัญหาค่าตอบแทนในการจัดนิมฟ์ต่ำ (3.00) และปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ปัญหาในการติดต่อกับผู้จัดนิมฟ์ และปัญหาในเรื่องลิขสิทธิ์ในการจัดนิมฟ์ (2.50 เท่ากัน) สำหรับผู้เขียนที่มีวุฒิการศึกษาอื่น ๆ ประสบปัญหาส่วนใหญ่ในระดับมากที่สุด และประสบปัญหาในด้านการพิสูจน์อักษรในระดับน้อย (2.00)

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาและอุปสรรคในการเขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์
ของผู้เขียน จำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ

ตำแหน่งทางวิชาการ				
ข้อ	ปัญหาและอุปสรรค	อาจารย์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	รองศาสตราจารย์
		๘ S.D. แปลความ	๘ S.D. แปลความ	๘ S.D. แปลความ
1	<u>ปัญหาและอุปสรรค</u>			
	<u>ด้านการเขียน</u>			
1.1	ไม่มีเวลาเนื่องจาก			
	งานในความรับผิดชอบ	4.20 0.95 มาก	4.05 0.74 มาก	4.17 1.15 มาก
	ข้อสังเกต			4.33 0.58 มาก
1.2	ขาดเงินทุนสนับสนุน			
	จากสถาบัน	2.85 0.93 ปานกลาง	3.13 1.22 ปานกลาง	2.72 0.89 ปานกลาง
	ขาดแหล่งสารนิเทศ			2.33 0.58 น้อย
1.3	ในการค้นคว้า			
	ประกอบกรเขียน	3.35 0.75 ปานกลาง	3.33 0.93 ปานกลาง	2.83 1.04 ปานกลาง
				3.67 1.15 มาก

ตำแหน่งทางวิชาการ				
ข้อ	ปัญหาและอุปสรรค	อาจารย์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	รองศาสตราจารย์
		μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ
1.4	ผู้บังคับบัญชา ไม่สนับสนุน	2.05 0.69 น้อย	1.92 0.90 น้อย	1.94 0.94 น้อย
1.5	เรื่องที่สนใจมีผู้ผลิต มากแล้ว	2.95 1.00 ปานกลาง	3.00 1.32 ปานกลาง	3.33 1.15 ปานกลาง
1.6	สารนิเทศที่มีอยู่ ไม่ตรงกับความต้องการหรือความ สนใจ	2.90 0.72 ปานกลาง	3.13 1.06 ปานกลาง	3.33 0.58 ปานกลาง
1.7	พื้นฐานความรู้ในเรื่องที่ต้องการหรือ สนใจจะเขียนน้อย	2.45 0.76 น้อย	2.33 0.98 น้อย	2.67 0.58 ปานกลาง

ตำแหน่งทางวิชาการ

ข้อ	ปัญหาและอุปสรรค	อาจารย์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	รองศาสตราจารย์	ศาสตราจารย์
		μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ
1.8	ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง	2.15 0.93 น้อย	2.00 0.92 น้อย	1.56 0.70 น้อย	1.67 0.58 น้อย
1.9	ขาดทักษะและประสิทธิภาพในการเขียน	2.45 1.00 น้อย	2.36 0.90 น้อย	1.78 0.81 น้อย	1.67 1.15 น้อย
1.10	มีปัญหากับการเข้าถึงสารนิเทศ	2.80 1.11 ปานกลาง	2.62 1.25 ปานกลาง	1.56 0.62 น้อย	1.67 1.15 น้อย
1.11	มีปัญหากับการเรียบเรียงภาษาไทย	2.30 0.92 น้อย	2.59 1.12 ปานกลาง	1.67 0.69 น้อย	2.00 1.00 น้อย

ตาราง 13 (ต่อ)

ตำแหน่งทางวิชาการ				
ข้อ	เนื้อหาและอุปกรณ์	อาจารย์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	รองศาสตราจารย์
		μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ
1.12	สารนิเทศที่มีอยู่ ไม่ทันสมัย	3.30 0.92 ปานกลาง	3.44 1.12 ปานกลาง	2.72 1.13 ปานกลาง
1.13	การเขียนไม่ต่อเนื่อง ทำให้ใช้เวลานาน	4.05 0.76 มาก	4.15 0.81 มาก	3.83 1.10 มาก
	รวม	2.91 0.49 ปานกลาง	2.93 0.59 ปานกลาง	2.46 0.56 น้อย
				2.77 0.34 ปานกลาง

ตำแหน่งทางวิชาการ				
ข้อ	ปัญหาและอุปสรรค	อาจารย์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	รองศาสตราจารย์
		μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ
2.	<u>ปัญหาและอุปสรรค</u> <u>ด้านการจัดพิมพ์</u>			
2.1	ขาดทุนวันยี่ส่วนตัว			
	ในการจัดพิมพ์	3.05 1.23 ปานกลาง	3.26 1.27 ปานกลาง	2.39 1.14 น้อย
2.2	ขาดเงินทุนสนับสนุน			
	ในการจัดพิมพ์จาก	2.90 0.97 ปานกลาง	3.33 1.28 ปานกลาง	2.39 1.09 น้อย
2.3	สถาบันอื่น ๆ			
	ผู้จัดพิมพ์มีกำหนด			
	คุณภาพของหนังสือ			
	ที่จะจัดพิมพ์อยู่ใน			
	ระดับสูงมาก	3.05 1.05 ปานกลาง	3.00 1.19 ปานกลาง	2.39 1.04 น้อย
				4.00 1.00 มาก

ตำแหน่งทางวิชาการ				
ข้อ	ปัญหาและอุปสรรค	อาจารย์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	รองศาสตราจารย์
		๙ S.D. แปลความ	๙ S.D. แปลความ	๙ S.D. แปลความ
2.4	ผู้จัดพิมพ์ไม่ค่อยสนใจ จะจัดพิมพ์หนังสือใน สาขาวิชานี้	3.15 0.93 ปานกลาง	3.36 1.18 ปานกลาง	3.33 0.58 ปานกลาง
2.5	จัดพิมพ์ออกมาแล้ว	3.45 0.94 ปานกลาง	3.41 1.33 ปานกลาง	3.33 1.15 ปานกลาง
2.6	จำหน่ายได้น้อย	3.00 0.92 ปานกลาง	3.31 1.15 ปานกลาง	3.33 0.58 ปานกลาง
2.7	ค่าตอบแทนในการ จัดพิมพ์ต่ำ	2.40 0.88 น้อย	2.62 0.96 ปานกลาง	2.33 0.91 น้อย
2.7	มีปัญหาในเรื่อง ลิขสิทธิ์ในการจัดพิมพ์	2.80 0.77 ปานกลาง	3.15 1.25 ปานกลาง	3.00 1.00 ปานกลาง
2.8	มีปัญหาในการติดต่อ กับผู้จัดพิมพ์			

ตำแหน่งทางวิชาการ				
ข้อ ปัญหาและอุปสรรค	อาจารย์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	รองศาสตราจารย์	ศาสตราจารย์
	μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ
2.9 สำนึกถึงผลที่จะเอาเปรียบผู้เขียน เช่น จำนวนการพิมพ์	2.70 0.66 ปานกลาง	3.05 1.23 ปานกลาง	2.78 1.26 ปานกลาง	3.67 0.58 มาก
2.10 มีปัญหาในด้านการพิสูจน์อักษร	2.25 0.72 น้อย	2.59 0.97 ปานกลาง	2.33 1.03 น้อย	3.00 0.00 ปานกลาง
รวม	2.87 0.67 ปานกลาง	3.11 0.97 ปานกลาง	2.64 0.77 ปานกลาง	3.33 0.31 ปานกลาง
รวมทั้งหมด	2.89 0.48 ปานกลาง	3.01 0.69 ปานกลาง	2.54 0.59 ปานกลาง	3.01 0.20 ปานกลาง

จากตาราง 13 ปัญหาและอุปสรรคในการเขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชา
บรรณารักษศาสตร์ของผู้เขียนที่มีตำแหน่งทางวิชาการเป็น อาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รอง
ศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ โดยรวมแล้วมีปัญหายุ่งยากในระดับปานกลาง โดยระดับผู้ช่วย
ศาสตราจารย์ และระดับศาสตราจารย์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 3.01 รองลงมา คือ ระดับ
อาจารย์ (2.89) และรองศาสตราจารย์ (2.54) เมื่อพิจารณาปัญหาด้านการเขียน พบว่า
โดยเฉลี่ยผู้เขียนระดับอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ประสบปัญหาในระดับ
ปานกลาง โดยระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (2.93) ระดับอาจารย์ (2.91) และ
ระดับศาสตราจารย์ (2.77) ส่วนระดับรองศาสตราจารย์ ประสบปัญหาในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย
2.46) สำหรับปัญหาด้านการจัดพิมพ์ ทั้งหมดประสบปัญหาในระดับปานกลาง โดยระดับที่มีค่า
เฉลี่ยสูงสุด คือ ระดับศาสตราจารย์ (3.33) รองลงมาคือ ระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ (3.11)
ระดับอาจารย์ (2.87) และระดับรองศาสตราจารย์ (2.64)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาและอุปสรรคด้านการเขียน ของผู้เขียนที่มีตำแหน่ง
ทางวิชาการระดับอาจารย์ ที่อยู่ในระดับมากมี 2 ข้อ คือ ไม่มีเวลาเนื่องจากงานในความรับผิดชอบ
มีมาก (ค่าเฉลี่ย 4.20) และการเขียนไม่ต่อเนื่องทำให้ใช้เวลานาน (ค่าเฉลี่ย 4.05)
ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยมี 5 ข้อ ซึ่งในจำนวนดังกล่าวข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บังคับ
บัญชาไม่สนับสนุน (2.05) ผู้เขียนในระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ประสบปัญหาการเขียนไม่ต่อเนื่อง
ทำให้ใช้เวลานาน และไม่มีเวลาเนื่องจากงานในความรับผิดชอบมีมาก อยู่ในระดับมาก (ค่า
เฉลี่ย 4.15 และ 4.05) และปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บังคับบัญชาไม่สนับสนุน (1.92)
ปัญหาที่ผู้เขียนระดับรองศาสตราจารย์ประสบมาก คือ ไม่มีเวลาเนื่องจากงานในความรับผิดชอบ
มีมาก (ค่าเฉลี่ย 4.17) และ การเขียนไม่ต่อเนื่องทำให้ใช้เวลานาน (ค่าเฉลี่ย 3.83)
ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง (1.56) และปัญหาในการเข้าถึง
สารนิเทศภาษาต่างประเทศ (1.56) สำหรับผู้เขียนระดับศาสตราจารย์ประสบปัญหา ไม่มี
เวลาเนื่องจากงานในความรับผิดชอบมีมาก การเขียนไม่ต่อเนื่องทำให้ใช้เวลานาน ขาดแหล่ง
สารนิเทศในการค้นคว้าประกอบการเขียน และสารนิเทศที่มีอยู่ไม่ทันสมัย ในระดับมาก (ค่า
เฉลี่ย 4.33, 4.00, 3.67 และ 3.67 ตามลำดับ) ส่วนปัญหาที่ประสบในระดับน้อย มี 6

ข้อ ซึ่งในจำนวนดังกล่าว ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากัน 4 ข้อ คือ ผู้บังคับบัญชาไม่สนับสนุน ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ขาดทักษะและประสบการณ์ในการเขียน ปัญหาในการเข้าถึงสารนิเทศภาษาต่างประเทศ (ค่าเฉลี่ย 1.67)

สำหรับปัญหาและอุปสรรคด้านการจัดพิมพ์ ปรากฏว่า ปัญหาของผู้เขียนระดับอาจารย์ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จัดพิมพ์ออกมาแล้วจำหน่ายได้น้อย (3.45) รองลงมาคือ ผู้จัดพิมพ์ไม่ค่อยสนใจจะจัดพิมพ์หนังสือในสาขาวิชานี้ (3.15) ปัญหาที่อยู่ในระดับน้อย คือ ปัญหาในด้านการพิสูจน์อักษร และปัญหาในเรื่องลิขสิทธิ์ในการจัดพิมพ์ (ค่าเฉลี่ย 2.25 และ 2.40) ผู้เขียนระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ประสบปัญหาในระดับปานกลางทุกข้อ ซึ่งในจำนวนดังกล่าว ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ จัดพิมพ์ออกมาแล้วจำหน่ายได้น้อย (3.41) ผู้จัดพิมพ์ไม่ค่อยสนใจจะจัดพิมพ์หนังสือในสาขาวิชานี้ (3.36) และปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ปัญหาด้านการพิสูจน์อักษร (2.59) และปัญหาในเรื่องลิขสิทธิ์ในการจัดพิมพ์ (2.62) ปัญหาของผู้เขียนระดับรองศาสตราจารย์ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ค่าตอบแทนในการจัดพิมพ์ต่ำ (3.39) และผู้จัดพิมพ์ไม่ค่อยสนใจจะจัดพิมพ์หนังสือในสาขาวิชานี้ (3.00) ส่วนปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ปัญหาในเรื่องลิขสิทธิ์ในการจัดพิมพ์ (2.33) และปัญหาในด้านการพิสูจน์อักษร (2.33) สำหรับผู้เขียนระดับศาสตราจารย์ประสบปัญหาในระดับมาก จำนวน 3 ข้อ คือ ผู้จัดพิมพ์มักกำหนดคุณภาพของหนังสือที่จะจัดพิมพ์อยู่ในระดับสูงมาก สำนักพิมพ์มักจะเอาเปรียบผู้เขียน เช่น จำนวนการพิมพ์ ค่าตอบแทน เป็นต้น และขาดทุนทรัพย์ในการจัดพิมพ์ (ค่าเฉลี่ย 4.00, 3.67 และ 3.67) ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ปัญหาในเรื่องลิขสิทธิ์ในการจัดพิมพ์ และปัญหาในด้านการพิสูจน์อักษร (3.00)

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาและอุปสรรคในการเขียนบทงสอภาษาไทยสำหรับชาวต่างประเทศในประเทศไทย

ประสบการณ์การสอน						
ข้อ	ปัญหาและอุปสรรค	1 - 5 ปี	6 - 10 ปี	11 - 15 ปี	16 - 20 ปี	21 ปีขึ้นไป
		μ S.D. แปลความ μ S.D. แปลความ μ S.D. แปลความ μ S.D. แปลความ μ S.D. แปลความ				
1	<u>ปัญหาและอุปสรรค</u>					
	<u>ด้านการเขียน</u>					
1.1	ไม่มีเวลาเนื่องจากงานในควมรับผิดชอบมีมาก	4.00 0.00 มาก	3.80 1.03 มาก	4.00 1.13 มาก	4.38 0.70 มาก	4.11 0.83 มาก
1.2	ขาดเงินทุนสนับสนุนจากสถาบัน	4.00 0.00 มาก	2.70 1.16 ปานกลาง	3.47 1.25 ปานกลาง	2.92 0.98 ปานกลาง	2.71 0.98 ปานกลาง
1.3	ขาดแหล่งสำรวจในทิศในการค้นคว้าประกอบการเขียน	4.00 0.00 มาก	3.30 0.82 ปานกลาง	3.47 0.92 ปานกลาง	3.12 0.91 ปานกลาง	3.18 1.02 ปานกลาง

ประสบการณ์การสอน

ข้อ	ปัญหาและอุปสรรค	1 - 5 ปี	6 - 10 ปี	11 - 15 ปี	16 - 20 ปี	21 ปีขึ้นไป										
		μ S.D. แปลความ μ S.D. แปลความ μ S.D. แปลความ μ S.D. แปลความ														
1.4	ผู้บังคับบัญชา ไม่สนับสนุน	3.00	0.00	ปานกลาง	1.80	0.63 น้อย	1.80	0.86 น้อย	1.88	0.77 น้อย	2.11	0.96 น้อย				
1.5	เรื่องที่น่าสนใจมีผู้ผลิต มากแล้ว	3.00	0.00	ปานกลาง	2.40	0.84 น้อย	3.00	1.20	ปานกลาง	2.81	1.10	ปานกลาง	3.07	1.27	ปานกลาง	
1.6	สวามิเทศที่มีอยู่ ไม่ตรงกับความต้องการหรือความ สนใจ	3.00	0.00	ปานกลาง	2.60	0.84	ปานกลาง	3.27	0.80	ปานกลาง	2.85	1.01	ปานกลาง	3.18	0.98	ปานกลาง
1.7	พื้นฐานความรู้ในเรื่องที่ต้องการหรือ สนใจจะเขียนมีน้อย	3.00	0.00	ปานกลาง	2.20	0.63 น้อย	2.13	0.74 น้อย	2.04	0.87 น้อย	2.54	1.00	ปานกลาง			

ประสบการณ์การสอน

ข้อ	ปัญหาและอุปสรรค	1 - 5 ปี	6 - 10 ปี	11 - 15 ปี	16 - 20 ปี	21 ปีขึ้นไป
		μ S.D. แปลความ μ S.D. แปลความ μ S.D. แปลความ μ S.D. แปลความ				
1.8	ขาดความเชื่อมั่น ในตนเอง	3.00 0.00 ปานกลาง	1.60 0.52 น้อย	2.07 0.96 น้อย	1.81 0.90 น้อย	2.04 0.92 น้อย
1.9	ขาดทักษะและ ประสบการณ์ใน การเขียน	4.00 0.00 มาก	2.00 0.82 น้อย	2.60 0.99 ปานกลาง	2.04 0.82 น้อย	2.21 0.99 น้อย
1.10	มีปัญหาในการ เข้าถึงส่วรสนเทศ	3.00 0.00 ปานกลาง	2.90 1.10 ปานกลาง	2.80 1.15 ปานกลาง	2.12 1.21 น้อย	2.21 1.17 น้อย
1.11	มีปัญหาในการ เรียบเรียงภาษาไทย	3.00 0.00 ปานกลาง	2.40 1.26 น้อย	2.47 0.92 น้อย	1.88 0.86 น้อย	2.50 1.11 ปานกลาง

ประสบการณ์การสอน						
ข้อ	เนื้อหาและอุปสรรค	1 - 5 ปี	6 - 10 ปี	11 - 15 ปี	16 - 20 ปี	21 ปีขึ้นไป
μ S.D. แปลความ μ S.D. แปลความ μ S.D. แปลความ μ S.D. แปลความ μ S.D. แปลความ						
1.12	สำรวจในเขตที่มีอยู่ ไม่ทันสมัย	4.00 0.00 มาก	3.60 0.97 มาก	3.47 1.19 ปานกลาง	2.85 0.92 ปานกลาง	3.36 1.16 ปานกลาง
1.13	การเขียนไม่ต่อเนื่อง ทำให้ใช้เวลานาน	4.00 0.00 มาก	3.60 0.84 มาก	4.33 0.98 มาก	4.15 0.67 มาก	3.96 0.96 มาก
รวม		3.46 0.00 ปานกลาง	2.68 0.50 ปานกลาง	2.99 0.60 ปานกลาง	2.68 0.53 ปานกลาง	2.86 0.63 ปานกลาง

ประสบการณ์การสอน				
ข้อ	ปัญหาและอุปสรรค	1 - 5 ปี	6 - 10 ปี	11 - 15 ปี
		16 - 20 ปี	21 ปีขึ้นไป	
μ S.D. แปลความ μ S.D. แปลความ μ S.D. แปลความ μ S.D. แปลความ				
2.	ปัญหาและอุปสรรคด้านการจัดพิมพ์			
2.1	ขาดทุนทรัพย์ส่วนตัวในการจัดพิมพ์	4.00 0.00 มาก	3.00 1.33 ปานกลาง	3.73 1.22 มาก
2.2	ขาดเงินทุนสนับสนุนในการจัดพิมพ์จากสถาบันอื่น ๆ	4.00 0.00 มาก	2.90 1.10 ปานกลาง	3.53 1.13 มาก
2.3	ผู้จัดพิมพ์ไม่กำหนดคุณภาพของหนังสือที่จะจัดพิมพ์อยู่ในระดับสูงมาก	3.00 0.00 ปานกลาง	2.90 1.10 ปานกลาง	3.07 1.10 ปานกลาง
			2.77 1.24 ปานกลาง	2.96 1.17 ปานกลาง

ประสบการณ์การสอน					
ข้อ	ปัญหาและอุปสรรค	1 - 5 ปี	6 - 10 ปี	11 - 15 ปี	16 - 20 ปี
		1 - 5 ปี	6 - 10 ปี	11 - 15 ปี	16 - 20 ปี
		μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ
2.4	ผู้จัดพิมพ์ไม่ค่อยสนใจ จะจัดพิมพ์หนังสือใน สาขาวิชา	4.00 0.00 มาก	2.70 0.95 ปานกลาง	3.73 0.80 มาก	3.12 1.24 ปานกลาง
2.5	จัดพิมพ์ออกมาแล้ว จำหน่ายได้น้อย	4.00 0.00 มาก	3.20 1.23 ปานกลาง	3.80 0.94 มาก	3.04 1.28 ปานกลาง
2.6	ค่าตอบแทนในการ จัดพิมพ์ต่ำ	3.00 0.00 ปานกลาง	2.90 0.99 ปานกลาง	3.87 0.92 มาก	3.15 1.05 ปานกลาง
2.7	มีเนื้อหาในเรื่อง ลิขสิทธิ์ในการจัดพิมพ์	3.00 0.00 ปานกลาง	2.20 0.92 น้อย	2.67 0.72 ปานกลาง	2.31 0.93 น้อย
2.8	มีเนื้อหาในการติดต่อ กับผู้จัดพิมพ์	3.00 0.00 ปานกลาง	2.80 0.79 ปานกลาง	3.47 1.06 ปานกลาง	2.69 1.19 ปานกลาง

ประสบการณ์การสอน						
ข้อ	ปัญหาและอุปสรรค	1 - 5 ปี	6 - 10 ปี	11 - 15 ปี	16 - 20 ปี	21 ปีขึ้นไป
		μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ
2.9	ส่วนเกินที่มีจะเอาเปรียบผู้เรียน เช่น จำนวนการพิมพ์	3.00 0.00	ปานกลาง 2.50 0.71	ปานกลาง 3.20 1.08	ปานกลาง 2.69 1.12	ปานกลาง 3.14 1.21
2.10	ค่าตอบแทน เป็นต้น มีปัญหาในด้านการพิสูจน์อักษร	3.00 0.00	ปานกลาง 2.40 0.70	น้อย 2.27 0.70	น้อย 2.15 0.83	น้อย 2.86 1.04
	รวม	3.40 0.00	ปานกลาง 2.75 0.73	ปานกลาง 3.33 0.53	ปานกลาง 2.74 0.93	ปานกลาง 3.01 0.92
	รวมทั้งหมด	3.43 0.00	ปานกลาง 2.71 0.54	ปานกลาง 3.14 0.52	ปานกลาง 2.71 0.63	ปานกลาง 2.92 0.68

จากตาราง 14 แสดงว่าปัญหาและอุปสรรคในการเขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชา
บรรณารักษศาสตร์ ซึ่งจำแนกตามประสบการณ์การสอนของผู้เขียนโดยรวมแล้วมีค่าเฉลี่ยอยู่ใน
ระดับปานกลาง ซึ่งผู้เขียนที่มีประสบการณ์การสอน 1 - 5 ปี ประสบปัญหามากกว่าผู้เขียนระดับ
อื่น ๆ (ค่าเฉลี่ย 3.43) รองลงมาคือ ผู้เขียนที่มีประสบการณ์การสอน 11 - 15 ปี (3.14)
ผู้เขียนที่มีประสบการณ์การสอน 21 ปีขึ้นไป (2.92) ส่วนผู้เขียนที่มีประสบการณ์การสอน 6 -
10 ปี และ 16 - 20 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (2.71) เมื่อพิจารณาเฉพาะปัญหาด้านการเขียน
พบว่า ส่วนใหญ่ประสบปัญหาในระดับปานกลาง โดยผู้เขียนที่มีประสบการณ์การสอน 1 - 5 ปี
มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (3.46) รองลงมาคือ ผู้เขียนที่มีประสบการณ์การสอน 11 - 15 ปี (2.99)
ผู้เขียนที่มีประสบการณ์การสอน 21 ปีขึ้นไป (2.86) และผู้เขียนที่มีประสบการณ์การสอน 6 -
10 ปี และ 16 - 20 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 2.68 สำหรับปัญหาด้านการจัดพิมพ์ผู้เขียนที่มี
ประสบการณ์การสอนทุกช่วงประสบปัญหาในระดับปานกลาง ตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ ผู้เขียนที่มี
ประสบการณ์การสอน 1 - 5 ปี (3.40) ผู้เขียนที่มีประสบการณ์การสอน 11 - 15 ปี (3.33)
ผู้เขียนที่มีประสบการณ์การสอน 21 ปีขึ้นไป (3.01) ผู้เขียนที่มีประสบการณ์การสอน 6 - 10
ปี (2.75) และผู้เขียนที่มีประสบการณ์การสอน 16 - 20 ปี (2.74)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาและอุปสรรคด้านการเขียนผู้เขียนที่มีประสบการณ์
การสอน 1 - 5 ปี ประสบปัญหาในระดับมาก จำนวน 6 ข้อ ซึ่งในจำนวนดังกล่าวทุกข้อมีค่า
เฉลี่ยเท่ากัน (4.00) คือ ไม่มีเวลาเนื่องจากงานในความรับผิดชอบมีมาก ขาดเงินทุนสนับสนุน
จากสถาบัน ขาดแหล่งสารนิเทศในการค้นคว้าประกอบการเขียน ขาดทักษะและประสบการณ์
ในการเขียน สารนิเทศที่มีอยู่ไม่ทันสมัย และการเขียนไม่ต่อเนื่องทำให้ใช้เวลานาน ผู้เขียนที่มี
ประสบการณ์การสอน 6 - 10 ปี ประสบปัญหาในระดับมาก 3 ข้อ ตามลำดับ คือ ไม่มีเวลา
เนื่องจากงานความรับผิดชอบมีมาก (3.80) สารนิเทศที่มีอยู่ไม่ทันสมัย (3.60) และการเขียน
ไม่ต่อเนื่องทำให้ใช้เวลานาน (3.60) ส่วนปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง (1.60) ซึ่งอยู่ในระดับน้อย ผู้เขียนที่มีประสบการณ์การสอน 11 - 15 ปี ประสบปัญหา
ในระดับมาก คือ การเขียนไม่ต่อเนื่องทำให้ใช้เวลานาน (4.33) และไม่มีเวลาเนื่องจาก
งานในความรับผิดชอบมีมาก (4.00) และปัญหาที่อยู่ในระดับน้อย คือ ผู้บังคับบัญชาไม่สนับสนุน

(1.80) ส่วนผู้เขียนที่มีประสบการณ์การสอน 16 - 20 ปี ประสบปัญหาไม่มีเวลาเนื่องจากงานในความรับผิดชอบมีมาก (4.38) และการเขียนไม่ต่อเนื่องทำให้ใช้เวลานาน (4.15) อยู่ในระดับมาก และประสบปัญหาขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ผู้บังคับบัญชาไม่สนับสนุนและปัญหาในการเรียบเรียงภาษาไทย อยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 1.81, 1.88 และ 1.88 ตามลำดับ) สำหรับปัญหาที่ผู้เขียนที่มีประสบการณ์การสอน 21 ปีขึ้นไปประสบมาก คือ ไม่มีเวลาเนื่องจากงานในความรับผิดชอบมีมาก (4.11) และการเขียนไม่ต่อเนื่องทำให้ใช้เวลานาน (3.96) และปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บังคับบัญชาไม่สนับสนุน (2.11) ขาดทักษะและประสบการณ์ในการเขียน (2.21) และปัญหาในการเข้าถึงสารนิเทศภาษาต่างประเทศ (2.21)

สำหรับปัญหาและอุปสรรคด้านการจัดพิมพ์ พบว่า ปัญหาที่ผู้เขียนที่มีประสบการณ์การสอน 1 - 5 ปี ประสบมาก คือ ขาดทุนทรัพย์ส่วนตัวในการจัดพิมพ์ ขาดเงินทุนสนับสนุนในการจัดพิมพ์จากสถาบันอื่น ๆ ผู้จัดพิมพ์ไม่ค่อยสนใจจะจัดพิมพ์หนังสือในสาขาวิชานี้ และจัดพิมพ์ออกมาแล้วจำหน่ายได้น้อย (ค่าเฉลี่ย 4.00 เท่ากันหมด) ปัญหาของผู้เขียนที่มีประสบการณ์การสอน 6 - 10 ปี ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ พิมพ์ออกมาแล้วจำหน่ายได้น้อย (3.20) ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ปัญหาในเรื่องลิขสิทธิ์ในการจัดพิมพ์ (2.20) ผู้เขียนที่มีประสบการณ์การสอน 11 - 15 ปี ประสบปัญหาค่าตอบแทนในการจัดพิมพ์ต่ำ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.87) รองลงมาคือ จัดพิมพ์ออกมาแล้วจำหน่ายได้น้อย (ค่าเฉลี่ย 3.80) และมีปัญหาในด้านการพิสูจน์อักษร อยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.27) ผู้เขียนที่มีประสบการณ์การสอน 16 - 20 ปี ส่วนใหญ่ประสบปัญหาในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ค่าตอบแทนในการจัดพิมพ์ต่ำ (3.15) และผู้จัดพิมพ์ไม่ค่อยสนใจจะจัดพิมพ์หนังสือในสาขาวิชานี้ (3.12) ปัญหาที่ประสบในระดับน้อย คือ ปัญหาในด้านการพิสูจน์อักษร (2.15) และปัญหาในเรื่องลิขสิทธิ์ในการจัดพิมพ์ (2.31) สำหรับปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของผู้เขียนที่มีประสบการณ์การสอน 21 ปีขึ้นไป คือ จัดพิมพ์ออกมาแล้วจำหน่ายได้น้อย (3.25) รองลงมาคือ ผู้จัดพิมพ์ไม่ค่อยสนใจจะจัดพิมพ์หนังสือในสาขาวิชานี้ (3.21) ส่วนปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ปัญหาในเรื่องลิขสิทธิ์ในการจัดพิมพ์ (2.71) และปัญหาในด้านการพิสูจน์อักษร (2.86)

ตอนที่ 5 คำเจลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเหตุผลที่ทำให้ไม่เขียนหนังสือภาษาไทย

สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ของผู้ที่ไม่เคยเขียนหนังสือ

เหตุผลที่ทำให้ไม่เขียนหนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ของผู้เขียนที่ไม่เคยเขียนหนังสือ จำแนกตามวุฒิการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการและประสบการณ์การสอน
ปรากฏดังแสดงในตาราง 15 - 18

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเหตุผลที่ทำให้ไม่เขียนหนังสือภาษาไทย
สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ของผู้ที่ไม่เคยเขียนหนังสือ

ข้อ	เหตุผลที่ไม่เขียนหนังสือ	μ	S.D.	แปลความ
1	ไม่มีเวลา	3.93	1.10	มาก
2	มีสารนิเทศในเรื่องที่เกี่ยวข้องไม่พอเพียง	3.32	0.91	ปานกลาง
3	ไม่สามารถหาทรัพยากรสารนิเทศฉบับเต็มได้	3.37	0.86	ปานกลาง
4	สารนิเทศที่มีอยู่ไม่ตรงกับความต้องการ	3.37	0.80	ปานกลาง
5	มีปัญหาในการเข้าถึงสารนิเทศภาษาต่างประเทศ	3.42	1.08	ปานกลาง
6	เรื่องที่น่าสนใจมีผู้เขียนมากแล้ว	3.83	1.20	มาก
7	ไม่ทราบว่า จะเขียนเรื่องอะไรดี	3.25	1.43	ปานกลาง
8	พื้นฐานความรู้ในเรื่องที่ต้องการเขียนมีน้อย	2.88	1.15	ปานกลาง
9	ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง	2.73	1.10	ปานกลาง
10	ขาดทักษะและประสบการณ์ในการเขียน	3.42	1.28	ปานกลาง
11	ไม่มีความสนใจและความกระตือรือร้นที่จะเขียน	2.95	1.06	ปานกลาง
12	ไม่เห็นความจำเป็นและความสำคัญของการเขียนหนังสือ	2.47	1.13	น้อย
รวม		3.24	0.69	ปานกลาง

จากตาราง 15 แสดงว่าเหตุผลที่ทำให้ไม่เขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชา
บรรณารักษศาสตร์ของผู้ที่ไม่เคยเขียนหนังสือ โดยรวมแล้วอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.24
เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า เหตุผลที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากมี 2 ข้อ คือ ไม่มีเวลา (3.93)

และเรื่องที่สนใจมีผู้เขียนมากแล้ว (3.83) เหตุผลในระดับปานกลางมี 9 ข้อ ซึ่งในจำนวนดังกล่าวข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีปัญหาในการเข้าถึงสารนิเทศภาษาต่างประเทศ (3.42) และขาดทักษะและประสบการณ์ในการเขียน (3.42) รองลงมาคือ ไม่สามารถหาทรัพยากรสารนิเทศฉบับเต็มได้ (3.37) และสารนิเทศที่มีอยู่ไม่ตรงกับความต้องการ (3.37) ส่วนเหตุผลที่อยู่ในระดับน้อย คือ ไม่เห็นความจำเป็นและความสำคัญของการเขียนหนังสือ (ค่าเฉลี่ย 2.47)

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเหตุผลที่ทำให้ไม่เขียนหนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ของผู้ที่ไม่เคยเขียนหนังสือ จำแนกตามวุฒิการศึกษา

วุฒิการศึกษา				
ข้อ	เหตุผลที่ไม่เขียนหนังสือ	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
		μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ
1	ไม่มีเวลา	3.75 0.80 มาก	3.92 1.14 มาก	5.00 0.00 มากที่สุด
2	มีสารนิเทศในเรื่องที่เกี่ยวข้อง	3.38 0.74 ปานกลาง	3.34 0.94 ปานกลาง	2.50 0.71 ปานกลาง
3	ไม่สามารถหาทรัพยากรสารนิเทศฉบับเต็มได้	3.25 0.71 ปานกลาง	3.44 0.86 ปานกลาง	2.00 0.00 น้อย

ตาราง 16 (ต่อ)

วุฒิการศึกษา										
ข้อ	เหตุผลที่	ปริญญาตรี		ปริญญาโท		ปริญญาเอก				
ไม่เขียนหนังสือ		μ S.D. แปลความ		μ S.D. แปลความ		μ S.D. แปลความ				
4	สารนิเทศที่มี อยู่ไม่ตรงกับ ความต้องการ	3.25	1.04	ปานกลาง	3.42	0.76	ปานกลาง	2.50	0.71	ปานกลาง
5	มีปัญหาในการ เข้าถึงสารนิ- เทศภาษาต่าง ประเทศ	4.25	1.39	มาก	3.36	0.92	ปานกลาง	1.50	0.71	น้อย
6	เรื่องที่น่าสนใจมี ผู้เขียนมากแล้ว	4.13	1.46	มาก	3.80	1.18	มาก	3.50	0.71	มาก
7	ไม่ทราบว่า จะเขียนเรื่อง อะไรดี	4.00	1.60	มาก	3.20	1.37	ปานกลาง	1.50	0.71	น้อย
8	พื้นฐานความรู้ ในเรื่องที่ต้อง การเขียนมีน้อย	3.75	1.58	มาก	2.82	0.98	ปานกลาง	1.00	0.00	น้อยที่สุด
9	ขาดความเชื่อ- มั่นในตนเอง	3.75	0.89	มาก	2.64	1.03	ปานกลาง	1.00	0.00	น้อยที่สุด

ตาราง 16 (ต่อ)

		วุฒิการศึกษา					
ข้อ	เหตุผลที่ไม่เขียนหนังสือ	ปริญญาตรี		ปริญญาโท		ปริญญาเอก	
		μ S.D. แปลความ		μ S.D. แปลความ		μ S.D. แปลความ	
10	ขาดทักษะและ ประสบการณ์ ในการเขียน	4.25	1.34 มาก	3.38	1.16 ปานกลาง	1.00	0.00 น้อยที่สุด
11	ไม่มีความสนใจ และความ กระตือรือร้น ที่จะเขียน	3.00	1.07 ปานกลาง	2.98	1.06 ปานกลาง	2.00	0.00 น้อย
12	ไม่เห็นความ จำเป็นและ ความสำคัญ ของการเขียน หนังสือ	2.50	0.76 ปานกลาง	2.48	1.20 น้อย	2.00	0.00 น้อย
รวม		3.60	0.96 มาก	3.23	0.60 ปานกลาง	2.13	0.06 น้อย

กลุ่มผู้ที่ไม่เคยเขียนหนังสือ ไม่มีผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับประกาศนียบัตรชั้นสูงและอื่น ๆ

จากตาราง 16 ปรากฏว่าเหตุผลที่ทำให้ไม่เขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชา
บรรณารักษศาสตร์ของผู้ที่ไม่เคยเขียนหนังสือ ที่จำแนกตามวุฒิการศึกษา (ไม่มีระดับประกาศนียบัตร
ชั้นสูงและอื่น ๆ) โดยรวมแล้วผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีเหตุผลอยู่ในระดับมาก (ค่า
เฉลี่ย 3.60) ระดับปริญญาโท อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.23) และระดับปริญญาเอก
อยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.13)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีเหตุผลที่ทำให้ไม่เขียน
หนังสือ ในระดับมาก จำนวน 7 ข้อ ซึ่งในจำนวนนี้ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีปัญหาในการเข้า
ถึงสารนิเทศภาษาต่างประเทศ (4.25) และขาดทักษะและประสบการณ์ในการเขียน (4.25)
รองลงมาคือ เรื่องที่สนใจมีผู้เขียนมากแล้ว (4.13) ส่วนเหตุผลที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ไม่เห็น
ความจำเป็นและความสำคัญของการเขียนหนังสือ (2.50)

ผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท มีเหตุผลที่ทำให้ไม่เขียนหนังสือ เนื่องจากไม่มีเวลา
(ค่าเฉลี่ย 3.92) และเรื่องที่สนใจมีผู้เขียนมากแล้ว (ค่าเฉลี่ย 3.80) อยู่ในระดับมาก ส่วน
เหตุผลในข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นการไม่เห็นความจำเป็นและความสำคัญของ
การเขียนหนังสือ อยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.48)

เหตุผลที่ทำให้ไม่เขียนหนังสือของผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก คือ ไม่มีเวลา
มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 5.00) รองลงมาคือ เรื่องที่สนใจมีผู้เขียนมากแล้ว (ค่าเฉลี่ย 3.50)
ซึ่งอยู่ในระดับมาก สำหรับเหตุผลที่อยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ พื้นฐานความรู้ในเรื่องที่ต้องการ
เขียนมีน้อย ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง และขาดทักษะและประสบการณ์ในการเขียน (ค่าเฉลี่ย
1.00 ทุกข้อ)

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเหตุผลที่ทำให้ไม่เขียนหนังสือภาษาไทย
สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ของผู้ที่ไม่เคยเขียนหนังสือ จำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ

* ตำแหน่งทางวิชาการ				
ข้อ	เหตุผลที่ไม่เขียนหนังสือ	อาจารย์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	รองศาสตราจารย์
		μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ
1	ไม่มีเวลา	3.88 1.11 มาก	4.13 1.13 มาก	5.00 0.00 มากที่สุด
2	มีสารนิเทศในเรื่องที่เกี่ยวข้อง			
	ข้อไม่พอเพียง	3.37 0.92 ปานกลาง	2.88 0.83 ปานกลาง	4.00 0.00 มาก
3	ไม่สามารถหาทรัพยากรสารนิเทศฉบับเต็มได้	3.45 0.86 ปานกลาง	2.75 0.71 ปานกลาง	4.00 0.00 มาก
4	สารนิเทศที่มีอยู่ไม่ตรงกับความต้องการ	3.43 0.78 ปานกลาง	3.00 0.93 ปานกลาง	3.00 0.00 ปานกลาง
5	มีปัญหาในการเข้าถึงสารนิเทศภาษาต่างประเทศ	3.55 1.06 มาก	2.63 0.92 ปานกลาง	3.00 0.00 ปานกลาง

ตาราง 17 (ต่อ)

* ตำแหน่งทางวิชาการ									
ข้อ	เหตุผลที่	อาจารย์		ผู้ช่วยศาสตราจารย์		รองศาสตราจารย์			
	ไม่เขียนหนังสือ	μ S.D. แปลความ		μ S.D. แปลความ		μ S.D. แปลความ			
6	เรื่องที่สนใจมี								
	ผู้เขียนมากแล้ว	3.86	1.17	มาก	3.50	1.41	มาก	5.00	0.00 มากที่สุด
7	ไม่ทราบว่าจะ								
	เขียนเรื่อง								
	อะไรดี	3.20	1.41	ปานกลาง	3.50	1.69	มาก	4.00	0.00 มาก
8	พื้นฐานความรู้								
	ในเรื่องที่ต้อง								
	การเขียนมีน้อย	3.00	1.17	ปานกลาง	2.13	0.83	น้อย	3.00	0.00 ปานกลาง
9	ขาดความเชื่อ-								
	มั่นในตนเอง	2.82	1.13	ปานกลาง	2.25	0.89	น้อย	2.00	0.00 น้อย
10	ขาดทักษะและ								
	ประสบการณ์								
	ในการเขียน	3.49	1.25	ปานกลาง	2.75	1.25	ปานกลาง	5.00	0.00 มากที่สุด
11	ไม่มีความสนใจ								
	และความ								
	กระตือรือร้น								
	ที่จะเขียน	2.92	1.02	ปานกลาง	3.13	1.46	ปานกลาง	3.00	0.00 ปานกลาง

ตาราง 17 (ต่อ)

ตำแหน่งทางวิชาการ					
ข้อ	เหตุผลที่ ไม่เขียนหนังสือ	อาจารย์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	รองศาสตราจารย์	
		μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ	
12	ไม่เห็นความ จำเป็นและ ความสำคัญ ของการเขียน หนังสือ	2.37 1.02 น้อย	3.13 1.64 ปานกลาง	2.00 0.00 น้อย	
รวม		3.28 0.66 ปานกลาง	2.98 0.84 ปานกลาง	3.58 0.00 มาก	

* กลุ่มผู้ที่ไม่เคยเขียนหนังสือ ไม่มีผู้ที่มตำแหน่งทางวิชาการในระดับศาสตราจารย์

จากตาราง 17 แสดงว่าเหตุผลที่ทำให้ไม่เขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชา
บรรณารักษศาสตร์ของผู้ที่ไม่เขียนหนังสือ ซึ่งจำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ พบว่า ผู้ที่มีตำแหน่ง
ทางวิชาการระดับรองศาสตราจารย์ มีเหตุผลอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.58) ส่วนระดับ
อาจารย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ มีเหตุผลอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.28 และ 2.98
ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้ที่มีตำแหน่งทางวิชาการระดับอาจารย์ มีเหตุผลที่ทำให้
ไม่เขียนหนังสือ ในระดับมาก 3 ข้อ คือ ไม่มีเวลา (ค่าเฉลี่ย 3.88) เรื่องที่สนใจมีผู้เขียน

มากแล้ว (ค่าเฉลี่ย 3.86) และมีปัญหาในการเข้าถึงสารนิเทศภาษาต่างประเทศ (ค่าเฉลี่ย 3.55) เหตุผลในระดับปานกลาง มี 8 ข้อ ซึ่งในจำนวนดังกล่าวข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ขาดทักษะและประสบการณ์ในการเขียน (3.49) รองลงมาคือ ไม่สามารถหาทรัพยากรสารนิเทศฉบับเต็มได้ (ค่าเฉลี่ย 3.45) ส่วนเหตุผลที่อยู่ในระดับน้อย คือ ไม่เห็นความจำเป็นและความสำคัญของการเขียนหนังสือ (ค่าเฉลี่ย 2.37)

ผู้ที่มีตำแหน่งทางวิชาการระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ มีเหตุผลเนื่องจากไม่มีเวลา เรื่องที่สนใจมีผู้เขียนมากแล้ว และไม่ทราบว่าจะเขียนเรื่องอะไรดี อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.13, 3.50 และ 3.50 ตามลำดับ) ส่วนเหตุผลที่อยู่ในระดับน้อย คือ พื้นฐานความรู้ในเรื่องที่ต้องการเขียนมีน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.13) และขาดความเชื่อมั่นในตนเอง (ค่าเฉลี่ย 2.25)

สำหรับเหตุผลที่ทำให้ไม่เขียนหนังสือของผู้ที่มีตำแหน่งทางวิชาการระดับรองศาสตราจารย์ ที่อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 5.00 เท่ากัน มี 3 ข้อ คือ ไม่มีเวลา เรื่องที่สนใจมีผู้เขียนมากแล้ว และขาดทักษะและประสบการณ์ในการเขียน และเหตุผลที่อยู่ในระดับน้อย คือ ไม่เห็นความจำเป็นและความสำคัญของการเขียนหนังสือ (ค่าเฉลี่ย 2.00)

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเหตุผลที่จำทำให้เขียนหนังสือภาษาอังกฤษสำหรับวารสารของผู้ที่ไม่เขียนหนังสือ
จำแนกตามประสิทธิภาพการสอบ

ประสิทธิภาพการสอบ						
ข้อ	เหตุผลที่ไม่เขียนหนังสือ	1 - 5 ปี	6 - 10 ปี	11 - 15 ปี	16 - 20 ปี	21 ปีขึ้นไป

ตาราง 18 (ต่อ)

ประสบการณ์การสอน						
ข้อ	เหตุผลที่ไม่เขียนหนังสือ	1 - 5 ปี	6 - 10 ปี	11 - 15 ปี	16 - 20 ปี	21 ปีขึ้นไป
μ S.D. แปลความ μ S.D. แปลความ μ S.D. แปลความ						
5	มีปัญหาในการเข้าถึงสารนิเทศภาษาต่างประเทศ	3.69 1.18 มาก	3.08 1.12 ปานกลาง	3.63 0.96 มาก	3.08 1.00 ปานกลาง	3.67 1.21 มาก
6	เรื่องที่น่าสนใจผู้เขียนมากแล้ว	3.77 1.42 มาก	3.62 1.33 มาก	3.94 1.06 มาก	4.08 1.16 มาก	3.67 1.03 มาก
7	ไม่ทราบว่า จะเขียนเรื่องอะไรดี	3.15 1.57 ปานกลาง	3.08 1.55 ปานกลาง	3.69 1.35 มาก	3.33 1.37 ปานกลาง	2.50 1.22 ปานกลาง
8	พื้นฐานความรู้ในเรื่องที่ต้องการเขียนน้อย	3.23 1.48 ปานกลาง	3.08 1.12 ปานกลาง	2.81 1.05 ปานกลาง	2.58 0.79 ปานกลาง	2.50 1.38 ปานกลาง
9	ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง	3.00 1.22 ปานกลาง	3.08 0.86 ปานกลาง	2.94 0.93 ปานกลาง	2.08 1.00 น้อย	2.17 1.47 น้อย

ประสบการณ์การสอน				
ข้อ	เหตุผลที่ไม่เขียนหนังสือ	ปี		
		1 - 5 ปี	6 - 10 ปี	11 - 15 ปี
				16 - 20 ปี
				21 ปีขึ้นไป
		μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ	μ S.D. แปลความ
10	ขาดทักษะและประสบการณ์ในการเขียน	3.69 1.49 มาก	3.77 0.93 มาก	3.31 1.14 ปานกลาง
11	ไม่มีความสนใจและความกระตือรือร้นที่จะเขียน	2.69 1.11 ปานกลาง	3.23 1.09 ปานกลาง	3.19 1.05 ปานกลาง
12	ไม่เห็นความจำเป็นและความสำคัญของการเขียนหนังสือ	2.15 0.99 น้อย	2.31 1.03 น้อย	2.81 0.98 ปานกลาง
	รวม	3.24 0.94 ปานกลาง	3.23 0.67 ปานกลาง	3.39 0.55 ปานกลาง
				3.15 0.78 ปานกลาง

จากตาราง 18 แสดงว่าเหตุผลที่ทำให้ไม่เขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชา
บรรณารักษศาสตร์ของผู้ที่ไม่เขียนหนังสือ ซึ่งจำแนกตามประสบการณ์การสอน โดยเฉลี่ยแล้วอยู่
ในระดับปานกลาง โดยผู้ที่มีประสบการณ์การสอน 11 - 15 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (3.39) รอง
ลงมาคือ ผู้ที่มีประสบการณ์การสอน 1 - 5 ปี (3.24) ผู้ที่มีประสบการณ์การสอน 6 - 10 ปี
(3.23) ผู้ที่มีประสบการณ์การสอน 21 ปีขึ้นไป (3.15) และผู้ที่มีประสบการณ์การสอน 16 -
20 ปี (3.11)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ที่มีประสบการณ์การสอน 1 - 5 ปี มีเหตุผลระดับ
มาก 3 ข้อ คือ เรื่องที่สนใจมีผู้เขียนมากแล้ว มีปัญหาในการเข้าถึงสารนิเทศภาษาต่างประเทศ
และขาดทักษะและประสบการณ์ในการเขียน (ค่าเฉลี่ย 3.77, 3.69 และ 3.69 ตามลำดับ)
เหตุผลที่อยู่ในระดับน้อย คือ ไม่เห็นความจำเป็นและความสำคัญของการเขียนหนังสือ (ค่าเฉลี่ย
2.15)

ผู้ที่มีประสบการณ์การสอน 6 - 10 ปี มีเหตุผลเนื่องจากขาดทักษะและประสบการณ์ใน
การเขียน (ค่าเฉลี่ย 3.77) ไม่มีเวลา (ค่าเฉลี่ย 3.69) และเรื่องที่สนใจมีผู้เขียนมากแล้ว
(ค่าเฉลี่ย 3.62) อยู่ในระดับมาก และไม่เห็นความจำเป็นและความสำคัญของการเขียนหนังสือ
อยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.31)

เหตุผลที่ทำให้ไม่เขียนหนังสือของผู้ที่มีประสบการณ์การสอน 11 - 15 ปี ที่อยู่ในระดับ
มาก มี 4 ข้อ คือ ไม่มีเวลา (ค่าเฉลี่ย 4.19) เรื่องที่สนใจมีผู้เขียนมากแล้ว (ค่าเฉลี่ย 3.94)
ไม่ทราบว่าจะเขียนเรื่องอะไรดี (ค่าเฉลี่ย 3.69) และมีปัญหาในการเข้าถึงสารนิเทศภาษา
ต่างประเทศ (ค่าเฉลี่ย 3.63) ส่วนเหตุผลที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ พื้นฐานความรู้ในเรื่องที่ต้อง
การเขียนมีน้อย และไม่เห็นความจำเป็นและความสำคัญของการเขียนหนังสือ ซึ่งอยู่ในระดับ
ปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.81 เท่ากัน)

ผู้ที่มีประสบการณ์การสอน 16 - 20 ปี มีเหตุผลที่ทำให้ไม่เขียนหนังสือ เนื่องจาก
ไม่มีเวลา อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.50) รองลงมาคือ เรื่องที่สนใจมีผู้เขียนมากแล้ว
ซึ่งอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.08) ส่วนเหตุผลที่อยู่ในระดับน้อย คือ ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง
และไม่เห็นความจำเป็นและความสำคัญของการเขียนหนังสือ (ค่าเฉลี่ย 2.08 และ 2.25)

สำหรับผู้ที่มีประสบการณ์การสอน 21 ปีขึ้นไป มีเหตุผลที่ทำให้ไม่เขียนหนังสือ อยู่ใน
ระดับมาก 4 ข้อ ซึ่งในจำนวนดังกล่าวข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ไม่มีเวลา (4.17) และเหตุผล
ที่อยู่ในระดับน้อย คือ ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง (ค่าเฉลี่ย 2.17)

ตอนที่ 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสนใจและความต้องการในการใช้หนังสือ
ภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และงานวิชาต่าง ๆ ของกลุ่มผู้ใช้

ความสนใจและความต้องการในการใช้หนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์
ในงานวิชาต่าง ๆ ของกลุ่มผู้ใช้จำแนกตามสถานภาพ ได้แก่ นักศึกษา อาจารย์ และบรรณารักษ์
ปรากฏดังแสดงไว้ในตาราง 19 - 22

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสนใจและความต้องการในการใช้หนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ แขนงวิชาต่าง ๆ ของกลุ่มผู้ใช้

ข้อ	แขนงวิชาในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์	ความสนใจและความต้องการ		
		S.D. แปลความ		
1	<u>บรรณารักษศาสตร์ภูมิหลัง</u>			
1.1	หน้าที่และบทบาทของห้องสมุดและบรรณารักษ์ ในสังคม	4.07	0.90	มาก
1.2	ประวัติและวิวัฒนาการของห้องสมุด บรรณารักษศาสตร์ การนิเทศหนังสือ และการอ่าน	3.63	0.98	มาก
1.3	ประวัติบรรณารักษ์ นักเขียน และ งานประพันธ์	3.50	0.97	มาก
1.4	กฎหมายการนิเทศและลิขสิทธิ์	3.55	1.01	มาก
	รวม	3.69	0.74	มาก
2	<u>การจัดองค์การและการบริหารงาน</u>			
2.1	การบริหารและการดำเนินงานห้องสมุด	4.19	0.81	มาก
2.2	อาคารสถานที่ และครุภัณฑ์ห้องสมุด	3.89	0.87	มาก
2.3	การแบ่งหน่วยงาน	3.64	0.93	มาก
2.4	งบประมาณ	3.72	1.01	มาก
2.5	การเขียนรายงานและสถิติห้องสมุด	3.45	0.85	ปานกลาง
2.6	การวิเคราะห์ระบบงาน	3.64	0.89	มาก

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อ	แขนงวิชาในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์	ความสนใจและความต้องการ		
		μ	S.D.	แปลความ
	2.7 การประเมินผลงาน	3.66	0.90	มาก
	2.8 การสำรวจห้องสมุด	3.50	0.98	มาก
	รวม	3.71	0.66	มาก
3	<u>ประเภทของห้องสมุด</u>			
	3.1 ห้องสมุดมหาวิทยาลัยและวิทยาลัย	4.35	0.74	มาก
	3.2 ห้องสมุดประชาชนและห้องสมุดวัด	3.59	0.97	มาก
	3.3 ห้องสมุดโรงเรียน	3.62	0.99	มาก
	3.4 ห้องสมุดเฉพาะ	3.75	0.91	มาก
	3.5 ห้องสมุดในประเทศอื่น ๆ	3.54	1.06	มาก
	รวม	3.77	0.65	มาก
4	<u>ทรัพยากรห้องสมุดและวัสดุการอ่าน</u>			
	4.1 การเลือกหนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์	4.23	0.82	มาก
	4.2 การสำรวจหนังสือและวัสดุการอ่านในห้องสมุด	3.84	0.92	มาก
	4.3 การประเมินคุณค่าหนังสือ	3.74	0.98	มาก
	4.4 หนังสือหายาก ต้นฉบับตัวเขียน	3.55	1.17	มาก

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อ	แขนงวิชาในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์	ความสนใจและความต้องการ		
		μ	S.D.	แปลความ
4.5	สิ่งพิมพ์รัฐบาล	3.74	0.89	มาก
4.6	ไลบรารีค้นคว้า	3.84	0.91	มาก
4.7	ศูนย์บรรณานุกรม	3.69	0.97	มาก
4.8	การเก็บรักษาสิ่งพิมพ์	3.59	0.95	มาก
4.9	วรรณกรรมสำหรับเด็กและวัยรุ่น	3.57	0.98	มาก
รวม		3.76	0.69	มาก
5	<u>บริการของห้องสมุด</u>			
5.1	กิจกรรมพิเศษของห้องสมุด	3.68	0.85	มาก
5.2	การประชาสัมพันธ์และการจัดนิทรรศการ	3.81	0.90	มาก
5.3	บริการยืม-คืน	3.99	0.93	มาก
5.4	แนะนำการใช้หนังสือและห้องสมุด	3.75	1.05	มาก
5.5	การบำบัดโรคด้วยหนังสือ	3.10	1.05	ปานกลาง
5.6	การบริการแก่ผู้ใช้ที่มีลักษณะพิเศษ	3.26	1.13	ปานกลาง
5.7	บริการห้องสมุดเคลื่อนที่	3.37	1.13	ปานกลาง
5.8	การจัดชั้นหนังสือ	3.57	0.98	มาก
5.9	บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า	4.23	0.82	มาก

ตาราง 19 (ต่อ)

		ความสนใจและความต้องการ		
ข้อ	แขนงวิชาในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์	 S.D. แปลความ		
	5.10 บริการข่าวสารทันสมัย	4.37	0.86	มาก
	รวม	3.71	0.65	มาก
6	<u>งานเทคนิคของห้องสมุด</u>			
	6.1 วิธีการจัดหา	4.13	0.80	มาก
	6.2 การทำบัตรรายการและหัวเรื่อง	4.26	0.81	มาก
	6.3 การวิเคราะห์เลขหมู่	4.26	0.84	มาก
	6.4 การทำดัชนีและสารสังเขป	4.22	0.83	มาก
	6.5 การใช้เครื่องจักรกล	3.89	0.99	มาก
	6.6 การสงวนรักษาทรัพยากร	3.70	0.98	มาก
	รวม	4.08	0.65	มาก
7	<u>บุคลากรและการศึกษาอบรมวิชาบรรณารักษศาสตร์</u>			
	7.1 การจัดและการบริหารงานบุคคล	3.98	0.80	มาก
	7.2 การฝึกอบรมงานห้องสมุด	3.81	0.88	มาก
	7.3 การวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์	3.74	0.94	มาก

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อ	แขนงวิชาในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์	ความสนใจและความต้องการ		
		μ	S.D.	แปลความ
7.4 การศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์		3.83	0.91	มาก
รวม		3.84	0.72	มาก
8	สารนิเทศศาสตร์			
8.1	ประวัติและพัฒนาการของสารนิเทศศาสตร์	3.78	0.83	มาก
8.2	ประวัติและพัฒนาการของคอมพิวเตอร์	3.92	0.91	มาก
8.3	วิธีดำเนินการและจัดเก็บสารนิเทศ	4.22	0.82	มาก
8.4	วิธีสืบค้นและเผยแพร่สารนิเทศ	4.27	0.80	มาก
8.5	การจัดเก็บสารนิเทศในรูปแบบไมโครฟอร์ม และรูปแบบอื่น ๆ	4.04	0.99	มาก
8.6	บทบาทของเทคโนโลยีในห้องสมุด	4.36	0.84	มาก
8.7	ข่ายงานและความร่วมมือทางสารนิเทศศาสตร์	4.17	0.88	มาก
รวม		4.11	0.69	มาก
รวมทั้งหมด		3.83	0.53	มาก

จากตาราง 19 แสดงว่า ค่าเฉลี่ยของความสนใจและความต้องการในการใช้หนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ในแขนงวิชาต่าง ๆ ของผู้ใช้โดยรวมแล้วมีความสนใจและความต้องการในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.83) ซึ่งในแขนงวิชาทั้งหมดสารนิเทศศาสตร์มีค่าเฉลี่ยของความสนใจและความต้องการสูงสุด (4.11) รองลงมาคือ งานเทคนิคของห้องสมุด (4.08) บุคลากรและการฝึกอบรมวิชาบรรณารักษศาสตร์ (3.84) ประเภทของห้องสมุด (3.77) ทรัพยากรห้องสมุดและวัสดุการอ่าน (3.76) บริการของห้องสมุด (3.71) การจัดองค์การและการบริหารงาน (3.71) และบรรณารักษศาสตร์ภูมิหลัง (3.69)

เมื่อพิจารณาในแต่ละแขนงวิชา พบว่า ในแขนงวิชาบรรณารักษศาสตร์ภูมิหลัง ผู้ใช้มีความสนใจและความต้องการเรื่องเกี่ยวกับหน้าที่และบทบาทของห้องสมุดและบรรณารักษ์ในสังคมอยู่ในอันดับสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 4.07) และสนใจเรื่องประวัติบรรณารักษ์ นักเขียน และงานประพันธ์ อยู่ในอันดับต่ำสุด (ค่าเฉลี่ย 3.50)

ในแขนงวิชาการจัดองค์การและการบริหารงาน ผู้ใช้สนใจและความต้องการเรื่องเกี่ยวกับการบริหารและการดำเนินงานห้องสมุด อยู่ในค่าเฉลี่ยสูงสุด (4.19) รองลงมาคือ อาคารสถานที่และครุภัณฑ์ห้องสมุด (3.89) ส่วนเรื่องที่ใช้สนใจและความต้องการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การเขียนรายงานและสถิติห้องสมุด (3.45)

แขนงวิชาประเภทของห้องสมุด เรื่องที่ได้รับความสนใจและความต้องการจากผู้ใช้อันดับสูงสุด คือ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยและวิทยาลัย (4.35) ส่วนเรื่องเกี่ยวกับห้องสมุดในประเทศอื่น ๆ ได้รับความสนใจและความต้องการในอันดับต่ำสุด (ค่าเฉลี่ย 3.54)

แขนงวิชาทรัพยากรห้องสมุดและวัสดุการอ่าน ผู้ใช้สนใจและความต้องการอยู่ในระดับมากทุกเรื่อง แต่เรื่องที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเลือกหนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ (4.23) รองลงมาคือ การสำรวจหนังสือและวัสดุการอ่านในห้องสมุด (3.84) และไลต์ทัศนวัสดุ (3.84) ส่วนเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ หนังสือหายาก ต้นฉบับตัวเขียน (3.55)

แขนงวิชาบริการของห้องสมุด เรื่องที่ได้รับความสนใจและความต้องการในการใช้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บริการข่าวสารทันสมัย (4.37) และบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า (4.23) เรื่องที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การบำบัดโรคด้วยหนังสือ (3.10) และการบริการแก่ผู้ใช้ที่มีลักษณะพิเศษ (3.26)

แขนงวิชางานเทคนิคของห้องสมุด เรื่องที่ได้รับความสนใจและต้องการในอันดับสูงสุด คือ การทำบัตรรายการและหัวเรื่อง (4.26) และการวิเคราะห์เลขหมู่ (4.26) ซึ่งมีค่าเฉลี่ย เท่ากัน รองลงมาคือ การทำดรรชนีและสาระสังเขป (4.22) ส่วนเรื่องที่ได้รับความสนใจใน อันดับต่ำสุด คือ การสงวนรักษาทรัพยากร (3.70)

แขนงวิชาบุคลากรและการศึกษาอบรมวิชาบรรณารักษศาสตร์ ผู้ใช้สนใจและต้องการ เรื่อง การจัดและการบริหารงานบุคคลมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 3.98) รองลงมาคือ การศึกษาวิชา บรรณารักษศาสตร์ (3.83) เรื่องที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์ (3.74)

สำหรับแขนงวิชาสารนิเทศศาสตร์ ซึ่งผู้ใช้สนใจและต้องการใช้อยู่ในอันดับสูงสุดนั้น เรื่องที่เป็นที่สนใจและต้องการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บทบาทของเทคโนโลยีในห้องสมุด (4.36) รองลงมาคือ วิธีสืบค้นและเผยแพร่สารนิเทศ (4.27) และวิธีดำเนินการและจัดเก็บสารนิเทศ (4.22) เรื่องที่ได้รับความสนใจในระดับต่ำสุดคือ ประวัติและพัฒนาการของสารนิเทศศาสตร์ (3.78)

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสนใจและความต้องการในการใช้หนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ แขนงวิชาต่าง ๆ ของกลุ่มผู้ใช้ที่เป็นนักศึกษา

		ความสนใจและความต้องการ		
ข้อ	แขนงวิชาในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์			
			S.D.	แปลความ
1	<u>บรรณารักษศาสตร์ภูมิหลัง</u>			
1.1	หน้าที่และบทบาทของห้องสมุดและบรรณารักษ์ ในสังคม	4.13	0.85	มาก
1.2	ประวัติและวิวัฒนาการของห้องสมุด บรรณารักษศาสตร์ การพิมพ์หนังสือ และการอ่าน	3.73	0.94	มาก
1.3	ประวัติบรรณารักษ์ นักเขียน และ งานประพันธ์	3.53	0.94	มาก
1.4	กฎหมายการพิมพ์และลิขสิทธิ์	3.56	1.00	มาก
	รวม	3.74	0.71	มาก
2	<u>การจัดองค์การและการบริหารงาน</u>			
2.1	การบริหารและการดำเนินงานห้องสมุด	4.22	0.78	มาก
2.2	อาคารสถานที่ และครุภัณฑ์ห้องสมุด	3.92	0.86	มาก
2.3	การแบ่งหน่วยงาน	3.61	0.91	มาก
2.4	งบประมาณ	3.74	1.01	มาก
2.5	การเขียนรายงานและสถิติห้องสมุด	3.43	0.81	ปานกลาง
2.6	การวิเคราะห์ระบบงาน	3.58	0.85	มาก

ตาราง 20 (ต่อ)

ข้อ	แขนงวิชาในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์	ความสนใจและความต้องการ		
		μ	S.D.	แปลความ
	2.7 การประเมินผลงาน	3.60	0.87	มาก
	2.8 การสำรวจห้องสมุด	3.51	0.97	มาก
	รวม	3.70	0.63	มาก
3	<u>ประเภทของห้องสมุด</u>			
	3.1 ห้องสมุดมหาวิทยาลัยและวิทยาลัย	4.36	0.73	มาก
	3.2 ห้องสมุดประชาชนและห้องสมุดวัด	3.67	0.93	มาก
	3.3 ห้องสมุดโรงเรียน	3.73	0.91	มาก
	3.4 ห้องสมุดเฉพาะ	3.80	0.86	มาก
	3.5 ห้องสมุดในประเทศอื่น ๆ	3.56	1.03	มาก
	รวม	3.83	0.61	มาก
4	<u>ทรัพยากรห้องสมุดและวัสดุการอ่าน</u>			
	4.1 การเลือกหนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์	4.32	0.73	มาก
	4.2 การสำรวจหนังสือและวัสดุการอ่านในห้องสมุด	3.94	0.87	มาก
	4.3 การประเมินคุณค่าหนังสือ	3.78	0.99	มาก
	4.4 หนังสือหายาก ต้นฉบับตัวเขียน	3.59	1.18	มาก

ตาราง 20 (ต่อ)

ข้อ	แขนงวิชาในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์	ความสนใจและความต้องการ		
		μ	S.D.	แปลความ
4.5	สิ่งพิมพ์รัฐบาล	3.81	0.84	มาก
4.6	โสตทัศนวัสดุ	3.89	0.89	มาก
4.7	ศูนย์บรรณากร	3.68	0.96	มาก
4.8	การเก็บรักษาสิ่งพิมพ์	3.62	0.93	มาก
4.9	วรรณกรรมสำหรับเด็กและวัยรุ่น	3.67	0.94	มาก
รวม		3.81	0.66	มาก
5	<u>บริการของห้องสมุด</u>			
5.1	กิจกรรมพิเศษของห้องสมุด	3.66	0.82	มาก
5.2	การประชาสัมพันธ์และการจัดนิทรรศการ	3.81	0.89	มาก
5.3	บริการยืม-คืน	4.13	0.87	มาก
5.4	แนะนำการใช้หนังสือและห้องสมุด	3.82	1.04	มาก
5.5	การบำบัดโรคด้วยหนังสือ	3.07	1.04	ปานกลาง
5.6	การบริการแก่ผู้ใช้ที่มีลักษณะพิเศษ	3.22	1.13	ปานกลาง
5.7	บริการห้องสมุดเคลื่อนที่	3.34	1.11	ปานกลาง
5.8	การจัดชั้นหนังสือ	3.69	0.91	มาก
5.9	บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า	4.27	0.79	มาก

ตาราง 20 (ต่อ)

		ความสนใจและความต้องการ		
ข้อ	แขนงวิชาในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์	 S.D. แปลความ		
	5.10 บริการข่าวสารทันสมัย	4.39	0.87	มาก
	รวม	3.74	0.64	มาก
6	<u>งานเทคนิคของห้องสมุด</u>			
	6.1 วิธีการจัดหา	4.20	0.75	มาก
	6.2 การทำบัตรรายการและหัวเรื่อง	4.30	0.76	มาก
	6.3 การวิเคราะห์เลขหมู่	4.31	0.78	มาก
	6.4 การทำดัชนีและสารสังเขป	4.23	0.80	มาก
	6.5 การใช้เครื่องจักรกล	3.81	0.98	มาก
	6.6 การสงวนรักษาทรัพยากร	3.68	0.97	มาก
	รวม	4.09	0.63	มาก
7	<u>บุคลากรและการศึกษาอบรมวิชาบรรณารักษศาสตร์</u>			
	7.1 การจัดและการบริหารงานบุคคล	3.97	0.79	มาก
	7.2 การฝึกอบรมงานห้องสมุด	3.80	0.86	มาก
	7.3 การวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์	3.66	0.94	มาก

ตาราง 20 (ต่อ)

		ความสนใจและความต้องการ		
ข้อ	แขนงวิชาในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์	 S.D. แปลความ		
7.4 การศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์		3.82	0.94	มาก
รวม		3.81	0.72	มาก
8	สารนิเทศศาสตร์			
8.1	ประวัติและพัฒนาการของสารนิเทศศาสตร์	3.78	0.83	มาก
8.2	ประวัติและพัฒนาการของคอมพิวเตอร์	3.94	0.90	มาก
8.3	วิธีดำเนินการและจัดเก็บสารนิเทศ	4.19	0.84	มาก
8.4	วิธีสืบค้นและเผยแพร่สารนิเทศ	4.24	0.81	มาก
8.5	การจัดเก็บสารนิเทศในรูปแบบไมโครฟอร์ม และรูปแบบอื่น ๆ	4.04	1.00	มาก
8.6	บทบาทของเทคโนโลยีในห้องสมุด	4.35	0.87	มาก
8.7	ช่วยงานและความร่วมมือทางสารนิเทศศาสตร์	4.12	0.89	มาก
รวม		4.09	0.69	มาก
รวมทั้งหมด		3.85	0.52	มาก

จากตาราง 20 ปรากฏว่ากลุ่มผู้ใช้ที่เป็นนักศึกษามีความสนใจและความต้องการในการใช้หนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ในแขนงวิชาต่าง ๆ ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.85) ซึ่งในแขนงวิชาทั้งหมด สารนิเทศศาสตร์ และงานเทคนิคของห้องสมุด ได้รับความสนใจและความต้องการ ในอันดับสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 4.09 เท่ากัน) รองลงมาตามลำดับ คือ ประเภทของห้องสมุด (3.83) ทรัพยากรห้องสมุดและวัสดุการอ่าน (3.81) บุคลากรและการศึกษาอบรมวิชาบรรณารักษศาสตร์ (3.81) บริการของห้องสมุด (3.74) บรรณารักษศาสตร์ ภูมิหลัง (3.74) และการจัดองค์การและการบริหารงาน (3.70)

เมื่อพิจารณาในแต่ละแขนงวิชา พบว่า ในแขนงวิชาบรรณารักษศาสตร์ภูมิหลัง นักศึกษาสนใจและต้องการใช้หนังสือเกี่ยวกับ หน้าที่และบทบาทของห้องสมุดและบรรณารักษ์ในสังคม อยู่ในอันดับสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 4.13) ส่วนเรื่องที่นักศึกษาให้ความสนใจและต้องการในระดับค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ประวัติบรรณารักษ์ นักเขียน และงานประพันธ์ (3.53)

แขนงวิชาการจัดองค์การและการบริหารงาน เรื่องที่นักศึกษาให้ความสนใจและต้องการใช้ที่อยู่ในระดับค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การบริหารและการดำเนินงานห้องสมุด (4.22) รองลงมาคือ อาคารสถานที่และครุภัณฑ์ห้องสมุด (3.92) ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การสำรวจห้องสมุด (3.51)

แขนงวิชาประเภทของห้องสมุด นักศึกษาสนใจและต้องการใช้เรื่องเกี่ยวกับห้องสมุดมหาวิทยาลัยและวิทยาลัย อยู่ในอันดับสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 4.36) รองลงมาคือ ห้องสมุดเฉพาะ (3.80) ส่วนเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ห้องสมุดในประเทศอื่น ๆ (3.56)

แขนงวิชาทรัพยากรห้องสมุดและวัสดุการอ่าน เรื่องที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของความสนใจและต้องการใช้ของนักศึกษา คือ การเลือกหนังสือ วาสาร หนังสือพิมพ์ (4.32) รองลงมาคือ การสำรวจหนังสือและวัสดุการอ่านในห้องสมุด (3.94) ส่วนเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การเก็บรักษาสังพิมพ์ (3.62)

แขนงวิชาบริการของห้องสมุด เรื่องที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บริการข่าวสารทันสมัย (4.39) รองลงมาคือ บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า (4.27) ส่วนเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การบำบัดโรคด้วยหนังสือ (3.07) ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

แขนงวิชางานเทคนิคของห้องสมุด นักศึกษาสนใจและต้องการใช้เรื่องการวิเคราะห์
เลขหมู่ อยู่ในอันดับสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 4.31) รองลงมาคือ การทำบัตรรายการและหัวเรื่อง
(4.30) ส่วนเรื่องการสงวนรักษาทรัพยากร อยู่ในระดับค่าเฉลี่ยต่ำสุด (3.68)

แขนงวิชาบุคลากรและการศึกษาอบรมวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์ เรื่องที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด
คือ การจัดและการบริหารงานบุคคล (3.97) และการศึกษาวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์ (3.82)
ส่วนเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์ (3.66)

สำหรับแขนงวิชาสารนิเทศศาสตร์ นักศึกษาให้ความสนใจและต้องการใช้เรื่อง บทบาท
ของเทคโนโลยีในห้องสมุด อยู่ในระดับค่าเฉลี่ยสูงสุด (4.35) รองลงมาคือ วิธีสืบค้นและเผยแพร่
สารนิเทศ (4.24) และวิธีดำเนินการและจัดเก็บสารนิเทศ (4.19) ส่วนเรื่องที่มีค่าเฉลี่ย
ต่ำสุด คือ ประวัติและพัฒนาการของสารนิเทศศาสตร์ (3.78)

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสนใจและความต้องการในการใช้หนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ แขนงวิชาต่าง ๆ ของกลุ่มผู้ใช้ที่เป็นอาจารย์

ข้อ	แขนงวิชาในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์	ความสนใจและความต้องการ		
				 S.D. แปลความ
1	<u>บรรณารักษศาสตร์ภูมิหลัง</u>			
1.1	หน้าที่และบทบาทของห้องสมุดและบรรณารักษ์ ในสังคม	4.16	0.99	มาก
1.2	ประวัติและวิวัฒนาการของห้องสมุด บรรณารักษศาสตร์ การพิมพ์หนังสือ และการอ่าน	3.37	1.12	ปานกลาง
1.3	ประวัติบรรณารักษ์ นักเขียน และ งานประพันธ์	3.26	1.19	ปานกลาง
1.4	กฎหมายการพิมพ์และลิขสิทธิ์	3.58	1.02	มาก
	รวม	3.59	0.75	มาก
2	<u>การจัดองค์การและการบริหารงาน</u>			
2.1	การบริหารและการดำเนินงานห้องสมุด	4.05	1.03	มาก
2.2	อาคารสถานที่ และครุภัณฑ์ห้องสมุด	3.79	1.13	มาก
2.3	การแบ่งหน่วยงาน	4.05	1.08	มาก
2.4	งบประมาณ	3.68	1.06	มาก
2.5	การเขียนรายงานและสถิติห้องสมุด	3.53	0.96	มาก
2.6	การวิเคราะห์ระบบงาน	4.05	1.03	มาก

ตาราง 21 (ต่อ)

ข้อ	แขนงวิชาในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์	ความสนใจและความต้องการ		
		μ	S.D.	แปลความ
	2.7 การประเมินผลงาน	4.00	1.00	มาก
	2.8 การสำรวจห้องสมุด	3.53	1.07	มาก
	รวม	3.84	0.81	มาก
3	<u>ประเภทของห้องสมุด</u>			
	3.1 ห้องสมุดมหาวิทยาลัยและวิทยาลัย	4.37	0.68	มาก
	3.2 ห้องสมุดประชาชนและห้องสมุดวัด	3.68	0.75	มาก
	3.3 ห้องสมุดโรงเรียน	3.53	0.70	มาก
	3.4 ห้องสมุดเฉพาะ	3.95	0.78	มาก
	3.5 ห้องสมุดในประเทศอื่น ๆ	3.74	1.05	มาก
	รวม	3.85	0.48	มาก
4	<u>ทรัพยากรห้องสมุดและวัสดุการอ่าน</u>			
	4.1 การเลือกหนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์	3.79	1.08	มาก
	4.2 การสำรวจหนังสือและวัสดุการอ่านในห้องสมุด	3.68	1.00	มาก
	4.3 การประเมินคุณค่าหนังสือ	3.74	0.93	มาก
	4.4 หนังสือหายาก ต้นฉบับตัวเขียน	3.26	1.19	ปานกลาง

ตาราง 21 (ต่อ)

ข้อ	แขนงวิชาในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์	ความสนใจและความต้องการ		
		μ	S.D.	แปลความ
4.5	สิ่งพิมพ์รัฐบาล	3.63	1.16	มาก
4.6	โสตทัศนวัสดุ	3.95	0.78	มาก
4.7	ศูนย์บรรณานุกรม	4.16	0.83	มาก
4.8	การเก็บรักษาสสิ่งพิมพ์	3.79	0.92	มาก
4.9	วรรณกรรมสำหรับเด็กและวัยรุ่น	3.32	1.16	ปานกลาง
รวม		3.70	0.79	มาก
5	<u>บริการของห้องสมุด</u>			
5.1	กิจกรรมพิเศษของห้องสมุด	3.89	1.05	มาก
5.2	การประชาสัมพันธ์และการจัดนิทรรศการ	3.84	0.90	มาก
5.3	บริการยืม-คืน	3.42	0.96	ปานกลาง
5.4	แนะนำการใช้นั่งสือและห้องสมุด	3.32	0.95	ปานกลาง
5.5	การบำบัดโรคด้วยหนังสือ	3.68	1.20	มาก
5.6	การบริการแก่ผู้ใช้ที่มีลักษณะพิเศษ	3.74	1.15	มาก
5.7	บริการห้องสมุดเคลื่อนที่	3.95	1.13	มาก
5.8	การจัดชั้นหนังสือ	3.11	0.94	ปานกลาง
5.9	บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า	3.95	0.91	มาก

ตาราง 21 (ต่อ)

		ความสนใจและความต้องการ		
ข้อ	แขนงวิชาในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์	μ S.D. แปลความ		
	5.10 บริการข่าวสารทันสมัย	4.32	0.95	มาก
	รวม	3.72	0.68	มาก
6	<u>งานเทคนิคของห้องสมุด</u>			
	6.1 วิธีการจัดหา	3.84	0.90	มาก
	6.2 การทำบัตรรายการและหัวเรื่อง	4.21	0.85	มาก
	6.3 การวิเคราะห์เลขหมู่	4.16	0.96	มาก
	6.4 การทำดัชนีและสาระสังเขป	4.32	0.82	มาก
	6.5 การใช้เครื่องจักรกล	4.47	0.84	มาก
	6.6 การสงวนรักษาทรัพยากร	4.00	1.05	มาก
	รวม	4.17	0.68	มาก
7	<u>บุคลากรและการศึกษาอบรมวิชาบรรณารักษศาสตร์</u>			
	7.1 การจัดและการบริหารงานบุคคล	3.89	0.74	มาก
	7.2 การฝึกอบรมงานห้องสมุด	3.68	0.89	มาก
	7.3 การวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์	4.05	0.91	มาก

ตาราง 21 (ต่อ)

ข้อ	แขนงวิชาในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์	ความสนใจและความต้องการ		
		S.D. แปลความ		
	7.4 การศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์	4.00	0.82	มาก
	รวม	3.91	0.67	มาก
8	สารนิเทศศาสตร์			
	8.1 ประวัติและพัฒนาการของสารนิเทศศาสตร์	4.11	0.66	มาก
	8.2 ประวัติและพัฒนาการของคอมพิวเตอร์	4.00	0.88	มาก
	8.3 วิธีดำเนินการและจัดเก็บสารนิเทศ	4.63	0.50	มากที่สุด
	8.4 วิธีสืบค้นและเผยแพร่สารนิเทศ	4.63	0.50	มากที่สุด
	8.5 การจัดเก็บสารนิเทศในรูปแบบไมโครฟอร์ม และรูปแบบอื่น ๆ	4.32	0.82	มาก
	8.6 บทบาทของเทคโนโลยีในห้องสมุด	4.58	0.61	มากที่สุด
	8.7 ข่ายงานและความร่วมมือทางสารนิเทศศาสตร์	4.58	0.51	มากที่สุด
	รวม	4.41	0.49	มาก
	รวมทั้งหมด	3.89	0.51	มาก

จากตาราง 21 แสดงว่าโดยรวมแล้วอาจารย์ให้ความสนใจและต้องการใช้หนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.89) ซึ่งแขนงวิชาที่มีค่าเฉลี่ยของความสนใจและต้องการใช้ อันดับสูงสุด คือ สารนิเทศศาสตร์ (4.41) รองลงมาตามลำดับคือ งานเทคนิคของห้องสมุด (4.17) บุคลากรและการศึกษาอบรมวิชาบรรณารักษศาสตร์ (3.91) ประเภทของห้องสมุด (3.85) การจัดองค์การและการบริหารงาน (3.84) บริการของห้องสมุด (3.72) ทรัพยากรห้องสมุดและวัสดุการอ่าน (3.70) และบรรณารักษศาสตร์ ภูมิหลัง (3.59)

เมื่อพิจารณาในแต่ละแขนงวิชา พบว่า แขนงวิชาบรรณารักษศาสตร์ภูมิหลัง อาจารย์สนใจและต้องการใช้หนังสือเกี่ยวกับ หนังสือและบทบาทของห้องสมุดและบรรณารักษ์ในสังคม อยู่ในค่าเฉลี่ยสูงสุด (4.16) รองลงมาคือ กฎหมายการพิมพ์ และลิขสิทธิ์ (3.58)

ในแขนงวิชาการจัดองค์การและการบริหารงาน เรื่องที่อาจารย์ให้ความสนใจและต้องการในอันดับสูงสุด คือ การบริหารและการดำเนินงานห้องสมุด การแบ่งหน่วยงาน และการวิเคราะห์ระบบงาน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.05 เท่ากันหมด ส่วนเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การเขียนรายงานและสถิติห้องสมุด (3.53) และการสำรวจห้องสมุด (3.53)

แขนงวิชาประเภทของห้องสมุด เรื่องที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยและวิทยาลัย (4.37) รองลงมาคือ ห้องสมุดเฉพาะ (3.95) และเรื่องเกี่ยวกับ ห้องสมุดโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (3.53)

แขนงวิชาทรัพยากรห้องสมุดและวัสดุการอ่าน อาจารย์สนใจและต้องการใช้เรื่องเกี่ยวกับศูนย์บรรณานุกรม อยู่ในอันดับสูงสุด (4.16) รองลงมาคือ โสตทัศนวัสดุ (3.95) ส่วนเรื่องที่อยู่ในอันดับต่ำสุด คือ หนังสือหายาก ต้นฉบับตัวเขียน (3.26)

แขนงวิชาบริการของห้องสมุด เรื่องที่มีค่าเฉลี่ยของความสนใจและความต้องการของอาจารย์สูงสุด คือ บริการข่าวสารทันสมัย (4.32) รองลงมาคือ บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า (3.95) และเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การจัดชั้นหนังสือ (3.11)

แขนงวิชางานเทคนิคของห้องสมุด เรื่องที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การใช้เครื่องจักรกล (4.47) รองลงมาคือ การทำดรรชนีและสารสังเขป (4.32) และเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ วิธีการจัดหา (3.84)

แขนงวิชาบุคลากรและการศึกษาอบรมวิชาบรรณารักษศาสตร์ เรื่องที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์ (4.05) และรองลงมา คือ การศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์ (4.00) เรื่องที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การฝึกอบรมงานห้องสมุด (3.68)

แขนงวิชาสารนิเทศศาสตร์ อาจารย์สนใจและต้องการใช้ในระดับมากที่สุด 4 เรื่อง ซึ่งมีข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากัน 2 ข้อ คือ วิธีดำเนินการและจัดเก็บสารนิเทศ (4.63) และ วิธีสืบค้นและเผยแพร่สารนิเทศ (4.63) ส่วนเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ประวัติและพัฒนาการของคอมพิวเตอร์ (4.00)

ตาราง 22 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสนใจและความต้องการในการใช้หนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ แขนงวิชาต่าง ๆ ของกลุ่มผู้ใช้ที่เป็นบรรณารักษ์

ข้อ	แขนงวิชาในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์	ความสนใจและความต้องการ		
		μ S.D. แปลความ		
1	<u>บรรณารักษศาสตร์ภูมิหลัง</u>			
1.1	หน้าที่และบทบาทของห้องสมุดและบรรณารักษ์ ในสังคม	3.61	1.12	มาก
1.2	ประวัติและวิวัฒนาการของห้องสมุด บรรณารักษศาสตร์ การพิมพ์หนังสือ และการอ่าน	3.07	0.98	ปานกลาง
1.3	ประวัติบรรณารักษ์ นักเขียน และ งานประพันธ์	3.41	1.05	ปานกลาง
1.4	กฎหมายการพิมพ์และลิขสิทธิ์	3.44	1.07	ปานกลาง
	รวม	3.38	0.87	ปานกลาง
2	<u>การจัดองค์การและการบริหารงาน</u>			
2.1	การบริหารและการดำเนินงานห้องสมุด	4.10	0.92	มาก
2.2	อาคารสถานที่ และครุภัณฑ์ห้องสมุด	3.71	0.84	มาก
2.3	การแบ่งหน่วยงาน	3.63	0.94	มาก
2.4	งบประมาณ	3.59	1.02	มาก
2.5	การเขียนรายงานและสถิติห้องสมุด	3.51	1.08	มาก
2.6	การวิเคราะห์ระบบงาน	3.85	1.01	มาก

ตาราง 22 (ต่อ)

ข้อ	แขนงวิชาในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์	ความสนใจและความต้องการ		
		μ	S.D.	แปลความ
2.7	การประเมินผลงาน	3.90	0.97	มาก
2.8	การสำรวจห้องสมุด	3.46	0.98	ปานกลาง
รวม		3.72	0.77	มาก
3	<u>ประเภทของห้องสมุด</u>			
3.1	ห้องสมุดมหาวิทยาลัยและวิทยาลัย	4.32	0.88	มาก
3.2	ห้องสมุดประชาชนและห้องสมุดวัด	3.02	1.15	ปานกลาง
3.3	ห้องสมุดโรงเรียน	2.78	1.21	ปานกลาง
3.4	ห้องสมุดเฉพาะ	3.32	1.17	ปานกลาง
3.5	ห้องสมุดในประเทศอื่น ๆ	3.29	1.23	ปานกลาง
รวม		3.35	0.82	ปานกลาง
4	<u>ทรัพยากรห้องสมุดและวัสดุการอ่าน</u>			
4.1	การเลือกหนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์	3.83	1.07	มาก
4.2	การสำรวจหนังสือและวัสดุการอ่านในห้องสมุด	3.29	1.05	ปานกลาง
4.3	การประเมินคุณค่าหนังสือ	3.54	0.98	มาก
4.4	หนังสือหายาก ต้นฉบับตัวเขียน	3.39	1.09	ปานกลาง

ตาราง 22 (ต่อ)

ข้อ	แขนงวิชาในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์	ความสนใจและความต้องการ		
		μ	S.D.	แปลความ
4.5	สิ่งพิมพ์รัฐบาล	3.34	0.99	ปานกลาง
4.6	โสตทัศนวัสดุ	3.44	1.00	ปานกลาง
4.7	ศูนย์บรรณานุกรม	3.54	1.00	มาก
4.8	การเก็บรักษาสิ่งพิมพ์	3.32	1.01	ปานกลาง
4.9	วรรณกรรมสำหรับเด็กและวัยรุ่น	2.98	0.96	ปานกลาง
รวม		3.41	0.69	ปานกลาง
5	<u>บริการของห้องสมุด</u>			
5.1	กิจกรรมพิเศษของห้องสมุด	3.76	0.97	มาก
5.2	การประชาสัมพันธ์และการจัดนิทรรศการ	3.76	0.97	มาก
5.3	บริการยืม-คืน	3.32	0.96	ปานกลาง
5.4	แนะนำการใช้หนังสือและห้องสมุด	3.49	1.08	ปานกลาง
5.5	การบำบัดโรคด้วยหนังสือ	3.02	0.99	ปานกลาง
5.6	การบริการแก่ผู้ใช้ที่มีลักษณะพิเศษ	3.24	1.09	ปานกลาง
5.7	บริการห้องสมุดเคลื่อนที่	3.29	1.21	ปานกลาง
5.8	การจัดชั้นหนังสือ	2.98	1.15	ปานกลาง
5.9	บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า	4.05	0.95	มาก

ตาราง 22 (ต่อ)

		ความสนใจและความต้องการ		
ข้อ	แขนงวิชาในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์			
		S.D. แปลความ		
	5.10 บริการข่าวสารทันสมัย	4.24	0.77	มาก
	รวม	3.51	0.72	มาก
6	<u>งานเทคนิคของห้องสมุด</u>			
	6.1 วิธีการจัดหา	3.85	0.96	มาก
	6.2 การทำบัตรรายการและหัวเรื่อง	3.98	1.08	มาก
	6.3 การวิเคราะห์เลขหมู่	3.98	1.13	มาก
	6.4 การทำดรรชนีและสาระสังเขป	4.05	1.05	มาก
	6.5 การใช้เครื่องจักรกล	4.10	1.02	มาก
	6.6 การสงวนรักษาทรัพยากร	3.68	1.04	มาก
	รวม	3.94	0.73	มาก
7	<u>บุคลากรและการศึกษาอบรมวิชาบรรณารักษศาสตร์</u>			
	7.1 การจัดและการบริหารงานบุคคล	4.05	0.92	มาก
	7.2 การฝึกอบรมงานห้องสมุด	3.95	1.00	มาก
	7.3 การวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์	4.15	0.85	มาก

ตาราง 22 (ต่อ)

ข้อ	แขนงวิชาในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์	ความสนใจและความต้องการ		
		μ	S.D.	แปลความ
7.4 การศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์		3.78	0.79	มาก
รวม		3.98	0.69	มาก
8	สารนิเทศศาสตร์			
8.1	ประวัติและพัฒนาการของสารนิเทศศาสตร์	3.63	0.92	มาก
8.2	ประวัติและพัฒนาการของคอมพิวเตอร์	3.76	0.97	มาก
8.3	วิธีดำเนินการและจัดเก็บสารนิเทศ	4.29	0.78	มาก
8.4	วิธีสืบค้นและเผยแพร่สารนิเทศ	4.34	0.79	มาก
8.5	การจัดเก็บสารนิเทศในรูปแบบไมโครฟอร์ม และรูปแบบอื่น ๆ	3.98	1.01	มาก
8.6	บทบาทของเทคโนโลยีในห้องสมุด	4.34	0.73	มาก
8.7	ข่ายงานและความร่วมมือทางสารนิเทศศาสตร์	4.32	0.85	มาก
รวม		4.09	0.70	มาก
รวมทั้งหมด		3.66	0.60	มาก

จากตาราง 22 แสดงว่าค่าเฉลี่ยของความสนใจและต้องการใช้หนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ แขนงวิชาต่าง ๆ ของบรรณารักษ์ โดยรวมแล้วอยู่ในระดับมาก (3.66) ซึ่งแขนงวิชาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สารนิเทศศาสตร์ (4.09) รองลงมาตามลำดับคือ บุคลากรและการศึกษาอบรมวิชาบรรณารักษศาสตร์ (3.98) งานเทคนิคห้องสมุด (3.94) การจัดองค์การและการบริหารงาน (3.72) บริการของห้องสมุด (3.51) ทรัพยากรห้องสมุดและวัสดุการอ่าน (3.41) บรรณารักษศาสตร์ภูมิหลัง (3.38) และประเภทของห้องสมุด (3.35)

เมื่อพิจารณาในแต่ละแขนงวิชา พบว่า ในแขนงวิชาบรรณารักษศาสตร์ภูมิหลัง บรรณารักษ์สนใจและต้องการใช้หนังสือเกี่ยวกับ หน้าที่และบทบาทของห้องสมุดและบรรณารักษ์ในสังคม อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.61) ส่วนเรื่องอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรื่องเกี่ยวกับ ประวัติและวิวัฒนาการของห้องสมุด บรรณารักษศาสตร์ การพิมพ์หนังสือและการอ่าน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (3.07) .

แขนงวิชาการจัดองค์การและการบริหารงาน ค่าเฉลี่ยส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การบริหารและการดำเนินงานห้องสมุด (4.10) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การสำรวจห้องสมุด (3.46) ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

แขนงวิชาประเภทของห้องสมุด บรรณารักษ์ส่วนใหญ่สนใจและต้องการใช้ในระดับปานกลาง เรื่องที่สนใจและต้องการใช้มาก คือ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยและวิทยาลัย (4.32) และเรื่องห้องสมุดโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (2.78)

แขนงวิชาทรัพยากรห้องสมุดและวัสดุการอ่าน ส่วนใหญ่บรรณารักษ์ให้ความสนใจและต้องการใช้ในระดับปานกลาง เรื่องที่มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก มี 3 ข้อ คือ การเลือกหนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ (3.83) การประเมินคุณค่าหนังสือ (3.54) และศูนย์บรรณานุกรม (3.54) ส่วนเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ วรรณกรรมสำหรับเด็กและวัยรุ่น (2.98) ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

แขนงวิชางานเทคนิคของห้องสมุด ค่าเฉลี่ยของความสนใจและความต้องการใช้ อยู่ในระดับมาก สำหรับเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การใช้เครื่องจักรกล (4.10) รองลงมาคือ การทำดรรชนีและสาระสังเขป (4.05) เรื่องที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การสงวนรักษาทรัพยากร (3.68)

แขนงวิชาบุคลากรและการศึกษาอบรมวิชาบรรณารักษศาสตร์ โดยรวมบรรณารักษ์สนใจ และต้องการอยู่ในระดับมาก ซึ่งเรื่องการวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (4.15) และเรื่องการศึกษาบรรณารักษศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (3.78)

สำหรับแขนงวิชาสารนิเทศศาสตร์ ซึ่งบรรณารักษ์สนใจและต้องการใช้มาก จะเน้นในเรื่องของวิธีสืบค้นและเผยแพร่สารนิเทศ (ค่าเฉลี่ย 4.34) บทบาทของเทคโนโลยีห้องสมุด (4.34) และรายงานและความร่วมมือทางสารนิเทศศาสตร์ (4.32) ส่วนเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ประวัติและแผนการของสารนิเทศศาสตร์ (3.63)

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพการณ์เกี่ยวกับหนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ โดยมีความมุ่งหมาย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพการณ์ผลิตหนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ในปัจจุบัน
2. เพื่อศึกษาเหตุผลในการเขียนและไม่เขียนหนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์
3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการเขียนหนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์
4. เพื่อศึกษาความสนใจและความต้องการของผู้ใช้หนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

การวิจัยครั้งนี้ กระทำกับประชากร 3 กลุ่ม คือ

1.1 ในการศึกษาสภาพการณ์ผลิตหนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ประชากร คือ หนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ระดับอุดมศึกษา ที่จัดพิมพ์เผยแพร่ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2498 - 2532 ซึ่งมีอยู่ในห้องสมุดมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครู ที่มีการเปิดสอน สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์เป็นวิชาเอกในระดับปริญญาตรี จำนวน 47 แห่ง รวมทั้งสิ้น 767 ชื่อเรื่อง

1.2 ในการศึกษาเหตุผลในการเขียนและไม่เขียนหนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ประชากร คือ กลุ่มผู้เขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ซึ่งได้แก่อาจารย์ที่ปฏิบัติงานในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2534 ในภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครู จำนวน 47 แห่ง รวมทั้งสิ้น 233 คน

1.3 ในการศึกษาความสนใจและความต้องการในการใช้หนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ประชากร คือ กลุ่มผู้ใช้หนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาบรรณารักษศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครู จำนวน 3,688 คน อาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครู จำนวน 204 คน และบรรณารักษ์ในห้องสมุดมหาวิทยาลัย จำนวน 205 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาความสนใจและความต้องการในการใช้หนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ได้มาจากประชากรกลุ่มผู้ใช้ในข้อ 1.3 โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างดังนี้

2.1 นักศึกษาปริญญาตรี จำนวน 444 คน

2.2 อาจารย์ จำนวน 52 คน

2.3 บรรณารักษ์ จำนวน 51 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

3.1 บัตรบันทึกข้อมูลหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ซึ่งใช้บันทึกข้อมูลเกี่ยวกับ ชื่อผู้แต่ง สถานที่พิมพ์ ครั้งที่พิมพ์ สำนักพิมพ์ ปีที่พิมพ์ และแขนงวิชา

3.2 แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 2 ชุด คือ

3.2.1 แบบสอบถามชุดที่ 1 สำหรับผู้เขียน แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัว ตอนที่ 2 ถามเหตุผลในการเขียนและปัญหาอุปสรรคในการเขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ สำหรับผู้ที่เคยเขียนหนังสือ และตอนที่ 3 ถามเหตุผลที่ไม่เขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ สำหรับผู้ที่ไม่เคยเขียนหนังสือ

3.2.2 แบบสอบถามชุดที่ 2 สำหรับผู้ใช้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัว และตอนที่ 2 ถามความสนใจและความต้องการในการใช้หนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ในแขนงวิชาต่าง ๆ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

4.1 เก็บรวบรวมข้อมูลรายชื่อหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ระดับอุดมศึกษาที่เผยแพร่ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2498 - 2532 เป็นเวลา 3 เดือน คือตั้งแต่เดือน เมษายน - มิถุนายน 2533

4.2 เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามทั้ง 2 ชุด ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2534 โดยจัดส่งและเก็บรวบรวมทางไปรษณีย์ ปรากฏว่า แบบสอบถามชุดที่ 1 ส่งไปจำนวน 233 ฉบับ ได้รับคืนและสมบูรณ์ จำนวน 140 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 60.08 ส่วนแบบสอบถามชุดที่ 2 ผู้วิจัยจัดส่งไป 552 ฉบับ ได้รับคืนและสมบูรณ์ 341 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 61.77

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

5.1 หาค่าร้อยละ และแจกแจงความถี่ของจำนวนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์ ในแขนงวิชาต่าง ๆ ที่มีการจัดพิมพ์เผยแพร่ตั้งแต่ปี 2498 - 2532

5.2 หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อใช้ศึกษาเหตุผลในการเขียน และปัญหาอุปสรรคในการเขียนหนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ เหตุผลที่ทำให้ไม่เขียนหนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ และความสนใจและความต้องการในการใช้หนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้ ปรากฏผลโดยสรุปดังนี้

1. สถานการณ์ผลิตหนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2498 - 2532 มีการผลิตหนังสือในแขนงวิชาแกนหลักของห้องสมุด มากที่สุด มีจำนวน 173 ชื่อเรื่อง จากจำนวนหนังสือทั้งหมด 767 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 22.56 รองลงมาคือ บริการของห้องสมุด จำนวน 172 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 22.43) ซึ่งเมื่อจำแนกตามปีที่พิมพ์ พบว่า มีหนังสือที่พิมพ์ในช่วง ปี พ.ศ. 2526 - 2532 มากที่สุด คือมีจำนวน 373 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 48.63 รองลงมา

คือ ช่วงปี พ.ศ. 2519 - 2525 (ร้อยละ 32.99) โดยหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ นั้นส่วนใหญ่จะจัดพิมพ์ โดยหน่วยงานรัฐบาล สถาบันการศึกษา ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ เป็นจำนวน 569 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 74.19

2. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

2.1 ผู้เขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ เป็นหญิง (ร้อยละ 77.9) มากกว่าชาย (ร้อยละ 22.1) ส่วนใหญ่สังกัดมหาวิทยาลัย (ร้อยละ 59.3) มากกว่าวิทยาลัยครู (ร้อยละ 40.7) มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทมากที่สุด (ร้อยละ 82.1) และมียุทธศาสตร์ทางวิชาการในระดับอาจารย์ (ร้อยละ 50.7) มากกว่าระดับอื่น ๆ โดยเฉลี่ยเป็นผู้ที่เคยมีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 16 - 20 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 27.1) รองลงมาคือ 21 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 24.3) และผู้เขียนร้อยละ 57.1 เคยเขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ มาแล้ว

2.2 ผู้ใช้หนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ส่วนใหญ่เป็นหญิง (ร้อยละ 88.9) เป็นนักศึกษา ร้อยละ 82.4 อาจารย์ ร้อยละ 5.6 และบรรณารักษ์ ร้อยละ 12.6 โดยสังกัดมหาวิทยาลัย ร้อยละ 67.2 และสังกัดวิทยาลัยครู ร้อยละ 32.8

3. ผลการวิเคราะห์เหตุผลในการเขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ของผู้เขียนที่เคยเขียนหนังสือ พบว่า ผู้เขียนมีเหตุผลโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.28) เหตุผลที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือเพื่อใช้ในการประกอบการสอนและการบรรยายในเรื่องนั้น ๆ (ค่าเฉลี่ย 4.84) รองลงมาคือ ต้องการเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการบรรณารักษศาสตร์ ให้ตนเอง (ค่าเฉลี่ย 4.39) และตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของการผลิตหนังสือ (ค่าเฉลี่ย 4.32) ซึ่งอยู่ในระดับมาก ส่วนเหตุผลที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือมีสำนักพิมพ์ติดต่อให้เขียน (1.64) ซึ่งอยู่ในระดับน้อย

สำหรับเหตุผลในการเขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ของผู้เขียนที่เคยเขียนหนังสือ จำแนกตามวุฒิการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ และประสบการณ์การสอนสรุปได้ดังนี้

3.1 วุฒิการศึกษา เหตุผลในการเขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ของผู้เขียนจำแนกตามวุฒิการศึกษา ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นผู้เขียนที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก มีเหตุผลในการเขียน อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.83)

เหตุผลที่ทำให้ผู้เขียนที่มีวุฒิการศึกษาระดับต่าง ๆ เขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ที่อยู่ในอันดับสูงสุด คือ ผู้เขียนที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีเขียนเพื่อให้มีหนังสือวิชาการในเรื่องนั้น ๆ พอเพียง และเพื่อใช้ในการประกอบการสอนและการบรรยายในเรื่องนั้น ๆ (ค่าเฉลี่ย 4.50 เท่ากัน) ผู้เขียนที่มีวุฒิการศึกษาระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง ระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอก เขียนเพื่อใช้ในการประกอบการสอนและการบรรยายในเรื่องนั้น ๆ (ค่าเฉลี่ย 4.50, 4.85 และ 5.00 ตามลำดับ) ส่วนผู้เขียนที่มีวุฒิการศึกษาระดับอื่น ๆ เขียนเพื่อต้องการส่งเสริมให้บุคลากรในวงการที่มีความสนใจในเรื่องคล้ายกันให้มีความรู้เพิ่มมากขึ้น และเพื่อใช้ในการประกอบการสอนและบรรยายในเรื่องนั้น ๆ โดยมีค่าเฉลี่ย 5.00 เท่ากัน ทั้ง 2 ข้อ

ส่วนเหตุผลที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ที่ทำให้ผู้เขียนที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี และระดับประกาศนียบัตรชั้นสูงเขียนหนังสือ คือ มีสำนักพิมพ์ติดต่อให้เขียน (ค่าเฉลี่ย 1.25 และ 1.00 ตามลำดับ) เหตุผลของผู้เขียนที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท คือ มีสำนักพิมพ์ติดต่อให้เขียน (ค่าเฉลี่ย 1.52) ส่วนเหตุผลของผู้เขียนที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น (2.63) สำหรับผู้เขียนที่มีวุฒิการศึกษาระดับอื่น ๆ มีเหตุผลที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 5 ข้อ คือ มีเงินทุนสนับสนุนให้เขียน ได้รับมอบหมายจากสถาบัน เพื่อนร่วมงานสนับสนุน หรือให้คำแนะนำ มีสำนักพิมพ์ติดต่อให้เขียน และมีเงินทุนในการพิมพ์จำหน่าย (ค่าเฉลี่ย 1.00 เท่ากันทุกข้อ)

3.2 ตำแหน่งทางวิชาการ เหตุผลในการเขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ของผู้เขียน จำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ โดยเฉลี่ยระดับศาสตราจารย์ มีเหตุผลอยู่ในอันดับสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 3.63) รองลงมาคือ ระดับรองศาสตราจารย์ (ค่าเฉลี่ย 3.56) ซึ่งอยู่ในระดับมาก ส่วนระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์และอาจารย์ มีเหตุผลอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.22 และ 3.09 ตามลำดับ)

เหตุผลที่ทำให้ผู้เขียนที่มีตำแหน่งทางวิชาการในระดับอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ เขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ที่อยู่ในอันดับสูงสุด คือ ระดับอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และรองศาสตราจารย์ เขียนเพื่อใช้ในการประกอบการสอนและการบรรยายในเรื่องนั้น ๆ (ค่าเฉลี่ย 4.70, 4.87 และ 4.89 ตามลำดับ) สำหรับผู้เขียนระดับศาสตราจารย์ มีเหตุผลที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4 ข้อ คือ เพื่อใช้ในการประกอบการสอนและบรรยายในเรื่องนั้น ๆ ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของการผลิตหนังสือ ต้องการเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการบรรณารักษศาสตร์ในตนเอง และเพื่อการเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการ (ผศ., รศ. และ ศ.) (ค่าเฉลี่ย 5.00)

สำหรับเหตุผลที่มีค่าน้อยที่สุดที่ทำให้ผู้เขียนที่มีตำแหน่งทางวิชาการระดับอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และรองศาสตราจารย์ เขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ คือการมีสำนักพิมพ์ติดต่อให้เขียน (1.45, 1.41 และ 2.22 ตามลำดับ) ส่วนผู้เขียนระดับศาสตราจารย์ เหตุผลในเรื่อง การได้รับมอบหมายจากสถาบัน และมีเงินทุนในการพิมพ์จำหน่ายเป็นเหตุผลที่ทำให้เขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 1.67 เท่ากัน)

3.3 ประสบการณ์การสอน เหตุผลในอันดับสูงสุด ที่ทำให้ผู้เขียนที่มีประสบการณ์การสอน 1 - 5 ปี, 6 - 10 ปี, 11 - 15 ปี, 16 - 20 ปี และ 21 ปีขึ้นไป เขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ คือ เพื่อใช้ในการประกอบการสอนและการบรรยายในเรื่องนั้น ๆ ซึ่งเป็นเหตุผลที่อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 5.00, 4.80, 4.87, 4.88 และ 4.79 ตามลำดับ) เหตุผลที่อยู่ในอันดับรองลงมา เป็นเหตุผลของผู้เขียนที่มีประสบการณ์การสอน 11 - 15 ปี คือ ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นในการผลิตหนังสือ (ค่าเฉลี่ย 4.60)

สำหรับเหตุผลในอันดับต่ำสุดของผู้เขียนที่มีประสบการณ์การสอนในทุกช่วงปีดังกล่าว คือ มีสำนักพิมพ์ติดต่อให้เขียน (ค่าเฉลี่ย 2.00, 1.50, 1.60, 1.58 และ 1.75 ตามลำดับ) ซึ่งอยู่ในระดับน้อย

4. ผลการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการเขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ พบว่า โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.87) โดยแบ่งออกเป็น

ปัญหาและอุปสรรคด้านการเขียน และปัญหาและอุปสรรคด้านการจัดพิมพ์ ดังนี้

4.1 ปัญหาและอุปสรรคด้านการเขียน

ปัญหาและอุปสรรคด้านการเขียนของผู้เขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชา
บรรณารักษศาสตร์ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.81) ปัญหาและอุปสรรคที่ผู้เขียน
พบในระดับมาก คือ ไม่มีเวลาเนื่องจากงานในความรับผิดชอบมีมาก (ค่าเฉลี่ย 4.14) และปัญหา
การเขียนไม่ต่อเนื่องทำให้ใช้เวลานาน (ค่าเฉลี่ย 4.05) ปัญหาและอุปสรรคที่ประสบในระดับน้อย
คือ ปัญหาในการเข้าถึงสารนิเทศภาษาต่างประเทศ (ค่าเฉลี่ย 2.39) และปัญหาในการเรียบเรียง
ภาษาไทย (ค่าเฉลี่ย 2.29)

เมื่อพิจารณาปัญหาและอุปสรรคด้านการเขียนของผู้เขียนหนังสือภาษาไทย
สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ จำแนกตามวุฒิการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ และประสบการณ์
การสอน สรุปได้ดังนี้

4.1.1 วุฒิกการศึกษา ปัญหาและอุปสรรคในด้านการเขียนหนังสือภาษาไทย
สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ซึ่งผู้เขียนที่มีวุฒิการศึกษาระดับต่าง ๆ ประสบโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับ
ปานกลาง อันดับสูงสุด คือ ระดับปริญญาตรี (ค่าเฉลี่ย 3.31) อันดับต่ำสุด คือ ระดับปริญญาเอก
(ค่าเฉลี่ย 2.48)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ระดับปริญญาตรีประสบปัญหาสารนิเทศ
ที่มีอยู่ไม่ทันสมัย และการเขียนไม่ต่อเนื่องทำให้ใช้เวลานาน ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.25
เท่ากัน) ระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง ระดับปริญญาโท ระดับปริญญาเอก และระดับการศึกษาอื่น ๆ
ประสบปัญหาเช่นเดียวกัน คือ ไม่มีเวลาเนื่องจากงานในความรับผิดชอบมีมาก (ค่าเฉลี่ย 4.00,
4.15, 4.13 และ 5.00 ตามลำดับ) และรองลงมาคือ การเขียนไม่ต่อเนื่องทำให้ใช้เวลานาน
(ค่าเฉลี่ย 4.00, 4.09, 3.50 และ 5.00 ตามลำดับ)

4.1.2 ตำแหน่งทางวิชาการ ปัญหาและอุปสรรคในด้านการเขียนหนังสือ
ภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ที่ผู้เขียนที่มีตำแหน่งทางวิชาการระดับต่าง ๆ ประสบ
พบว่าโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งอันดับที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์
(2.93) อันดับต่ำสุด คือ ระดับรองศาสตราจารย์ (2.46) ซึ่งอยู่ในระดับน้อย

เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า ระดับอาจารย์ รองศาสตราจารย์ และ ศาสตราจารย์ ประสบปัญหา ไม่มีเวลาเนื่องจากงานในความรับผิดชอบมีมากเป็นอันดับสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 4.20, 4.17 และ 4.33 ตามลำดับ) รองลงมาคือ การเขียนไม่ต่อเนื่องทำให้ใช้เวลานาน (ค่าเฉลี่ย 4.05, 3.83 และ 4.00 ตามลำดับ) สำหรับระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประสบปัญหาการเขียนไม่ต่อเนื่องทำให้ใช้เวลานานในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.15) รองลงมาคือ ไม่มีเวลาเนื่องจากงานในความรับผิดชอบมีมาก

4.1.3 ประสบการณ์การสอน ผู้เขียนที่มีประสบการณ์การสอนในช่วงเวลาต่าง ๆ ประสบปัญหาและอุปสรรคในด้านการเขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ โดยผู้เขียนที่มีประสบการณ์การสอน 1 - 5 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (3.46) รองลงมาคือ ผู้เขียนที่มีประสบการณ์การสอน 11 - 15 ปี (2.99)

เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า ผู้เขียนที่มีประสบการณ์การสอน 1 - 5 ปี, 6 - 10 ปี, 16 - 20 ปี และ 21 ปีขึ้นไป ประสบปัญหา ไม่มีเวลาเนื่องจากงานในความรับผิดชอบมีมาก อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.00, 3.80, 4.38 และ 4.11 ตามลำดับ) ส่วนอันดับรองลงมาส่วนใหญ่เนื่องจากการเขียนไม่ต่อเนื่องทำให้ใช้เวลานาน สาเหตุที่มีอยู่ไม่ทันสมัย ส่วนผู้เขียนที่มีประสบการณ์การสอน 11 - 15 ปี ประสบปัญหาอันดับที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเขียนไม่ต่อเนื่องทำให้ใช้เวลานาน (4.33) รองลงมาคือ ไม่มีเวลาเนื่องจากงานในความรับผิดชอบมีมาก (4.00)

4.2 ปัญหาและอุปสรรคด้านการจัดพิมพ์

ปัญหาและอุปสรรคด้านการจัดพิมพ์ของผู้เขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.95) ปัญหาและอุปสรรคที่ผู้เขียนพบมาก คือ จัดพิมพ์ออกมาแล้วจำหน่ายได้น้อย (ค่าเฉลี่ย 3.29) และค่าตอบแทนในการจัดพิมพ์ต่ำ (ค่าเฉลี่ย 3.25) ส่วนปัญหาและอุปสรรคที่อยู่ในระดับน้อย คือ ปัญหาด้านการพิสูจน์อักษร (ค่าเฉลี่ย 2.46)

เมื่อพิจารณาปัญหาและอุปสรรคด้านการจัดพิมพ์หนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ของผู้เขียน ซึ่งจำแนกตามวุฒิการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ และประสบการณ์การสอน สรุปได้ดังนี้

4.2.1 วุฒิการศึกษา ผู้เขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ซึ่งมีวุฒิการศึกษาระดับต่าง ๆ ประสบปัญหาด้านการจัดพิมพ์ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง อันดับสูงสุด คือ ระดับปริญญาโท (ค่าเฉลี่ย 2.97) อันดับต่ำสุด คือ ระดับปริญญาเอก (ค่าเฉลี่ย 2.69)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ระดับปริญญาตรีและระดับปริญญาโท ประสบปัญหาจัดพิมพ์ออกมาแล้วจำหน่ายได้น้อยอยู่สูงสุด (ค่าเฉลี่ย 3.50 และ 3.34 ตามลำดับ) อันดับต่ำสุด คือ ปัญหาในเรื่องลิขสิทธิ์การจัดพิมพ์ และปัญหาด้านการพิสูจน์อักษร ในขณะที่ระดับปริญญาเอก ประสบปัญหาค่าตอบแทนในการจัดพิมพ์ต่ำในอันดับสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 3.00) และประสบปัญหาในเรื่องลิขสิทธิ์การพิมพ์ในอันดับต่ำสุด (ค่าเฉลี่ย 2.50) ส่วนระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง และระดับการศึกษาอื่น ๆ ปัญหาที่ประสบส่วนมากอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาที่ประสบในระดับน้อย คือ ขาดทุนทรัพย์ส่วนตัวในการจัดพิมพ์ และปัญหาด้านการพิสูจน์อักษร ตามลำดับ

4.2.2 ตำแหน่งทางวิชาการ ปัญหาและอุปสรรคในการจัดพิมพ์หนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ที่ผู้เขียนที่มีตำแหน่งทางวิชาการระดับต่าง ๆ ประสบส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งระดับที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ศาสตราจารย์ (3.33) และต่ำสุด คือ ระดับรองศาสตราจารย์ (2.64)

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ระดับอาจารย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จัดพิมพ์ออกมาแล้วจำหน่ายได้น้อย (3.45 และ 3.41 ตามลำดับ) รองลงมาคือ ผู้จัดพิมพ์ไม่ค่อยสนใจจะจัดพิมพ์หนังสือในสาขาวิชานี้ (3.15 และ 3.36 ตามลำดับ) ส่วนระดับรองศาสตราจารย์ ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ค่าตอบแทนในการจัดพิมพ์ต่ำ (3.39) รองลงมาคือ ผู้จัดพิมพ์ไม่ค่อยสนใจจะจัดพิมพ์หนังสือในสาขาวิชานี้ (3.00) สำหรับระดับศาสตราจารย์ ปัญหาที่ประสบมาก คือ ผู้จัดพิมพ์มักกำหนดคุณภาพของหนังสือที่จะจัดพิมพ์อยู่ในระดับสูงมาก และสำนักพิมพ์มักจะเอาเปรียบผู้เขียน (ค่าเฉลี่ย 4.00 และ 3.67 ตามลำดับ) ซึ่งค่าเฉลี่ยอันดับต่ำสุดของผู้เขียนในตำแหน่งต่าง ๆ ทั้ง 4 ระดับ คือ ปัญหาในการพิสูจน์อักษร และปัญหาในเรื่องลิขสิทธิ์ในการจัดพิมพ์

4.2.3 ประสบการณ์การสอน ปัญหาและอุปสรรคด้านการจัดพิมพ์หนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ที่ผู้เขียนที่มีประสบการณ์การสอนในช่วงเวลาต่าง ๆ

ประสบโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยผู้เขียนที่มีประสบการณ์การสอน 1 - 5 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (3.40) และผู้เขียนที่มีประสบการณ์การสอน 16 - 20 ปี มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (2.74)

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้เขียนที่มีประสบการณ์การสอน 1 - 5 ปี ประสบปัญหา จัดพิมพ์ออกมาแล้วจำหน่ายได้น้อย ผู้จัดพิมพ์ไม่ค่อยสนใจจะจัดพิมพ์หนังสือในสาขาวิชานี้ ขาดทุนทรัพย์ในการจัดพิมพ์ และขาดทุนทรัพย์ส่วนตัวในการจัดพิมพ์ ผู้เขียนที่มีประสบการณ์การสอน 6 - 10 ปี ประสบปัญหา พิมพ์ออกมาแล้วจำหน่ายได้น้อย ในอันดับสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 3.20) ผู้เขียนที่มีประสบการณ์การสอน 11 - 15 ปี และ 16 - 20 ปี ประสบปัญหา ค่าตอบแทนในการจัดพิมพ์ต่ำ (ค่าเฉลี่ย 3.87 และ 3.15 ตามลำดับ) สำหรับปัญหาของผู้เขียนที่มีประสบการณ์การสอน 21 ปีขึ้นไป ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จัดพิมพ์ออกมาแล้วจำหน่ายได้น้อย (3.25) ส่วนปัญหาซึ่งผู้เขียนที่มีประสบการณ์การสอนในทุกช่วงระยะเวลา ประสบในอันดับต่ำสุด คือ ปัญหาในด้านการพิสูจน์อักษรและปัญหาในเรื่องลิขสิทธิ์ในการจัดพิมพ์

5. ผลการวิเคราะห์เหตุผลที่ทำให้ไม่เขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ของผู้ที่ไม่เคยเขียนหนังสือ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.24) เหตุผลที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ไม่มีเวลา (3.93) และเรื่องที่สนใจมีผู้เขียนมากแล้ว (3.83) ซึ่งอยู่ในระดับมาก เหตุผลที่อยู่ในระดับน้อย คือ ไม่เห็นความจำเป็นและความสำคัญของการเขียนหนังสือ (ค่าเฉลี่ย 2.47)

สำหรับเหตุผลที่ทำให้ไม่เขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ของผู้ที่ไม่เคยเขียนหนังสือ ที่จำแนกตามวุฒิการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ และประสบการณ์การสอนสรุปได้ดังนี้

5.1 วุฒิกการศึกษา เหตุผลที่ทำให้ไม่เขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ของผู้ที่ไม่เคยเขียนหนังสือ จำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยรวมพบว่า ผู้ที่มีวุฒิกศึกษาระดับปริญญาตรีมีเหตุผลอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.60) ระดับปริญญาโทอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.23) และระดับปริญญาเอกอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.13)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า เหตุผลที่ทำให้ไม่เขียนหนังสือของผู้เขียนที่มีวุฒิกศึกษาระดับต่าง ๆ คือ ระดับปริญญาตรี มีปัญหาในการเข้าถึงสารนิเทศภาษา

ต่างประเทศ และขาดทักษะในการเขียน (ค่าเฉลี่ย 4.25 เท่ากัน) ส่วนระดับปริญญาโทและปริญญาเอกไม่มีเวลา และเรื่องที่น่าสนใจมีผู้เขียนมากแล้ว ซึ่งอยู่ในระดับมาก

5.2 ตำแหน่งทางวิชาการ เหตุผลที่ทำให้ไม่เขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ของผู้ที่ไม่เคยเขียนหนังสือ จำแนกตามตำแหน่งวิชาการ โดยเฉลี่ย พบว่าระดับรองศาสตราจารย์ มีเหตุผลอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.58) ส่วนระดับอาจารย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ มีเหตุผลอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.28 และ 2.98 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้ที่มีตำแหน่งทางวิชาการในทุกระดับ มีเหตุผลที่ทำให้ไม่เขียนหนังสือ เนื่องจากไม่มีเวลา และเรื่องที่น่าสนใจมีผู้เขียนมากแล้ว อยู่ในอันดับสูงสุด นอกจากนั้นเหตุผลรองลงมา คือ ระดับอาจารย์ มีปัญหาในการเข้าถึงสารนิเทศภาษาต่างประเทศ ระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ ไม่ทราบว่าจะเขียนเรื่องอะไรดี และระดับรองศาสตราจารย์ ขาดทักษะและประสบการณ์ในการเขียน สำหรับเหตุผลที่อยู่ในระดับน้อยของอาจารย์และรองศาสตราจารย์ คือ ไม่เห็นความจำเป็นและความสำคัญของการเขียนหนังสือ (ค่าเฉลี่ย 2.37 และ 2.00 ตามลำดับ) ระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ มีเหตุผลพื้นฐานความรู้ในเรื่องที่ต้องการเขียนมีน้อย อยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.13)

5.3 ประสบการณ์การสอน เหตุผลที่ทำให้ไม่เขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ของผู้ที่ไม่เคยเขียนหนังสือ จำแนกตามประสบการณ์การสอน โดยรวมแล้วอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งผู้มีประสบการณ์การสอน 11 - 15 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (3.39) และผู้มีประสบการณ์การสอน 16 - 20 ปี มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (3.11)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้ที่มีประสบการณ์การสอน 1 - 5 ปี มีเหตุผลที่ทำให้ไม่เขียนหนังสือ เนื่องจาก เรื่องที่น่าสนใจมีผู้เขียนมากแล้ว (ค่าเฉลี่ย 3.77) มีปัญหาในการเข้าถึงสารนิเทศภาษาต่างประเทศ (ค่าเฉลี่ย 3.69) และขาดทักษะและประสบการณ์ในการเขียน (ค่าเฉลี่ย 3.69) ผู้ที่มีประสบการณ์การสอน 6 - 10 ปี, 11 - 15 ปี, 15 - 20 ปี และ 21 ปีขึ้นไป มีเหตุผลที่ทำให้ไม่เขียนหนังสือ คือ ไม่มีเวลา และเรื่องที่น่าสนใจมีผู้เขียนมากแล้ว ส่วนเหตุผลที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดของผู้มีประสบการณ์การสอนในทุกช่วงเวลา คือ

ไม่เห็นความจำเป็นและความสำคัญของการเขียนหนังสือ ยกเว้นผู้มีประสบการณ์การสอน 21 ปีขึ้นไป มีเหตุผลที่อยู่ในระดับน้อย คือ ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง (ค่าเฉลี่ย 2.17)

6. ผลการวิเคราะห์ความสนใจและความต้องการในการใช้นั่งสื่อภาษาไทยสาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์ ของกลุ่มผู้ใช้ พบว่า โดยรวมแล้วผู้ใช้นี้มีความสนใจและต้องการให้อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.83) โดยแขนงวิชาสารนิเทศศาสตร์ ได้รับความสนใจและต้องการใช้ในอันดับสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 4.11) รองลงมา คือ งานเทคนิคของห้องสมุด (ค่าเฉลี่ย 4.08) ส่วนแขนงวิชาที่ได้รับความสนใจและต้องการใช้น้อยที่สุด คือ บรรณารักษศาสตร์ภูมิหลัง (ค่าเฉลี่ย 3.69)

ในแต่ละแขนงวิชา พบว่าเรื่องที่ได้รับความสนใจและต้องการใช้ในอันดับสูงสุด คือ แขนงวิชา บรรณารักษศาสตร์ภูมิหลัง : หน้าที่และบทบาทของห้องสมุดและบรรณารักษ์ ในสังคม (4.07)

แขนงวิชา การจัดองค์การและการบริหารงาน : การบริหารและการดำเนินงาน ห้องสมุด (4.19)

แขนงวิชา ประเภทของห้องสมุด : ห้องสมุดมหาวิทยาลัยและวิทยาลัย (4.35)

แขนงวิชา ทรัพยากรห้องสมุดและวัสดุการอ่าน : การเลือกหนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ (4.23)

แขนงวิชา บริการของห้องสมุด : บริการข่าวสารทันสมัย (4.37)

แขนงวิชา งานเทคนิคของห้องสมุด : การทำบัตรรายการและหัวเรื่อง (4.26) และ การวิเคราะห์เลขหมู่ (4.26)

แขนงวิชา บุคลากรและการศึกษาอบรมวิชาบรรณารักษศาสตร์ : การจัดและ การบริหารงานบุคคล (3.98)

แขนงวิชา สารนิเทศศาสตร์ : บทบาทของเทคโนโลยีในห้องสมุด (4.36)

สำหรับความสนใจและความต้องการให้นั่งสื่อภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ของผู้ใช้ซึ่งจำแนกตามสถานภาพ คือ นักศึกษา อาจารย์ และบรรณารักษ์ สรุปได้ดังนี้

6.1 นักศึกษา กลุ่มผู้ใช้ที่เป็นนักศึกษามีความสนใจและต้องการใช้นั่งสื่อภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (3.85) โดยแขนงวิชาที่ได้รับความสนใจ

และต้องการให้อยู่ในอันดับสูงสุด คือ สารนิเทศศาสตร์ และงานเทคนิคของห้องสมุด ส่วนอันดับต่ำสุด คือ การจัดองค์การและการบริหารงาน (ค่าเฉลี่ย 3.70)

เมื่อพิจารณาในแต่ละแขนงวิชา พบว่า นักศึกษามีความสนใจและต้องการใช้หนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ เรื่องที่อยู่ในอันดับสูงสุด คือ

แขนงวิชา บรรณารักษศาสตร์ภูมิหลัง : หน้าที่และบทบาทของห้องสมุดและบรรณารักษ์ในสังคม (4.13)

แขนงวิชา การจัดองค์การและการบริหารงาน : การบริหารและการดำเนินงานห้องสมุด (4.22)

แขนงวิชา ประเภทของห้องสมุด : ห้องสมุดมหาวิทยาลัยและวิทยาลัย (4.36)

แขนงวิชา ทรัพยากรห้องสมุดและวัสดุการอ่าน : การเลือกหนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ (4.32)

แขนงวิชา บริการของห้องสมุด : บริการข่าวสารทันสมัย (4.39)

แขนงวิชา งานเทคนิคของห้องสมุด : การวิเคราะห์เลขหมู่ (4.31)

แขนงวิชา บุคลากรและการศึกษาอบรมวิชาบรรณารักษศาสตร์ : การจัดและการบริหารงานบุคคล (3.97)

แขนงวิชา สารนิเทศศาสตร์ : บทบาทของเทคโนโลยีในห้องสมุด (4.35)

6.2 อาจารย์ กลุ่มผู้ใช้ที่เป็นอาจารย์ มีความสนใจและความต้องการใช้หนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (3.89) โดยแขนงวิชาสารนิเทศศาสตร์ ได้รับความสนใจและต้องการใช้ อยู่ในอันดับสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 4.41) และแขนงวิชาบรรณารักษศาสตร์ภูมิหลัง อยู่ในอันดับต่ำสุด (ค่าเฉลี่ย 3.59)

ในแต่ละแขนงวิชา พบว่า อาจารย์มีความสนใจและต้องการใช้หนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ เรื่องที่อยู่ในอันดับสูงสุด คือ

แขนงวิชา บรรณารักษศาสตร์ภูมิหลัง : บทบาทของห้องสมุดและบรรณารักษ์ในสังคม (4.16)

แขนงวิชา การจัดองค์การและการบริหารงาน : การบริหารและการดำเนินงานห้องสมุด การแบ่งหน่วยงาน และการวิเคราะห์ระบบงาน (4.05 เท่ากัน)

แขนงวิชา ประเภทของห้องสมุด : ห้องสมุดมหาวิทยาลัยและวิทยาลัย (4.37)

แขนงวิชา ทรัพยากรห้องสมุดและวัสดุการอ่าน : ศูนย์บรรณานุกรม (4.16)

แขนงวิชา บริการของห้องสมุด : บริการข่าวสารทันสมัย (4.32)

แขนงวิชา งานเทคนิคของห้องสมุด : การใช้เครื่องจักรกล (4.47)

แขนงวิชา บุคลากรและการศึกษาอบรมวิชาบรรณารักษศาสตร์ : การวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์ (4.05)

แขนงวิชา สารนิเทศศาสตร์ : วิธีดำเนินการและจัดเก็บสารนิเทศ และวิธีสืบค้นสารนิเทศ (4.63 เท่ากัน)

6.3 บรรณารักษ์ กลุ่มผู้ใช้ที่เป็นบรรณารักษ์มีความสนใจและต้องการใช้หนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.66) ซึ่งแขนงวิชาที่ได้รับความสนใจและต้องการให้อยู่ในอันดับสูงสุด คือ สารนิเทศศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 4.09) และอันดับต่ำสุด คือ ประเภทของห้องสมุด (ค่าเฉลี่ย 3.35)

โดยในแต่ละแขนงวิชา บรรณารักษ์ให้ความสนใจและต้องการใช้เรื่องต่าง ๆ ที่อยู่ในอันดับสูงสุด คือ

แขนงวิชา บรรณารักษศาสตร์มูลหัง : หน้าที่และบทบาทของห้องสมุดและบรรณารักษ์ในสังคม (3.61)

แขนงวิชา การจัดองค์การและการบริหารงาน : การบริหารและการดำเนินงานห้องสมุด (4.10)

แขนงวิชา ประเภทของห้องสมุด : ห้องสมุดมหาวิทยาลัยและวิทยาลัย (4.32)

แขนงวิชา ทรัพยากรห้องสมุดและวัสดุการอ่าน : การเลือกหนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ (3.83)

แขนงวิชา งานเทคนิคของห้องสมุด : การใช้เครื่องจักรกล (4.10)

แขนงวิชา บุคลากรและการศึกษาอบรมวิชาบรรณารักษศาสตร์ : การวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์ (4.15)

แขนงวิชา สารนิเทศศาสตร์ : วิธีสืบค้นและเผยแพร่สารนิเทศและบทบาทของเทคโนโลยีในห้องสมุด (4.34)

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

จากผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. สถานการณ์ผลิตหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2498 - 2532 ผลการศึกษา พบว่า แขนงวิชาที่มีการผลิตมากที่สุด คือ งานเทคนิคของห้องสมุด ซึ่งมีจำนวน 173 ชื่อเรื่อง รองลงมาคือ บริการของห้องสมุด จำนวน 172 ชื่อเรื่อง ซึ่งทั้งนี้เนื่องมาจากการดำเนินงานห้องสมุดเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการให้บริการแก่ผู้ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สะดวก และรวดเร็ว งานเทคนิค และงานบริการ จึงนับเป็นหัวใจสำคัญของการดำเนินงาน ดังนั้น จึงมีการผลิตหนังสือภาษาไทยในแขนงวิชาดังกล่าวเป็นจำนวนมาก เพื่อศึกษาหาแนวทางและวิธีการใหม่ ๆ เพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติงานห้องสมุดให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับการใช้ของผู้ใช้ให้มากที่สุด

สำหรับช่วงเวลาที่มีการผลิตหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ มากที่สุด คือ ช่วงปี พ.ศ. 2526 - 2532 ซึ่งมีการผลิตถึงร้อยละ 48.63 (373 ชื่อเรื่อง) ทั้งนี้เนื่องจากในช่วงเวลาดังกล่าวสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษามีการเปิดสอนสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ เป็นวิชาเอกในระดับปริญญาตรี และปริญญาโทกันมากขึ้น โดยเฉพาะวิทยาลัยครูต่าง ๆ ซึ่งวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยาเป็นวิทยาลัยครูแห่งแรกที่เปิดสอนสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์เป็นวิชาเอกในระดับปริญญาตรี ในปีการศึกษา 2522 และวิทยาลัยครูแห่งอื่น ๆ ก็ได้เปิดสอนตามมาอีกมาก (มนต์ฤดี วัชรประทีป 2521 : บทคัดย่อ) และสำหรับมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ก็ได้มีการเปิดสอนสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์เป็นวิชาเอกในระดับปริญญาโทเพิ่มขึ้น เช่น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นต้น ดังนั้น จึงมีการผลิตหนังสือภาษาไทยเพื่อใช้ในการประกอบการเรียนการสอนเพิ่มมากขึ้น และเหตุผลที่สำคัญอีกประการหนึ่ง เนื่องมาจากในช่วงระยะเวลาดังกล่าว ห้องสมุดมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ได้มีการนำเทคนิควิธีการใหม่ ๆ และเครื่องจักรกลเข้ามาใช้กับการดำเนินงานห้องสมุด บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยจึงต้องผลิตผลงาน เช่น บทความ เอกสาร คู่มือต่าง ๆ เพื่อศึกษาหาเทคนิคใหม่ ๆ ในการปฏิบัติงานห้องสมุด

จากการศึกษาเกี่ยวกับผู้จัดพิมพ์หนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ นั้นพบว่า จัดพิมพ์โดยหน่วยงานรัฐบาล สถาบันการศึกษา ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มากที่สุด จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ทางการค้า สมาคมทางวิชาชีพ เป็นส่วนน้อย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิตรา ทับแสง (2524 : 148) ซึ่งพบว่า หนังสือเฉพาะวิชาบรรณารักษศาสตร์ที่เป็นภาษาไทย ที่ได้อ้างอิงไว้ในวิทยานิพนธ์วิชาบรรณารักษศาสตร์ จัดทำโดยสถาบันการศึกษาที่จัดสอนวิชา บรรณารักษศาสตร์ และจัดทำโดยบุคคลหรือสำนักพิมพ์จำนวนน้อยที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจากสถาบัน ที่มีการสอนสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ มีอาจารย์ที่ทำการสอนเป็นผู้ผลิตหนังสือเพื่อใช้ประกอบการ สอน สำหรับสมาคมทางวิชาชีพที่ผลิตหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ มีเพียง สมาคมเดียว คือ สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ซึ่งผู้บริหารงานก็คือ ผู้ที่อยู่ในสถาบันการศึกษา ที่มีการสอนสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์เป็นส่วนใหญ่ การผลิตหนังสือจึงไม่กว้างขวางเท่าที่ควร ส่วนสำนักพิมพ์ทางการค้าที่จะผลิตหนังสือสาขาวิชานี้มีน้อยมาก ทั้งนี้เพราะไม่มีผู้ทรงคุณวุฒิด้าน สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์สร้างงานให้ผลิตออกมา ซึ่งต่างกับหนังสือสาขาวิชาที่เป็นภาษา อังกฤษ ผู้ผลิตส่วนใหญ่เป็นสมาคมทางสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือสมาคมทางห้องสมุด ซึ่งมีจำนวนมากแยกตามแขนงวิชาเฉพาะต่าง ๆ มากมาย และมีการรวมตัวเฉพาะผู้เกี่ยวข้องกับ วงการในกลุ่มนั้น ๆ ร่วมมือกันผลิตหนังสือที่เกี่ยวข้องกับงานในกลุ่มออกมาและสม่ำเสมอ เหตุผลอีกประการหนึ่งคือ หนังสือในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ผลิตออกมาแล้วจำหน่ายได้น้อย เพราะวงการบรรณารักษศาสตร์เป็นวงการที่ไม่กว้างขวางนัก จำนวนอาจารย์ในสาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์ในมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครูรวมกันแล้วก็มีปริมาณไม่มากนัก นักศึกษาที่เลือก เรียนสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ในสถาบันต่าง ๆ ก็มีจำนวนเพียงหน่วยสิบล้าน ไม่เน้นมหาวิทยาลัย เปิด และห้องสมุดทุกประเภททั่วประเทศรวมจำนวนแล้ว ก็อาจจะไม่ต้องการซื้อหนังสือที่เป็นวิชา การในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ทุกเล่ม ฉะนั้นความต้องการของตลาดเป็นส่วนรวมจึงไม่กว้าง และทำให้การจำหน่ายเป็นไปได้ช้ามาก (จารุวรรณ สินธุโสภณ. 2533 : 20) ซึ่งในเรื่อง ธุรกิจการพิมพ์ของสำนักพิมพ์ทางการค้านั้น การลงทุนจัดพิมพ์หนังสือออกจำหน่าย แต่ละชื่อเรื่อง ต้องใช้เงินจำนวนมาก หากหนังสือจำหน่ายได้ช้าก็จะทำให้ไม่คุ้มกับการลงทุน เพราะเงินทุนจะ ไปจมอยู่ ไม่อาจนำมาหมุนเวียนพิมพ์เรื่องอื่น ๆ (พวา พันธุ์เมฆา. 2534 : 8)

2. จากการศึกษาเหตุผลในการเขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ของผู้เขียนที่เคยเขียนหนังสือ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางและเหตุผลที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เพื่อใช้ในการประกอบการสอนและการบรรยายในเรื่องนั้น ๆ ซึ่งแตกต่างจากผลการวิจัยของชวนิศ พรรัมย์. (2528 : 61) ที่พบว่าปัจจัยที่ทำให้บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยผลิตผลงานทางวิชาการ คือ ต้องการหาเทคนิคและวิธีการใหม่ ๆ มาใช้ ทั้งนี้ เป็นเพราะผู้เขียนซึ่งเป็นอาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มีภาระหน้าที่หลักเน้นด้านการสอน ทำการวิจัยและบริการชุมชน ดังนั้นจึงให้ความสำคัญเบื้องต้นกับการเขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ เพื่อการเรียนการสอน และประกอบการบรรยาย ซึ่งแตกต่างจากบรรณารักษ์ห้องสมุดซึ่งทำหน้าที่ดำเนินงานต่าง ๆ ในห้องสมุดและให้บริการแก่ผู้ใช้ จึงจำเป็นต้องศึกษาหาวิธีการใหม่ ๆ ที่จะนำมาพัฒนางานบริการของห้องสมุด

ผู้เขียนที่มีวุฒิการศึกษาระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง ระดับปริญญาโทและระดับปริญญาเอกเขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ เพื่อใช้ในการประกอบการสอนและการบรรยายในเรื่องนั้น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของสันต์ ธรรมบำรุง (2529 : 22) ที่กล่าวถึงความจำเป็นในการเขียนหนังสือของอาจารย์ว่า เป็นความจำเป็นทางวิชาการเพื่อใช้ประกอบการสอนเนื่องจากการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องมีหนังสือประกอบการสอนเพื่อแบ่งเบาภาระของอาจารย์ผู้สอน และนิสิตนักศึกษาจะได้มีความรู้ความเข้าใจตรงกัน ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้สอนและผู้เรียนสามารถที่จะเสนอกิจกรรมเพิ่มเติมประกอบการเรียนการสอนได้ และทำให้ผู้สอนสอนด้วยความมั่นใจขึ้น ส่วนผู้เขียนที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีเขียนเพื่อให้มีหนังสือวิชาการในเรื่องนั้น ๆ พอเพียง เป็นเพราะผู้เขียนที่มีวุฒิการศึกษาระดับนี้ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษามาไม่นานนัก ดังนั้นจากการที่ได้ค้นคว้าหนังสือสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ในช่วงที่ศึกษาอยู่ พบว่า หนังสือภาษาไทยสาขานี้ยังขาดแคลนอยู่ (มนต์ฤดี วัชรประทีป. 2522 : บทคัดย่อ) จึงเห็นความจำเป็นในการเขียนหนังสือเพื่อช่วยให้ความขาดแคลนหนังสือลดน้อยลง

ส่วนผู้เขียนที่มีตำแหน่งทางวิชาการระดับอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ที่มีประสบการณ์การสอน 1 - 5 ปี, 6 - 10 ปี, 11 - 15 ปี, 16 - 20 ปี

และ 21 ปีขึ้นไป ล้วนแต่มีเหตุผลในการเขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ เนื่องมาจากเพื่อใช้ในการประกอบการสอน และการบรรยายในเรื่องนั้น ๆ มากที่สุด ตามเหตุผลที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น รองลงมาคือ ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นในการผลิตหนังสือ เนื่องจากอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา มีภาระหน้าที่ที่สำคัญนอกเหนือจากการสอน และช่วยงานด้านอื่น ๆ ของสถาบัน คือ การเขียนหนังสือ เพราะหนังสือเป็นเอกสารที่มีความจำเป็นในการประกอบการสอน ช่วยแบ่งเบาภาระงานของอาจารย์ผู้สอน เป็นแหล่งของความรู้ เป็นอุปกรณ์ที่ผู้อ่านและผู้เขียนจะใช้ค้นคว้าศึกษา การเขียนหนังสือเป็นการบันทึกความก้าวหน้าของวิชาการ เป็นเครื่องสะท้อนแนวความคิดในแต่ละสมัย เป็นสื่อให้ผู้อ่านได้เข้าใจความรู้ ความจริง และข้อค้นพบต่าง ๆ ที่มนุษย์ได้ศึกษาไว้ นอกจากนี้ยังเป็นเครื่องแสดงถึงความสามารถ ภูมิปัญญา เกียรติภูมิและศักดิ์ศรีของผู้เขียน ทำให้ได้รับความยอมรับและศรัทธามากขึ้น และเหตุผลที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ ช่วยให้ความขาดแคลนหนังสือในสาขาวิชาต่าง ๆ ลดลง ผู้เขียนจึงตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นในการเขียนหนังสือ (ไพฑูริย์ สินลารัตน์. 2526 : 181 ; ลมูล รัตตากร. 2523 : 127 ; สันต์ ธรรมบำรุง. 2529 : 22)

ส่วนเหตุผลที่ทำให้ผู้เขียนที่มีวุฒิการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ และประสบการณ์การสอนต่าง ๆ เขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีสำนักพิมพ์ติดต่อให้เขียน อาจเป็นเพราะสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ เป็นวิชาเฉพาะที่มีบุคลากรและนักศึกษาเป็นจำนวนน้อย เมื่อเทียบกับบุคลากรในสาขาอื่น ๆ ดังนั้นหนังสือในสาขาวิชานี้ เมื่อจัดพิมพ์ออกมาแล้วตลาดในการจำหน่ายอยู่ในวงจำกัด เมื่อลงทุนแล้วอาจขายได้ไม่คุ้มค่าของการลงทุน เนื่องจากผู้ที่อ่านเนื้อหาทางสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ได้เข้าใจ ย่อมเป็นผู้ที่อยู่ในวิชาชีพนี้เท่านั้น ดังนั้นการที่จะมีสำนักพิมพ์ติดต่อขอให้ผู้เขียนเขียนหนังสือสาขาวิชานี้ให้สำนักพิมพ์จำหน่ายจึงมีจำนวนน้อยมาก

3. ปัญหาและอุปสรรคในการเขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยแยกออกเป็นดังนี้

3.1 ปัญหาและอุปสรรคด้านการเขียน พบว่า ผู้เขียนมีปัญหามีเวลาเนื่องจากงานในความรับผิดชอบมีมาก และการเขียนไม่ต่อเนื่องทำให้ใช้เวลานาน ทั้งนี้เป็นเพราะผู้เขียน

เป็นอาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ ทั้งในมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครู ต้องทำงานสอนและงานที่อยู่ในความรับผิดชอบอีกมาก เช่น ทำงานบริหาร ทำงานวิจัย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ชุมเมกิจกรรรมต่าง ๆ ช่วยปฏิบัติงานห้องสมุด และเป็นวิทยากรในการอบรมสัมมนาทางวิชาชีพต่าง ๆ เป็นต้น จึงทำให้ไม่มีเวลาในการเขียนหนังสือ หรือเมื่อเริ่มต้นเขียนแล้วการที่ไม่ค่อยมีเวลาทำให้การเขียนไม่ต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชวนพิศ พรรัมย์. (2528 : 66) ที่พบว่า การไม่มีเวลาเนื่องจากต้องทำงานมาก เป็นปัญหาสำคัญที่สุดในการผลิตผลงานทางวิชาการของบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย นอกจากนั้นในวิทยาลัยครู อาจารย์ต้องทำหน้าที่เป็นบรรณารักษ์ด้วย ต้องทำงานสอนและทำงานห้องสมุดควบคู่กันไปด้วย และแม้จะมีการปิดภาคเรียน แต่อาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ก็ต้องเตรียมงานเพื่อให้บริการห้องสมุดในภาคเรียนต่อไป และต้องทำการสอนในภาคฤดูร้อนด้วย จึงทำให้ไม่มีเวลาเขียนหนังสือ ดังเช่นอาจารย์ที่สอนในสาขาวิชาอื่น ๆ (มนต์ฤดี วัชรประทีป. 2522 : 104)

ผู้เขียนที่มีวุฒิการศึกษาระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง ระดับปริญญาโท ระดับปริญญาเอก และระดับการศึกษาอื่น ๆ ประสบปัญหาด้านการเขียน เนื่องจากไม่มีเวลาเพราะงานในความรับผิดชอบมีมาก เป็นเพราะผู้เขียนที่มีวุฒิการศึกษาดังกล่าวต้องปฏิบัติงานอื่น ๆ นอกเหนือจากงานสอนอันเป็นภาระหน้าที่หลัก เช่น ทำงานบริหาร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาชุมนุมกิจกรรรมต่าง ๆ ของนักศึกษา ช่วยปฏิบัติงานของห้องสมุด และส่วนมากผู้เขียนที่มีวุฒิการศึกษาดังกล่าวโดยเฉพาะระดับปริญญาโทและปริญญาเอก จะเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ ดังนั้นจึงได้รับเชิญจากหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถาบัน ให้เป็นที่ปรึกษาทางวิชาการ หรือคณะกรรมการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์ หรือเป็นวิทยากรในการสัมมนาและฝึกอบรมต่าง ๆ อยู่เสมอ นอกจากนี้ในสถาบันที่มีการเปิดสอนสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ในระดับปริญญาโท และประกาศนียบัตรบัณฑิต ผู้เขียนจะต้องทำหน้าที่สอนและเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้แก่ลิตนักศึกษาในระดับดังกล่าวด้วย จึงทำให้ไม่มีเวลาในการเขียนหนังสือ

ส่วนผู้เขียนที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ประสบปัญหาที่สำคัญ คือ สารนิเทศที่มีอยู่ไม่ทันสมัย และการเขียนไม่ต่อเนื่องทำให้ใช้เวลานาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้เขียนที่มีวุฒิ

การศึกษา ระดับปริญญาตรี ซึ่งค้นคว้าหาข้อมูลเพื่อใช้ในการเขียนหนังสือ พบว่า สารนิเทศภาษาไทยในเรื่องที่ต้องการไม่ทันสมัยพอ ซึ่งจากผลการสำรวจหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ จำแนกตามปีที่จัดพิมพ์ของผู้วิจัย พบว่า หนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์มีการผลิตมากที่สุดในช่วงปี พ.ศ. 2526 - 2632 รองลงมา คือ ช่วงปี พ.ศ. 2519 - 2525 ซึ่งทั้งสองช่วงเวลาดังกล่าวมีการผลิตหนังสือในจำนวนใกล้เคียงกัน ทำให้เห็นได้ว่า หนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ส่วนมากในแต่ละเล่มได้ผลิตขึ้นมาเกินกว่า 10 ปีแล้ว ซึ่งในช่วงเวลาดังกล่าวสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาขึ้นมากทั้งในประเทศและต่างประเทศ แต่หนังสือภาษาไทยที่มีอยู่ไม่ค่อยได้มีการแก้ไขปรับปรุงเพิ่มเติมให้ทันสมัย เนื่องจากผู้เขียนไม่มีเวลาสำหรับบทความภาษาไทยในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ซึ่งผู้เขียนจำเป็นต้องใช้ค้นคว้าที่เช่นกัน ส่วนใหญ่จะแปลมาจากวารสารต่างประเทศ ซึ่งกว่าจะแปลเสร็จก็ต้องใช้เวลา และเรื่องที่ต้องการอาจจะยังไม่มีผู้ใดแปลเป็นภาษาไทย จึงจำเป็นต้องใช้สารนิเทศภาษาอังกฤษประกอบการเขียนซึ่งบางเรื่องอาจต้องขอฉบับเต็มจากต่างประเทศ ทำให้ต้องใช้เวลานานในการคอยจึงทำให้การเขียนหนังสือไม่ต่อเนื่องด้วย

สำหรับผู้เขียนที่มีตำแหน่งทางวิชาการและประสบการณ์การสอนต่าง ๆ ส่วนใหญ่ประสบปัญหาในการเขียนเพราะไม่มีเวลาเนื่องจากงานในความรับผิดชอบมีมาก และการเขียนไม่ต่อเนื่องทำให้ใช้เวลานานถึงเหตุผลที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

3.2 ปัญหาและอุปสรรคด้านการจัดพิมพ์ พบว่า ผู้เขียนประสบปัญหาในระดับปานกลาง ปัญหาที่สำคัญที่สุด คือ พิมพ์ออกมาแล้วจำหน่ายได้น้อย ทั้งนี้เป็นเพราะหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ เมื่อจัดพิมพ์ขึ้นมาแล้วมักจำหน่ายได้ในวงจำกัด คือ ส่วนใหญ่จะจำหน่ายให้กับนักศึกษาที่กำลังศึกษาสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์เป็นวิชาเอกในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ และบรรณารักษ์ที่ปฏิบัติงานในห้องสมุดต่าง ๆ ซึ่งเมื่อเทียบกับสาขาวิชาอื่น ๆ แล้วนับว่ามีจำนวนน้อย จึงไม่คุ้มค่ากับการลงทุนในการจัดพิมพ์จำหน่ายของสำนักพิมพ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยหลายชิ้นที่ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการผลิตและเผยแพร่หนังสือประเภทต่าง ๆ พบว่า การผลิตและเผยแพร่ประสบปัญหาเกี่ยวกับตลาดและการจำหน่ายด้วยเช่นกัน (ฉวีลักษณ์ ศาตมัย. 2509 : 122 ; ปัทมา หมั่นรักษ์. 2528 : 69)

ผู้เขียนที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี และระดับปริญญาโท ประสบปัญหาในการจัดพิมพ์ที่สำคัญ คือ จัดพิมพ์ออกมาแล้วจำหน่ายได้น้อยด้วยเหตุผลเช่นเดียวกับที่กล่าวมาแล้ว ในขณะที่ระดับปริญญาเอก ประสบปัญหาด้านค่าตอบแทนในการจัดพิมพ์ต่ำ ทั้งนี้เนื่องจากผู้เขียนที่มีวุฒิปริญญาเอกในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ มักจะเป็นที่รู้จักกันในวงการวิชาชีพ และเป็นผู้มีชื่อเสียงเป็นที่เชื่อถือของบุคคลในวงการ ดังนั้นเมื่อเขียนหนังสือออกมานิพนธ์จำหน่ายมักได้รับความนิยมอย่างมาก จึงไม่ประสบปัญหาในการจำหน่าย ส่วนการประสบปัญหาด้านค่าตอบแทนในการจัดพิมพ์ต่ำ เป็นเพราะผู้เขียนหนังสือประเภทตำราวิชาการมักจะเสียเปรียบสำนักพิมพ์ในเรื่องลิขสิทธิ์และค่าตอบแทน โดยจะได้ค่าตอบแทนต่ำ เพราะหนังสือประเภทตำราวิชาการจะมีผู้อ่านในวงจำกัด และในการติดต่อกับสำนักพิมพ์ ผู้เขียนมักไม่ค่อยมีประสบการณ์ในด้านนี้มาก่อน จึงมักไม่ค่อยทันเล่ห์เหลี่ยมของสำนักพิมพ์ทำให้ได้รับผลประโยชน์ไม่มากเท่าที่ควร (ปิฎฐะ บุณนาณ. 2523 : 33) และอีกประการหนึ่งเนื่องจากหนังสือสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ เมื่อจัดพิมพ์แล้วจำหน่ายได้น้อย สำนักพิมพ์จึงมักจะจัดพิมพ์ในจำนวนน้อย แต่การจ่ายค่าตอบแทนแก่ผู้เขียนสำนักพิมพ์มักจะจ่ายเป็นจำนวนเปอร์เซ็นต์ของราคาหน้าปก ตามจำนวนเล่มที่ขายได้ส่วนใหญ่จะไม่ต่ำกว่าร้อยละสิบ แต่ไม่เกินร้อยละสามสิบ ดังนั้นเมื่อจัดพิมพ์จำนวนน้อยและจำหน่ายได้น้อย ผู้เขียนจึงได้รับค่าตอบแทนในการจัดพิมพ์ต่ำด้วย (ไกรยุทธ ธีรยาคินันท์. 2523 : 47)

เมื่อพิจารณาปัญหาด้านการจัดพิมพ์ของผู้เขียนที่มีตำแหน่งทางวิชาการต่าง ๆ พบว่าระดับอาจารย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประสบปัญหาที่สำคัญคือจัดพิมพ์ออกมาแล้วจำหน่ายได้น้อย ดังเหตุผลที่กล่าวแล้วข้างต้น ในขณะที่ระดับรองศาสตราจารย์ ประสบปัญหาค่าตอบแทนในการจัดพิมพ์ต่ำ และระดับศาสตราจารย์ประสบปัญหา ผู้จัดพิมพ์มักกำหนดคุณภาพของหนังสือที่จะจัดพิมพ์อยู่ในระดับสูงมาก เพราะในปัจจุบัน ตลาดหนังสือภาษาไทยระดับอุดมศึกษาในประเทศไทยยังไม่กว้างเท่าที่ควร เมื่อคิดเทียบกับจำนวนสถาบันการศึกษา จำนวนนิสิตนักศึกษา และจำนวนวิชาที่เปิดสอนหลากหลายในขณะนี้ ทำให้การจำหน่ายหนังสือวิชาการระดับอุดมศึกษาอยู่ในวงแคบจำหน่ายได้น้อย ไม่คุ้มกับการลงทุน ผิดกับตลาดหนังสือในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ซึ่งมีผู้บริโภคจำนวนมาก (พวา พันธุ์เมฆา. 2534 : 8) โดยเฉพาะสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ซึ่งมีตลาดการจำหน่ายอยู่ในวงจำกัด และก่อรูปกับธุรกิจการพิมพ์ในปัจจุบันมีการแข่งขันกันสูง

การลงทุนในการจัดพิมพ์หนังสือแต่ละชื่อเรื่องต้องใช้เงินจำนวนมาก สำนักพิมพ์ที่จัดพิมพ์หนังสือจึงจำเป็นต้องคัดเลือกพิมพ์หนังสือที่มีคุณภาพดี เพื่อประโยชน์ในการจำหน่าย

สำหรับผู้เขียนที่มีประสบการณ์การสอนในช่วงเวลา 1 - 5 ปี, 6 - 10 ปี และ 21 ปีขึ้นไป ประสบปัญหาด้านการจัดพิมพ์ เนื่องจากจัดพิมพ์ออกมาแล้วจำหน่ายได้น้อย เนื่องจากผู้เขียนที่มีประสบการณ์การสอน 1 - 5 ปี และ 6 - 10 ปี นั้น นับว่ายังเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ไม่มากนัก และเป็นกลุ่มที่มีจำนวนมาก หนังสือที่เขียนจึงเป็นเรื่องเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด หรือความรู้เบื้องต้น เป็นส่วนใหญ่ และเนื่องจากผู้เขียนกลุ่มนี้มีจำนวนมาก ทำให้หนังสือประเภทดังกล่าวมีจำนวนมาก ตามมาด้วย ซึ่งผู้ซื้อส่วนใหญ่จะเลือกซื้อเฉพาะของผู้เขียนที่ตนรู้จักและเชื่อถือเท่านั้น ฉะนั้นผู้ซื้อหนังสือของผู้เขียนแต่ละคนมักจะเป็นนิสิตนักศึกษาในสถาบันของผู้เขียนเอง จึงทำให้ยอดจำหน่ายเฉลี่ยของหนังสือแต่ละชื่อเรื่องไม่มากเท่าที่ควร (งวยเยาว์ เค้นวัฒนา, 2524 : 174) ส่วนผู้เขียนที่มีประสบการณ์การสอน 11 - 15 ปี และ 16 - 20 ปี ประสบปัญหาค่าตอบแทนในการจัดพิมพ์ต่ำ ดังเหตุผลเช่นเดียวกับที่ได้กล่าวมาแล้ว

4. เหตุผลที่ทำให้ไม่เขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ของผู้ที่ไม่เคยเขียนหนังสือ พบว่า โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเหตุผลที่สำคัญที่สุด คือ ไม่มีเวลา และเรื่องที่สนใจมีผู้เขียนมากแล้ว สำหรับเหตุผลเรื่องไม่มีเวลานั้นได้อภิปรายแล้วข้างต้น ส่วนเหตุผลประการหลังนี้ จากการศึกษาสภาพการผลิตหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ตั้งแต่ปี 2498 - 2532 ของผู้วิจัยในตอนที่ 1 พบว่า หนังสือภาษาไทยในแต่ละแขนงวิชามีจำนวนน้อยต่าง ๆ กัน แต่ส่วนใหญ่จะครอบคลุมทุกแขนงวิชาในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์แล้ว และอีกประการหนึ่งผู้เขียนส่วนใหญ่ เมื่อสอนวิชาใดวิชาหนึ่งหรือหลายวิชา ก็ตาม นิยมที่จะเขียนเอกสารประกอบคำสอนหรือโน้ตคำบรรยาย เพราะมีลักษณะที่ทำได้ง่าย แล้วนำมารวมเล่มเป็นหนังสือในภายหลัง โดยเฉพาะวิชาที่เกี่ยวกับ "ความรู้เบื้องต้น" จะมีผู้เขียนเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ยังเป็นเพราะแนวทางในการเขียนต่างก็ถ่ายทอดหรือแปลมาจากหนังสือของต่างประเทศ ซึ่งมีความซ้ำซ้อนในทางเนื้อหาเช่นกัน เมื่อผู้เขียนของไทยนำมาแปลประกอบการเขียนหนังสือ ก็ย่อมจะทำให้หนังสือภาษาไทย มีเนื้อหาซ้ำซ้อนกันด้วย (ไพฑูรย์ สินลารัตน์, 2527 : 36) ดังนั้นเมื่อผู้เขียนสนใจที่จะเขียนหนังสือในเรื่องใดจึงมักจะพบว่าหนังสือในเรื่องนั้น ๆ อยู่แล้ว

เมื่อพิจารณาจำแนกตามวุฒิการศึกษาของผู้เขียน พบว่า ผู้เขียนที่มีวุฒิระดับปริญญาตรี ไม่เขียนหนังสือ เนื่องจากมีปัญหาในการเข้าถึงสารนิเทศภาษาต่างประเทศ ซึ่งตรงกับความเห็นของ ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2523 : 5) ที่ว่า นักศึกษาไทยน้อยคนนักที่จะอ่านหนังสือภาษาต่างประเทศได้โดยสะดวก แม้ผู้ที่สำเร็จปริญญาตรีแล้ว ก็ยังไม่มีความสามารถในการอ่านภาษาต่างประเทศอย่างสะดวกสบายนัก เว้นเสียแต่ว่าจะมีการฝึกอบรมให้การอ่านมีประสิทธิภาพกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

สำหรับผู้เขียนที่มีตำแหน่งทางวิชาการในทุกระดับ ไม่เขียนหนังสือเนื่องจากไม่มีเวลา และเมื่อจำแนกตามประสบการณ์การสอน พบว่า ผู้ที่มีประสบการณ์การสอน 6 - 10 ปี 11 - 15 ปี 16 - 20 ปี และ 21 ปีขึ้นไป ไม่เขียนหนังสือ เนื่องจากไม่มีเวลาเช่นกัน ทั้งนี้เป็นเพราะภาระงานของผู้เขียน ซึ่งเป็นอาจารย์ โดยทั่วไปจะครอบคลุมงานสอน งานวิจัย งานวิชาการ งานบริหาร งานบริการทางวิชาการและงานอื่น ๆ เช่น งานประชุม งานให้คำปรึกษานิสิตนักศึกษา ซึ่งในงานเหล่านี้ งานวิชาการ ซึ่งได้แก่งานเขียนหนังสือ เป็นงานที่ต้องใช้เวลามาก และต่อเนื่อง จึงจะสร้างงานเขียนได้อย่างมีคุณภาพ แต่ผู้เขียนส่วนมากจะใช้เวลาส่วนใหญ่กับงานสอน ทำให้มีเวลาสำหรับงานด้านอื่น ๆ น้อยไปโดยปริยาย นอกจากนั้นสถาบันยังให้ทำหน้าที่ในด้านการบริหารงาน วิชาการ บริหารงานธุรการ และบริหารกิจการนิสิตอีกด้วย ทำให้มีเวลาสำหรับงานอื่น ๆ น้อยลง (ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. 2527 : 34 - 35) นอกจากนี้สาเหตุอีกประการหนึ่ง คือ ผู้เขียนส่วนใหญ่จะมีภาระทางครอบครัว ทำให้ต้องรับผิดชอบดูแลครอบครัว เมื่อเสร็จจากงานในสถาบัน จึงไม่มีเวลาที่จะเขียนหนังสือ

ส่วนผู้ที่มีประสบการณ์การสอน 1 - 5 ปี ไม่เขียนหนังสือ เนื่องจากเรื่องที่สนใจมีผู้เขียนมากแล้ว เป็นเพราะยังมีประสบการณ์ในการทำงานด้านการสอนน้อย และยังไม่มีความชำนาญในการเขียนหนังสือ ดังนั้นเรื่องที่ผู้เขียนสนใจที่จะเขียนในการเริ่มต้นจึงน่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับ "การใช้ห้องสมุด" หรือ "ความรู้เบื้องต้น" หรือ ทฤษฎี หลักการดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ที่เป็นพื้นฐาน ซึ่งหนังสือในแนวดังกล่าวมีผู้เขียนมากแล้ว จึงทำให้ไม่ต้องการเขียนหนังสือในเรื่องนั้นขึ้นมาอีก

ทั้งนี้ ผู้เขียนที่มีวุฒิการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการและประสบการณ์การสอนต่าง ๆ ต่างก็ตระหนักถึงความจำเป็นและความสำคัญของการเขียนหนังสือ เพราะหนังสือเป็นสื่อแสดงถึง ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ของผู้เขียน ทำให้สามารถประเมินได้ว่าผู้เขียนมีความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนแนวความคิด และสามารถแสดงออกในสิ่งที่เขียนได้มากน้อยเพียงใด นอกจากนี้หนังสือยังใช้ในการประกอบการเรียนการสอน และสำหรับอาจารย์ผู้สอนในสถาบัน อุดมศึกษา มีความจำเป็นที่จะต้องเขียนหนังสือเพื่อแสดงผลงานของตนทางการเขียนตำรา เพื่อ ยกสถานภาพตำแหน่งทางวิชาการของตนเองและของสถาบัน เพราะการที่จะวัดว่าสถาบันอุดมศึกษา ใดมีคุณภาพหรือความเป็นเลิศทางวิชาการมากน้อยเพียงใด ปัจจัยหนึ่งที่สามารถจะประเมินได้ก็คือ หนังสือซึ่งคณาจารย์ในสถาบันเขียนขึ้น (สันต์ ธรรมบำรุง. 2529 : 22 - 23)

5. ความสนใจและความต้องการในการใช้นั่งสื่อภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ของกลุ่มผู้ใช้ โดยเฉลี่ยพบว่าอยู่ในระดับมาก แขนงวิชาที่ผู้ใช้สนใจและต้องการใช้มากที่สุด คือ สารนิเทศศาสตร์ ทั้งนี้เนื่องมาจากในสังคมปัจจุบันเป็นสังคมข่าวสารหรือสังคมอิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์เข้ามามีบทบาทในหน่วยงานต่าง ๆ ตลอดจนในห้องสมุดซึ่งถือว่าเป็นหน่วยหนึ่งในสังคม ดังนั้นเพื่อการประหยัดทรัพยากร บุคลากร งบประมาณและเพื่อให้บริการของห้องสมุดสะดวกรวดเร็ว ให้บริการแก่ผู้ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ห้องสมุดจึงมีความจำเป็นต้องนำเทคโนโลยีต่าง ๆ โดยเฉพาะ คอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในงานของห้องสมุด นอกจากนี้ในด้านการเรียนการสอน สถาบันที่มีการสอน สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ก็จำเป็นต้องผลิตบุคลากรให้ตรงตามความต้องการของหน่วยงานและ ห้องสมุดต่าง ๆ คือให้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในห้องสมุด ดังนั้นหนังสือ ทางด้านสารนิเทศศาสตร์ จึงได้รับความสนใจและต้องการใช้มากที่สุดทั้งอาจารย์ นักศึกษา และ บรรณารักษ์ โดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับบทบาทของเทคโนโลยีในห้องสมุด

สำหรับแขนงวิชาที่ผู้ใช้สนใจและต้องการใช้มากที่สุดในอันดับรองลงมาคือ งาน เทคนิคของห้องสมุด เป็นเพราะงานเทคนิคเป็นงานที่สำคัญอย่างหนึ่งของห้องสมุด กิจกรรมห้องสมุด จะดำเนินไปได้ด้วยดีต้องอาศัยการปฏิบัติงานด้านเทคนิค ซึ่งเป็นงานที่ต้องอาศัยการประสานกัน อย่างใกล้ชิดกับงานบริการ งานเทคนิคของห้องสมุด ได้แก่ การจัดหา การทำบัตรรายการและ หัวเรื่อง การวิเคราะห์เลขหมู่ การทำดัชนีและสาระสังเขป ฯลฯ ซึ่งเป็นงานที่มีกฎเกณฑ์

หลักปฏิบัติ รูปแบบ และวิธีการกำหนดไว้ชัดเจน และมีรายละเอียดปลีกย่อยมาก ผู้ปฏิบัติงานเทคนิคของห้องสมุดจะต้องเป็นผู้มีความรู้ในเรื่องกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ตลอดจนต้องมีประสบการณ์ในการทำงานพอสมควรจึงจะสามารถปฏิบัติงานเทคนิคได้ดี นอกจากนี้กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของงานเทคนิคยังมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาตามพัฒนาของการจัดการสารนิเทศ ดังนั้นจึงเป็นเรื่องที่ทั้งนักศึกษา อาจารย์ผู้สอน และบรรณารักษ์ผู้ปฏิบัติงานจะต้องสนใจศึกษาอยู่ตลอดเวลา

เมื่อพิจารณาความสนใจและความต้องการในการใช้นั่งสีภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ของผู้ใช้ในแต่ละกลุ่มมีความสนใจและต้องการใช้ ดังนี้

5.1 นักศึกษา สนใจและต้องการใช้นั่งสีในแขนงวิชาสารนิเทศศาสตร์ เรื่องเกี่ยวกับบทบาทของเทคโนโลยีในห้องสมุด มากที่สุด เป็นเพราะในปัจจุบันสารนิเทศมีการเพิ่มจำนวนอย่างมาก ทำให้ห้องสมุดแต่ละแห่งโดยเฉพาะห้องสมุดมหาวิทยาลัย ไม่สามารถจัดหาเอกสารทั้งหมดมาไว้ให้บริการแก่ผู้ใช้ได้ครบถ้วนตามความต้องการของผู้ใช้ จึงจำเป็นต้องมีความพร้อมในการจัดเก็บองค์ความรู้ที่มีขอบเขตหลากหลายไม่จำกัดอยู่แต่เฉพาะสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง ดังนั้น จึงจำเป็นต้องนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในระบบงานห้องสมุด ทำให้เรื่องของบทบาทของเทคโนโลยีในห้องสมุดเป็นที่สนใจทั่วไปในวงการบรรณารักษศาสตร์ และวงการห้องสมุดในประเทศไทย ดังนั้นการศึกษาวิชาขึ้นบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ในปัจจุบัน จึงได้รับผลกระทบอย่างมากจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีดังกล่าว ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ของสถาบันต่าง ๆ ในประเทศไทย ได้มีการปรับปรุงหลักสูตรและกระบวนวิชาต่าง ๆ เพื่อเตรียมบุคลากรในวิชาชีพสาขานี้ออกไปทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และคำนึงถึงการมีโอกาสนามาทำของนักศึกษาได้มากขึ้น โดยจัดหลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ให้สอดคล้องกับความต้องการทางวิชาชีพ ความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีและแนวโน้มของตลาดงาน ดังนั้นหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ จึงได้มีการเพิ่มรายวิชาใหม่ ๆ ที่เกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีมาใช้ในงานห้องสมุด ได้แก่ เทคนิคการใช้เครื่องมือในห้องสมุด การสื่อสารและโทรคมนาคม เป็นต้น ซึ่งวิชาดังกล่าวเป็นเรื่องใหม่ที่อยู่ในความสนใจและเป็นที่ต้องการของตลาดงาน ดังนั้นนักศึกษาจึงให้ความสนใจและต้องการใช้นั่งสีเรื่องดังกล่าวมาก (นิลพรรณ เรนเนอร์. 2533 : 715 - 718 ; อุมาวดี โกศล และสุนทร แก้วลาย. 2534 : 2 - 18) และเหตุผลอีกประการหนึ่ง คือ

ในการสำรวจสภาพการผลิตหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ของผู้วิจัย ในตอนที่ 1 พบว่า การผลิตหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ในแขนงวิชาสารนิเทศศาสตร์ เรื่องที่เกี่ยวกับบทบาทของเทคโนโลยีในห้องสมุดนั้นมีเพียง 13 ชื่อเรื่องเท่านั้น ซึ่งนับว่าน้อยมาก ดังนั้นจึงเป็นที่สนใจและต้องการใช้กันมาก

ส่วนแขนงวิชาที่นักศึกษาสนใจและต้องการใช้ในอันดับรองลงมา คือ แขนงวิชางานเทคนิค เรื่องเกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่ เป็นเพราะงานเทคนิคเป็นงานที่สำคัญที่สุดในการดำเนินงานห้องสมุดเพื่อให้สอดคล้องกับการให้บริการผู้ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากเป็นการทำงานเครื่องมือนำช่วยกันต่าง ๆ สำหรับอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ให้สามารถค้นข้อมูลได้สะดวกและรวดเร็วขึ้น โดยเฉพาะการค้นข้อมูลจากบัตรรายการ ส่วนที่สำคัญที่จะชี้แหล่งที่อยู่ของหนังสือเอกสาร ได้ถูกต้อง แม่นยำ และรวดเร็ว คือ เลขหมู่หนังสือ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของอำไพ อารุงทรัพย์. (2530 : 262) ซึ่งพบว่ากลุ่มงานเทคนิค เรื่องที่ได้รับความสนใจอ่านจากอาจารย์ผู้สอนวิชาในกลุ่มงานเทคนิค คือ การจัดหมู่และทำบัตรรายการ การวิเคราะห์เลขหมู่ และการเลือกและจัดหาทรัพยากรห้องสมุด

5.2 อาจารย์ สนใจและต้องการใช้นหนังสือภาษาไทยในแขนงวิชาสารนิเทศศาสตร์ เรื่องเกี่ยวกับวิธีดำเนินการและจัดเก็บสารนิเทศ และวิธีสืบค้นสารนิเทศมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะอาจารย์เป็นผู้สอนและถ่ายทอดความรู้แก่นักศึกษา ดังนั้นเมื่อปัจจุบันนี้เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในห้องสมุดมากขึ้น โดยเฉพาะในการจัดเก็บและสืบค้นสารนิเทศ อาจารย์จึงจำเป็นต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อให้ทันยุคสมัย และเพื่อประโยชน์ในด้านการสอน การผลิตบุคลากรเพื่อสนองความต้องการของตลาด ตลอดจนเพื่อการค้นคว้าหาสารนิเทศที่ต้องการด้วยตนเองด้วย

5.3 บรรณารักษ์ สนใจและต้องการใช้นหนังสือในแขนงวิชาสารนิเทศ เรื่องเกี่ยวกับวิธีสืบค้นและเผยแพร่สารนิเทศ และบทบาทของเทคโนโลยีในห้องสมุด มากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากบรรณารักษ์เป็นผู้ปฏิบัติงานในห้องสมุด เมื่อห้องสมุดนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อพัฒนาการดำเนินงานและการให้บริการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น บรรณารักษ์จึงจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับบทบาทของเทคโนโลยีในห้องสมุดว่าเทคโนโลยีต่าง ๆ โดยเฉพาะคอมพิวเตอร์สามารถนำมาใช้ในงานใดได้บ้าง ใช้อย่างไร เป็นต้น โดยเฉพาะเมื่อนำมาใช้แล้วจะมีวิธีสืบค้นข้อมูลสารนิเทศได้อย่างไร

ล้วนเป็นเรื่องที่บรรณารักษ์จำเป็นต้องศึกษาทั้งสิ้น (ประภาวดี สิบสนธ์. 2528 : 64) อนึ่ง การเผยแพร่สารนิเทศ เป็นหน้าที่โดยตรงของบรรณารักษ์ ซึ่งจะต้องเป็นผู้เตรียมการค้นคืนและเผยแพร่สารนิเทศให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้ใช้ในรูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการค้นหาค้นหาข้อเท็จจริง ค้นหาทรัพยากรสารนิเทศให้ผู้ใช้นำมาใช้ จัดทำสารระสังเขปบทความ รวบรวมบรรณานุกรม คัดเลือกสารนิเทศตามความต้องการของผู้ใช้เป็นรายบุคคล เพื่อให้ผู้ใช้ได้รับข้อมูลข่าวสารที่ต้องการได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และเหมาะสม ความสำเร็จของการให้บริการและเผยแพร่สารนิเทศ ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ แต่ปัจจัยที่สำคัญที่สุด คือ บรรณารักษ์ผู้ให้บริการและเผยแพร่สารนิเทศ เพราะผู้ใช้จะได้รับสารนิเทศที่ทันสมัย เหมาะสม ทันต่อความต้องการที่หลากหลาย ย่อมขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถของบรรณารักษ์ ดังนั้นบรรณารักษ์จึงจำเป็นต้องมีความรู้ ความสามารถ ทางวิชาชีพอ่างดี โดยเฉพาะในด้านการจัดการ การคัดเลือก วิเคราะห์ และประมวลผลทรัพยากรสารนิเทศ และที่สำคัญ คือ ความสามารถและความชำนาญในการใช้เทคโนโลยีสารนิเทศใหม่ ๆ ทั้งในด้านที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ จัดรวบรวม ค้นคืน และเลือกสรรสารนิเทศให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ (นิลพรรณ เรนเพอร์. 2533 : 715 - 718)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์ ทั้งในสถาบันการศึกษา สมาคม และหน่วยราชการต่าง ๆ ควรร่วมมือกันจัดวางนโยบายในการผลิตหนังสือภาษาไทยให้มีจำนวนมาก และกว้างขวางขึ้น เช่น สถาบันการศึกษาที่มีการสอนสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์เป็นวิชาเอก ซึ่งมีอาจารย์ที่สอนวิชานี้อยู่มาก ควรกำหนดนโยบายให้อาจารย์ทุกคนต้องเรียบเรียงหนังสือภาษาไทยทางด้านบรรณารักษศาสตร์ ให้ออกมาโดยสม่ำเสมอ ทุก ๆ 5 หรือ 10 ปี หรือเป็นความร่วมมือกันผลิตหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ในสถาบันหรือระหว่างสถาบัน ดังเช่น การผลิตตำราในรูปชุดวิชาต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ที่มีลักษณะเป็นการร่วมกันผลิตของผู้ทรงคุณวุฒิจากแหล่งต่าง ๆ เป็นต้น สำหรับบรรณารักษ์ห้องสมุดต่าง ๆ ก็ควรผลิตหนังสือในรูปของหลักวิธีการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรค รวมทั้งวิธีดำเนินการแก้ไข

ตามประสบการณ์ที่ได้ประสบจากการปฏิบัติงานของตน ก็จะเป็นหนังสือที่มีประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน ห้องสมุดเป็นอย่างดี และจะทำให้มีหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์พอเพียงต่อความต้องการของผู้ใช้

1.2 ปัญหาในการเขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ และเหตุผลที่ไม่เขียนหนังสือของผู้ที่ไม่เคยเขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ที่พบ คือ การไม่มีเวลาเนื่องจากงานในความรับผิดชอบมีมาก นั้น สำหรับวิทยาลัยครูควรออกระเบียบให้อาจารย์สามารถลาพักเพื่อเขียนผลงานทางวิชาการได้ เช่นเดียวกับอาจารย์ในมหาวิทยาลัย และควรมีการแบ่งแยกกันระหว่างภาควิชาบรรณารักษศาสตร์กับห้องสมุด

1.3 ผู้ที่สนใจเขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์สามารถนำผลการวิจัยครั้งนี้ ในเรื่องของความสนใจและต้องการใช้หนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ของผู้ใช้กลุ่มต่าง ๆ เป็นแนวทางในการพิจารณาเลือกเรื่องที่จะเขียนว่าควรจะเลือกเขียนเรื่องในแขนงวิชาใด เพื่อให้ตรงกับความต้องการของกลุ่มผู้ใช้และเพื่อจัดปัญหาตลาดในการจำหน่ายด้วย

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบเหตุผลในการเขียนและไม่เขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการเขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ระหว่างผู้เขียนที่สังกัดมหาวิทยาลัยและผู้เขียนที่สังกัดวิทยาลัยครู

2.2 ควรมีการวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ที่มีอยู่ในห้องสมุดต่าง ๆ ว่ามีเนื้อหาเน้นหนักไปในวิชาใดที่มีการเปิดสอนในหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์ในปัจจุบัน

અનુભવ

บรรณานุกรม

- ไกรยุทธ ชิตยาคินันท์. "ลักษณะและมาตรฐานตำราทางวิชาการ," วารสารครุศาสตร์.
13(3) : 97 - 117 ; มกราคม - มีนาคม 2528.
- . "สรุปการอภิปราย เรื่อง สำนักพิมพ์กับตำราที่เขียนเสร็จ," ใน การประชุมปฏิบัติการ
เรื่องการเขียนตำราและบทความทางวิชาการเฉพาะสาขาวิชา. หน้า 46 - 48.
กรุงเทพฯ : หน่วยพัฒนาคณาจารย์ ฝ่ายวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- ขอนแก่น, มหาวิทยาลัย. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และ
สารนิเทศศาสตร์. หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศ-
ศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุงใหม่ พ.ศ. 2532. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2532.
- จ้อย นันทวิชรินทร์, ม.ล. สารนิเทศศาสตร์ ฉบับปฐมบท. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ, 2522.
- จารุวรรณ สีนุโสภณ. บรรณารักษศาสตร์ในเอกสารวิชาการและงานวิจัย. กรุงเทพฯ :
สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2533.
- จิตรา ทับแสง. ปัญหาการใช้หนังสือและวัสดุห้องสมุดประกอบการวิจัยวิชาบรรณารักษศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระหว่างปีการศึกษา 2507 - 2516.
วิทยานิพนธ์ อ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524. อัดสำเนา.
- ฉวีลักษณ์ ศาตมัย. การผลิตและการใช้หนังสืออ้างอิงของไทย. วิทยานิพนธ์ อ.ม.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2509. อัดสำเนา.
- ชวนิต พรรัมย์. ปัญหาในการผลิตผลงานทางวิชาการของบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย.
วิทยานิพนธ์ อ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528. อัดสำเนา.
- ชาญวิทย์ เทียมบุญประเสริฐ. เอกสารประกอบการสอนวิชาวิจัย 521 วิธีการวิจัยทาง
พฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2525.
- ไชยยศ เหมะรัชตะ. "ปัญหาเรื่องลิขสิทธิ์ในการแปลตำราต่างประเทศ," คุรุปริทัศน์.
1 : 60 ; มกราคม 2521.

- ทบวงมหาวิทยาลัย. ประมวลประกาศและระเบียบทบวงฯ พระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา ประกาศของคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับทบวงมหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : กองวิชาการ ทบวงมหาวิทยาลัย, 2523.
- . ร่างแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539). กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย, 2534.
- . รายงานการสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง การเขียนตำราและบทความทางวิชาการ. กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย, 2533.
- . สำนักงานปลัดทบวง. ประมวลคัมภีร์อุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดทบวง มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2526.
- . สำนักงานปลัดทบวง. กองวิชาการ. รายงานการศึกษาเรื่อง การสำรวจสภาวะ การแต่งตั้งตำราอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : กองวิชาการ สำนักงาน ปลัดทบวง ทบวงมหาวิทยาลัย, 2532.
- นงเยาว์ เต๋นวัฒนา. นักวิชาการผลิตหนังสือตำราชั้นอุดมศึกษา : ศึกษาเฉพาะกรณีมูลนิธิ โครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์. วิทยานิพนธ์ อ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524. อัดสำเนา.
- นงลักษณ์ ไม่น่ายกิจ. นักวิชาการควบคุมและบริการทางบรรณารักษ์ในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ อ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513. อัดสำเนา.
- บุญเรือง นิยมหอม. การวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือภาษาไทยเกี่ยวกับการเมืองที่จัดพิมพ์ขึ้น ตั้งแต่วันที่ 14 ตุลาคม 2516 ถึงวันที่ 26 มกราคม 2518. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2522.
- บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, ม.ล. "ประสบการณ์จากการเขียนตำราและเอกสารทางวิชาการ," ใน แนวทางการเขียนตำราและบทความวิชาการ. หน้า 5 - 6. กรุงเทพฯ : สมาคมสตรีอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย, 2523.
- ประคอง กรรณสูตร. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือ ดร. ศรีสง่า, ม.ป.ป.

- ประภาวดี พจนา. บทบาทของบรรณารักษ์ชาวต่างประเทศต่อการพัฒนาการด้านห้องสมุดและบรรณารักษศาสตร์ในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ อ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516. อัดสำเนา.
- ประภาวดี สืบสนธิ์. การใช้เครื่องมือเทคนิคในห้องสมุด. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- ปัทมา หมดรักษ์. การผลิตหนังสือศาสนาอิสลามที่เขียนเป็นภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ อ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528. อัดสำเนา.
- ปิฎุระ บุณาค. "ประสบการณ์และข้อเสนอแนะในการเขียนตำราและบทความทางวิชาการ," ใน แนวทางการเขียนตำราและบทความทางวิชาการ. หน้า 32 - 33. กรุงเทพฯ : สมาคมสตรีอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย, 2523.
- พวา พันธุ์เมฆา. "บทความพิเศษ : ตำราระดับอุดมศึกษา." สยามรัฐ. 13 พฤษภาคม 2534. หน้า 8.
- นิมลพรรณ เรนเพอร์. "บุคลากรบริการและเผยแพร่สารนิเทศ," ใน เอกสารการสอนชุดวิชา 13313 การบริการและเผยแพร่สารนิเทศ (Information Services and Dissemination) หน้า 711 - 745. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2533.
- พลสุข ปรวิฬารวุฒิ. "หลักสูตรการศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ที่ Rosary College ประเทศสหรัฐอเมริกา," โดมทัศน์. 11(1) : 47 - 63 ; มกราคม - มิถุนายน 2533.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. "การเขียนตำราและบทความทางวิชาการ," ใน พูดเรื่องอุดมศึกษา : รวมคำบรรยายและอภิปรายทางการอุดมศึกษา. หน้า 117 - 206. กรุงเทพฯ : ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
- . "จากประมวลการสอนรายวิชาสู่ตำราเรียน," ใน พูดเรื่องอุดมศึกษา : รวมคำบรรยายและอภิปรายทางการอุดมศึกษา. หน้า 158 - 176. กรุงเทพฯ : ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.

- ไพฑูรย์ สีนลรัตน์. "ผลงานทางวิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัย สภาพปัจจุบัน ปัญหา สาเหตุ และแนวทางแก้ไข," ครูปริทัศน์. 9(1) : 30 - 37 ; มกราคม 2527.
- มนต์ฤดี วัชรประทีป. การศึกษาความเพียงพอของทรัพยากรห้องสมุดเพื่อการสอนวิชา บรรณารักษศาสตร์ของวิทยาลัยครูในภาคกลางของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ อ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521. อัดสำเนา.
- แม่เฒาส ขวลิท. "บทบาทของห้องสมุดที่สัมพันธ์กับการพัฒนาหนังสือ," วารสารบรรณารักษศาสตร์. (2) : 2 - 7 ; กรกฎาคม 2525.
- เรวดี เรืองประพันธ์. การวิเคราะห์เนื้อหาบทความทางบรรณารักษศาสตร์ของไทย. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.
- ลมูล รัตตากร. "เขาเขียนหนังสือทางวิชาการกันอย่างไร," ใน แนวทางการเขียนตำราและบทความทางวิชาการ. หน้า 129 - 133. กรุงเทพฯ : สมาคมสตรีอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย, 2523.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ศึกษาพร, 2531.
- สมใจ อัครประเสริฐดี. ความสนใจและความต้องการในการอ่านวารสารทางบรรณารักษศาสตร์ของบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ อ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528. อัดสำเนา.
- สันต์ ธรรมบำรุง. "การเขียนตำรา," ครูปริทัศน์. 11 : 22 - 26 ; มกราคม 2529.
- สุทธิลักษณ์ อำพันวงศ์. "การศึกษาบรรณารักษศาสตร์ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย," ใน บรรณารักษ์ 2509. หน้า 2. พระนคร : แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2509.
- _____. วรรณกรรมทางบรรณารักษศาสตร์. กรุงเทพฯ : แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.
- สุนัตรา ไชยศิริ. การสอนวิธีใช้ห้องสมุดในมหาวิทยาลัยในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ อ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520. อัดสำเนา.

- อำไพ อารุณทรัพย์. ความสนใจและความต้องการในการอ่านวารสารทางบรรณารักษศาสตร์
ของอาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย.
 วิทยานิพนธ์ อ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530. อัดสำเนา.
- อุมาวดี โกศล และสุนทร แก้วลาย. "การศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ :
 เส้นทางสู่การเปลี่ยนแปลงในประเทศไทย," ใน เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการ
เรื่องความก้าวหน้าของการศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ในประเทศไทย
ครั้งที่ 1 เล่ม 1. ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร-
 วิโรฒ ประสานมิตร, 2534.

Barnette, Stanley A. Development Book Activities and Needs in Thailand.
 New York : Wolf Management Services, 1967.

Cabutey - Adodoadji, E. "Book Development and Publishing in Ghana :
 an Appraisal," Libri. 34 : 130 - 155 ; June 1984.

Dewey, Melvil. Dewey Decimal Classification and Relative index. 18 th
 ed. New York : Forest Press, 1971.

Gates, Jean Key. Introduction of Librarianship. 2 nd ed. New York :
 McGraw - Hill Book, 1976.

Harvey, John F. "Toward a Definition of International and Comparative
 Library Science," "International Library Review. 5(3) : 292 ;
 July, 1973.

Library of Congress. Classification Class Z : Bibliography and Library
Science. 4 th ed. Washington, D.C., 1959.

Parker, Ralph Halstead. "Library Science," in The New Encyclopaedia
Britannica. v.10. p.867 - 875. Chicago : Encyclopaedia Britannica,
 1974.

Shores, Louise. Introduction Materials. New York : Ronald Press, 1960.

UNESCO. International Book Year 1972 : a Programme of Action. Paris :
 UNESCO, 1972.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

บรรณานุกรมหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์

ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2498 - 2532

แขนงวิชาบรรณารักษศาสตร์ภูมิหลัง

กล่อมจิตต์ พลายเวช. บรรณารักษ์ 30. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

ก่องแก้ว วีระประจักษ์ และนิยะดา ทาสุคันธ์. หอพระมณเฑียรธรรม. กรุงเทพฯ :
สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2525.

กำธร สิริกุล. ประวัติหนังสือและการพิมพ์. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : ฝ่ายตำรา
และอุปกรณ์การศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2528.

———. หนังสือและการพิมพ์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2515.

จรุณห์ เพชรมณี. หนังสือและการพิมพ์. นครศรีธรรมราช : โครงการตำราและเอกสาร
วิชาการ วิทยาลัยครุนครศรีธรรมราช, 2528.

———. หนังสือและการพิมพ์. นครศรีธรรมราช : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ วิทยาลัยครู
นครศรีธรรมราช, 2523.

จารุวรรณ สินธุโสภณ. วิทยานุกรมบรรณารักษศาสตร์. กรุงเทพฯ : สมาคมห้องสมุด
แห่งประเทศไทย, 2521.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะอักษรศาสตร์. ศัพท์วิชาการบรรณารักษศาสตร์. กรุงเทพฯ :
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะอักษรศาสตร์, ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์. บรรณารักษ์นักเขียน :
รวมบทความเนื่องในโอกาสอายุครบ 60 ปี ศาสตราจารย์กิตติคุณสุทธิลักษณ์ อัมพวันวงศ์
22 มกราคม 2526. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.

———. บรรณารักษ์ 20. พระนคร : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.

———. บรรณารักษ์ 30. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

———. ศัพท์บัญญัติวิชาบรรณารักษศาสตร์. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519.

ฉวีลักษณ์ บุญะกาญจน์. 28 วันกับโลกของหนังสือในยุโรป. มหาสารคาม : อภิชาติการพิมพ์, 2524.

———. รวมบทความทางบรรณารักษศาสตร์. มหาสารคาม : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2525.

ฉัตรชัย ศุกระกาญจน์, บรรณาธิการ. ห้องสมุดกับวัฒนธรรม. นครศรีธรรมราช : ศูนย์วัฒนธรรมภาคใต้ วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช, 2525.

เจลิยา พันธุ์ลีดา. บทความทางวิชาการ. กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 252-.

ชูศักดิ์ สุวรรณเพชร. บรรณารักษศาสตร์ ตอน 1. สกลนคร : วิทยาลัยครูสกลนคร, 2515.

เชียงใหม่, มหาวิทยาลัย. คณะมนุษยศาสตร์. ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์. บรรณารักษศาสตร์เบื้องต้น. เชียงใหม่ : 2524.

ณรงค์ ป้อมบุปผา, บรรณาธิการ. ชาวบรรณ : รวมบทความวิชาการทางบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์. มหาสารคาม : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2527.

———. ชาวบรรณ 30 รวมบทความวิชาการทางบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์. มหาสารคาม : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, ม.ป.ป.

———. ชาวบรรณ'80 : รวมบทความวิชาการทางบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์. มหาสารคาม : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2530.

———. ชาวบรรณ'28 : รวมบทความวิชาการทางบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์. มหาสารคาม : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2528.

ดำรงราชานุภาพ, สมเด็จพระมหา. ตำนานหอพระสมุด หอพระมณเฑียรธรรม หอวิชาญาณหอพุทธศาสนสังคหะ และหอสมุดสำหรับพระนคร. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2512.

ทรงสรค์ นิลกำแหง. กองจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร. กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร,
ม.ป.ป.

———. กองจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร (เอกสารบรรณารักษศาสตร์ เล่ม 12).
กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2514.

ทวี มุขระโกษา. บรรณารักษศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สยามพัฒนาการพิมพ์,
2515.

———. บรรณารักษศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ประเสริฐการพิมพ์,
2511.

———. บรรณารักษศาสตร์. ม.ป.ท. : ม.ป.พ., 2515.

ทวี มุขระโกษา และชลิช ลียะวิธ. บรรณารักษศาสตร์เบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์ห้างหุ้นส่วนจำกัดสยามพัฒนาการพิมพ์, 2519.

ธรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัย. คณะศิลปศาสตร์. สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์. หนังสือและ
ห้องสมุด. กรุงเทพฯ : 2520.

ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์. หลักบรรณารักษศาสตร์เบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน, 2522.

จิตา โพธิ์นกณะ. บรรณารักษศาสตร์เบื้องต้น. บัตตานี : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตบัตตานี, 2521.

นันทนา เผือกผ่อง. บรรณารักษศาสตร์เบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
รามคำแหง, 2524.

———. บรรณารักษศาสตร์เบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง,
2514.

———. บรรณารักษศาสตร์เบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง,
2520.

———. บรรณารักษศาสตร์เบื้องต้น. พระนคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2514.

———. บรรณารักษศาสตร์เบื้องต้น. พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2515.

นันทา วิทูลศักดิ์. หนังสือและการพิมพ์. พิมพ์ครั้งที่ 4 แก้ไขและเพิ่มเติม. กรุงเทพฯ :

ศิลปาบรรณาคาร, 2524.

บรรณารักษ์ 30. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,

2528.

บ้านสมเด็จพระเจ้าพระยา, วิทยาลัยครู. บรรณารักษศาสตร์. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2526.

บุคคลสำคัญในการพัฒนาห้องสมุดของไทยในรอบ 80 ปี. กรุงเทพฯ : หอสมุดแห่งชาติ (เอกสาร

วิชาการ จัดพิมพ์เนื่องในโอกาสหอสมุดแห่งชาติครบรอบ 80 ปี) 2529.

ประสานสุข ละม่อม และคนอื่น ๆ. บรรณารักษศาสตร์. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครู

บ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2529.

ปัญญา สุขแสน. ความรู้เบื้องต้นทางบรรณารักษศาสตร์ (บรรณ. 271). พิมพ์ครั้งที่ 2.

อรรถดิถี : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครู

อรรถดิถี, 2525.

เพียว รัชชาติเจริญ. ชุดการเรียนรู้การสอน "ความรู้เบื้องต้นทางบรรณารักษศาสตร์"

(บรรณ 271). กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และ

สังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูจันทระเกษม, 2526.

มัลลิกา นาสเสวี. ความรู้เบื้องต้นทางบรรณารักษศาสตร์. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์,

2529.

แมนมาล ขวลิต. เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย จัดพิมพ์เนื่องในการ

ประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2529. กรุงเทพฯ : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย,

2529.

แมนมาล ขวลิต และสิรินทร์ ช่วงโชติ. คู่มือบรรณารักษศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :

เกษมบรรณกิจ, 2511.

ยุพิน เตชะมณี. เอกสารภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ เล่ม 1. ขอนแก่น : คณะมนุษยศาสตร์

และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2524.

รัญจวน อินทรกำแหง, คุณ และคนอื่น ๆ. วิชาบรรณารักษศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2 แก้วไขและ
เพิ่มเติม. กรุงเทพฯ : องค์การค้าของคุรุสภา, 2523.

———. วิชาบรรณารักษศาสตร์. กรุงเทพฯ : องค์การค้าของคุรุสภา, 2517.

วรรณิ ศิริสุนทร. ความรู้เบื้องต้นทางบรรณารักษศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. ชลบุรี : ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2522.

———. ความรู้เบื้องต้นทางบรรณารักษศาสตร์. ชลบุรี : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2521.

———. รวมบทความบรรณารักษศาสตร์. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์, 2529.

———. รวมบทความบรรณารักษศาสตร์. ชลบุรี : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, ม.ป.ป.

วัลลภ สวัสดิวัลลภ. หนังสือและการพิมพ์. ฉบับที่ 1. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครูเทพสตรี, 2527.

วิสิทธิ์ จินตวงศ์. บรรณารักษศาสตร์ไทย : รวมบทความคัดเลือกจากวารสารห้องสมุด.
กรุงเทพฯ : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2520.

ศิริพงศ์ พยอมแย้ม. การพิมพ์เบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2530.

ศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์, มหาวิทยาลัย. แผนกห้องสมุด. ห้องสมุดกับ
การศึกษา. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์,
2532.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. คณะกรรมการบัญญัติศัพท์วิชาบรรณารักษศาสตร์. ศัพท์บัญญัติวิชา
บรรณารักษศาสตร์. พระนคร : แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519.

———. คณะกรรมการบัญญัติศัพท์วิชาบรรณารักษศาสตร์. ศัพท์บัญญัติวิชาบรรณารักษศาสตร์.
พระนคร : แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2508.

สวนสุนันทา, วิทยาลัยครู. เอกสารประกอบการสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ 101. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์เพียร์เจริญ, ม.ป.ป.

สุทธิลักษณ์ อำพันวงศ์. บรรณาธิภาสตร์ภูมิหลัง. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2521.

———. บรรณาธิภาสตร์ภูมิหลัง. กรุงเทพฯ : คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.

———. รวมบทความบรรณาธิภาสตร์. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณาธิภาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.

———. วิวัฒนาการห้องสมุดและบรรณาธิภาสตร์ในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณาธิภาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2510.

สุนทร หังสศุต. ห้องสมุดที่น่าสนใจ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณาธิภาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.

หอสมุดแห่งชาติ. บุคคลสำคัญในการพัฒนาห้องสมุดของไทยในรอบ 80 ปี. กรุงเทพฯ : หอสมุดแห่งชาติ, 2529.

ห้องสมุดแห่งประเทศไทย. สมาคม. ที่ระลึกงานสัปดาห์ห้องสมุดครั้งที่ 2 พ.ศ. 2520. 2520.

———. ที่ระลึกงานสัปดาห์ห้องสมุดครั้งที่ 1 พ.ศ. 2519. กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานครนิพนธ์, 2519.

———. รายนามสมาชิกสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2527.

———. เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2529.

———. สมาคมห้องสมุดฯ 25 : ที่ระลึกในงานฉลองครบรอบ 25 ปี ของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานครนิพนธ์, 2522.

———. 30 ปี สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ : อักษรสยามการนิพนธ์, 2527.

อัญญาณี คล้ายสุบรรณ. ความรู้เบื้องต้นทางบรรณาธิภาสตร์. กาญจนบุรี : วิทยาลัยครูกาญจนบุรี, 2528.

อัมพร ทิชะระ. ศัพท์วิชาการบรรณาธิภาสตร์. กรุงเทพฯ : คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

———. ห้องสมุดและสังคม : พัฒนาการของบรรณาธิภาสตร์. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณาธิภาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

อภัย ทุตริยะ โนธิ. รวมเรื่องวิชาการทางบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์. กรุงเทพฯ :
กองห้องสมุด มหาวิทยาลัยมหิดล, 2528.

แขนงวิชาการจัดการองค์การและการบริหาร

กุลรัสมิ ภูมิมาศ. งานธุรการของห้องสมุด. กรุงเทพฯ : ศึกษาพร, 2527.

จารุพร พงศ์ศรีวัฒน์. สรุปผลการดำเนินงานครบรอบ 2 ปี (ของชมรมห้องสมุดเชียงใหม่)
เชียงใหม่ : ชมรมห้องสมุดเชียงใหม่, 2530.

จารุวรรณ สินธุโสภณ. หลักการบริหารและจัดการห้องสมุด. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ปรเมษฐ์
การพิมพ์, 2527.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. คณะอักษรศาสตร์. ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์. มาตรฐานของ
ห้องสมุดในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2511.

ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน. กระบวนการดำเนินงานศูนย์วัสดุตีพิมพ์และไมตีพิมพ์ (ศูนย์วิชาการ)
มหาสารคาม : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม,
2524.

———. กระบวนการดำเนินงานศูนย์วัสดุตีพิมพ์และไมตีพิมพ์ (ศูนย์วิชาการ). มหาสารคาม :
ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2522.

———. การจัดและการบริหารงานห้องสมุด. กรุงเทพฯ : หนังสือและดนตรี, 2522.

———. รายงานผลการวิจัยเพื่อจัดตั้งศูนย์วิชาการสู่ชนบทในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2522 - 2524. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2524.

เชียงใหม่, มหาวิทยาลัย. สำนักหอสมุด. การแบ่งส่วนราชการสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2526.

———. การสำรวจ Collection ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่ :
สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2526.

- เชียงใหม่, มหาวิทยาลัย. สำนักหอสมุด. ทำเนียบนามห้องสมุดและบุคลากรห้องสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2528.
- ชุติมา ลัจจานันท์, บรรณาธิการหัวหน้า. ระบบและบริการห้องสมุดเพื่อการค้นหา. กรุงเทพฯ : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2529.
- ทรงคณียา กัลยาณมิตร. การบริหารศูนย์บริการทางวิชาการในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โครงการตำราและเอกสารทางวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์. บรรณารักษศาสตร์ : ความรู้และการดำเนินงานห้องสมุดเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน, ม.ป.ป.
- . บรรณารักษศาสตร์ : ความรู้และการดำเนินงานห้องสมุดเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สถานสงเคราะห์หญิงปากเกร็ด, 2522.
- นันทนา วิฑูฒิกศักดิ์. การผลิตอุปกรณ์และครุภัณฑ์ห้องสมุด. กรุงเทพฯ : ดี.ดี. บิคส์ ไตร์, 2532.
- ประภัสสร โมราเรือง เนียสุวรรณ นาคะปรีชา และรุ่งทิพย์ ห่อวโนทยาน. รายงานการดำเนินงานหนังสือพิมพ์และห้องสมุดหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ. กรุงเทพฯ : สำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2527.
- ไพโรจน์ ชลารักษ์. การบริหารงานห้องสมุด. กาญจนบุรี : วิทยาลัยครูกาญจนบุรี, 2532.
- ศรีทอง สีหาพงศ์. คู่มือบรรณารักษ์ เรื่องเทคนิคการบริหารห้องสมุด. พิมพ์ครั้งที่ 2 แก้ไขเพิ่มเติม. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2514.
- . คู่มือบรรณารักษ์ เรื่องเทคนิคการบริหารห้องสมุด. พระนคร : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2507.
- ศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, มหาวิทยาลัย. สำนักหอสมุดกลาง. คู่มือการปฏิบัติงานสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม. มหาสารคาม : สำนักหอสมุดกลาง และภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2527.

สุทธิลักษณ์ อำพันวงศ์. มาตรฐานของห้องสมุดในประเทศไทย. พระนคร : คณะอักษรศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2511.

สุภัทรา ฉัตรเงิน และवलจันท์ รัตนกร. การจัดและบริหารงานห้องสมุด. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ม.ป.ป.

สุรเชษฐ์ ศรีหิรัญ. สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
จังหวัดนครปฐม. กรุงเทพฯ : ภาควิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

ห้องสมุดแห่งประเทศไทย, สมาคม. การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่องกิจกรรมห้องสมุดเพื่อสนอง
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6. กรุงเทพฯ : สมาคมห้องสมุด
แห่งประเทศไทย, 2530.

ห้องสมุดแห่งประเทศไทย, สมาคม. คณะกรรมการมาตรฐานห้องสมุด. รายงานแผนมาตรฐาน
ห้องสมุด พ.ศ. 2530 - 2531. กรุงเทพฯ : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2531.

อัมพร ปิ่นศรี. การจัดและบริหารงานห้องสมุด. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
รามคำแหง, 2520.

อัมพร ปิ่นศรี และนันทนา เพือก่อง. การจัดและบริหารงานห้องสมุด. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2515.

แขนงวิชาประเภทของห้องสมุด

กองนันทนาการ สำนักสวัสดิการสังคม, กรุงเทพมหานคร. แนะนำห้องสมุดประชาชนกรุงเทพมหานคร.
กรุงเทพฯ : งานห้องสมุดประชาชน กองนันทนาการ สำนักสวัสดิการสังคม กรุงเทพมหานคร,
2530.

กัญจนา จรรย์รักษ์. ทำเนียบห้องสมุดเฉพาะทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย.
พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย,
2526.

กัญจน จรรย์รักษ์. ทำเนียบห้องสมุดเฉพาะทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย.

กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย, ม.ป.ป.

การดำเนินงานห้องสมุดทางการเกษตร. กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,
2531.

การฝึกหัดครู, กรม. โครงการห้องสมุดหนังสือและของเล่น. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ., ม.ป.ป.

การสัมมนาทางวิชาการ เรื่องบทบาทของสำนักหอสมุดกลางต่อการบริการทางวิชาการ.

กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2529.

กุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ และคนอื่น ๆ. หอสมุดแห่งชาติ จากอดีตถึงปัจจุบัน. กรุงเทพฯ :

หอสมุดแห่งชาติ กรมศิลปากร, 2528.

ขอนแก่น, มหาวิทยาลัย. โครงการจัดตั้งสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2521 -
2525. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2525.

_____. รายงานการสัมมนาความร่วมมือระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษากับการพัฒนาการเรียน
การสอน. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2525.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. โครงการห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา
ปีงบประมาณ 2525 - 2529. กรุงเทพฯ : ครุสภา, 2526.

คณะกรรมการพัฒนาห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา. ทบวงมหาวิทยาลัย และสำนักหอสมุด.

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. โครงการสัมมนาความร่วมมือระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา
ครั้งที่ 3 เรื่อง การพัฒนาระบบห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา. ม.ป.ท. : ม.ป.พ., 2526.

คณะกรรมการพัฒนาห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา. ทบวงมหาวิทยาลัย และสำนักหอสมุดกลาง.

มหาวิทยาลัยรามคำแหง. รายงานการสัมมนาความร่วมมือระหว่างห้องสมุดสถาบัน
อุดมศึกษา ครั้งที่ 5 เรื่อง ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในทศวรรษหน้า. กรุงเทพฯ :
สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2529.

คนตาบอดแห่งประเทศไทย, สมาคม. คณะกรรมการห้องสมุดแถบเสียง. การสัมมนาเรื่อง
"ห้องสมุดแถบเสียงเพื่อผู้พิการทางตา" ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สมาคมคนตาบอด
แห่งประเทศไทย, 2532.

- จุมพจน์ วนิชกุล. ห้องสมุดประชาชน. กาญจนบุรี : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูกาญจนบุรี, 2528.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. คณะอักษรศาสตร์. ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์. ห้องสมุดเฉพาะ และศูนย์เอกสาร (เอกสารบรรณารักษศาสตร์ เล่ม 21). กรุงเทพฯ : ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.
- . ห้องสมุดประชาชนในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.
- . ห้องสมุดมหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515.
- ฉวีลักษณ์ บุญะกาญจน. รูปแบบที่ควรจะเป็นของห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. รายงานวิจัย. มหาสารคาม : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ และสำนัก หอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, ม.ป.ป.
- เจลิยา พันธุ์สีดา. เอกสารคำสอนวิชา บร 633 ห้องสมุดโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532.
- เชียงใหม่, มหาวิทยาลัย. สำนักหอสมุด. บทความประกอบการสัมมนาบรรณารักษ์ห้องสมุด สถาบันอุดมศึกษา ครั้งที่ 3 เรื่อง การพัฒนาระบบห้องสมุด สถาบันอุดมศึกษา. เชียงใหม่ : สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2526.
- . แผนพัฒนาระยะที่ 5 (2525 - 2529) : สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2526.
- . แผนพัฒนาสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ระยะที่ 6 (2530 - 2534). เชียงใหม่ : สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2528.
- . รายงานกิจการสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ประจำปีงบประมาณ 25... เชียงใหม่ : สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 25...
- เชียงใหม่, วิทยาลัยครู. ฝ่ายหอสมุดและภาควิชาบรรณารักษศาสตร์. สรุปผลการประชุมสัมมนา ทางวิชาการเรื่อง มาตรฐานและรูปแบบของห้องสมุดระดับอุดมศึกษา สังกัดกระทรวง ศึกษาธิการ. เชียงใหม่ : วิทยาลัยครูเชียงใหม่, 2529.

ธีรชัย ทองธรรมชาติ. คู่มือการใช้ห้องสมุดโรงเรียนบ้านบึง "อุตสาหกรรมนคราห์."

ม.ป.ท., ม.ป.ป.

ทบวงมหาวิทยาลัย. ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง มาตรฐานห้องสมุดมหาวิทยาลัย พ.ศ.

2529. กรุงเทพฯ : กองวิชาการ ทบวงมหาวิทยาลัย, 2529.

———. รายงานการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเรื่อง การพัฒนาห้องสมุดและศูนย์สารนิเทศ

ระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย. ทบวงมหาวิทยาลัย และบริติช เคานซิล, 2524.

ทองอินทร์ วงศ์โสธร และคนอื่น ๆ. รายงานการวิจัยเรื่อง สถานของห้องสมุดจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : งานวิจัยสถาบัน กองแผนงาน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,

2523.

นางลักษณ์ ไม่น่ายกิจ. ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ :

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.

นฤมล กิจไพศาลรัตน์ และสุวรรณา ทองสีสุใส. รายงานการวิจัยเรื่องการใช้วารสาร
สาขาการพยาบาลในมหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น : สำนักวิทยบริการและ

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2529.

นวลจันทร์ รัตนกร. ห้องสมุดเฉพาะ. / กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2522.

———. ห้องสมุดเฉพาะและศูนย์เอกสาร. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2527.

ประภาวดี สืบสนธิ์. ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ :

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.

พรรณนิมล กลุณญ และชลธิชา สุทธิวันตร์กุล. นามานุกรมห้องสมุดและศูนย์สารนิเทศ

ในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

พวา พันธุ์เมฆา. การบริหารและการดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียน. กรุงเทพฯ :

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.

พวา พันธุ์เมฆา. ห้องสมุดโรงเรียน : ทฤษฎีและปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2528

- พวา พันธุ์เมฆา. ห้องสมุดโรงเรียน : ทฤษฎีและปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2525.
- พัชรา เต็งจรัสรงค์. รายงานผลการปฏิบัติงานโครงการนำประชาชนมาใช้ห้องสมุด. ขอนแก่น :
ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน จังหวัดขอนแก่น, 2530.
- มหาดไทย, กระทรวง. กรมพัฒนาชุมชน. กองวิจัยและประเมินผล. รายงานวิจัย การศึกษา
ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อห้องสมุดประชาชน. กรุงเทพฯ : กองวิจัยและประเมินผล
กรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย, 2525.
- มาลินี ศรีนิสกร์. นามานุกรมห้องสมุดและผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย.
พิมพ์ครั้งที่ 3. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2531.
- . นามานุกรมห้องสมุดและผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย. นครปฐม :
มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2530.
- . นามานุกรมห้องสมุดและผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย. นครปฐม :
มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2528.
- แม่นมาส ขวลิท. ประวัติหอสมุดแห่งชาติ. พระนคร : กรมศิลปากร, 2509.
- . ห้องสมุดโรงเรียน. พระนคร : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2499.
- แม่นมาส ขวลิท, ผู้แปล. การขยายกิจการของห้องสมุดประชาชน. พระนคร : โรงพิมพ์ตำรวจ,
2500.
- รัญจวน อินทรกำแหง, คน. การบริหารงานห้องสมุดโรงเรียน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
รามคำแหง, 2517.
- . ห้องสมุดโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ฝ่ายตำราและอุปกรณ์การศึกษา
มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2529.
- รัญจวน อินทรกำแหง, คน, ผู้แปล. ห้องสมุดโรงเรียนประถมและบริการ. พระนคร :
ยูเนสโก, 2506.
- รัญจวน อินทรกำแหง, คน และ นวลจันทร์ รัตนกร. ห้องสมุดโรงเรียน. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2521.

รามคำแหง, มหาวิทยาลัย. 15 ปีสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2528.

รามคำแหง, มหาวิทยาลัย. สำนักหอสมุดกลาง. การลั้มนทางวิชาการเรื่อง แนวทางใน
การพัฒนาสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง. กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุดกลาง
มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2527.

รำภิ กุลสมบุรณ์. วัดพระเชตุพนฯ หอสมุดประชาชนแห่งแรกในประเทศไทย. พระนคร
แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2508.

ลมุล รัตตากร. หอสมุดบางแห่งในสหรัฐอเมริกา. กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานคร, 2522.

ศิลปากร, มหาวิทยาลัย. หอสมุดเสียง. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2515.

ศิลปากร, มหาวิทยาลัย วิทยาเขตพระราชมังคลาภิเษก แผนกหอสมุด. หอสมุดเสียง.
นครปฐม : หน่วยหอสมุดเสียงและโสตทัศนูปกรณ์, 2525.

ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดเพชรบุรี. โครงการหอสมุดอำเภอสำหรับชาวบ้าน.
เพชรบุรี : ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดเพชรบุรี, ม.ป.ป.

ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนภาคกลาง. รายงานการติดตามผลและประเมินผลการดำเนินงาน
หอสมุดประชาชน. ราชบุรี : ธรรมรักษ์การพิมพ์, 2525.

สถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย, สมาคม. คณะกรรมการพัฒนาหอสมุดสถาบัน
อุดมศึกษาเอกชน. นามานุกรมหอสมุดและบุคลากรหอสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
2531. ปทุมธานี : สำนักหอสมุดวิทยาลัยรังสิต, 2532.

สภาวิจัยแห่งชาติ. ศูนย์บริการเอกสารการวิจัยแห่งประเทศไทย, ประวัติ การวางผัง การจัดตั้ง
หน้าที่และบริการของศูนย์. พระนคร, สภาวิจัยแห่งชาติ, 2507.

สามัญศึกษา, กรม. คู่มือปฏิบัติงานหอสมุดประชาชน. กรุงเทพฯ : ม.ป.ป.

สามัญศึกษา, กรม. หน่วยศึกษานิเทศก์. ฝ่ายวิจัยและบริการการศึกษา. การศึกษาสภาพการ
และปัญหาของหอสมุดโรงเรียนประถมศึกษาส่วนกลาง สังกัดกรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ :
ม.ป.ป.

สายสุดา คชเสนี. หอสมุดมหาวิทยาลัย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง,
2527.

- สายสุดา คชเสนี. ห้องสมุดมหาวิทยาลัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2524.
- . ห้องสมุดมหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2521.
- สุธนา วงศ์ทองสรรค์. คู่มือปฏิบัติงานสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง. กรุงเทพฯ : ฝ่ายตำราและอุปกรณ์การศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2530.
- . รายงานการวิจัย เรื่องการจัดตั้งห้องสมุดสาขามหาวิทยาลัยรามคำแหง. กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2530.
- สุพรรณิ วราทร. ห้องสมุดประชาชน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- สุพรรณิ วราทร. ห้องสมุดประชาชนในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- สุภัทรา นัตรเงิน. ห้องสมุดประชาชน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2525.
- . ห้องสมุดประชาชน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2524.
- . ห้องสมุดประชาชน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2520.
- สุวรรณ สุขสะพาน. มูมสารสนเทศอาเซียนกับห้องสมุดประชาชน. สงขลา : ศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนภาคใต้, 2532.
- เสาวนิต ลาภานันท์. การศึกษาสภาพการและปัญหาของห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษาส่วนกลาง สังกัดกรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ : กรมสามัญศึกษา, ม.ป.ป.
- ห้องสมุดเฉพาะและศูนย์เอกสาร. กรุงเทพฯ : คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.
- ห้องสมุดประชาชนในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.
- ห้องสมุดประชาชนเพชรบุรี. เพชรบุรี : โรงพิมพ์ศรีไทย, 2498. (เอกสารอัดสำเนา).
- ห้องสมุดประชาชนอนงคาราม. กรุงเทพฯ : เทศบาลนครธนบุรีและสโมสรโรตารีธนบุรี, 2509.
- ห้องสมุดแห่งประเทศไทย, สมาคม. ชมรมห้องสมุดเฉพาะ. ทำเนียบนามห้องสมุดเฉพาะ
ในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2528.

หอสมุดแห่งชาติ. หอสมุดแห่งชาติ จากอดีตถึงปัจจุบัน. หอสมุดแห่งชาติ, 2528.

อรุณี อ่อนสวัสดิ์. รายงานการวิจัย เรื่องสภาพหอสมุดสภาพการใช้ห้องสมุด ความเพียงพอของทรัพยากร ปัญหาการใช้ทรัพยากร ความต้องการบริการและปัญหาการดำเนินงานของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พินิจโลก. พินิจโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พินิจโลก, 2529.

อัมพร ปันศรี และวิไลย์ อัครคณิชา. รายงานการวิจัยเรื่องสัมฤทธิ์ผลของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดมหาวิทยาลัยในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2529.

อารีสา สุกพันธ์. การบริหารห้องสมุดโรงเรียน. นครศรีธรรมราช : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช, 2524.

แขนงวิชาทรัพยากรห้องสมุดและวัสดุการอ่าน

กลุ่มจิตต์ พลายเวช. รายงานผลการวิจัยทบทวนวิจัยคณะอักษรศาสตร์ เรื่อง หนังสือสำหรับเด็กในช่วงปี พ.ศ. 2525 - 2529. กรุงเทพฯ : คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

———. หนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ, 2526.

———. หนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

ก่องแก้ว วีระประจักษ์. คัมภีร์โบราณฉบับหลวงในสมัยรัตนโกสินทร์. กรุงเทพฯ : กองหอสมุดแห่งชาติ กรมศิลปากร, 2527.

———. เอกสารโบราณ. กรุงเทพฯ : งานบริการหนังสือภาษาโบราณ กองหอสมุดแห่งชาติ, 2529.

กัญจนา จรรยารักษ์ และดารณี ประภาสโนบล. วารสารวิทยาศาสตร์ในประเทศไทย Scientific Serials in Thai Libraries A - 2. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ศูนย์บริการเอกสารการวิจัยแห่งประเทศไทย สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย, 2529.

การสัมมนาวิชาการบรรณารักษศาสตร์ : การเรียนการสอนวรรณกรรมสังคมศาสตร์และ

มนุษยศาสตร์. เชียงใหม่ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2528.

กุลรัสมิ์ บุญปัทมภ์. การเลือกและจัดหาวัสดุห้องสมุด. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูจันทระเกษม, 2521.

กุลวรา ชูวงศ์ไพโรจน์ และทักษิณี กัลยาณมิตร. ผู้รวบรวม. บรรณานุกรมหนังสือและสิ่งพิมพ์ที่
ได้รับรางวัลในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : นันทิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2525.

กุล นาคะชาติ. วรรณกรรมมนุษยศาสตร์และงานของห้องสมุด. พิมพ์ครั้งที่ 2. ปัตตานี :

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลา-
นครินทร์ ปัตตานี, 2528.

———. วรรณกรรมมนุษยศาสตร์และงานของห้องสมุด. ปัตตานี : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปัตตานี, 2524.

———. วรรณกรรมสังคมศาสตร์และงานของห้องสมุด. ปัตตานี : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปัตตานี, 2530.

เกษตรศาสตร์, มหาวิทยาลัย. สำนักส่งเสริมและมีกอบรม. รายชื่อ - เรื่องย่อ สไลด์
ประกอบเสียงและเทปโทรทัศน์ทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,
2529.

เกษตรศาสตร์, มหาวิทยาลัย. สำนักหอสมุด. การสัมมนาเรื่อง วัสดุย่อส่วน และพระราชบัญญัติ
ลิขสิทธิ์. กรุงเทพฯ : 2530.

———. รายงานการสัมมนาความร่วมมือระหว่างห้องสมุดเกษตร ครั้งที่ 1 เรื่องแหล่งสนเทศ
เพื่อการพัฒนาการเกษตร. กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2530.

ไข่มุกด์ มิลินทะเลข. หนังสือประชุมพงศาวดารบรรณนิทัศน์และบรรณนิทัศน์เรื่อง. กรุงเทพฯ :
กรุงเทพการพิมพ์, 2520.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. บรรณนิวารสารการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2509 -
2530. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2531.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. บรรณานุกรมสิ่งพิมพ์. กรุงเทพฯ : เน้นฉบับลิขสิทธิ์,
2530.

———. รายงานการสัมมนา เรื่องการจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ : คณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ, 2515.

คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ.

รายงานการสัมมนาเรื่องหนังสืออ่านสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ, 2510.

คณะผลิตบรรณารักษศาสตร์ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร. ประสานมิตรแนะสิ่งพิมพ์.
ม.ป.ท., 2514.

คณะกรรมการกลุ่มวารสารและเอกสาร. บรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา. รวมรายชื่อ
วารสารในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : คณะกรรมการฯ, 2530.

———. รายงานการศึกษาเรื่องการบริหารงานวารสารและเอกสารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา
ในประเทศไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ, 2529.

———. รายงานการศึกษาเรื่อง การประมวลและการวิเคราะห์รายชื่อวารสารภาษาต่างประเทศ
ที่บอกรับเฉพาะปีปัจจุบันของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย. กรุงเทพฯ :
หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.

จรูญ เพชรภูมิ. วรรณกรรมสำหรับเด็ก. นครศรีธรรมราช : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
วิทยาลัยครุนครศรีธรรมราช, 2523.

จ้อย นันทวัชรินทร์, ม.ล. รวมบทความสำหรับผู้รักเด็ก ครู และบรรณารักษ์ ผู้ให้บริการแก่เด็ก.
กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2523.

———. รู้ไว้ใช้ว่า ขอมึงสังวรณสำหรับหนอนหนังสือ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

จารุวรรณ สินธุโสภณ. การประมวลและวิเคราะห์หนังสือบรรณานุกรม และหนังสือบรรณานุกรมที่ผลิต
ในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2527.

- จารุวรรณ สินธุโสภณ. หนังสือประกอบการค้นคว้า. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2523.
- จิรัชนิ วงศ์สุวรรณ. บรรณานุกรมสิ่งพิมพ์ที่ออกโดย มหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ ตั้งแต่
แรกเริ่มถึง พ.ศ. 2521. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2522.
- จรี อัครรัตน์. แหล่งสารนิเทศทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : คณะกรรมการส่งเสริมงานวิจัย
สถาบันแม่พิมพ์ชนบริหารศาสตร์, 2531.
- ฉวีลักษณ์ บุญะกาญจน. รวมบทความทางบรรณารักษศาสตร์. มหาสารคาม : ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2524.
- . หนังสืออ้างอิง (Reference books) มหาสารคาม : วิทยาลัยครูมหาสารคาม
และวิทยาลัยวิชาการศึกษามหาสารคาม, 2512.
- ฉวีวรรณ คุณาภินันท์. การทำหนังสือสำหรับเด็ก (บรรณ 441) พิมพ์ครั้งที่ 4.
กรุงเทพฯ : ศิลปาบรรณาการ, 2527.
- . บทสรุปการทำหนังสือสำหรับเด็ก. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
ศิลปาบรรณาการ, 2527.
- . วรรณกรรมทางมนุษยศาสตร์. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2527.
- . วรรณกรรมทางมนุษยศาสตร์. กรุงเทพฯ : ศิลปาบรรณาการ, ม.ป.ป.
- . สาระสังเขปบทความการทำหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ : ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จ
เจ้าพระยา, 2527.
- ฉัตรชัย ศุกระกาญจน์. การสร้างหนังสือสำหรับเด็ก. นครศรีธรรมราช : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช, 2523.
- เฉลียว พันธุ์สีดา. สิ่งพิมพ์รัฐบาล. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531.
- ชลทิชา สุทธิจันทร์กุล. จดหมายเหตุการจัดและบริการ. กรุงเทพฯ : ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

- ชาญกิจ ชอบทำกิจ. สิ่งพิมพ์รัฐบาล. พิมพ์ครั้งที่ 2. นครศรีธรรมราช : ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์ วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช, 2528.
- . สิ่งพิมพ์รัฐบาล. นครศรีธรรมราช : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ วิทยาลัยครู
นครศรีธรรมราช, 2524.
- ชุดิมา สัจจามนต์. หนังสือเพื่อลูก. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2529.
- เชียงใหม่. มหาวิทยาลัย. สำนักหอสมุด. นามาณุกรมแหล่งสิ่งพิมพ์ได้เปล่า. เชียงใหม่ :
2529.
- . รายการวารสารภาษาไทย. เชียงใหม่ : สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,
2524.
- ณรงค์ ทองปาน. การสร้างหนังสือสำหรับเด็ก. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษา
นิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2526.
- . การสร้างหนังสือสำหรับเด็ก. พิมพ์ครั้งที่ 2. อโยธยา : ภาควิชาภาษาไทย
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา, 2524.
- ทัศนีย์ ศรีมงคล และคนอื่น ๆ. รายชื่อไลบรารีคนวิเศษ สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
เชียงใหม่ : สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2529.
- ทัศนีย์ ศรีมงคล และทิวา ประทุมมณี. รายชื่อไมโครฟิล์มหนังสือพิมพ์ สำนักหอสมุด
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่ : สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ม.ป.ป.
- . รายชื่อไลบรารีคนวิเศษสาขาวิชาเกษตรศาสตร์ สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
เชียงใหม่ : สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2530.
- ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์. การเลือกและจัดหาทรัพยากรห้องสมุด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน, 2525.
- . การเลือกและจัดหาทรัพยากรห้องสมุด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
บางเขน, 2522.
- นวนิตย์ อินทรามะ. วรรณกรรมทางสังคมศาสตร์ (Literature in the social
science). พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2525.

- นวลจันทร์ รัตนกร. การเลือกหนังสือพิมพ์และวารสาร. กรุงเทพฯ : ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2525.
- . รางวัลวรรณกรรมไทย (พ.ศ. 2450 - 2529). กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์,
2529.
- . รางวัลวรรณกรรมในประเทศไทย : ประวัติและรายชื่อหนังสือที่ชนะการประกวด.
กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์, 2522.
- นวลจันทร์ รัตนกร ชุตินา สัจจนันท์ และ มารศรี ศิวรักษ์. ปกิณกะเรื่อง หนังสือในสมัย
รัตนโกสินทร์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์, 2524.
- นวลจันทร์ รัตนกร และ สุกักรา นัตรเงิน. การเลือกหนังสือ. กรุงเทพฯ : ฝ่ายตำรา
และอุปกรณ์การศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2529.
- นิตา ชูโต. รายงานผลการวิจัยเรื่อง หนังสืออ่านสำหรับเยาวชน. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ม.ป.ป.
- . หนังสือสำหรับเด็ก : รายชื่อและบรรณนิทัศน์. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ, 2524.
- . หนังสือสำหรับเด็ก : รายชื่อและบรรณนิทัศน์. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ, 2523.
- นิตา ชูโต และกลุ่มจิตต์ พลายนเวช. สถานและแนวโน้มหนังสือเด็ก. กรุงเทพฯ :
คณะกรรมการการอุดมศึกษาของชาติในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ, 2527
- นิตา ชูโต กลุ่มจิตต์ พลายนเวช และกานต์มณี คักดีเจริญ. การวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือ
อ่านสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- . หนังสือสำหรับเด็ก : รายชื่อและบรรณนิทัศน์. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ, 2523.
- นุชรี ตรีโลจวงศ์. คู่มือปฏิบัติงานวารสารและหนังสือพิมพ์ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. พิมพ์ครั้งที่ 2. มหาสารคาม : ฝ่ายวิชาการ สำนักวิทยบริการ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2530.
- บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, สถาบัน. สรุปรายงานการสัมมนาเรื่อง สารนิเทศทางสังคมศาสตร์ :
ความต้องการและแหล่งสารนิเทศ. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2529.
- . แหล่งสารนิเทศทางสังคมศาสตร์ในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒน
บริหารศาสตร์, 2529.

- บันลือ พลฤกษ์วัน. วรรณกรรมกับเด็ก. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2521.
- บุญเรือง นิยมหอม. การวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือภาษาไทยเกี่ยวกับการเมืองที่จัดพิมพ์ขึ้นตั้งแต่ วันที่ 14 ตุลาคม 2516 ถึงวันที่ 26 มกราคม 2518. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2522.
- บุญจากา เจนการ. บรรณนิทัศน์ทางบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง. กรุงเทพฯ : ฝ่ายวิเคราะห์ทรัพยากรห้องสมุดและทำ บัตรรายการ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2532.
- . บรรณานุกรมสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. 2520 - 2531. กรุงเทพฯ : ฝ่ายวิเคราะห์ทรัพยากรห้องสมุดและทำบัตรรายการ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2531.
- ประกิจ จันตะเคียน. การสร้างหนังสือสำหรับเด็ก. บุรีรัมย์ : ภาควิชาภาษาไทย วิทยาลัยครู บุรีรัมย์, 2528.
- ประภาพันธุ์ กรโกสิยกาจ. เด็กกับวรรณกรรม. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.
- ประภาวดี สืบสนธิ์. สารสังเขปวิทยานิพนธ์บรรณารักษศาสตร์ ปีการศึกษา 2523 - 2527. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- ประภาวดี สืบสนธิ์, ผู้รวบรวม. บรรณานุกรมวิทยานิพนธ์ทางบรรณารักษศาสตร์และบทคัดย่อ. กรุงเทพฯ : แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.
- ปราณี โกมลสุทธิ. รายงานการศึกษาเรื่อง การบริหารงานวารสารและเอกสารห้องสมุด สถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. ม.ป.ท. : คณะอนุกรรมการ กลุ่มวารสารและเอกสาร บรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา, 2529.
- ปราณี เชียงทอง. วรรณกรรมสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก, 2526.
- . วรรณกรรมสำหรับเด็ก. ชลบุรี : คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2525.

- พรรณพิมพ์ กลบุญ. สาระสังเขปวิทยานิพนธ์บรรณารักษศาสตร์ในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : ธนาการศรินคร, 2523.
- . โสตทัศนวัสดุและอุปกรณ์ในห้องสมุด. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- พวงเพ็ชร รื่นเรือง. วัสดุไมตินิมฟ์. กรุงเทพฯ : ฝ่ายวัสดุไมตินิมฟ์ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2532.
- พันธุ์พงศ์ ธรรมรัช. บรรณานุกรมงานส่วนบุคคล ของศาสตราจารย์ นุชชนะ อัตถากร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มุลนิธิศาสตราจารย์ นุชชนะ อัตถากร เพื่อการศึกษา และวิจัย, 2527.
- พูนศรี คัมภีรปรภณ์. เอกสารคำสอนวิชา 215 391 การผลิตหนังสือสำหรับเด็ก. ขอนแก่น : ภาควิชาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2528.
- ภรณ์ ศิริโชติ. วรรณกรรมวิทยาศาสตร์. ขอนแก่น : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2525.
- ภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย, สมาคม. รายงานการสัมมนา เรื่อง การจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก. ธนบุรี : โรงพิมพ์แสงสุทธิการพิมพ์, 2515.
- มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม, สำนักงาน. กองวิชาการและการต่างประเทศ. รายชื่อเอกสารใหม่ : มาตรฐานไทย มาตรฐานต่างประเทศ มาตรฐานระหว่างประเทศ และวารสารทางด้านการมาตรฐาน และการควบคุมคุณภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม, 2532.
- ัญญวน อินทรกำแหง, คุณ. การเลือกหนังสือ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2523.
- . การเลือกหนังสือ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2520.
- . การเลือกหนังสือพิมพ์และวารสาร. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2515.

- รัฐจวน อินทรกำแหง, คณ. การเลือกหนังสือพิมพ์และวารสาร สิ่งพิมพ์รัฐบาล และสิ่งพิมพ์อื่น ๆ.
พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2519.
- . การเลือกหนังสือพิมพ์และวารสาร สิ่งพิมพ์รัฐบาล และสิ่งพิมพ์อื่น ๆ. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2515.
- . การเลือกหนังสือและสื่อทัศนวัสดุ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2515.
- . วรรณกรรมวิจารณ์. กรุงเทพฯ : ดวงกมล, 2518.
- . วรรณกรรมสำหรับเด็กและวัยรุ่น. พระนคร : ดวงกมล, 2517.
- รัฐจวน อินทรกำแหง, คณ. สมพันธ์ เลขาพันธ์ และประทีป วาทิกินกร. การอ่านและ
การพิจารณาหนังสือ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2520.
- รณพร ชิงชาดา. หนังสือสำหรับเด็ก. มหาสารคาม : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะ
มนุษยศาสตร์ และสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2531.
- รายงานการสัมมนาความร่วมมือระหว่างห้องสมุดเกษตร ครั้งที่ 1 เรื่องแหล่งสนเทศเพื่อ
การพัฒนาการเกษตร. กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2530.
- ลมูล รัตตากร. การเขียนและการเปลี่ยนหนังสือสำหรับวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น,
2529.
- วรรณิ ศิริสุนทร. บรรณนิทัศน์สิ่งพิมพ์หนังสือสำหรับเด็กและเยาวชน. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์,
2528.
- วลัยพร เหมะรัชตะ. บรรณานุกรมวิทยานิพนธ์ทางบรรณารักษศาสตร์และบรรณคดีย่อ. กรุงเทพฯ :
ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- วลลภ สวัสดิ์วลลภ. ระบบงานการวิเคราะห์เรื่องการบริหารงานหนังสือ. สบปรี : ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูเทพสตรี, 2520.
- วิเชียร เกษประทุม. การสร้างหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ : คณะวิชามนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูนครสวรรค์, 2523.
- วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, ห้องสมุด. ขุมทรัพย์คำคม ห้องสมุด หนังสือและวิชาความรู้
การอ่านและวัสดุทางการศึกษา. พระนคร : 2509.

- วิริยะ สิริสิงห. การเขียนเรื่องสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2524.
- ศรีทอง สีหาพงศ์. บรรณานุกรมหนังสือภาษาอังกฤษสำหรับห้องสมุดสถานศึกษาฝึกหัดครู.
กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2513.
- ศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร, มหาวิทยาลัย. คณะมนุษยศาสตร์. ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์.
คู่มือแนะแหล่งวัสดุได้เปล่า สำหรับโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ม.ป.ป.
- . สำนักหอสมุดกลาง. ประสานมิตรแนะเอกสารประกอบการเรียนการสอนบรรณารักษศาสตร์.
กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร, 2521.
- ศิลปากร, กรม. วารสารและหนังสือพิมพ์ในประเทศไทยซึ่งตีพิมพ์ระหว่าง พ.ศ. 2387 -
2471 บรรณานุกรม. กรุงเทพฯ : หอสมุดแห่งชาติ กรมศิลปากร กระทรวงศึกษาธิการ,
2513.
- ศิลปากร, มหาวิทยาลัย. หน่วยวิจัยสถาบัน. รายงานการวิเคราะห์ "หนังสือและวารสาร
ในหอสมุดมหาวิทยาลัยศิลปากร." กรุงเทพฯ : หน่วยวิจัยสถาบัน มหาวิทยาลัยศิลปากร,
2529.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. รายชื่อหนังสือดีสำหรับห้องสมุด. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ,
2530.
- สงวนศรี วรรณสูตร. วารสาร หนังสือพิมพ์ และสิ่งพิมพ์อื่น ๆ. เชียงใหม่ : ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์ วิทยาลัยครูเชียงใหม่, 2531.
- สถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย, สมาคม. คณะกรรมการพัฒนาห้องสมุดสถาบัน
อุดมศึกษาเอกชน. สหบรรณานุกรมหนังสือภาษาไทยในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
ในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : คณะกรรมการพัฒนาห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
สมาคมอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย, 2529.
- สมบุรณ์ แก่นตะเคียน. การประเมินคุณค่าสิ่งพิมพ์ เพื่อการวิจัยด้านชนบทธรรมเนียมประเทศไทย.
กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2519.
- . หนังสือที่ดีได้รับรางวัล. เพชรบุรี : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะวิชามนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูเพชรบุรี, ม.ป.ป.

- สมพร ภูติโยธิน. บรรณานุกรมหนังสือบรรณารักษศาสตร์ ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ
ในสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปี 2514 - 2530. กรุงเทพฯ :
 งานบริการหนังสือและสิ่งพิมพ์ ฝ่ายบริการผู้อ่าน สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัย
 รามคำแหง, 2532.
- สมศักดิ์ ศรีमानะ. การเขียนหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2523.
- สมหมาย ตามประวัติ และคณะ. บรรณานุกรมเลือกสรร เรื่อง การอ่าน. ขอนแก่น :
 สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2532.
- สวัสดิ์ เรืองวิเศษ. วรรณกรรมสำหรับเด็ก. ชลบุรี : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
 คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2520.
- สอางศรี พรสุวรรณ. วรรณกรรมวิทยาศาสตร์. กรุงเทพฯ : ฝ่ายตำราและอุปกรณ์การศึกษา
 มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2529.
- สุโขทัยธรรมาราช, มหาวิทยาลัย. สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ. แบบฝึกปฏิบัติวิชาความรู้
เบื้องต้นเกี่ยวกับสื่อสิ่งพิมพ์ หน่วยที่ 1 - 15. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัย
 ธรรมาราช, 2528.
- . เอกสารการสอนชุดวิชาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสื่อสิ่งพิมพ์ หน่วยที่ 1 - 15.
 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช, 2528.
- สุทธิลักษณ์ อำนวยวงศ์. บรรณานุกรมและบรรณนิทัศน์สิ่งพิมพ์หนังสือชุดต่าง ๆ ขององค์การค้า
คุรุสภา. กรุงเทพฯ : องค์การค้าคุรุสภา, 2526.
- . วรรณกรรมทางบรรณารักษศาสตร์ไทย. กรุงเทพฯ : แผนกบรรณารักษศาสตร์
 คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.
- สุนัตรา ชุมเกต. วรรณกรรมสำหรับเด็กและวัยรุ่น. พิมพ์ครั้งที่ 2. นครปฐม : ภาคพื้นฐาน
 ทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2522.
- สุนัตรา เพชรสุทธิ. วรรณกรรมสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ : แผนกบริการนักศึกษา สำนักงาน
 อธิการบดี วังท่าพระ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2520.
- สุภรณ์ วัชรศิริธรรม. ปริทัศน์หนังสือหายาก. กรุงเทพฯ : คุรุสภา, 2516.

สุภัทรา จัตรเงิน. วรรณกรรมสำหรับเด็กและวัยรุ่น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ฝ่ายตำราและอุปกรณ์การศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2528.

หทัย ตันหยง. การผลิตหนังสือสำหรับเด็ก. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พินิจโลก, 2525.

ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา. คณะอนุกรรมการวิเคราะห์เลขหมู่และทำบัตรรายการ. บรรณานุกรมหนังสือในห้องสมุดมหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ : 2526.

ห้องสมุดแห่งประเทศไทย, สมาคม. บรรณนิทัศน์หนังสือวิชาบรรณารักษศาสตร์ และหนังสือที่ชนะการประกวดเนื่องในงานสัปดาห์ห้องสมุดครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานครนิพนธ์, 2520.

———. สหบรรณานุกรม เรื่อง ผลงานวิจัยเกี่ยวกับหนังสือการอ่าน การใช้ห้องสมุด และผู้ใช้ห้องสมุด. กรุงเทพฯ : ประเมษฐ์การนิพนธ์, 2530.

หอสมุดแห่งชาติ. บรรณานุกรมหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร, ม.ป.ป.

อังสนา ธงไชย. หนังสืออ้างอิง. เชียงใหม่ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2531.

อัญญาณี คล้ายสุบรรณ. วรรณกรรมเด็กและวัยรุ่น. กาญจนบุรี : วิทยาลัยครูกาญจนบุรี, 2532.

อัมพร ทิชะระ. ห้องสมุดหนังสือหายาก. กรุงเทพฯ : มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 2527.

———. ห้องสมุดหนังสือหายาก. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

อุบลศรี ลากเจริญ, ผู้รวบรวมและเรียบเรียง. บรรณานุกรมโสตทัศนวัสดุ ตั้งแต่ ปี 2519 - 2521. กรุงเทพฯ : หน่วยโสตทัศนศึกษาหอสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ, 2522.

แผนงวิชาการบริการของห้องสมุด

กรรณิการ์ มลทวี. ห้องสมุดและการศึกษาค้นคว้า. นครปฐม : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ วิทยาลัยครุนครปฐม, 2529.

กัมพล นิลพงษ์. รายงานผลการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาปริญญาโท สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2514.

การใช้ห้องสมุดและทักษะการเรียนรู้. บัตตานี : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ บัตตานี, 2528.

การศึกษานอกโรงเรียน, กรม. รายงานการวิจัยเชิงปฏิบัติการ พัฒนาระบบบริหารการประสานงาน และสนับสนุนที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน พ.ศ. 2528 - 2529. กรุงเทพฯ : ศรีเดชา, 2529.

การศึกษานอกโรงเรียน, กรม. กองแผนงานและวิจัย. รายงานผลการวิจัยเรื่อง องค์ประกอบที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการจัดที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน. กรุงเทพฯ : 2527.

กำแพงเพชร, วิทยาลัยครู. เอกสารประกอบการสอนห้องสมุดและการศึกษาค้นคว้า 263 1101. กำแพงเพชร : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูกำแพงเพชร, 2531.

กิตติศักดิ์ เจริญศุภกุล. สรุปข้อมูลการใช้ห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร พระราชวังสนามจันทร์. ม.ป.ท. : ม.ป.ป.

กุลรัสมิ ภูมิมาศ และดวงเนตร เบี้ยวไข่มุข. บริการและกิจกรรมของห้องสมุด. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ วิทยาลัยครูจันทระเกษม, 2521.

เกษร เจริญรักษ์. เลี้ยงลูกด้วยหนังสือ. กรุงเทพฯ : ปาณยา, 2529.

โกชัย สาริกบุตร. การสร้างความสามารถในการอ่าน. เชียงใหม่ : โรงพิมพ์กลางเวียง, 2519.

———. การอ่านขั้นใช้วิจารณ์. กรุงเทพฯ : แสงรุ่ง, 2521.

ขอนแก่น, มหาวิทยาลัย. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์. เอกสารประกอบการสอนวิชา ห้องสมุดและวิธีค้นคว้า. ขอนแก่น : 2529.

คณะกรรมการกลุ่มงานบริการห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา. คู่มืองานบริการระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะกรรมการกลุ่มงานบริการห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา, 2527.

คณะกรรมการกลุ่มวารสารและเอกสาร. บรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา. คู่มือบริการหนังสือพิมพ์ในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

คณะกรรมการกลุ่มโสตทัศนศึกษา ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา. คู่มือการบริการโสตทัศนวัสดุ. ม.ป.ท. : ม.ป.พ., 2530.

ครรชิต มาลัยวงศ์. ศิลปะการอ่านหนังสือ. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก, 2528.

จรินทร์ สกฤถาวร. รายงานการวิจัย การศึกษาสภาพการใช้ห้องสมุดของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2529.

จันทร์เพ็ญ เล่าอิทธิโชติ. คู่มือช่วยค้นในห้องสมุดกลาง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2531.

———. โครงการหนังสือใช้. สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2531.

จารุวรรณ ไกรเทพ. บรรณ 101 ช ห้องสมุดและการค้นคว้า. ปทุมธานี : หน่วยเอกสารตำราวิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์, 2525.

จุมพจน์ วิรัชกุล. เอกสารประกอบการสอนวิชาห้องสมุดและการศึกษาค้นคว้า. กาญจนบุรี : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูกาญจนบุรี, 2528.

จุมพจน์ วิรัชกุล และคนอื่น ๆ. ห้องสมุดและการศึกษาค้นคว้า. กรุงเทพฯ : เคล็ดไทย, 2526.

จวิลักษ์ นุญะกาญจน. การใช้ห้องสมุดกับชุมชน. กรุงเทพฯ : บริษัทหนังสือและดนตรี, 2522.

———. การบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า. มหาสารคาม : ศูนย์เอกสารและตำรา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2521.

———. จิตวิทยาการอ่าน = Psychology of reading. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2525.

———. แบบเรียนด้วยตนเอง เรื่องการใช้บัตรรายการ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2522.

ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์. แบบเรียนด้วยตนเอง เรื่องการใช้บัตรรายการ. กรุงเทพฯ : สมาคม
ห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2521.

เจลิยา พันธุ์ลีดา. เอกสารประกอบการสอนวิชาบรรณ 540. บริการอ้างอิงและสนเทศ.
กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521.

ชนะ เวชกุล. ห้องสมุดและการศึกษาค้นคว้า : บรรณ 101. พิมพ์ครั้งที่ 2. ฉะเชิงเทรา :
ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา,
2525.

ชุติมา สัจจานันท์ และพันทิพา มีแต้ม. ห้องสมุดและการศึกษาค้นคว้า. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2530.

เชียงใหม่, มหาวิทยาลัย. สำนักหอสมุด. งานสัปดาห์ห้องสมุด ปี 2527. เชียงใหม่ :
สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2527.

ณรงค์ บ่อมบพผา. วิธีสอนการใช้ห้องสมุด. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์,
2526.

———. วิธีสอนการใช้ห้องสมุด. มหาสารคาม : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2521.

———. เอกสารคำสอนวิชาห้องสมุดและการศึกษาค้นคว้า : บรรณ 101. พิมพ์ครั้งที่ 2.
มหาสารคาม : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และสำนักวิทยบริการ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2530.

———. เอกสารคำสอนวิชาห้องสมุดและการศึกษาค้นคว้า : บรรณ 101. มหาสารคาม :
ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2527.

ดวงเนตร เบี้ยวไข่มุข. งานบริการและกิจกรรมของห้องสมุดในสถาบันการศึกษา. กรุงเทพฯ :
ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ วิทยาลัยครูจันทระเกษม, 2524.

ถนอมวงศ์ ล้ายอดมรรคผล. การอ่านให้เก่ง. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : กระดาษสา,
2531.

- ถนนวงศ์ ล้ายอดมรรคผล. การอ่านให้เก่งทั้งเด็กและผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ : สมาคมการอ่าน
แห่งประเทศไทย : กระดาษสา, 2529.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. การประชุมทางวิชาการ เรื่อง บริการสารนิเทศกับการพัฒนาสถาบัน
อุดมศึกษาเอกชน. ม.ป.ท. : ม.ป.พ., 2530.
- เทพสตรี, วิทยาลัยครู. ห้องสมุดและการศึกษาค้นคว้า. ลพบุรี : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
วิทยาลัยครูเทพสตรี, 2524.
- ธนบุรี, วิทยาลัยครู. คณะมนุษยศาสตร์. ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์. บรรณ 101 : ห้องสมุด
กับการศึกษาค้นคว้า. กรุงเทพฯ : 2528.
- ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์. บริการของห้องสมุด. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครูพระนคร, 2520.
- . บรรณารักษศาสตร์เบื้องต้น : ห้องสมุดและการศึกษาค้นคว้า. พิมพ์ครั้งที่ 2.
พระนคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน, 2518.
- . บรรณารักษศาสตร์เบื้องต้น : ห้องสมุดและการศึกษาค้นคว้า. พระนคร :
ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน, 2517.
- . พฤติกรรมการสอนวิธีใช้ห้องสมุด. กรุงเทพฯ : บุรพาสาน, 2528.
- . ห้องสมุดและการศึกษาค้นคว้า. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน, 2528.
- . เอกสารคำสอน วิชาบรรณ 436 ; วิธีสอนการใช้ห้องสมุด. กรุงเทพฯ : ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน, 2526.
- ธิดา โพธิ์กนก. บรรณารักษศาสตร์เบื้องต้น วิธีใช้หนังสือและห้องสมุด. สงขลา :
โรงพิมพ์ไทรโยค, 2520.
- . บรรณารักษศาสตร์เบื้องต้น วิธีใช้หนังสือและห้องสมุด. สงขลา : มหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์, 2519.
- . ประมวลการสอนวิชาการใช้ห้องสมุดและทักษะการเรียนรู้. บัตตานี : ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตบัตตานี, 2522.

ธีรวุฒิ ประทุมทรัพย์. การจัดและให้บริการสนเทศ. สงขลา : คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2521.

ธุรกิจบัณฑิตย์, วิทยาลัย. การส่งเสริมให้นักศึกษาใช้ห้องสมุด. กรุงเทพฯ, 2527.

นครศรีธรรมราช, วิทยาลัยครู. หลักการใช้นั่งสื่อนและห้องสมุด. นครศรีธรรมราช : หมวดวิชา

บรรณารักษศาสตร์ วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช, 2514.

นางเยาว์ เด่นวัฒนา. การบริการและกิจกรรมห้องสมุด. สุราษฎร์ธานี : ภาควิชา

บรรณารักษศาสตร์ วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี, 2529.

นันทนา วิฑูฒิตักดี. การศึกษาค้นคว้าเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ดี.ดี. บัคล์ไตร์, 2529.

———. บริการอ้างอิงเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2526.

———. ห้องสมุดและการศึกษาค้นคว้า. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ดี.ดี. บัคล์ไตร์,

2531.

———. ห้องสมุดและการศึกษาค้นคว้า. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : บุรณาสาลัน, 2529.

นิทรรศการหนังสือสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ บางเรื่อง. กรุงเทพฯ : ห้องสมุดมหาวิทยาลัยศิลปากร

วังท่าพระ, 2529.

นุชรี ตรีโลจวงศ์. เอกสารประกอบการสอนวิชา บรรณ 101 ห้องสมุดและการศึกษาค้นคว้า.

ม.ป.ท. : ม.ป.พ., ม.ป.ป.

เนียนศิริ ตาละลักขมณ. ดรรชนีค้นเรื่องตอบคำถาม. กรุงเทพฯ : หอสมุดแห่งชาติ กรมศิลปากร

2524.

บานชื่น ทองนั้ง. บริการห้องสมุดมหาวิทยาลัย. เชียงใหม่ : โครงการตำรา

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2529.

บุญศรี เทียนศรี. บริการอ้างอิงเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

คณะมนุษยศาสตร์ วิทยาลัยครูสวนดุสิต, 2523.

———. บริการอ้างอิงเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์

วิทยาลัยครูสวนดุสิต, 2522

บุญศรี ไพรัตน์. วิธีใช้ห้องสมุด. กรุงเทพฯ : นครหลวง, ม.ป.ป.

บุญศรี ไพรัตน์. เอกสารประกอบการสอน บรรณ 101 : ห้องสมุดและการศึกษาค้นคว้า.

กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2529.

บุญศรี ไพรัตน์ และเจลิยา พันธุ์สีดา. บริการอ้างอิงเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ภาควิชา

บรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2521.

ประไพศรี แวเที่ยงธรรม เสริมจิตต์ ต้มสวัสดิ์ และอุบล บุญชู. ห้องสมุดและการศึกษา

ค้นคว้า : บรรณ 101. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ วิทยาลัยครูสวนดุสิต,
2526.

ปราณี เชียงทอง. คู่มือการจัดนิทรรศการอย่างรวดเร็วและง่ายสำหรับห้องสมุดโรงเรียน. กรุงเทพฯ :

บูรพาสาส์น, 2522.

———. คู่มือการจัดนิทรรศการอย่างรวดเร็วและง่ายสำหรับห้องสมุดโรงเรียน. กรุงเทพฯ :

สุวิริยสาส์น, ม.ป.ป.

———. คู่มือการจัดนิทรรศการอย่างรวดเร็วและง่ายสำหรับห้องสมุดโรงเรียน. ชลบุรี :

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2521.

พรทิพย์ วัฒนสุกุล อุภินันท์ จิตราพร และนางนารถ อินทร. ห้องสมุดกับการค้นคว้า.

นครสวรรค์ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ วิทยาลัยครูนครสวรรค์,
2521.

พวงเพ็ชร รื่นเรือง. ดรรรชนี ไมโครฟิล์ม 2514 - 2524. กรุงเทพฯ : ฝ่ายวัสดุไมติพิมพ์

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ม.ป.ป.

———. รายงานการวิจัย การศึกษาการใช้บริการวัสดุไมติพิมพ์ของสำนักหอสมุดกลาง

มหาวิทยาลัยรามคำแหง. กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง,
2532.

พัชรา ศิลรักษา. ห้องสมุดและการศึกษาค้นคว้า. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน, 2521.

พิบูลสงคราม, วิทยาลัยครู. รายงานการประชุมสัมมนาทางวิชาการ เรื่องการพัฒนาประสิทธิภาพในการใช้ห้องสมุด. พิมพ์โลก : วิทยาลัยครูพิบูลสงคราม, 2525.

พิมพ์พรหม เรนเพอร์. การบริการตอบคำถามเพื่อช่วยการค้นคว้า. กรุงเทพฯ :

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2519.

———. การบริการตอบคำถามเพื่อช่วยการค้นคว้า. กรุงเทพฯ : ฝ่ายตำราและอุปกรณ์การศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2530.

———. การบริการเพื่อการค้นคว้า. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2527.

พิมพ์อัจฉรา ปานะฤทธิ์. การศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาของห้องสมุดในการบริการและเผยแพร่หนังสือ. กรุงเทพฯ : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย และสมาคมผู้จัดพิมพ์และจำหน่ายหนังสือแห่งประเทศไทย, 2527.

———. บริการห้องสมุดเสียง ของสำนักบรรณสารการพัฒนา. กรุงเทพฯ : สำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2530.

มัลลิกา นาคเสวี. บริการห้องสมุดเสียง. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2529.

มุกดา มีลาภ. รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาการใช้ทรัพยากรห้องสมุดของคณาจารย์มหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อประกอบการสอนและงานเขียนทางวิชาการ. กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2531.

แม่นมาล ขวลิต. แนวทางส่งเสริมการอ่าน. กรุงเทพฯ : แผนกกิจกรรมงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ, 2526.

แม่นมาล ขวลิต, บรรณาธิการ. การสร้างสังคมการอ่านและการใช้สารนิเทศ. กรุงเทพฯ : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2530.

แม่นมาล ขวลิต, ผู้รวบรวม. แนวทางส่งเสริมการอ่าน. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ, 2526.

ยุพิน เตชะมณี. บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า. ขอนแก่น : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2522.

รัฐจวน อินทรกำแหง. การใช้ห้องสมุด. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2520.

- รัตนา เตชะลัญญ. การศึกษาการใช้วรรณกรรมมนุษยศาสตร์ประกอบการสอนของคณาจารย์
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่ : คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่, 2526.
- รามคำแหง, มหาวิทยาลัย. คณะมนุษยศาสตร์. การใช้ห้องสมุด. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ :
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2523.
- . การใช้ห้องสมุด. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย
รามคำแหง, 2521.
- . การใช้ห้องสมุด. กรุงเทพฯ : คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2520.
- รามคำแหง, มหาวิทยาลัย. สำนักหอสมุดกลาง. การสัมมนาทางวิชาการ เรื่องบทบาทของ
สำนักหอสมุดกลางต่อการบริการทางวิชาการ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง,
2529.
- รำภิ กลสมบุรณ์. ดรรชนีหนังสือบรรณารักษ์. กรุงเทพฯ : หอสมุดแห่งชาติ, 2510.
- เรวัติ การพจน์. ห้องสมุดยุคสแกนดี. กรุงเทพฯ : ต้นอ่อน, 2527.
- ลมูล รัตตากร. การใช้ห้องสมุด. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย,
2530.
- . การใช้ห้องสมุด. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย,
2522.
- . การใช้ห้องสมุด. พิมพ์ครั้งที่ 5. พระนคร : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย,
2520.
- . การใช้ห้องสมุด. พิมพ์ครั้งที่ 4. พระนคร : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย,
2514.
- . การใช้ห้องสมุด. พิมพ์ครั้งที่ 3. พระนคร : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย,
2513.
- . การใช้ห้องสมุด. พิมพ์ครั้งที่ 2. พระนคร : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย,
2510.
- . การใช้ห้องสมุด. พระนคร : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2507.

- ลมูล รัตตากร. การบริการชุมชนของห้องสมุดมหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาค. กรุงเทพฯ :
ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน.
2529.
- ลัดดา สุนประเสริฐ. การใช้ห้องสมุด. กรุงเทพฯ : สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2530.
- วนิดา เสนีเศรษฐ และคนอื่น ๆ. การค้นคว้าและการเขียนรายงาน. กรุงเทพฯ :
โอเดียนสโตร์, 2531.
- วลัยพร เหมาะรัชตะ. การบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า. กรุงเทพฯ : ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- . การบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า. กรุงเทพฯ : แผนกวิชา
บรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.
- วาณี รูปวงศ์คานติ. กิจกรรมสำหรับห้องสมุด. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2521.
- . เทคนิคการอ่าน. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2520.
- . ห้องสมุดและการศึกษาค้นคว้า : วิชา บรรณ 101. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
โอเดียนสโตร์, 2529.
- . ห้องสมุดและการศึกษาค้นคว้า. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2524.
- วิชาการ, กรม. รายงานการสำรวจความสนใจและรสนิยมในการอ่านของเด็กและเยาวชนไทย.
กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ, 2519.
- วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, ห้องสมุด. บริการห้องสมุด, ประมวลความคิดเห็นจาก
การฝึกงาน ณ ห้องสมุดวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร 22 ตุลาคม - 4
พฤศจิกายน 2506. พระนคร : 2506.
- วิบูลย์ ชัยปราณี และ ม.ร.ว. จีรวัดน์ จักรพันธ์. แนะนำการใช้ห้องสมุด. พระนคร :
สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2503.
- วิภาวรรณ มนัญปิฏ. แบบฝึกการใช้ดรรชนีวารสารและวารสารสารละสังเขปทางวิทยาศาสตร์
และเทคโนโลยี. กรุงเทพฯ : ห้องสมุดคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2522.

วิไลย์ อัครดิธยา. รายงานการวิจัย การใช้บัตรรายการของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง.

กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2530.

วิสิทธิ์ จินตวงศ์. บริการตอบคำถาม และช่วยการค้นคว้าของห้องสมุด. เชียงใหม่ : ศูนย์หนังสือเชียงใหม่, 2521.

คจี จันทวิมล. ปัญหาการใช้หนังสือและวัสดุห้องสมุดประกอบการวิจัยของนิสิตบัณฑิตวิทยาลัยในสาขาวิชาการปกครอง วิชาการสังคม และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ. ม.ป.ท., 2519.

ศรีทอง สีหาพงศ์. หลักการใช้นั่งหนังสือและห้องสมุด. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ :

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ, 2512.

_____. หลักการใช้นั่งหนังสือและห้องสมุด. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2508.

ศรีนครินทร์วิโรฒ, มหาวิทยาลัย. สำนักหอสมุดกลาง. บริการเทปโทรทัศน์ กรุงเทพฯ : ฝ่ายบริการสื่อโสตทัศนศึกษา สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒประสานมิตร, 2529.

ศรีนวล สุทธิวรพงษ์ศรี. การศึกษาวิจัยการใช้บริการห้องสมุดคณะสาธารณสุขศาสตร์มหาวิทยาลัยมหิดล 2524 - 2526. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2526.

ศรีรัตน์ เจริญจันทร์. การอ่านและการสร้างนิสัยรักการอ่าน. กำแพงเพชร : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะศึกษามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูกำแพงเพชร, 2532.

ศิลปากร, มหาวิทยาลัย. บริการเสียง. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2513.

ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย. นิทรรศการวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน.

กรุงเทพฯ : อมรินทร์ พริ้นติ้ง กรุ๊ป, 2531.

สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, มหาวิทยาลัย. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์.

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์. การใช้ห้องสมุดและทักษะการเรียนรู้. ปัตตานี :

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2528.

สกลิต วงศ์สุวรรณ. หลักการใช้นั่งหนังสือและห้องสมุด. พระนคร : โรงพิมพ์สุทธินิสารการพิมพ์, 2514.

สมจิต พรหมเทพ. นิทรรศการประกอบการใช้ห้องสมุดโรงเรียน. เชียงใหม่ : วิทยาลัยครู
เชียงใหม่, 2525.

———. บรรณ 101 : ห้องสมุดและการค้นคว้า. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
เจริญวิทยการพิมพ์, 2521.

———. บรรณ 101 : ห้องสมุดและการค้นคว้า. เชียงใหม่ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูเชียงใหม่, 2520.

———. สื่อและกิจกรรมการใช้ห้องสมุด. เชียงใหม่ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูเชียงใหม่, 2532.

สมนึก คูศิริพิทักษ์. รายงานการวิจัยเรื่องโครงการวิจัยเพื่อสำรวจความต้องการใช้สันทัด
และนักสนเทศศาสตร์ในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์,
2521.

สมหวัง แสงไชย. ห้องสมุดและการค้นคว้า. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครูเพชรบุรี, ม.ป.ป.

สวรรณ แก้วเหล็ก. บริการอ้างอิงเบื้องต้น. ยะลา : วิทยาลัยครูยะลา, 2522.

———. ห้องสมุดและการศึกษาค้นคว้า. ยะลา : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
วิทยาลัยครูยะลา, 2522.

สวัสดิ์ เรื่องพิเศษ และอำนาจ เรื่องประยูร. บรรณารักษศาสตร์เบื้องต้น หลักการใช้
ห้องสมุด. พิมพ์ครั้งที่ 3. พิมพ์โลก : ตระกูลไทย, 2516.

สอางศรี พรสุวรรณ. ห้องสมุดวันพรุ่งนี้. กรุงเทพฯ : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย,
2531.

ลีดา สอนศรี. ห้องสมุดกับการค้นคว้า. กรุงเทพฯ : แพร่พิทยา, 2522.

ลีดา สอนศรี และบัญชา งามวิลาส. ห้องสมุดกับการค้นคว้า. กรุงเทพฯ : แพร่พิทยา, ม.ป.ป.

สุขุม เฉลยทรัพย์. การส่งเสริมการอ่าน. พิมพ์ครั้งที่ 2. ปทุมธานี : ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูเพชรบุรี
วิทยาสงกรณ์, 2531.

———. การส่งเสริมการอ่าน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาสงกรณ์, 2529.

สุจิตรา อุตมาทิน และพลสุข ปรีวัตรวรุณ. รายงานการวิจัยเรื่อง ความต้องการในบริการ
ห้องสมุดของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

กรุงเทพฯ : ห้องสมุดคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2530.

สุทธิลักษณ์ อำนวยวงศ์. การใช้บริการห้องสมุดและการเขียนรายงานการค้นคว้า. พิมพ์ครั้งที่ 4.

กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2530.

———. การใช้บริการห้องสมุดและการเขียนรายงานการค้นคว้า. พิมพ์ครั้งที่ 3.

กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2528.

———. การใช้บริการห้องสมุดและการเขียนรายงานการค้นคว้า. กรุงเทพฯ :

ไทยวัฒนาพานิช, 2521.

———. บรรณารักษศาสตร์เบื้องต้น : กล่าวถึงวิธีใช้หนังสือและห้องสมุด. พิมพ์ครั้งที่ 4.

พระนคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2515.

———. บรรณารักษศาสตร์เบื้องต้น : กล่าวถึงวิธีใช้หนังสือและห้องสมุด. พิมพ์ครั้งที่ 3.

พระนคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2510.

———. บรรณารักษศาสตร์เบื้องต้น : กล่าวถึงวิธีใช้หนังสือและห้องสมุด. พิมพ์ครั้งที่ 2.

พระนคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2506.

———. บรรณารักษศาสตร์เบื้องต้น : กล่าวถึงวิธีใช้หนังสือและห้องสมุด. พระนคร :

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2502.

สุนัตรา ชุมเกต. การใช้ห้องสมุด. พิมพ์ครั้งที่ 2. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร,

2524.

———. การใช้ห้องสมุด. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2522.

———. เอกสารประกอบการสอน วิชา 101 : การใช้ห้องสมุด. นครปฐม : มหาวิทยาลัย

ศิลปากร, 2522.

ห้องสมุดแห่งประเทศไทย, สมาคม. การประชุมใหญ่สามัญประจำปี ครั้งที่ 28 พ.ศ. 2530

เรื่องการสร้างสังคมการอ่านและการใช้สารนิเทศ. กรุงเทพฯ : สมาคมห้องสมุด

แห่งประเทศไทย, 2530.

ห้องสมุดแห่งประเทศไทย, สมาคม. มาตรฐานเพื่อพัฒนาบริการห้องสมุด. กรุงเทพฯ :

สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2529.

———. ระบบและบริการห้องสมุดเพื่อการพัฒนา : การประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2528.

กรุงเทพฯ , 2528.

อรสิริ ธรรมประดิษฐ์. การใช้ห้องสมุด. กรุงเทพฯ : คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบัน

เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, ม.ป.ป.

อังสนา ดุสิตากร. การบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า. เชียงใหม่ : สำนักหอสมุด

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2524.

อัญชลี ภูมิดิษฐ์. รายงานการวิจัยการสำรวจความต้องการและความสามารถในการเข้าถึง

แหล่งวัสดุเพื่อการค้นคว้าและบริการสืบค้นสารสนเทศ. กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุดกลาง

มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2530.

อัญญาณี คล้ายสุบรรณ. บริการอ้างอิง. กาญจนบุรี : วิทยาลัยครูกาญจนบุรี, 2532.

อัมพร ธุระเจน. การใช้หนังสือและห้องสมุด, เอกสารประกอบการเรียน บรรณารักษศาสตร์.

นครศรีธรรมราช : วิทยาลัยครุนครศรีธรรมราช, 2514.

อัมพร ปันศรี. การศึกษาความต้องการของอาจารย์ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาใน

การใช้บริการของหอสมุดรามคำแหง. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2525.

———. ปัญหาการใช้ห้องสมุด. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2523.

———. ปัญหาการใช้ห้องสมุด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2521.

———. วิธีใช้ห้องสมุด. กรุงเทพฯ : คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2520.

———. วิธีใช้ห้องสมุด. กรุงเทพฯ : คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2518.

อัมพร ปันศรี นันทนา เผือกม่วง และสุภัทรา จัตรเงิน. วิธีสอนการใช้ห้องสมุด.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2517.

———. วิธีใช้ห้องสมุด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2514.

อัมพร สุขเกษม. การอ่านหนังสือ. มหาสารคาม : ศูนย์บริการคำสอน มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2520.

อุบล บุญชู. บริการของห้องสมุด. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ วิทยาลัยครู
สวนดุสิต, 2525.

แขนงวิชางานเทคนิคของห้องสมุด

กนกวรรณ สุวรรณวัฒนา. การทำบัตรรายการ फिल्मสตริป แผนที่ สไลด์. กรุงเทพฯ :
แผนกห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ, ม.ป.ป.

กมลารุ่งอุทัย. การจัดหมู่ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน. กรุงเทพฯ : สำนักบรรณสาร
การพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2530.

———. การทำบัตรรายการหนังสือภาษาต่างประเทศพร้อมตัวอย่างบัตรรายการ.

กรุงเทพฯ : สำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2528.

กมลารุ่งอุทัย และคนอื่น ๆ. หลักเกณฑ์การลงรายการแบบแอ่งโคลอมเบีย ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 2
(AACR 2) : สำหรับหนังสือวิทยานิพนธ์และสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง. ม.ป.ท. : ม.ป.พ.,
2531.

กัลยา จยุติรัตน์ และคนอื่น ๆ. การทำบัตรรายการโสตทัศนวัสดุ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา, 2531.

กุลธิดา ท้วมสุข. การจัดหมู่และทำบัตรรายการหนังสือภาษาอังกฤษ 1. ขอนแก่น : ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2529.

กุล นาคะชาติ. วิธีใช้แผนการจัดหมู่ระบบทศนิยมดิวอี้ ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 19. ปัตตานี : ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ปัตตานี, 2524.

เกื้อกุล วิชชุกุล และคนอื่น ๆ, บรรณาธิการ. การทำบัตรรายการโสตทัศนวัสดุ.

กรุงเทพฯ : คณะกรรมการกลุ่มโสตทัศนศึกษา ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา, 2528.

ขอนแก่น, มหาวิทยาลัย. สำนักวิทยบริการ. เอกสารสรุปการอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง
การเขียนสาระสังเขป (Abstracts). ขอนแก่น : สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัย
ขอนแก่น, 2532.

คณะกรรมการกลุ่มวิเคราะห์เลขหมู่และทำบัตรรายการห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา. หัวเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : คณะกรรมการกลุ่มวิเคราะห์เลขหมู่และทำบัตรรายการ, 2532.

———. หัวเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทย. กรุงเทพฯ, 2528.

คณะกรรมการวารสารและเอกสาร. บรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา. การสำรวจผลการดำเนินงานของโครงการแลกเปลี่ยนบัตรบรรณวารสาร. กรุงเทพฯ : คณะกรรมการวารสารและเอกสาร บรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา, 2509.

คณะกรรมการกลุ่มสัตตภัณฑ์ศึกษา ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา. การทำบัตรรายการสัตตภัณฑ์วัสดุ. กรุงเทพฯ : ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา, 2528.

จ้อย นันทวัชรินทร์, ม.ล. แบบบรรณานุกรม และเชิงอรรถ. พระนคร : คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514.

จารุพร พงศ์ศรีวัฒน์. งานพัฒนาทรัพยากรห้องสมุด. เชียงใหม่ : ฝ่ายพัฒนาทรัพยากรห้องสมุด สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2525.

จิรายุ ดาศิริ. คู่มือปฏิบัติงานเขียนหนังสือในประเทศ. นครปฐม : แผนกห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์, 2526.

จิระ อินทโกสม. รายงานการวิจัยเรื่อง การสำรวจการใช้บรรณานุกรมหัวเรื่องบทความวารสารภาษาไทยทางการแพทย์. กรุงเทพฯ : คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

———. รายงานการวิจัยเรื่อง การสำรวจการใช้บรรณานุกรมหัวเรื่องบทความวารสารภาษาไทยทางการแพทย์ : ภาคผนวก 2 สหบรรณานุกรมหัวเรื่องภาษาไทยทางการแพทย์. กรุงเทพฯ : คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

———. รายงานการวิจัยเรื่อง การสำรวจการใช้บรรณานุกรมหัวเรื่องบทความวารสารภาษาไทยทางการแพทย์ : ภาคผนวก 3 สหบรรณานุกรมหัวเรื่องภาษาไทยทางการแพทย์. กรุงเทพฯ : คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

———. สหบรรณานุกรมหัวเรื่องภาษาไทยทางการแพทย์. กรุงเทพฯ : คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

- จิระ อินทโกสม และคนอื่น ๆ. สนดรชนีหัวเรื่องภาษาไทยทางการแพทย์. กรุงเทพฯ : คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- . สนดรชนีหัวเรื่องภาษาไทยทางการแพทย์. กรุงเทพฯ : คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- จุมพจน์ วณิชกุล. การวิเคราะห์เลขหมู่ 1. กาญจนบุรี : วิทยาลัยครูกาญจนบุรี, 2531.
- จรี อัครรัตน์. การจัดหาทรัพยากรห้องสมุด : นโยบายและการดำเนินงานของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : คณะกรรมการส่งเสริมงานวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2527.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะอักษรศาสตร์. ประวัติการทำบัตรรายการและการจัดหมู่หนังสือ. แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, สถาบันวิทยบริการ. การฝึกอบรมเรื่อง Thesaurus Construction. 2530.
- . หัวเรื่องจุลสารภาษาไทยในหอสมุดกลางสถาบันวิทยบริการ. สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- . เอกสารประกอบการฝึกอบรมเรื่อง Thesaurus Construction. กรุงเทพฯ : สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, สถาบันวิทยบริการ. หอสมุดกลาง. สัณนิษฐานของห้องสมุดในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ม.ป.ป.
- ฉวีวรรณ สวัสดิ์. คู่มือการลงรายการบัตรดรรชนี. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : คณะอนุกรรมการกล่มวารสารและเอกสารบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา, 2531.
- ฉันทนา ชาตภูวนิชย์. การทำบัตรรายการตามหลักเกณฑ์ AACR 2 สำหรับหนังสือภาษาไทย. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2532.

- เจลิยา พันธุ์สีดา. หลักการกำหนดหัวเรื่องและหัวเรื่องภาษาไทยของสำนักหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.
- เจลิยา พันธุ์สีดา เต็มสุข พงษ์ตน และบุญศรี ไพรัตน์. หลักการกำหนดหัวเรื่องและหัวเรื่องภาษาไทยของสำนักหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.
- ชุตินา สัจจามนต์. การเลือกและการจัดท้าวัดห้องสมุด. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2523.
- . แบบฝึกปฏิบัติ วิชาการเลือกและการจัดท้าวัดห้องสมุด. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูธนบุรี, 2528.
- ณรงค์ บ่อมนุปลา. การจัดหมู่และทำบัตรรายการวัดห้องสมุด : หลักการแนวคิดและการประยุกต์. พิมพ์ครั้งที่ 2. มหาสารคาม : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2528.
- . การจัดหมู่และทำบัตรรายการวัดห้องสมุด : หลักการแนวคิดและการประยุกต์. มหาสารคาม : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2526.
- . การบำรุงรักษาวัสดุครุภัณฑ์ห้องสมุด. พิมพ์ครั้งที่ 2. มหาสารคาม : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2521.
- . การบำรุงรักษาวัสดุครุภัณฑ์ห้องสมุด. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2529.
- . เลขหมวดหมู่หนังสือระบบทศนิยม (ตามแนวคิดของเมลวิล ดิวอี้). พิมพ์ครั้งที่ 2. มหาสารคาม : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2527.

- ดวงเนตร เปี้ยวไข่มุข. งานเทคนิคของห้องสมุด. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ วิทยาลัยครูจันทระเกษม, 2524.
- . งานเทคนิคของห้องสมุด. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ วิทยาลัยครูจันทระเกษม, 2521.
- ดวงพร สุกชัยพาณิชย์วงศ์. คู่มือการจัดหมู่หนังสือ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2527.
- ดิ่วอี้, เมลวิลล์. แผนการจัดหมู่หนังสือแบบทศนิยมและดรรชนีสัมพันธ์. พิมพ์ครั้งที่ 2. พระนคร : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2506.
- . แผนการจัดหมู่หนังสือแบบทศนิยมและดรรชนีสัมพันธ์. พระนคร : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2504.
- . แผนการจัดหมู่หนังสือแบบทศนิยมและดรรชนีสัมพันธ์ฉบับย่อ. กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานคร, 2523.
- ทองหยด ประทุมวงศ์. การจัดหมู่หนังสือระบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกัน. ม.ป.ท., ม.ป.ป.
- . หัวข้อเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทย ของห้องสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2521.
- ธรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัย. สัมมนาทางวิชาการระดับชาติ เรื่อง มาตรฐานการควบคุมบรรณานุกรม. กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2532.
- ธรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัย. สำนักหอสมุด. หัวข้อเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทย ของห้องสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2509.
- ชาดาคักดี วชิรปริชาพงษ์. การเลือกและจัดหาทรัพยากรห้องสมุด. กรุงเทพฯ : บุรพาสาลัน, 2530.
- . การเลือกและจัดหาทรัพยากรห้องสมุด. กรุงเทพฯ : บุรพาสาลัน, 2527.
- . การเลือกและจัดหาวัสดุห้องสมุด. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน, 2522.

- นภา สัจจะนิพัทธ์จิตต์ และปราณี โกมลสุทธิ. การจัดทำดรรชนี. กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2526.
- นิยะดา ทาสคุณธ์ และก่องแก้ว วีระประจักษ์. วิธีอนุรักษ์พระภู กระจดาข หนังสือสมุดไทย หนังสือใบลานและแผนที่. กรุงเทพฯ : หอสมุดแห่งชาติ, 2522.
- นุชรี ตรีโลจน์วงศ์. การเลือกและจัดหาวัสดุห้องสมุด. มหาสารคาม : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2531.
- บุญถาวร หงสกุล. การจัดหมู่และกำหนดหัวเรื่องตามระบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกัน.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ม.ป.ป.
- . การจัดหมู่หนังสือระบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกัน เล่ม 2, ฉบับเพิ่มเติม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2523.
- . การจัดหมู่หนังสือระบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกัน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
รามคำแหง, 2521.
- บุญถาวร หงสกุล และเสาวณีย์ ทรงสุนทร. การทำบัตรรายการหนังสือภาษาไทย (Cataloging of Thai books) กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2526.
- บุญทา วิศว์ไพศาล. คู่มือปฏิบัติงานจัดหาทรัพยากรห้องสมุดมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
นนทบุรี : ศูนย์บรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2526.
- . คู่มือปฏิบัติงานวิเคราะห์เลขหมู่และทำบัตรรายการ ศูนย์บรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. นนทบุรี : ศูนย์บรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช, 2527.
- ประยงค์ศรี พัฒนกิจจำรูญ. การพัฒนาทรัพยากรห้องสมุด : การเลือก การจัดหาหนังสือและ
วัสดุ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2524.
- ประวัติการทำบัตรรายการและการจัดหมู่หนังสือ. กรุงเทพฯ : แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.

- ปราณี เชียงทอง. การจัดหมู่และทำบัตรรายการเบื้องต้น. ชลบุรี : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2523.
- . หลักเกณฑ์การเรียงบัตรรายการ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก, 2525.
- ปัญญา สุขแสน. การจัดทำบัตรรายการ 1 พิมพ์ครั้งที่ 2. อุดรดิตถ์ : วิทยาลัยครูอุดรดิตถ์
2525.
- พ่องพรรณ ลวนานนท์. แผนการจัดหมู่ระบบทศนิยมของดิวอี้ฉบับย่อพิมพ์ครั้งที่ 10 : การสร้าง
เลขหมู่และวิธีใช้. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- พเยาว์ รักษาติเจริญ. งานเทคนิคของห้องสมุด (บรรณ 221). กรุงเทพฯ : โครงการ
ตำราและเอกสารทางวิชาการ วิทยาลัยครูจันทระเกษม, 2525.
- พวา พันธุ์เมฆา. การกำหนดหัวเรื่องและนักชี้หัวเรื่องภาษาไทย (ปรับปรุงใหม่) พิมพ์
ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ศึกษิตสยาม, 2528.
- . การกำหนดหัวเรื่อง และนักชี้หัวเรื่องภาษาไทย. กรุงเทพฯ : อักษรสยาม
การพิมพ์, 2526.
- . การกำหนดหัวเรื่อง และนักชี้หัวเรื่องภาษาไทย. กรุงเทพฯ : ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2524.
- . การแบ่งหมู่หนังสือและแผนการแบ่งหมู่ระบบทศนิยมของดิวอี้. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุดกลาง ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2521.
- . การแบ่งหมู่หนังสือและแผนการแบ่งหมู่ระบบทศนิยมของดิวอี้จากต้นฉบับพิมพ์ครั้งที่ 19.
พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ, 2528.
- . การแบ่งหมู่หนังสือและแผนการแบ่งหมู่ระบบทศนิยมของดิวอี้จากต้นฉบับพิมพ์ครั้งที่ 19.
กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,
2526.

- นภา พันธุ์เมฆา. การแบ่งหมู่หนังสือและแผนการแบ่งหมู่ระบบทศนิยมของดิวอี้จากต้นฉบับพิมพ์ครั้งที่ 19. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2525.
- . การแบ่งหมู่หนังสือและแผนการแบ่งหมู่ระบบทศนิยมของดิวอี้จากต้นฉบับพิมพ์ครั้งที่ 18. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2524.
- . การแบ่งหมู่หนังสือและแผนการแบ่งหมู่ระบบทศนิยมของดิวอี้จากต้นฉบับพิมพ์ครั้งที่ 18. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2522.
- . คู่มือการทำบัตรรายการหนังสือภาษาไทย สำหรับบรรณารักษ์ ห้องสมุดโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2527.
- พัชรา ศีลรักษา. การจัดหมู่และทำบัตรรายการเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2532.
- . การจัดหมู่และทำบัตรรายการเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน, 2525.
- . การจัดหมู่และทำบัตรรายการเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2525.
- . การจัดหมู่และทำบัตรรายการเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน, 2523.
- พิชัย เทนนิมิตร. การจัดหมู่และทำบัตรรายการเบื้องต้น. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2521.
- เพ็ญศรี กิวยสุวรรณ. ดรรชนีชื่อเรื่องในวรรณคดีไทย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2524.
- ไพโรจน์ ชลาวัณย์. การพัฒนากฎหมายห้องสมุด. กาญจนบุรี : วิทยาลัยครูกาญจนบุรี, 2532.

- มหิดล, มหาวิทยาลัย. กองห้องสมุด. หัวข้อเรื่องการแพทย์ภาษาไทย. กรุงเทพฯ, 2525.
- มุกดา มีลาภ. คู่มือการปฏิบัติงานจัดหาหนังสือและสิ่งพิมพ์. กรุงเทพฯ : หน่วยงานจัดหาหนังสือและสิ่งพิมพ์ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ม.ป.ป.
- แม่นาส ขวลิท. การระวังกษาและซ่อมหนังสือ. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2530.
- . การระวังกษาและซ่อมหนังสือ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานครการพิมพ์, 2516.
- . การระวังกษาและซ่อมหนังสือ. พิมพ์ครั้งที่ 2. พระนคร : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2511.
- . การระวังกษาและซ่อมหนังสือ. พระนคร : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2506.
- แม่นาส ขวลิท และสุทธิลักษณ์ อำพันวงศ์. แผนการจัดหมู่หนังสือแบบทศนิยมฉบับย่อ และดรรชนีลิ้มพันธ์. พระนคร : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2499.
- ยะลา, วิทยาลัยครู. ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์. งานเทคนิคห้องสมุด. ยะลา : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ วิทยาลัยครูยะลา, 2522.
- ยุพา สายมาลา. การจัดหมู่และทำบัตรรายการหนังสือ. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2527.
- . การจัดหมู่และทำบัตรรายการหนังสือภาษาอังกฤษ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2520.
- . การจัดหมู่และทำบัตรรายการหนังสือภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2519.
- . แผนการจัดหมู่หนังสือแบบทศนิยมอย่างย่อ. กรุงเทพฯ : คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2519.
- รณ ประวัติงาม. การทำบัตรรายการหนังสือภาษาไทย. สงขลา : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2531.

รัตนา เตชะวลัญญ. การจัดและการสร้างเลขหมู่ระบบทศนิยมของดิวอี้. พิมพ์ครั้งที่ 2.

เชียงใหม่ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,
2526.

———. การจัดและการสร้างเลขหมู่ระบบทศนิยมของดิวอี้. เชียงใหม่ : ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2524.

———. การจัดหมู่ระบบทศนิยมของดิวอี้ ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 19. เชียงใหม่ : ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2526.

———. การลงรายการตามกฎ เอ เอ ซี อาร์ 2. เชียงใหม่ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2528.

———. การสร้างเลขหมู่ระบบทศนิยมของดิวอี้ ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 19. เชียงใหม่ : ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2530.

———. ตัวอย่างการลงรายการตามกฎ เอ เอ ซี อาร์ 2. เชียงใหม่ : ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2528.

รักพร ชังธาดา. การจัดหมู่และทำบัตรรายการหนังสือภาษาไทย. มหาสารคาม : ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
มหาสารคาม, 2531.

———. การให้หัวเรื่องและบัญชีหัวเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 4.
มหาสารคาม : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสำนักหอสมุด
วิทยาเขต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2527.

รักพร ชังธาดา ประจักษ์ กือเจริญ และณรงค์ บ่อมบุปผา. การให้หัวเรื่องและบัญชีหัวเรื่อง
สำหรับหนังสือภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 3. มหาสารคาม : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2523.

———. การให้หัวเรื่องและบัญชีหัวเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทย. มหาสารคาม : ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์ และสำนักหอสมุดหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
มหาสารคาม, 2521.

สมุล รัตตากร. วิธีคิดเลขหมู่ที่อาจแบ่งได้ตามแบบเลขหมู่บางหมู่ในแผนการจัดหมู่แบบทศนิยม.

พิมพ์ครั้งที่ 2. พระนคร : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2515.

———. วิธีคิดเลขหมู่ที่อาจแบ่งได้ตามแบบเลขหมู่บางหมู่ในแผนการจัดหมู่แบบทศนิยม.

พระนคร : โรงพิมพ์สัถยการพิมพ์, 2513.

ลัดดา เหมทานนท์, ผู้เรียบเรียง. การเลือกและการจัดหาวัสดุห้องสมุด. สงขลา :

วิทยาลัยครูสงขลา, 2521.

วลัยพร เหมะรัชตะ. สารสังเขป : การจัดทำและบริการ. กรุงเทพฯ : ภาควิชา

บรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.

———. หลักการทำสารสังเขป. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

วัลลภ สวัสดิวัลลภ. การซ่อมบำรุงรักษานั่งสือและงานเทคนิคของห้องสมุด. กรุงเทพฯ :

เจริญวิทยการพิมพ์, 2520.

———. คู่มืองานเทคนิคและการฝึกงานห้องสมุด. สบบุรี : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

วิทยาลัยครูเทพสตรี, 2527.

———. เอกสารประกอบการสอนวิชา บรรณ 221 (งานเทคนิคของห้องสมุด) สบบุรี :

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ วิทยาลัยครูเทพสตรี, 2520.

วาณี ฐานวงศ์คานติ. การลงชื่อผู้แต่งในบัตรรายการและนามแฝง - นามจริงของผู้แต่ง.

พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : อมรการพิมพ์, 2529.

———. การลงชื่อผู้แต่งในบัตรรายการและนามแฝง - นามจริงของผู้แต่ง. กรุงเทพฯ :

โอเดียนสโตร์ 2524.

———. การลงชื่อผู้แต่งในบัตรรายการและนามแฝง - นามจริงของผู้แต่ง. พิมพ์ครั้งที่ 2.

ชลบุรี : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บางแสน, 2526.

———. การลงชื่อผู้แต่งในบัตรรายการและนามแฝง - นามจริงของผู้แต่ง. ชลบุรี :

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บางแสน, 2525.

- วาณี ฐานวงศ์คานติ. การเลือกและการจัดท้าวสุดห้องสมุด. ชลบุรี : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2520.
- ศรีทอง สีหามงค์. งานเทคนิคบางประการของห้องสมุด. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์
กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ, 2510.
- ศิลปากร, กรม. บัตร์รายการหนังสือภาษาไทย ของหอสมุดแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : 2520.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. กองการศึกษาผู้ใหญ่. คู่มือบรรณารักษ์ ว่าด้วย บรรณานุกรม
หัวเรื่องส่วนต่าง ๆ ของหนังสือ ตัวอย่างบัตร์รายการ นามแฝง และนามจริงของ
นักประพันธ์. กรุงเทพฯ : 2506.
- ศูนย์ข้อมูลเทคโนโลยีทางวิทยาศาสตร์. กองวิชาการและวิเทศสัมพันธ์. สำนักงานปลัดกระทรวง
วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน. เอกสารการฝึกอบรมเรื่อง การจัดทำ
ดัชนีและสารบัญ. กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี
และการพลังงาน, 2532.
- สมบูรณ์ แก่นตะเคียน. การทำบัตร์รายการหนังสือภาษาไทย. เพชรบุรี : ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูเพชรบุรี, 2522.
- สมบูรณ์ แก่นตะเคียน. การทำบัตร์รายการหนังสือภาษาอังกฤษ. เพชรบุรี : ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูเพชรบุรี, ม.ป.ป.
- . การทำบัตร์รายการหนังสือและโสตทัศนวัสดุ. เพชรบุรี : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูเพชรบุรี, 2526.
- . คู่มือการให้เลขหมู่หนังสือตามระบบคณนิยม. พิมพ์ครั้งที่ 2. เพชรบุรี : ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูเพชรบุรี, 2521.
- . งานเทคนิคของห้องสมุด. เพชรบุรี : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูเพชรบุรี, 2527.
- สอากศรี พรสุพรรณ. คู่มือการจัดหมู่หนังสือ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2526.

สุกัญญา จงอนันต์ไพศาล. การพัฒนาระบบการจัดหาวารสารของห้องสมุดมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์. นครปฐม : ภาควิชาคณิตศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2529.

สุดา ตรีชั้น. บทเรียนวิธีเรียงับตรรายการภาษาอังกฤษด้วยตนเอง. นครปฐม : คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2522.

สุทธิลักษณ์ อำพันวงศ์. คู่มือการทำบัตรรายการ สำหรับหนังสือภาษาไทย. พระนคร : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2501.

———. หลักเกณฑ์การทำบัตรรายการหนังสือภาษาไทย ฉบับสมบูรณ์ และตัวอย่างบัตร.

พระนคร : คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2510.

———. หลักเกณฑ์การทำบัตรรายการหนังสือภาษาไทย ฉบับสมบูรณ์ และตัวอย่างบัตร.

พระนคร : คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2509.

———. หลักเกณฑ์การทำบัตรรายการหนังสือภาษาไทย. พระนคร : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2501.

———. หลักเกณฑ์การทำบัตรรายการสำหรับหนังสือภาษาไทยและหัวเรื่อง. พระนคร : สมาคมห้องสมุด, 2506.

สุรารัตน์ คูหามุกต์. การจัดหมู่หนังสือและทำบัตรรายการ. กรุงเทพฯ : ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2522.

สุนทร แก้วลาย และคนอื่น ๆ. ระบบจัดหมู่เอกสารหลักสูตร สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.

สุนทรี หังสสุต. การควบคุมทางบรรณานุกรมเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช. 2523.

สุนันต์ ส่องแสงจันทร์. บัตรรายการและหลักเกณฑ์การทำบัตรรายการหนังสือภาษาไทย. กรุงเทพฯ : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2523.

สัณณิ ส่องแสงจันทร์. บัตรรายการและหลักเกณฑ์การทำบัตรรายการหนังสือภาษาไทย.

กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521.

———. เลขหนังสือ. กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.

———. เอกสารประกอบการเรียนวิชาบรรณ 512 : การจัดหมู่และทำบัตรรายการ 2.

กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521.

สุภาพร ดุษฎีพลดิษฐ์. การทำบัตรรายการหนังสือตามหลักเกณฑ์ AACR 2. กรุงเทพฯ :

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ วิทยาลัยครูพระนคร, 2532.

สุรศักดิ์ ลังขมานนท์. นามแฝง. นครราชสีมา : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะวิชา

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูนครราชสีมา, 2522.

สุวคนธ์ ผดุงอรรถ. ระบบเลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ. กรุงเทพฯ : หอสมุดแห่งชาติ

กรมศิลปากร, 2528.

สุวรรณ ชุติมันต์. การใช้คอมพิวเตอร์กับห้องสมุด. เพชรบุรี : วิทยาลัยครูเพชรบุรี,

2531.

———. การวิเคราะห์เลขหมู่ 2. เพชรบุรี : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์

และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูเพชรบุรี, 2530.

เสาวนีย์ ทรงสุนทร. การจัดหมู่และทำบัตรรายการวัสดุพิเศษ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2527.

———. การทำบัตรรายการหนังสือภาษาไทย : ตารางกำหนดเลขผู้แต่งภาษาไทย.

กรุงเทพฯ : รุ่งศิลป์การพิมพ์, 2525.

เสริมศรี เจริญผล. งานเทคนิคของห้องสมุด. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษ-

ศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2518.

———. งานเทคนิคเบื้องต้นของห้องสมุด. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง,

2525.

———. งานเทคนิคเบื้องต้นของห้องสมุด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2521.

ห้องสมุดแห่งประเทศไทย, สมาคม. หัวเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 5.

กรุงเทพฯ : ม.ป.พ., 2530.

———. หัวเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานครการพิมพ์, 2520.

———. หัวเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทย. พระนคร : กรุงเทพมหานครการพิมพ์, 2513.

หอสมุดกลางมหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ. หน่วยเทคนิค. คู่มือการจัดหมู่หนังสือระบบ L.C. หมวดประวัติศาสตร์ไทย สำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ.

กรุงเทพฯ : หน่วยเทคนิค หอสมุดมหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ, 2527.

หอสมุดแห่งชาติ. ตารางเลขผู้แต่งหนังสือภาษาไทยสำเร็จรูปของหอสมุดแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร, 2528.

———. นามประพันธ์ของนักเขียนไทยที่ใช้ในบัตรรายการของหอสมุดแห่งชาติ. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร, 2529.

———. นามประพันธ์ของนักเขียนไทยที่ใช้ในบัตรรายการของหอสมุดแห่งชาติ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร, 2519.

———. นามประพันธ์ของนักเขียนไทยที่ใช้ในบัตรรายการของหอสมุดแห่งชาติ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร, 2516.

———. นามประพันธ์ของนักเขียนไทยที่ใช้ในบัตรรายการของหอสมุดแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร, 2513.

หอสมุดแห่งชาติ. หน่วยจัดหมู่และทำบัตรรายการหนังสือ. บัตรรายการหนังสือไทย ของหอสมุดแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : หอสมุดแห่งชาติ, 2517.

ห้องสมุดแห่งประเทศไทย, สมาคม. หัวเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทย ฉบับแก้ไขปรับปรุง. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานครการพิมพ์, 2525.

———. หัวเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทย ฉบับแก้ไขปรับปรุง. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานครการพิมพ์, 2523.

หัวเรื่องการแพทย์ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : กองห้องสมุด มหาวิทยาลัยมหิดล, 2525.

- อริสา เลิศพฤษ. คู่มือหัวเรื่องสำหรับคริสตศาสนิกายโปรเตสแตนต์ในประเทศไทย.
เชียงใหม่, หอจดหมายเหตุ วิทยาลัยพายัพ, 2526.
- อัมพร ทิษะระ. การทำบัตรรายการภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
รามคำแหง, 2528.
- . การทำบัตรรายการภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
รามคำแหง, 2521.
- . การทำบัตรรายการภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
รามคำแหง, 2520.
- . คู่มือการจัดหมู่ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- . เลขหมู่และบัตรหลักสำหรับหนังสือภาษาไทย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง,
2517.
- อุบล บุญชู. บทเรียนจากภาพด้วยตนเอง ชุดการใช้แหล่งวิทยาการเพื่อการศึกษาค้นคว้า :
การจัดหมู่หนังสือระบบทศนิยมดิวอี้ และการเรียงหนังสือบนชั้น. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท.,
2525.
- อุบล บุญชู และเรินทร์ บุญชู. การจัดหมู่หนังสือระบบทศนิยมดิวอี้และการเรียงหนังสือบนชั้น.
ม.ป.ท., 2525.
- อุไรวรรณ วิบุตติกุล. คู่มือปฏิบัติงานจัดหา ห้องสมุดมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตวังท่าพระ.
กรุงเทพฯ : แผนกห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตวังท่าพระ, 2528.

แขนงวิชาบุคลากรและการศึกษาอบรมวิชาบรรณารักษศาสตร์

- กาญจนาบุรี, วิทยาลัยครู. ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์. เอกสารประกอบการฝึกอบรมบุคลากร
ห้องสมุด. กาญจนาบุรี : วิทยาลัยครูกาญจนาบุรี, 2528.

การล้มมนาเรื่อง การปรับปรุงหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์ระดับปริญญาตรี. ขอนแก่น :

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2527.

การล้มมนาวิชาการเรื่อง แนวโน้มการวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2529.

จารุวรรณ สินธุโสภณ. การประสานโครงการศึกษาและฝึกอบรมบุคลากรด้านห้องสมุด

สารนิเทศ และจดหมายเหตุ : การล้มมนาที่ประเทศอังกฤษ. กรุงเทพฯ : ภาควิชา

บรรณารักษศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2530.

_____. รายงานการสำรวจความต้องการบรรณารักษ์ในหน่วยงานวิชาเฉพาะ. กรุงเทพฯ :

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2520.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. คณะอักษรศาสตร์. ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์. การผลิตบัณฑิต

บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์. กรุงเทพฯ, 2530.

_____. แนวโน้มการผลิตบัณฑิตบรรณารักษศาสตร์ และสารนิเทศศาสตร์. กรุงเทพฯ : 2529.

ฉัตรชัย ศุกระกาญจน์, บรรณารักษ์. บรรณารักษศาสตร์ในวิทยาลัยครู. นครศรีธรรมราช

: วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช, 2526

เชียงใหม่, มหาวิทยาลัย. คณะกรรมการเสริมสร้างสมรรถภาพของข้าราชการและลูกจ้าง.

รายงานการฝึกอบรม เจ้าหน้าที่ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่ :

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2522.

ครุฑ ๗ ลำปาง ทศนา สลัดยะนันท์ และนางเพชร ศรีสมบุญ. ประสิทธิผลของหลักสูตร

บรรณารักษศาสตร์ต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิต บัณฑิตศึกษา 2519 - 2523. เชียงใหม่ :

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2525.

เทพสตรี, วิทยาลัยครู. รายงานการล้มมนาอาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ 4 - 8

สิงหาคม 2522. สพบรี : 2524.

นรินทร์ บุญชู. รายงานการวิจัย เรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการใช้

ห้องสมุดโดยวิธีผู้เรียนศึกษา ด้วยตนเองจากภาพไลด์ประกอบคำบรรยาย กับการเรียนโดย

มีครูสอนตามปกติ. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2524.

แนวโน้มนการวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์. มหาสารคาม : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2529.

บำเพ็ญ โรจน์ปรีชา. รายงานการสำรวจความต้องการของสังคมต่อการเปิดการศึกษาระดับปริญญาโท และการให้บริการทางวิชาการของสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,

2528.

ประภาวดี พจนา ทรงสรรค์ นิลกำแหง และมาลินี ศุภบริดี. การสำรวจฐานะการทำงานห้องสมุดของนิสิตเก่าแผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2498 - 2513. กรุงเทพฯ : แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515.

ประภาวดี สืบสนธิ์. การวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

———. การวิจัยบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

———. ความสามารถของบัณฑิตบรรณารักษศาสตร์ที่ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยคาดหวัง. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.

———. สถานะงานวิจัยบรรณารักษศาสตร์ และสารนิเทศศาสตร์ : การวิเคราะห์เชิงปริมาณ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

ยุพิน เตชะมณี ภรณ์ ศิริโชติ และกุลธิดา ท้วมสุข. รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาความต้องการครุบรรณารักษ์และความรู้ความสามารถของครุบรรณารักษ์ตามความคาดหวังของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ขอนแก่น : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2529.

รามคำแหง, มหาวิทยาลัย. การสัมมนาเรื่อง "การฝึกปฏิบัติงานห้องสมุด" ณ สมาอาจารย์มหาวิทยาลัยรามคำแหง. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2528.

ละอองกาญจน์ เหล่าไพบูลย์ ภรณ์ ศิริโชติ และกุลธิดา ท่วมสุข. รายงานการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพของหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์ต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีการศึกษา 2521 - 2526. ขอนแก่น : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2528.

วิสัย อัครศิษยา. รายงานการวิจัยการศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง. กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2531.

ศรีนครินทร์วิโรฒ มหาสารคาม, มหาวิทยาลัย. การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเตรียมตัว บุคลากรโครงการบริการวิชาการสำหรับเด็กและผู้ใหญ่ในชนบท. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ มหาสารคาม, 2530.

———. การสัมมนาเรื่อง แนวโน้มการวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ มหาสารคาม, 2529.

ศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์, มหาวิทยาลัย. แผนกห้องสมุด. เอกสารประกอบ การสอนภาคปฏิบัติ สำหรับนักศึกษาฝึกปฏิบัติงานในห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2529.

———. เอกสารประกอบการสอนสำหรับนักศึกษาเรียนภาคปฏิบัติในห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2530.

สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, มหาวิทยาลัย. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์. สรุปผลการฝึกงานวิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ ปีการศึกษา 2529 : นักศึกษาวิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ รุ่นที่ 8. ปัตตานี : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 2530.

เสริมศรี เจริญผล. การวิจัยและบรรณานุกรม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2518.

เสริมศรี เจริญผล และคนอื่น ๆ. การฝึกปฏิบัติงานห้องสมุด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย รามคำแหง, 2530.

ห้องสมุดแห่งประเทศไทย, สมาคม. การประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2523 เรื่อง บรรณารักษ์

ห้องสมุดยุคใหม่. กรุงเทพฯ : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2523.

อัญชลี ภูมิดิษฐ์. คู่มือการฝึกปฏิบัติงานในฝ่ายบริการช่วยการค้นคว้าและวิจัย. กรุงเทพฯ :

สำนักงานหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2528.

อัมพร ทิษะระ. ปัญหาในการทำและการนำผลงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์ไปใช้.

กรุงเทพฯ : โครงการเผยแพร่ผลงานวิจัย ฝ่ายวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

แขนงวิชา สารนิเทศศาสตร์

กรกมล รามบุตร. รายงานการดำเนินงานของโครงการจัดตั้งข่ายงานห้องสมุดมหาวิทยาลัย

ส่วนภูมิภาค : ระยะที่ 1 มีนาคม 2529 - กรกฎาคม 2530. เชียงใหม่ : สำนัก

หอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2530.

กรรณิการ์ ลินนิศาล. ระบบฐานข้อมูลของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่ :

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2531.

การฝึกอบรมเรื่อง การจัดเก็บ การค้นและเผยแพร่สารนิเทศ (รายงานโครงการฝึกอบรม

7 กันยายน - 16 พฤศจิกายน 2527). กรุงเทพฯ : คณะกรรมการระบบสารนิเทศ

วิทยาศาสตร์สภากลของคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาฯ สหประชาชาติและ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.

การพัฒนาระบบการจัดเก็บและบริการสื่อการเรียนการสอนของศูนย์วิชาการ. กรุงเทพฯ :

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2531.

การสัมมนาเชิงปฏิบัติการเรื่อง ความร่วมมือในโครงการศูนย์สนเทศทางการเกษตรแห่งชาติ.

กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2526.

การสัมมนาเชิงปฏิบัติการเรื่อง ศักยภาพกรมสารสนเทศและมาตรฐานข้อมูล. ปทุมธานี :

สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย, 2529.

การสืบค้นข้อสนเทศทางออนไลน์จากฐาน UNIO. กรุงเทพฯ : สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย, 2529.

ก้าวแรกของการใช้คอมพิวเตอร์ในงานห้องสมุด. กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัย

ธรรมศาสตร์, 2529.

ชินขจร ตันทวีรัตน์. การประชุมเรื่อง การพัฒนาลังข้อมูลข่าวสารในประเทศไทย. กรุงเทพฯ :

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

ขอนแก่น, มหาวิทยาลัย. รายงานการศึกษาหาแนวทางเพื่อนำคอมพิวเตอร์มาใช้กับงานห้องสมุด

มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2531.

คณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ, สำนักงาน. นโยบายสารสนเทศแห่งชาติ : รายงานการ

สัมมนาระดับชาติ. กรุงเทพฯ, 2529.

คณะกรรมการจัดทำมาตรฐาน การลงรายการข้อมูลหนังสือ/เอกสาร เพื่อถ่ายงานสารนิเทศ

ในมหาวิทยาลัย. CUMARC : รูปแบบทางบรรณานุกรมของหนังสือและเอกสาร.

กรุงเทพฯ : คณะกรรมการวางแผนพัฒนาห้องสมุดมหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,

2532.

คณะกรรมการพัฒนาห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย และศูนย์บรรณสารสนเทศ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. รายงานการสัมมนาความร่วมมือระหว่างห้องสมุด

สถาบันอุดมศึกษา ครั้งที่ 4 เรื่อง การนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อการพัฒนาห้องสมุดสถาบัน

อุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย, 2528.

คณะกรรมการพัฒนาห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย และสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัย

ธรรมศาสตร์. รายงานการสัมมนาความร่วมมือระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ครั้งที่

6 : ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษากับสารนิเทศทางวิชาการแห่งชาติของประเทศไทย.

กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2532.

คณะกรรมการพัฒนาห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย และสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัย

มหิดล. การสัมมนาความร่วมมือระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ครั้งที่ 7 : การพัฒนา

ศักยภาพของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา. นครปฐม : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2532.

ครรชิต มัลลียงค์. คอมพิวเตอร์และการเขียนโปรแกรมสำหรับงานห้องสมุด. กรุงเทพฯ :

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517.

- จ้อย นันทิวรรินทร์, ม.ล. สารนิเทศศาสตร์ฉบับปฐมบท. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ, 2522.
- จุมพจน์ วนิชกุล. ความรู้เบื้องต้นทางสารนิเทศศาสตร์. กาญจนบุรี : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูกาญจนบุรี, 2532.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. คณะกรรมการจัดทำมาตรฐานการลงรายการข้อมูลหนังสือ/เอกสาร
เพื่อรายงานสารนิเทศในมหาวิทยาลัย. CUMARC : รูปแบบทางบรรณานุกรมของหนังสือ
/เอกสาร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2532.
- ชุติมา สัจจานนท์. สารนิเทศวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. นนทบุรี : สาขาวิชาศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2530.
- เชียงใหม่, มหาวิทยาลัย. สำนักหอสมุด. การสัมมนา - ประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง
เครือข่ายงานคอมพิวเตอร์ห้องสมุด. เชียงใหม่ : สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,
2532.
- . ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดของกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาภาคเหนือ. เชียงใหม่ :
สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2532.
- ณรงค์ บ่อมนุญา. การสืบค้นและเรียกใช้สารนิเทศในระบบออนไลน์เชิงพาณิชย์ : online
searching. มหาสารคาม : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2530.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. กองวิเทศสัมพันธ์. สรุปผลการดำเนินงาน โครงการระบบสารสนเทศทาง
ด้านการศึกษา : โดยการพัฒนาศึกษาอาเซียน 2523 - 2528. กรุงเทพฯ : ทบวง
มหาวิทยาลัย, 2528.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. คณะอนุกรรมการพิจารณาการใช้คอมพิวเตอร์ในห้องสมุด. คู่มือโครงสร้าง
ระเบียบวัสดุไมติพิมพ์. กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย, 2529.
- . คู่มือโครงสร้างระเบียบสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง. กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย, 2529.
- . คู่มือโครงสร้างระเบียบหนังสือ, เอกสาร. กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย, 2529.

- ทบวงมหาวิทยาลัย. ศูนย์พัฒนาศึกษาแห่งชาติของประเทศไทย. รวมบทความเกี่ยวกับระบบ
สารสนเทศทางด้านการศึกษา. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2529.
- . รายงานการวิจัยของโครงการระบบสารสนเทศทางด้านการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2.
 นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2529.
- ทบวงมหาวิทยาลัย และสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย. รายงานการประชุมทาง
วิชาการเรื่อง บทบาทของบุคลากรและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาห้องสมุด.
 ม.ป.ท. : ม.ป.พ., 2532.
- ทรงพันธ์ วรรณมาศ. การจัดระบบข้อมูล "บรรณานุกรม เอกสารสิ่งพิมพ์ สื่อทัศนวัสดุ
บรรณนิทัศน์ข้อมูลทางวัฒนธรรม". เชียงราย : ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเชียงราย,
 2528.
- ธรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัย. คณะศิลปศาสตร์. สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์. ก้าวแรกของ
การใช้คอมพิวเตอร์ในงานห้องสมุด : เทปบันทึกการสัมมนา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
- ธรรมศาสตร์, 2529.
- ธรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัย. สถาบันไทยคดีศึกษา. รายงานการสัมมนาทางวิชาการเรื่อง
ประเทศไทยศึกษา. กรุงเทพฯ, 2525.
- นฤมล ปราชนุโยธิน. รายงานประเทศไทยศึกษา : สารและมติปฏิบัติการ. กรุงเทพฯ :
 สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2531.
- บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, สถาบัน. สารนิเทศกับการบริหารและการพัฒนา. กรุงเทพฯ :
 สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ม.ป.ป.
- บ้านสมเด็จพระเจ้าพระยา, วิทยาลัยครู. สารนิเทศศาสตร์ : เอกสารประกอบการสัมมนา.
 กรุงเทพฯ, 2531.
- บุญธรรม นิธิอุทัย. รายงานการวิจัยเรื่อง การใช้คอมพิวเตอร์ในระบบงานหอสมุด จอห์น เอฟ.
เคนเนดี. บัตตานี : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตบัตตานี, 2529.
- ประไพพรรณ จารุกวี. การใช้เครื่องจักรกลในห้องสมุด : บรรณานุกรมและบรรณนิทัศน์.
 กรุงเทพฯ : ฝ่ายพัฒนาทรัพยากร สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2529.

- ประภาวดี สืบสนธิ์. การใช้เครื่องมือเทคนิคในห้องสมุด. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- นิบูลศิลป์ วัฒนพงษ์. ศูนย์สนเทศทางการเกษตรแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุด
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2531.
- ไพโรจน์ ตีรณากุล เพราพรรณ ประพตภา และบันเท็ง สุวรรณตระกูล. การค้นหาและ
แพร่กระจายข้อมูล. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, 2521.
- มนตรี โมฆภาพร ธนศักดิ์ เทอดเกียรติกุล และสุทธิพงษ์ พังเสนาะ. การใช้งานคอมพิวเตอร์กับ
ห้องสมุด. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขตเจ้าคุณทหารลาดกระบัง,
2526.
- รวมบทความเกี่ยวกับระบบสารสนเทศทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : โครงการพัฒนาศึกษา
อาเซียนศูนย์พัฒนา การศึกษาแห่งชาติของประเทศไทย ทบวงมหาวิทยาลัย, 2529.
- รายงานการสัมมนาเชิงปฏิบัติการระบบข่าวสารทางการประมงในประเทศไทย. กรุงเทพฯ :
ศูนย์พัฒนาการประมงแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้, 2528.
- เรืองศรี จุลละจินดา. คู่มือการลงรายการวารสารในแบบบันทึกข้อมูลในระบบโปรแกรม
CDS/ISIS. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
และทบวงมหาวิทยาลัย, 2532.
- . คู่มือการลงรายการวารสารในแบบบันทึกข้อมูลในระบบโปรแกรม CDS/ISIS.
พิมพ์ครั้งที่ 2. ม.ป.ท. : ม.ป.พ., 2532.
- ลมูล รัตตากร, ผู้แปล. การวางแผนเกี่ยวกับเทคโนโลยีทางสารนิเทศ. ม.ป.ท., ม.ป.ป.
- . ระบบและบริการสนเทศ. กรุงเทพฯ : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2529.
- ลักษณะโครงสร้างของข้อมูลจากฐาน UNIO. กรุงเทพฯ : สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2529.
- วิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย, สถาบัน. ศูนย์บริการเอกสารการวิจัยแห่ง
ประเทศไทย. คณะอนุกรรมการระบบสารนิเทศวิทยาศาสตร์สากล. การศึกษาแหล่ง
ข้อสนเทศและข้อมูลในประเทศไทย. กรุงเทพฯ, 2524.

ศิริพร สุวรรณะ สุธีร์ กิติริ และภาวนา ยังเยี่ยม, บรรณาธิการ. สารนิเทศกับการบริหาร และการพัฒนา : เอกสารประกอบสัมมนา. กรุงเทพฯ : สำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2529.

ศิลปากร, มหาวิทยาลัย. ศูนย์ข้อมูลภูมิภาคตะวันตก. การประชุมเชิงวิชาการ เรื่อง "โครงการจัดตั้งเครือข่ายข้อมูลและสารสนเทศภูมิภาคตะวันตก." นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2529.

ศูนย์สารสนเทศทางวิทยาศาสตร์. สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน. ฐานข้อมูลที่ให้บริการโดยหน่วยงานภายใต้สังกัด กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและ การพลังงาน. ม.ป.ท., 2532.

สุขุม เฉลยทรัพย์. ความรู้เบื้องต้นทางสารนิเทศศาสตร์. ปทุมธานี : วิทยาลัยครูเพชรบุรี วิทยาลงกรณ์, 2531.

สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. สาขาวิชาศิลปศาสตร์. แบบฝึกปฏิบัติชุดวิชา สารนิเทศศาสตร์เบื้องต้นหน่วยที่ 1 - 15. นนทบุรี : สำนักนิพนธ์มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมมาธิราช, ม.ป.ป.

———. เอกสารการสอนชุดวิชาสารนิเทศศาสตร์เบื้องต้นหน่วยที่ 1 - 15. นนทบุรี : สำนักนิพนธ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, ม.ป.ป.

สุนทรี รสสุธาธรรม. การจัดเก็บและค้นหาสารสนเทศจากคอมพิวเตอร์. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2524.

สุวรรณ ทองสีสุโข. ระบบคอมพิวเตอร์สำหรับงานสร้างฐานข้อมูลบรรณานุกรมหนังสือ. ขอนแก่น : สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2532.

———. ศึกษาโปรแกรม Mini - Micro CDS/ISIS ด้วยตนเอง. ขอนแก่น : สำนัก วิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2532.

ห้องสมุดแห่งประเทศไทย, สมาคม. การประชุมสามัญประจำปี 2527 เรื่อง สารนิเทศกับการ พัฒนาประเทศ. กรุงเทพฯ : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2527.

เอกสารการสอนชุดวิชา 13201 สารนิเทศศาสตร์เบื้องต้น. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมมาธิราช, 2532.

ภาคผนวก ข

แบบสอบถาม

(สำเนา)

ที่ ทม 1007/1103

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

กรกฎาคม 2534

เรื่อง ขออนุมัติขอความอนุเคราะห์
เรียน

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางสาวอัมพา สุวรรณศรี เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง สภาพการณ์เกี่ยวกับหนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์
ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ศ.ดร.ลมูล รัตตากร

ประธาน

ผศ.เกษร เจริญรักษ์

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตใคร่ขอความอนุเคราะห์ คือ ขออนุญาตให้อาจารย์ในภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ ที่ทำการสอน
ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2534 จำนวน.....คน และนักศึกษาวิชาเอกบรรณารักษศาสตร์
ชั้นปีที่ 1-4 จำนวน.....คน ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม 2534
เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมพร บัวทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

(สำเนา)

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

15 กรกฎาคม 2534

เรื่อง ขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถาม

เรียน หัวหน้าภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสอบถามชุดที่ 1 สำหรับอาจารย์ จำนวน.....ชุด

2. แบบสอบถามชุดที่ 2 สำหรับนักศึกษา จำนวน.....ชุด

ด้วยดิฉัน นางสาวอัมพา สุวรรณศรี นิสิตปริญญาโท สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "สถานการณ์เกี่ยวกับหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงเหตุผลในการเขียนและไม่เขียนหนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ และความสนใจและความต้องการในการใช้หนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ โดยดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มอาจารย์และนักศึกษา ในภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ของสถาบันต่าง ๆ

ฉนั้น จึงเรียนมาเพื่อโปรดกรุณาแจกแบบสอบถามแก่อาจารย์และนักศึกษาในภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ด้วย เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการวิจัย ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน และการผลิตหนังสือในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์เป็นอย่างมาก

กรุณาส่งแบบสอบถามกลับคืนภายใน 15 วัน นับตั้งแต่วันที่ท่านได้รับแบบสอบถามนี้ ตามที่อยู่ของดิฉัน ซึ่งได้แนบมาพร้อมนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือเป็นอย่างดีของท่านในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งท่านมีส่วนสนับสนุนอย่างยิ่งต่อความสำเร็จในการศึกษาของดิฉัน

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวอัมพา สุวรรณศรี)

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

(สำเนา)

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

20 มิถุนายน 2534

เรื่อง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

เรียน ท่านผู้ตอบแบบสอบถาม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามจำนวน 1 ชุด

ด้วยดิฉัน นางสาวอัมพา สุวรรณศรี นิสิตปริญญาโท สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "สภาพการณ์เกี่ยวกับหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงเหตุผลในการเขียนและไม่เขียนหนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ และความสนใจและความต้องการในการใช้หนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์

ฉะนั้น จึงเรียนมาเพื่อโปรดกรุณาตอบแบบสอบถามเพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการวิจัย ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและการผลิตหนังสือในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์เป็นอย่างมาก

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือเป็นอย่างดีของท่านในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งท่านมีส่วนสนับสนุนอย่างยิ่งต่อความสำเร็จในการศึกษาของดิฉัน

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวอัมพา สุวรรณศรี)

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

แบบสอบถาม

เรื่อง

สถานการณ์เกี่ยวกับหนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์

แบบสอบถามชุดที่ 1 : สำหรับผู้เขียน

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจเหตุผลในการเขียนและไม่เขียนหนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการเขียนและการจัดพิมพ์หนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้เขียน

ตอนที่ 2 เหตุผลและปัญหาอุปสรรคในการเขียนหนังสือภาษาไทย
สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์

ตอนที่ 3 เหตุผลที่ทำให้ไม่เขียนหนังสือภาษาไทย สาขาวิชา
บรรณารักษศาสตร์

นิยามศัพท์ที่ใช้ในแบบสอบถามชุดนี้

การเขียน หมายถึง การแต่ง เรียบเรียง รวบรวม และการแปลหนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์

หนังสือ หมายถึง หนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ระดับอุดมศึกษา ที่จัดพิมพ์ ตั้งแต่ พ.ศ. 2498 - 2532 ในรูปของงานเขียน งานเรียบเรียง งานแปล งานรวบรวม และงานวิจัย แต่ไม่รวมถึงวิทยานิพนธ์ และผลงานทางวิชาการที่ยังมิได้มีการพิมพ์เผยแพร่

ผู้เขียน หมายถึง ผู้ที่อยู่ในตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ซึ่งเป็นข้าราชการสังกัดภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ และสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัยครู ที่มีการเปิดสอนสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ เป็นวิชาเอกในระดับปริญญาตรีขึ้นไป

ผู้จัดพิมพ์ หมายถึง สำนักพิมพ์เพื่อการค้า หน่วยราชการหรือสมาคมทางวิชาการที่มีการจัดพิมพ์หนังสือทางวิชาการ

ตอนที่ 1

ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้เขียน

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน () และเติมข้อความ (ถ้ามี) ที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. สถาบันการศึกษาที่ท่านสังกัด

() มหาวิทยาลัย

() วิทยาลัยครู

3. วุฒิการศึกษา

() ปริญญาตรี

() ประกาศนียบัตรชั้นสูง

() ปริญญาโท

() ปริญญาเอก

() อื่น ๆ (โปรดระบุ)

4. ตำแหน่งทางวิชาการในปัจจุบัน

() อาจารย์

() ผู้ช่วยศาสตราจารย์

() รองศาสตราจารย์

() ศาสตราจารย์

5. ประสบการณ์การสอน

() 1 - 5 ปี

() 6 - 10 ปี

() 11 - 15 ปี

() 16 - 20 ปี

() 21 ปีขึ้นไป

6. การเขียนหนังสือ

() เคย (ไม่ต้องตอบตอนที่ 3) () ไม่เคย (ไม่ต้องตอบตอนที่ 2)

ถ้าท่านเคยเขียนหนังสือ หนังสือของท่านจัดพิมพ์โดย

- () จัดพิมพ์ด้วยตนเอง
- () โครงการตำราของสถาบัน
- () ได้รับเงินอุดหนุนจากหน่วยงานอื่น
- () ขยายลิขสิทธิ์ให้สำนักพิมพ์จัดพิมพ์
- () อื่น ๆ (โปรดระบุ)

7. ภาระหน้าที่ในปัจจุบัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () สอนในระดับปริญญาตรี
- () สอนในระดับปริญญาโท
- () สอนในระดับสูงกว่าปริญญาโท
- () ทำงานบริหาร
- () ทำงานธุรการ
- () ทำงานวิจัย
- () อาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษา
- () อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
- () อาจารย์ที่ปรึกษาชุมนุมกิจกรรมต่าง ๆ ของนักศึกษา
- () เป็นที่ปรึกษาด้านวิชาการหน่วยงานอื่น ๆ ภายในและภายนอกสถาบัน
- () ช่วยปฏิบัติงานของห้องสมุด
- () ให้บริการชุมชนในด้านต่าง ๆ เช่น เป็นวิทยากรในการอบรมต่าง ๆ
- () อื่น ๆ (โปรดระบุ)

ตอนที่ 2

เหตุผลและปัญหาอุปสรรคในการเขียนหนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์

ตอนที่ 2 นี้ สำหรับผู้ตอบว่า "เคยเขียนหนังสือ" เท่านั้น

1. เหตุผลที่ทำให้ท่านเขียนหนังสือ

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความสำคัญของเหตุผลในการเขียนหนังสือของท่านแต่ละลำดับที่

ลำดับที่	เหตุผลในการเขียนหนังสือ	ระดับความสำคัญ
		มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด
1	ตระหนักถึงความสำคัญ และความจำเป็นของการผลิตหนังสือ	_____
2	ต้องการเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการ บรรณารักษศาสตร์ให้ตนเอง	_____
3	เพื่อให้มีหนังสือวิชาการในเรื่องนั้น ๆ	_____
4	มีความสนใจส่วนตัว	_____
5	เพื่อการเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการ (ผศ., รศ., และ ศ.)	_____
6	เพื่อเป็นการสร้างชื่อเสียงให้ตนเอง	_____
7	ต้องการส่งเสริมให้บุคลากรในวงการที่มีความสนใจในเรื่องคล้ายกัน ให้มีความรู้เพิ่มมากขึ้น	_____

ลำดับที่	เหตุผลในการเขียนหนังสือ	ระดับความสำคัญ
		มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด
8	เพื่อใช้ในการประกอบการสอน และ การบรรยายในเรื่องนั้น ๆ _____	
9	เป็นการสร้างชื่อเสียงให้แก่สถาบัน _____	
10	ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น _____	
11	มีความปรารถนาที่จะเป็นผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะด้าน _____	
12	มีเงินทุนสนับสนุนให้เขียน _____	
13	ได้รับมอบหมายจากสถาบัน _____	
14	เพื่อนร่วมงานสนับสนุน หรือให้คำแนะนำ _____	
15	สถาบันมีโครงการส่งเสริมให้ผลิตหนังสือ _____	
16	มีสำนักพิมพ์ติดต่อให้เขียน _____	
17	มีเงินทุนในการพิมพ์จำหน่าย _____	
18	เป็นการแสดงความสามารถ ความรู้ และประสบการณ์ของตน _____	
19	อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	

2. ปัญหาและอุปสรรคในการเขียน

โปรดระบุระดับปัญหาโดยการใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับปัญหาแต่ละลำดับที่

ลำดับที่	ปัญหาและอุปสรรค	ระดับความสำคัญ			
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย น้อยที่สุด
1	ไม่มีเวลาเนื่องจากงานในความรับผิดชอบมีมาก				
2	ขาดเงินทุนสนับสนุนจากสถาบัน				
3	ขาดแหล่งสารนิเทศในการค้นคว้าประกอบการเขียน				
4	ผู้บังคับบัญชาไม่สนับสนุน				
5	เรื่องที่สนใจมีผู้ผลิตมากแล้ว				
6	สารนิเทศที่มีอยู่ไม่ตรงกับความต้องการหรือความสนใจ				
7	พื้นฐานความรู้ในเรื่องที่ต้องการหรือสนใจจะเขียนมีน้อย				
8	ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง				
9	ขาดทักษะและประสบการณ์ในการเขียน				
10	มีปัญหาในการเข้าถึงสารนิเทศภาษาต่างประเทศ				
11	มีปัญหาในการเรียบเรียงภาษาไทย				
12	สารนิเทศที่มีอยู่ไม่ทันสมัย				

ลำดับที่	ปัญหาและอุปสรรค	ระดับความสำคัญ
		มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด
13	การเขียนไม่ต่อเนื่องทำให้ใช้เวลานาน	
14	อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	
		
		
		
		

3. ปัญหาและอุปสรรคด้านการจัดนิมฟ์

โปรดระบุระดับปัญหาโดยการใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับปัญหาแต่ละลำดับที่

ลำดับที่	ปัญหาและอุปสรรค	ระดับความสำคัญ
		มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด
1	ขาดทุนทรัพย์ส่วนตัวในการจัดนิมฟ์	
2	ขาดเงินทุนสนับสนุนในการจัดนิมฟ์ จากสถาบันอื่น ๆ	
3	ผู้จัดนิมฟ์มักกำหนดคุณภาพของหนังสือ ที่จะจัดนิมฟ์อยู่ในระดับสูงมาก	
4	ผู้จัดนิมฟ์ไม่ค่อยสนใจจะจัดนิมฟ์หนังสือ ในสาขาวิชา	

ลำดับที่	ปัญหาและอุปสรรค	ระดับความสำคัญ	
		มากที่สุด	มากที่สุด
5	จัดพิมพ์ออกมาแล้วจำหน่ายได้น้อย		
6	ค่าตอบแทนในการจัดพิมพ์ต่ำ		
7	มีปัญหในเรื่องลิขสิทธิ์ในการจัดพิมพ์		
8	มีปัญหาในการติดต่อกับผู้จัดพิมพ์		
9	สำนักพิมพ์มักจะเอาเปรียบผู้เขียน เช่น จำนวนการพิมพ์ ค่าตอบแทน เป็นต้น		
10	มีปัญหาด้านการพิสูจน์อักษร		
11	อื่น ๆ (โปรดระบุ).....		
			
			
			
			

ตอนที่ 3

เหตุผลที่ทำให้ไม่เขียนหนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์

ตอนที่ 3 นี้ สำหรับผู้ตอบว่า "ไม่เคยเขียนหนังสือ" เท่านั้น

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความสำคัญของเหตุผลที่ทำให้ท่านไม่เขียนหนังสือในแต่ละลำดับที่

ลำดับที่	เหตุผล	ระดับความสำคัญ
		มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด
1	ไม่มีเวลา	
2	มีสารนิเทศในเรื่องที่เกี่ยวข้องไม่พอเพียง	
3	ไม่สามารถหาทรัพยากรสารนิเทศฉบับเต็มได้	
4	สารนิเทศที่มีอยู่ไม่ตรงกับความต้องการ	
5	มีปัญหาในการเข้าถึงสารนิเทศภาษาต่างประเทศ	
6	เรื่องที่สนใจมีผู้เขียนมากแล้ว	
7	ไม่ทราบว่าจะเขียนเรื่องอะไรดี	
8	พื้นฐานความรู้ในเรื่องที่ต้องการเขียนมีน้อย	
9	ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง	

ลำดับที่	เหตุผล	ระดับความสำคัญ
		มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด
10	ขาดทักษะและประสบการณ์ในการเขียน	
11	ไม่มีความสนใจและความกระตือรือร้นที่จะเขียน	
12	ไม่เห็นความจำเป็นและความสำคัญของการเขียนหนังสือ	
13	อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	

แบบสอบถาม

เรื่อง

สถานการณ์เกี่ยวกับหนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์

แบบสอบถามชุดที่ 2 : สำหรับผู้ใช้หนังสือ

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสนใจและความต้องการในการใช้หนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 รายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความสนใจและความต้องการในการใช้หนังสือภาษาไทย
สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์

นิยามศัพท์ที่ใช้ในแบบสอบถามชุดนี้

หนังสือ หมายถึง หนังสือภาษาไทย ระดับอุดมศึกษาที่จัดพิมพ์ ตั้งแต่ พ.ศ. 2498 - 2532 ในรูปของงานเขียน งานเรียบเรียง งานแปล งานรวบรวม และงานวิจัย แต่ไม่รวมถึงวิทยานิพนธ์ และผลงานทางวิชาการที่ยังมิได้มีการพิมพ์เผยแพร่ ซึ่งเขียนโดยผู้ทรงคุณวุฒิสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ที่เคยมีประสบการณ์ในการสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ และหรือบรรณารักษ์ที่ปฏิบัติงานในห้องสมุด มหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครู ทั้งนี้เนื้อหาของหนังสือต้องเกี่ยวข้องกับสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ในแขนงใดแขนงหนึ่ง

ตอนที่ 1

รายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน () และเติมข้อความ (ถ้ามี) ที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. สถานภาพ

() นักศึกษา

() อาจารย์

() บรรณารักษ์

3. สถาบันการศึกษาที่ท่านสังกัด

() มหาวิทยาลัย

() วิทยาลัยครู

ตอนที่ 2

ความสนใจและความต้องการในการใช้หนังสือภาษาไทย

สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความสำคัญของเนื้อหาหนังสือภาษาไทย
สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ในแขนงวิชาต่าง ๆ ที่ท่านสนใจและต้องการใช้

แขนงวิชาในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์

ระดับความสำคัญ

มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

1. บรรณารักษศาสตร์มูลหัง

1.1 หน้าที่และบทบาทของห้องสมุด

และบรรณารักษ์ในสังคม _____

1.2 ประวัติและวิวัฒนาการของห้องสมุด

บรรณารักษศาสตร์ การนิพนธ์หนังสือ

และการอ่าน _____

1.3 ประวัติบรรณารักษ์ นักเขียน และ

งานประพันธ์ _____

1.4 กฎหมายการนิพนธ์และลิขสิทธิ์ _____

2. การจัดองค์การและการบริหารงาน

2.1 การบริหารและการดำเนินงานห้องสมุด _____

2.2 อาคารสถานที่ และครุภัณฑ์ห้องสมุด _____

2.3 การแบ่งหน่วยงาน _____

2.4 งบประมาณ _____

2.5 การเขียนรายงานและสถิติห้องสมุด _____

แขนงวิชาในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์

ระดับความสำคัญ

มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

2.6 การวิเคราะห์ระบบงาน

2.7 การประเมินผลงาน

2.8 การสำรวจห้องสมุด

3. ประเภทของห้องสมุด

3.1 ห้องสมุดมหาวิทยาลัยและวิทยาลัย

3.2 ห้องสมุดประชาชนและห้องสมุดวัด

3.3 ห้องสมุดโรงเรียน

3.4 ห้องสมุดเฉพาะ

3.5 ห้องสมุดในประเทศอื่น ๆ

4. ทรัพยากรห้องสมุดและวัสดุการอ่าน

4.1 การเลือกหนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์

4.2 การสำรวจหนังสือและวัสดุการอ่าน

ในห้องสมุด

4.3 การประเมินคุณค่าหนังสือ

4.4 หนังสือหายาก ต้นฉบับตัวเขียน

4.5 สิ่งพิมพ์รัฐบาล

4.6 สื่อทัศนวัสดุ

4.7 ศูนย์บรรณานุกรม

4.8 การเก็บรักษาสังพิมพ์

4.9 วรรณกรรมสำหรับเด็กและวัยรุ่น

แขนงวิชาในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์

ระดับความสำคัญ

มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

5. บริการของห้องสมุด

- 5.1 กิจกรรมพิเศษของห้องสมุด _____
- 5.2 การประชาสัมพันธ์และการจัดนิทรรศการ _____
- 5.3 บริการยืม - คืน _____
- 5.4 แนะนำการใช้นั่งสื่อบริการและห้องสมุด _____
- 5.5 การบำบัดโรคด้วยหนังสือ _____
- 5.6 การบริการแก่ผู้ใช้ที่มีลักษณะพิเศษ _____
- 5.7 บริการห้องสมุดเคลื่อนที่ _____
- 5.8 การจัดชั้นหนังสือ _____
- 5.9 บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า _____
- 5.10 บริการข่าวสารทันสมัย _____

6. งานเทคนิคของห้องสมุด

- 6.1 วิธีการจัดหา _____
- 6.2 การทำบัตรรายการและหัวเรื่อง _____
- 6.3 การวิเคราะห์เลขหมู่ _____
- 6.4 การทำตราชนิและสาระสังเขป _____
- 6.5 การใช้เครื่องจักรกล _____
- 6.6 การสงวนรักษาทรัพยากร _____

7. บุคลากรและการศึกษาอบรมวิชาบรรณารักษศาสตร์

- 7.1 การจัดและการบริหารงานบุคคล _____
- 7.2 การฝึกอบรมงานห้องสมุด _____

แขนงวิชาในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์	ระดับความสำคัญ
	มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด
7.3 การวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์	
7.4 การศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์	
8. <u>สารนิเทศศาสตร์</u>	
8.1 ประวัติและพัฒนาการของสารนิเทศศาสตร์	
8.2 ประวัติและพัฒนาการของคอมพิวเตอร์	
8.3 วิธีดำเนินการและจัดเก็บสารนิเทศ	
8.4 วิธีสืบค้นและเผยแพร่สารนิเทศ	
8.5 การจัดเก็บสารนิเทศในรูปแบบไมโครฟอร์ม และรูปแบบอื่น ๆ	
8.6 บทบาทของเทคโนโลยีในห้องสมุด	
8.7 ข่ายงานและความร่วมมือทาง สารนิเทศศาสตร์	

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวอัมพา ชื่อสกุล สุวรรณศรี
 เกิดวันที่ 26 เดือน กันยายน พุทธศักราช 2497
 สถานที่เกิด อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร
 ที่อยู่ปัจจุบัน 539/5 พงษ์เพชร 11 ถนนประชาชื่น
 เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
 ตำแหน่ง นักวิชาการศึกษา 5
 สถานที่ทำงาน ศูนย์เอกสารอุดมศึกษา กองวิชาการ
 สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย
 ทบวงมหาวิทยาลัย ถนนศรีอยุธยา
 ญาไท กรุงเทพฯ 10400
 ประวัติการศึกษา พ.ศ. 2518 ศศ.บ. (บรรณารักษศาสตร์)
 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 พ.ศ. 2535 ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์)
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สภาพการณ์เกี่ยวกับหนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์

บทคัดย่อ

ของ

อัมพา สุวรรณศรี

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

กุมภาพันธ์ 2535

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาสภาพการผลิตหนังสือภาษาไทยสาขาวิชา
บรรณารักษศาสตร์ในปัจจุบัน และศึกษาเหตุผลในการเขียนและไม่เขียนหนังสือภาษาไทย
สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ปัญหาและอุปสรรคในการเขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชา
บรรณารักษศาสตร์ ตลอดจนศึกษาความสนใจและความต้องการของผู้ใช้หนังสือภาษาไทย
สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ โดยศึกษาจากหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์
ระดับอุดมศึกษา ที่จัดพิมพ์เผยแพร่ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2498 - 2532 ที่อยู่ในห้องสมุดมหาวิทยาลัย
และวิทยาลัยครู ที่มีการเปิดสอนสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์เป็นวิชาเอกในระดับปริญญาตรี
จำนวน 767 ชื่อเรื่อง และประชากรกลุ่มผู้เขียน ได้แก่อาจารย์ในภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
ของมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครู จำนวน 233 คน ได้รับแบบสอบถามคืน 140 ฉบับ คิดเป็น
ร้อยละ 60.08 รวมทั้งกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มผู้ใช้ ได้แก่ นักศึกษา อาจารย์ และบรรณารักษ์
จำนวน 547 คน ได้รับแบบสอบถามคืน 341 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 61.77 วิเคราะห์ข้อมูลโดย
หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า สภาพการผลิตหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์
ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2498 - 2532 มีการผลิตหนังสือในแขนงวิชาการเทคนิคของห้องสมุดมากที่สุด
ส่วนใหญ่จัดพิมพ์ในช่วงปี พ.ศ. 2526 - 2532 จัดพิมพ์โดยหน่วยงานรัฐบาล/สถาบันการศึกษา/
ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์มากกว่าจัดพิมพ์โดย สำนักพิมพ์ทางการค้าและสมาคมทางวิชาชีพ

เหตุผลในการเขียนหนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ พบว่า โดยเฉลี่ย
ผู้เขียนมีเหตุผลอยู่ในระดับปานกลาง เหตุผลที่สำคัญที่สุดที่ทำให้ผู้เขียนเขียนหนังสือ คือ เพื่อให้
ในการประกอบการสอนและการบรรยายในเรื่องนั้น ๆ รองลงมาคือ ต้องการเพิ่มพูนความรู้ทาง
วิชาบรรณารักษศาสตร์

ปัญหาและอุปสรรคในการเขียนหนังสือของผู้เขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษ-
ศาสตร์ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาด้านการเขียนที่สำคัญคือ ไม่มีเวลาเนื่องจากงานใน
ความรับผิดชอบมีมาก ส่วนปัญหาด้านการจัดพิมพ์ คือ จัดพิมพ์ออกมาแล้วจำหน่ายได้น้อย

สำหรับเหตุผลที่ทำให้ไม่เขียนหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ สำหรับผู้ที่
ไม่เคยเขียน คือ ไม่มีเวลา และเรื่องที่สนใจมีผู้เขียนมากแล้ว

ความสนใจและความต้องการในการใช้หนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ของกลุ่มผู้ใช้ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก แขนงวิชาที่ได้รับความสนใจและต้องการใช้มากที่สุด คือ สารนิเทศศาสตร์ รองลงมาคือ งานเทคนิคของห้องสมุด

สำหรับข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยเสนอแนะให้มีการศึกษาเปรียบเทียบเหตุผลในการเขียนและไม่เขียนหนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ และปัญหาและอุปสรรคในการเขียนหนังสือภาษาไทย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ของผู้เขียนที่สังกัดมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครู และควรมีการวิเคราะห์คุณภาพเนื้อหาหนังสือภาษาไทยสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์โดยละเอียดด้วย

**STATUS OF LIBRARY SCIENCE MONOGRAPHS
IN THAI LANGUAGE**

AN ABSTRACT

BY

AMPA SUWANNASREE

Presented in partial fulfillment of the requirements for
the Master of Arts degree in Library Science and Information Science
at Srinakharinwirot University

February 1992

The objectives of this research are to study the present status of producing Thai monographs concerning library science, to identify reasons why such monographs are or are not produced including problems and obstacles in writing monographs, and to find out interest and needs of monographs users by analyzing 767 Thai monographs on library science published from 1955 - 1989 and available in university and teacher college libraries where the field of library science is offered as major program of study at the undergraduate level.

The target group for monographs writers consists of 233 teachers of the department of library science of universities and teacher colleges. Of all the questionnaires sent to them, 140 or 60.08 % of them were completed. The sample group for users comprises 547 students, teachers and librarians, 341 respondents or 61.71 % of this group returned their completed questionnaires. All the data collected was analyzed in percentage, mean and standard deviation.

It was found from the study that the subject matter of Thai monographs on library science since 1955 - 1989 has focussed mostly on technical aspect of libraries. Most of these monographs were published during 1983 - 1989 by government agencies, educational institutions and departments of library science rather than by commercial publishing houses and professional associations.

The reasons given why monographs on this field have been written are on the average level. The most important reason is that they are used to supplement teaching or lectures. The second important reason is that the writers wish to enrich their knowledge in this area of specialization.

Obstacles confronted when writing such monographs are found to be at the average level and the most important one is the lack of time due to loaded responsibilities. Problems on publishing monographs are the limited number of copies sold.

Those who never write monographs expressed that they had no time and the topics they are interested in have already been written.

As regards the users, the study revealed that their interest and needs are at the high level. The area of study which has received highest attention is information science followed by technicality of libraries.

The researcher recommends that there be a comparative study on reason why or why not the monographs on library science are produced, and on problems writers from universities and teacher colleges have faced when writing these monographs. Qualities of Thai monographs on library science should also be analyzed in detail.